

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

ระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทย
ที่ชายหาดบางแสนและชายหาดจอมเทียน จังหวัดชลบุรี

สนิทเดช จินคณา

26 ส.ค. 2558

347764

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดานหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการจัดการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

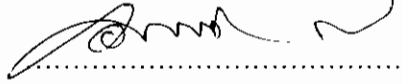
คณะการจัดการและท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา

กันยายน 2556

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

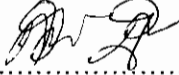
อาจารย์ที่ปรึกษางานวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่างานวิทยานิพนธ์
ได้พิจารณางานวิทยานิพนธ์ของ สนิทเดช จินตนา ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการวิสาหกิจขนาดกลาง
และขนาดย่อม ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ที่ปรึกษางานวิทยานิพนธ์

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

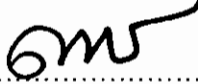
(รองศาสตราจารย์ ดร.วุฒิชชาติ สุนทรสมย์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

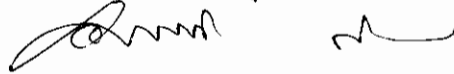
(ดร.สมบัติ ชำรงสินถาวร)

คณะกรรมการสอบปากเปล่างานวิทยานิพนธ์

..... ประธาน

(ศาสตราจารย์ ดร.กฤษ ศิริวรรณ)

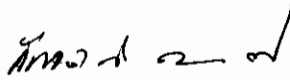
..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.วุฒิชชาติ สุนทรสมย์)

..... กรรมการ

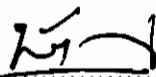
(ดร.สมบัติ ชำรงสินถาวร)

..... กรรมการ

(ดร.กัญจนวลัย นนทแก้ว เฟรรี่)

คณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยวอนุมัติให้รับงานวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการวิสาหกิจขนาดกลาง
และขนาดย่อม ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีคณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยว

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พahn นนทศักดิ์)

วันที่ 9 เดือน กันยายน พ.ศ. 2556

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยดี ก็ด้วยความอนุเคราะห์ ช่วยเหลือจากผู้มีพระคุณ หลายท่านที่ได้ให้คำปรึกษา ชี้แนะแนวทาง และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดี ท่านที่มีพระคุณท่านแรกที่ขอระลึกถึง คือ รองศาสตราจารย์ ดร. วุฒิชชาติ สุนทรสมัยอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ที่ท่านได้ให้คำปรึกษา ให้คำแนะนำ และแนวทางที่ถูกต้อง ตั้งแต่เริ่มต้นหัวข้อการวิจัย การวิเคราะห์ผล จนกระทั่งสำเร็จเป็นวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบพระคุณอาจารย์ศิเรก ประทุมทอง ที่ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการเขียนแผนยุทธศาสตร์ทำให้แผนดังกล่าวออกมาด้วยดี และขอบพระคุณคณาจารย์ สาขาวิชาการจัดการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม คณะการจัดการและการท่องเที่ยว ที่สอนในระดับปริญญาโททุกท่าน รวมทั้งเจ้าหน้าที่โครงการปริญญาโท ที่ช่วยประสานงาน และอำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ แก่ข้าพเจ้าเสมอมา และทุกท่านที่ได้ให้ความช่วยเหลือในการเก็บข้อมูลทั้งจากแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เพื่อความสมบูรณ์ของงานวิจัย นอกจากนี้ ขอขอบพระคุณผู้ที่ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ อาจไม่สามารถสำเร็จลุล่วงไปด้วยดีได้ หากปราศจากกำลังใจและความช่วยเหลือจากสมาชิกทุกคนในครอบครัว โดยเฉพาะคุณแม่ คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากการวิจัยนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นสิ่งบูชาพระคุณของบิดา มารดา รวมถึงคุณครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณของผู้วิจัยทุกท่าน และหวังว่างานนิพนธ์ฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาและผู้ประกอบการต่อการศึกษาและผู้ประกอบการต่อไป

สนิทเดช จินตนา

53920715 : สาขาวิชา: การจัดการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม; กจ.ม.

(การจัดการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม)

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วม / การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม / การท่องเที่ยว / นักท่องเที่ยว

ชาวไทย / ชายหาด / ชลบุรี

สนิเทศ จินตนา : ระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสน และ ชายหาดจอมเทียน จังหวัดชลบุรี. (PARTICIPATION LEVEL IN ENVIRONMENTAL CONSERVATION OF THAI TOURIST AT BANGSAEN BEACH AND JOMTIEN BEACH CHONBURI PROVINCE) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: วุฒิสภา สุนทรสมัย, DBA. 196 หน้า, ปี พ.ศ. 2556.

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมระหว่างเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ (Mixed-method Design) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยว และเพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสน และชายหาดจอมเทียน จังหวัดชลบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักท่องเที่ยวชาวไทย ที่ชายหาดบางแสน จำนวน 400 คน และที่ชายหาดจอมเทียน จำนวน 400 คน ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในพื้นที่ชายหาดบางแสน และที่ชายหาดจอมเทียน พื้นที่ละ 4 คน และเจ้าหน้าที่เทศบาลแสนสุข เจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลจอมเทียนกับเจ้าหน้าที่เมืองพัทยา พื้นที่ละ 4 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการวิเคราะห์บรรยายเชิงพรรณนาความ ผลการวิจัยพบว่า 1. การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทย พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง และนักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ด้านการอนุรักษ์แหล่งน้ำ มากกว่าด้านอื่น ๆ 2. ระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยว ของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสนจะแตกต่างกันตาม เพศ อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ความถี่ในการมาท่องเที่ยวชายหาดบางแสนในหนึ่งปีที่ผ่านมา และการเข้าร่วมกิจกรรมการอนุรักษ์ธรรมชาติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3. ระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยว ของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนจะแตกต่างกันตาม อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ความถี่ในการมาท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียนในหนึ่งปีที่ผ่านมา และการเข้าร่วมกิจกรรมการอนุรักษ์ธรรมชาติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

53920715 : MAJOR : MASTER OF MANAGEMENT IN SMALL AND MEDIUM
ENTERPRISE MANAGEMENT ; M.M. (SMEs MANAGEMENT)

KEYWORDS: PARTICIPATION LEVEL / ENVIRONMENTAL
CONSERVATION OF THAI TOURIST / THAI TOURIST /
BANGSAEN BEACH / JOMTIEN BEACH

SANITDECH JINTANA : PARTICIPATION LEVEL IN
ENVIRONMENTAL CONSERVATION OF THAI TOURIST AT BANGSAEN
BEACH AND JOMTIEN BEACH CHONBURI PROVINCE. ADVISORY
COMMITTEE: VUTTHICHAT SOONTHONSAMAI, DBA., 196 P. 2013.

This research was done by applying mixed-method Design between quantitative and qualitative researches. The research purposes were to study the participation level in environmental conservation in the tourism, and to study the effective participation factors of Thai tourists in the environmental conservation at Bangsean beach and Jomtien beach. The samples were 400 Thai tourists from Bangsean beach and another 400 from Jomtien beach, 4 entrepreneurs represented each area, 4 representative municipality officers from each office: Seansuk, Jomtien and Pattaya. In analyzing the data, SPSS program was used. The statistics were percentile, mean, standard deviation, t-test and one way analysis of variance. In case the difference is significantly at .05, the weight mean score would be examined by using LSD. The result of the analysis can be summarized as following:

1. The participation attitude toward the environmental conservation of Thai tourist aspect found that Thai tourist at Bangsean beach contributed in the environmental conservation in general at the high level. For Thai tourists at Jomtien beach contributed in the environmental conservation in general at the middle level. However, most of Thai tourists participated in the water conservation more than other aspects.
2. The level of participation in the environmental conservation of Thai tourists at Bangsean beach is different regarding to sex, occupation, average monthly salary, the frequency of the visitation of Bangsean beach in the past one year and the participation in the environmental conservation activity with the significant level is at .05.
3. The level of the participation in the environmental conservation in tourism of Thai tourists at Jomtien beach is different according to sex, occupation, average monthly salary, the frequency of the visitation Jomtien beach in the past one year and the participation of in the environmental conservation activity with the significant level is at .05.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
สารบัญ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญรูปภาพ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
แนวคิดเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและ การอนุรักษ์.....	10
แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม.....	24
ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับตำบลแสนสุข จังหวัดชลบุรี.....	32
ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับเมืองพัทยา.....	48
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	60
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	67
รูปแบบการวิจัย.....	67
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	67
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	69
การสร้างเครื่องมือและทดสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	70
เครื่องมือการวิจัย.....	71
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	73

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิจัย	75
•สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์	75
ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	76
ผลการศึกษามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยว โดยรวม รายด้านและรายข้อ สำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่ชายหาดบางแสน และ ชายหาดจอมเทียน	80
การทดสอบสมมติฐาน	88
ผลการศึกษาแนวทางในการพัฒนามีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยว ในการอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อมที่ชายหาดบางแสนและชายหาดจอมเทียน	133
5 อภิปรายและสรุปผล	141
สรุปผลการวิจัย	142
อภิปรายผลการวิจัย	148
ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้	156
ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป	158
บรรณานุกรม	160
ภาคผนวก	167
ภาคผนวก ก	168
ภาคผนวก ข	176
ภาคผนวก ค	184
ประวัติย่อของผู้วิจัย	192

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2-1 สถิติการท่องเที่ยวบางแสน ปี 2553 – 2554 ผู้เยี่ยมชม	35
2-2 งานประเพณีที่สำคัญของตำบลแสนสุข	39
2-3 การเปรียบเทียบแผนงาน/โครงการและงบประมาณในแผนพัฒนาประจำปีกับแผนงาน / โครงการและงบประมาณที่ดำเนินการจริง ปี 2552	43
2-4 สถิติการท่องเที่ยวพทยาปี 2550 – 2551 ผู้เยี่ยมชม	53
2-5 ผลการประเมินการจัดบริการสาธารณะในภารกิจส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรม และการท่องเที่ยว	55
2-6 ผลการประเมินการจัดบริการสาธารณะในภารกิจจัดการ การบำรุงรักษาทรัพยากร ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	55
2-7 ผลการประเมินการจัดบริการสาธารณะในภารกิจจัดการขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และน้ำเสีย	56
2-8 ผลการประเมินการจัดบริการสาธารณะในภารกิจเฝ้าระวังและติดตามตรวจสอบ คุณภาพสิ่งแวดล้อม	57
4-1 จำนวนและคำร้องละจำแนกตามสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	76
4-2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสนและชายหาดจอมเทียน โดยรวม และรายด้าน	80
4-3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมใน การท่องเที่ยวชายหาดบางแสนและชายหาดจอมเทียน ด้านการอนุรักษ์แหล่งน้ำ	81
4-4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมใน การท่องเที่ยวชายหาดบางแสน และ ชายหาดจอมเทียน ด้านการอนุรักษ์ชายหาด	82
4-5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมใน การท่องเที่ยวชายหาดบางแสน และชายหาดจอมเทียน ด้านการอนุรักษ์พลังงาน	84
4-6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการ ท่องเที่ยวชายหาดบางแสนและชายหาดจอมเทียน ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล	86
4-7 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาด บางแสน จำแนกตามเพศ	88

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4-21 การเปรียบเทียบรายคู่ ของการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ด้านการอนุรักษ์ชายหาด จำแนกตามความถี่ในการมาท่องเที่ยวชายหาดบางแสนใน 1 ปีที่ผ่านมา.....	101
4-22 การเปรียบเทียบรายคู่ ของการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ด้านการอนุรักษ์พลังงาน จำแนกตามความถี่ในการมาท่องเที่ยวชายหาดบางแสนใน 1 ปีที่ผ่านมา.....	102
4-23 การเปรียบเทียบ การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จำแนกตามการเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการรักษาทรัพยากรธรรมชาติ	103
4-24 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน จำแนกตามเพศ	104
4-25 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน จำแนกตามอายุ	105
4-26 การเปรียบเทียบรายคู่ ของการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ด้านภาพรวม จำแนกตามอายุ	106
4-27 การเปรียบเทียบรายคู่ ของการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ด้านการอนุรักษ์ชายหาด จำแนกตามอายุ.....	107
4-28 การเปรียบเทียบรายคู่ ของการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ด้านการอนุรักษ์พลังงาน จำแนกตามอายุ.....	108
4-29 การเปรียบเทียบรายคู่ ของการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล จำแนกตามอายุ.....	109
4-30 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน จำแนกตามระดับการศึกษา.....	110
4-31 การเปรียบเทียบรายคู่ ของการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ด้านภาพรวม จำแนกตามระดับการศึกษา.....	111
4-32 การเปรียบเทียบรายคู่ ของการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ด้านการอนุรักษ์แหล่งน้ำ จำแนกตามระดับการศึกษา	112

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4-46 การเปรียบเทียบรายคู่ ของการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล จำแนกตามระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน	126
4-47 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน จำแนกตามความถี่ในการมาท่องเที่ยว ชายหาดจอมเทียนใน 1 ปีที่ผ่านมา	127
4-48 การเปรียบเทียบรายคู่ ของการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ด้านภาพรวม จำแนกตามความถี่ในการมาท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียนใน 1 ปีที่ผ่านมา	128
4-49 การเปรียบเทียบรายคู่ ของการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ด้านการอนุรักษ์แหล่งน้ำ จำแนกตามความถี่ในการมาท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียนใน 1 ปีที่ผ่านมา	129
4-50 การเปรียบเทียบรายคู่ ของการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ด้านการอนุรักษ์ชายหาด จำแนกตามความถี่ในการมาท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียนใน 1 ปีที่ผ่านมา	130
4-51 การเปรียบเทียบรายคู่ ของการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ด้านการอนุรักษ์พลังงาน จำแนกตามความถี่ในการมาท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียนใน 1 ปีที่ผ่านมา	131
4-52 การเปรียบเทียบรายคู่ ของการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล จำแนกตามความถี่ในการมาท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียนใน 1 ปีที่ผ่านมา	132
4-53 การเปรียบเทียบรายคู่ ของการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ด้านการอนุรักษ์ชายหาด จำแนกตามระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน	133

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1-1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	6
2-1 สถิติการท่องเที่ยวบางแสน ปี 2553 – 2554.....	36

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยเป็นหนึ่งในหลายประเทศที่ให้ความสำคัญกับการท่องเที่ยวในฐานะที่เป็นธุรกิจให้บริการที่มีศักยภาพเพื่อสร้างงาน กระจายรายได้ โดยได้ระบุนวัตกรรมประสงค์และแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวไว้ในยุทธศาสตร์การเพิ่มสมรรถนะและขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ กล่าวคือ พัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มการจ้างงานและกระจายรายได้สู่ชุมชน เน้นการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ และพัฒนาธุรกิจบริการที่มีศักยภาพใหม่ ๆ ให้สอดคล้องกับศักยภาพของท้องถิ่น ซึ่งรวมถึงวิถีชีวิตสภาพแวดล้อมตามธรรมชาติ ศิลปวัฒนธรรมและประเพณีพื้นบ้าน ตลอดจนการส่งเสริมไทยเที่ยวไทย (กลุ่มพัฒนามาตรฐานบริการท่องเที่ยว, สำนักพัฒนาบริการท่องเที่ยว [สนบ.], 2548)

รายได้จากการท่องเที่ยวและการบริการในประเทศไทยมีสูงถึง 40 % ของ GDP ซึ่งถือว่าเป็นรายได้หลัก รองจาก อุตสาหกรรม และเป็นตัวขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศไทย ในปี 2553 ประเทศไทยมีรายได้จากการท่องเที่ยว ประมาณ 6 แสนล้านบาท และมีชาวต่างชาติเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยเป็นจำนวน 7.5 ล้านคน ในปี 2554 จากการสำรวจเมื่อเดือน มิถุนายน ประเทศไทยมีรายได้จากการท่องเที่ยวกว่า 4.3 แสนล้านบาท และปี 2555 คาดว่าจะมีรายได้จากการท่องเที่ยว 1 ล้านล้านบาท (ข้อมูลจาก: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, กรกฎาคม 2554) ความสวยงามทางธรรมชาติ นับว่าเป็นเหตุผลหลัก ๆ ซึ่งปฏิเสธไม่ได้เลยว่าธรรมชาตินั้นคือจุดขายของการท่องเที่ยวที่ดึงดูดให้นักท่องเที่ยวมาเที่ยวเป็นจำนวนมาก ซึ่งถือได้ว่าทรัพยากรธรรมชาติคือสิ่งที่จะเพิ่มมูลค่าให้กับธุรกิจ และเป็นสินค้าตัวหนึ่งของธุรกิจการท่องเที่ยวก็ได้

แต่ทว่าในปัจจุบันคนไทยขาดจิตสำนึกที่ดีไม่รักธรรมชาติ ไม่ร่วมกันอนุรักษ์ ทั้งโรงงานอุตสาหกรรม นักท่องเที่ยว ผู้ประกอบการ ล้วนขาดจิตสำนึกทำลายธรรมชาติและวัฒนธรรมที่สวยงามไป

เทศบาลเมืองแสนสุขเป็นเมืองท่องเที่ยวติดทะเลและภูเขา ตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี มีพื้นที่ครอบคลุม 3 ตำบล คือ ตำบลแสนสุขทั้งตำบล ตำบลเหมืองบางส่วนและตำบลห้วยกะปิบางส่วน รวมพื้นที่ทั้งสิ้น 12,667.5 ไร่ ข้อมูลปี พ.ศ. 2553 มีผู้มาเยี่ยมชมเยือนตำบลแสนสุขกว่า 1,748,758 คน และเพิ่มขึ้นในปีพ.ศ. 2554 เป็นจำนวน 1,829,797 คนซึ่งเพิ่มขึ้น 4.63 % มีรายได้จากการท่องเที่ยวปี 2553 เป็นจำนวน 1,681.67 ล้านบาท ส่วนปี 2554 จำนวน 2,022.35 ล้านบาท ซึ่ง

เพิ่มขึ้น 20.26 % (กรมการท่องเที่ยว, 2555) ชายหาดบางแสนมีความโดดเด่นในด้านการเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลที่สำคัญ ชายหาดบางแสน หาดวอนนภา แหลมแท่น เขาสามมุข สถาบันวิทยาศาสตร์ทางทะเล นอกจากนี้เทศบาลเมืองแสนสุขยังมีบทบาทต่อการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม ได้จัดทำโครงการสัปดาห์แสนสุขสะอาด (Seansuk Cleaning Week) ตลอดจนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง เทศบาลเมืองแสนสุขได้มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว อาทิ การแข่งขันกีฬาทางน้ำ บางแสนย้อนยุค เทศกาลคนคนตรีนานาชาติ งานประเพณีก่อบพระทราย วันไหลบางแสน มนต์เสน่ห์แหลมแท่น แสมนหัตถ์จรรยา อาหารทะเล บางแสน ไบค์วีค (Bangsaen Bike Week) บางแสน ไทยแลนด์ สปีด เฟสติวัล (Bangsaen Thailand Speed Festival) เทศกาลส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่ (Bangsaen Countdown) และกิจกรรมที่น่าสนใจอีกมากมาย ธรรมชาติ ท้องทะเลสวยงาม และการพัฒนาการท่องเที่ยวต่าง ๆ นี้เองเป็นจุดดึงดูดที่สำคัญ ทำให้นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติทั่วโลก ต่างหลงใหลมาดื่มด่ำกับความงดงามของท้องทะเลในแต่ละปี จำนวนมาก สร้างงานสร้างรายได้พัฒนาท้องถิ่นมากมายมหาศาลกลายเป็น “ทำเลทอง” อีกแห่งหนึ่งในจังหวัดดีดะเลขของประเทศไทย

เมื่อชายหาดบางแสนกลายเป็นแหล่งรวมผู้คนจากทั่วสารทิศ สิ่งก็ตามมาอย่างหลีกเลี่ยงไม่พ้นคือ ความสกปรก จากขยะและสิ่งปฏิกูลต่าง ๆ ซึ่งถูกทิ้งเกลื่อนชายหาด หลังจากนั้นนักท่องเที่ยวใช้ประโยชน์จากธรรมชาติจนเป็นที่พอใจแล้วกลายเป็นภาระอย่างหนักให้หน่วยงานเกี่ยวข้องก็คือ เทศบาลเมืองแสนสุข ต้องนำเจ้าหน้าที่เร่งปิดกวาดทำความสะอาดชายหาด ในอดีตชายหาดบางแสนเคยสร้างความตื่นตระหนกให้นักท่องเที่ยวมาแล้วด้วยปรากฏการณ์ น้ำทะเลเปลี่ยนสีเป็นสีน้ำตาลแดง เกิดจากแพลงก์ตอนกลุ่มสีโตเซอร์อสในระหว่างปี 2549-2551 จนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องออกมาเตือนให้ระวังอันตรายในการบริโภคสัตว์น้ำทุกชนิด รอผลตรวจวิเคราะห์จากผู้เชี่ยวชาญยืนยันเรื่องความปลอดภัยอีกครั้ง เหตุการณ์ครั้งนั้น ชายหาดบางแสนรอดพ้นวิกฤติมาได้ โดยนักวิชาการออกมายืนยันว่าสาเหตุที่น้ำทะเลเปลี่ยนสีเป็นเรื่องธรรมชาติ เกิดจากฝนตกหนักบ่อยครั้ง ประกอบกับน้ำที่จากบ้านเรือนประชาชนมีปริมาณธาตุไนโตรเจนและฟอสเฟตมากอยู่แล้ว บวกกับความเค็มของน้ำทะเล แสงแดด และอุณหภูมิที่พอเหมาะ ทำให้แพลงก์ตอนเจริญเติบโตได้รวดเร็วกว่าปกติ แต่เมื่อแพลงก์ตอนมีจำนวนมากเกินไปก็แย่งออกซิเจนในน้ำหายใจ เริ่มทยอยตาย ทำให้น้ำเริ่มเน่าเหม็น กระทบต่อระบบนิเวศ สิ่งมีชีวิตและสัตว์หน้าดิน ทั้งปลา ใส่เดือนดิน ปูเสฉวน หอยเสียบ ปูม้า ปลาลิ้นหมา ลอยตายเกลื่อนตามมาในอีกไม่นานนัก แต่ปรากฏการณ์ดังกล่าวก็มีไม่นานทุกสิ่งทุกอย่างก็กลับเข้าสู่ปกติในที่สุด ชายหาดบางแสนก็สวยงามดังเดิมอย่างไรก็ตามที่ผ่านมา กรมควบคุมมลพิษ เคยประเมินคุณภาพของสิ่งแวดล้อมชายหาดท่องเที่ยวเก่าแก่ของประเทศไทย โดยร่วมมือกับสำนักงานสิ่งแวดล้อมแต่ละภาค สำนักงาน

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดที่ติดชายฝั่งทะเล องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัดและผู้ประกอบการ แบ่งออกเป็น 1-5 ดาว ซึ่งส่วนใหญ่ชายหาดสามารถรักษาคุณภาพไว้ได้ดี โดยเฉพาะชายหาดทั้งหมดใน จังหวัดชลบุรี ได้แก่ ชายหาดบางแสนคุณภาพอยู่ในระดับ 3 ดาว หาดวอนนภา 3 ดาว หาดพิทยา 4 ดาว หาดจอมเทียน 3 ดาว หาดตาแหวน/เกาะล้าน 4 ดาว หาดถ้ำพิง/เกาะสีชัง 4 ดาว เป็นต้น ขณะที่ชายหาดแถบจังหวัด ภาคใต้ นับว่าดูแลสิ่งแวดล้อมดีมากอยู่ในระดับ 3.5-5 ดาว สำหรับดัชนีชี้วัดคุณภาพสิ่งแวดล้อมแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม

1. คุณภาพน้ำทะเลชายฝั่ง (ปริมาณแบคทีเรียที่ปนเปื้อนจากสิ่งขับถ่ายจากมนุษย์และสัตว์ รวมทั้งความเข้มข้นของสารแขวนลอยในน้ำ)
2. ปริมาณขยะตกค้าง ได้แก่ ขยะลอยในน้ำ บนชายหาดและในชุมชนใกล้เคียง
3. ความสมบูรณ์ของชายหาด ได้แก่ สันทราย (หากชายหาดใดมีการงอกเพิ่มขึ้นแสดงว่ามีการดูแลรักษาดี) สภาพปะการัง (ความสมบูรณ์และปริมาณ) การกัดเซาะชายฝั่ง (หากน้ำทะเลกัดเซาะมากก็ไม่เหมาะแก่การท่องเที่ยว)
4. การใช้ประโยชน์จากที่ดิน พิจารณาจาก การบุกรุกชายหาดที่กระทบต่อธรรมชาติ ปริมาณน้ำเสีย และตัวแปรอื่น ๆ อีกบางส่วน (สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว, ม.ป.ป.)

ส่วนเมืองพิทยา เป็นเมืองท่องเที่ยวชายทะเลที่มีชื่อเสียงมายาวนานของประเทศไทย และไม่เพียงเป็นเมืองท่องเที่ยวในจังหวัดชลบุรี เช่นเดียวกับกับชายหาดบางแสน แต่พิทยายังเป็นเมืองสำคัญทางด้านธุรกิจและการบริการ ด้วยเหตุนี้ ทำให้มีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศเดินทางมาเมืองพิทยาอย่างมากมาย จากข้อมูลปี พ.ศ. 2550 มีผู้มาเยี่ยมชมเมืองพิทยากว่า 6,680,658 คน และลดลงในปีพ.ศ. 2551 เหลือ 5,634,088 คน ซึ่งลดลงกว่า 15.67 % มีรายได้จากการท่องเที่ยวปี 2550 เป็นจำนวนเงินกว่า 59,000 ล้านบาท ปี 2551 จำนวน 62,967 ล้านบาท ซึ่งเพิ่มขึ้นกว่า 3,000 ล้านบาท (สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว, ม.ป.ป.) รวมทั้งประชาชนที่เข้ามาประกอบธุรกิจอีกเป็นจำนวนมาก การเจริญเติบโตและการขยายตัวอย่างรวดเร็ว ทำให้การบริการของภาครัฐไม่ทันต่อการเจริญเติบโต โดยเฉพาะการจัดการน้ำเสีย เมืองพิทยาจึงต้องประสบปัญหาคุณภาพน้ำทะเลเสื่อมโทรม อันเนื่องมาจากการระบายน้ำเสียจากกิจกรรมต่าง ๆ ลงสู่ทะเล จนส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจโดยรวมของเมืองพิทยาเป็นอย่างมาก

จากพื้นที่ทั้งหมด 53.77 ตารางกิโลเมตร แบ่งเมืองพิทยาออกเป็น 3 เขต คือ เขตนาเกลือ เขตพิทยากลาง (เหนือ กลางและใต้) และเขตนาจอมเทียน แต่เดิมเมืองพิทยา มีระบบบำบัดน้ำเสีย 2 แห่ง รับน้ำเสียเฉพาะพื้นที่เขตพิทยากลาง รวม 3.44 ตารางกิโลเมตร บำบัดน้ำเสียได้รวมกัน 13,000 ลูกบาศก์เมตร/วัน ในขณะที่มีปริมาณน้ำเสียเกิดขึ้นมากกว่า 20,000 ลูกบาศก์เมตร/วัน สำหรับเขตนาเกลือซึ่งส่วนใหญ่เป็นบ้านเรือนและชุมชน และเขตนาจอมเทียนยังไม่มีระบบบำบัดน้ำเสีย

ปัญหาความเสื่อมโทรมของคุณภาพน้ำทะเลที่เกิดขึ้นนี้ ทำให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ กำหนดให้เมืองพัทยาเป็นเขตควบคุมมลพิษ เมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2535 เพื่อแก้ไขปัญหามลพิษ ทางน้ำที่เกิดขึ้น ครอบคลุมพื้นที่ 208.1 ตารางกิโลเมตร เป็นพื้นดิน 36 ตารางกิโลเมตร และพื้นน้ำ 172.1 ตารางกิโลเมตร กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและ สิ่งแวดล้อม โดย กรมควบคุมมลพิษ ได้จัดทำแผนปฏิบัติสำหรับการจัดการน้ำเสียขึ้น ประกอบด้วยการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียรวม เพื่อแก้ไขปัญหาน้ำเสียเมืองพัทยาอย่างเป็นระบบทั้งพื้นที่ ศึกษาอัตราค่าบริการบำบัดน้ำเสียที่เหมาะสม ระบบการบริหารจัดการ และการจัดเก็บค่าบริการ เพื่อนำมาใช้ภายหลังการก่อสร้าง แล้วเสร็จเพื่อให้การดำเนินงานระบบทั้งหมดเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

จากเหตุผลดังกล่าว จึงเป็นเหตุผลที่ทำให้ผู้วิจัยตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาที่เกิดขึ้น และต้องการที่จะหาสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้น หากธรรมชาติทางทะเลถูกทำลายไป นักท่องเที่ยวก็จะลดลงตามไปด้วย สุดท้ายสภาพเศรษฐกิจก็จะฝืดชืด ทางผู้วิจัยจึงได้จัดทำ การวิจัยศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างการมีส่วนร่วมต่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติต่าง ๆ โดยให้นักท่องเที่ยวได้มีส่วนร่วมในการรักษาทรัพยากรธรรมชาติในแหล่งท่องเที่ยวที่ชายหาด บางแสนและชายหาดจอมเทียน ร่วมกับชุมชนและผู้ประกอบการ โดยการสนับสนุนจากภาครัฐ และองค์การพัฒนาต่าง ๆ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวของ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสน และชายหาดจอมเทียน จังหวัดชลบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวของ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสน และชายหาดจอมเทียน จังหวัดชลบุรี จำแนกตามปัจจัย ส่วนบุคคล

สมมติฐานของการวิจัย

การศึกษาเรื่อง ระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสนและชายหาดจอมเทียน จังหวัดชลบุรี ซึ่งผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานไว้ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 เพศ ที่แตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวแตกต่างกัน (นันทพร ชูจันทร์, 2553; วารุณี พิมพา, 2545)

สมมติฐานที่ 2 อายุ ที่แตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวแตกต่างกัน (วันดี จีนสวัสดิ์, 2540; ธิดารัตน์ สุภาพ, 2548)

สมมติฐานที่ 3 ระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวแตกต่างกัน (วันดี จีนสวัสดิ์, 2540; วิวัฒน์ศิริ ศักดิ์วิโรจน์, 2547)

สมมติฐานที่ 4 อาชีพที่แตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวแตกต่างกัน (สงบบสุข ลีละบุตร, 2543; ธิดารัตน์ สุภาพ, 2548)

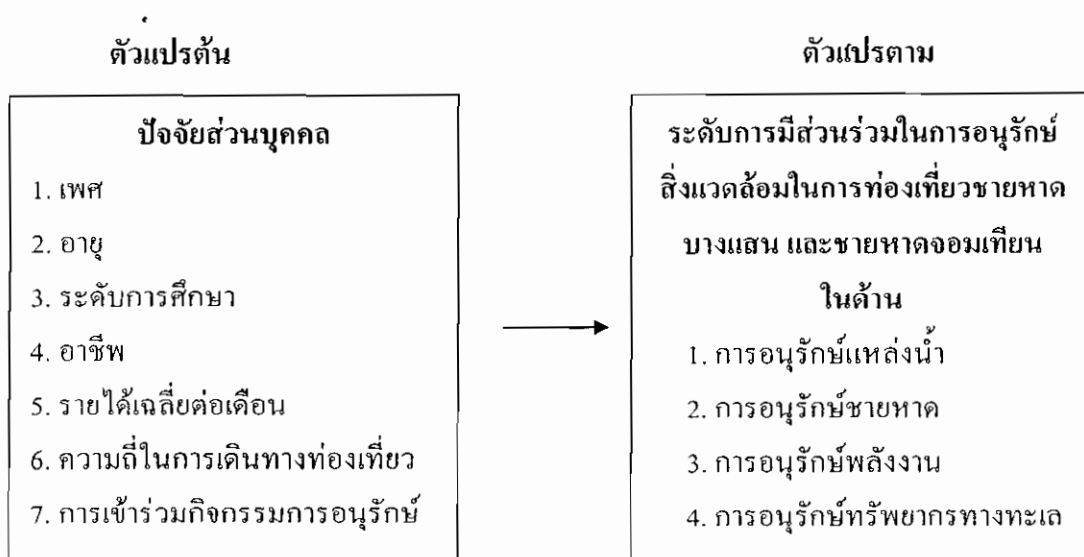
สมมติฐานที่ 5 ระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ที่แตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม แตกต่างกัน (วารุณี พิมพา, 2545; นันทพร ชูจันทร์, 2553)

สมมติฐานที่ 6 ความถี่ในการท่องเที่ยว ที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยว แตกต่างกัน (ปาริชาติ ห่วงศรี, 2545; มยุรี ศรีอุคร, 2548)

สมมติฐานที่ 7 การเข้าร่วมกิจกรรมการอนุรักษ์ธรรมชาติที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยว แตกต่างกัน (ปรารธนา ปรีชาลัย, 2545; วารุณี พิมพา, 2545)

กรอบแนวคิด

การศึกษาเรื่อง การศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสน และ ชายหาดจอมเทียน จังหวัดชลบุรี ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดไว้ดังนี้

ภาพที่ 1-1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวสามารถนำผลการศึกษาที่ได้ นำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยว กับนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสน และ ชายหาดจอมเทียน จังหวัดชลบุรี และเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินธุรกิจ ทางด้านการเพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยว และการช่วยลดต้นทุนการดำเนินธุรกิจ
2. นักท่องเที่ยวสามารถนำผลการศึกษาที่ได้ นำมาพัฒนาเป็นแนวทางในการพัฒนาระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวของตนเอง เพื่อร่วมฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติของชายหาดบางแสน และ ชายหาดจอมเทียน ให้เกิดความอุดมสมบูรณ์
3. หน่วยงานภาครัฐสามารถนำเอาผลการศึกษาที่ได้ นำไปสร้างเป็นนโยบายในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม ซึ่งเกิดจากกระบวนการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวอย่างเป็นรูปธรรม และจะก่อให้เกิดความร่วมมือระหว่างผู้ประกอบการและหน่วยงานภาครัฐ ในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมของการท่องเที่ยวร่วมกัน

4. สถาบันการศึกษาต่าง ๆ สามารถนำผลการศึกษาที่ได้นำไปปลูกฝังจิตสำนึก สร้างความมีจิตอาสา ให้แก่นักเรียน นิสิต นักศึกษา ในการตระหนักถึงประโยชน์ของการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมแบบเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ซึ่งมีขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตในด้านเนื้อหาของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับ ระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสน และ ชายหาดจอมเทียน จังหวัดชลบุรี โดยผู้วิจัยเลือกใช้แนวคิดที่ตัดแปลงมาจากแนวคิดของ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม, (ม.ป.ป.) ทั้งหมด 4 ด้าน ได้แก่ 1. การอนุรักษ์แหล่งน้ำ 2. การอนุรักษ์ชายหาด 3. การอนุรักษ์พลังงาน และ 4. การอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล

2. ขอบเขตของประชากร

2.1 ประชากรที่ศึกษาประกอบด้วย นักท่องเที่ยวชาวไทยในแหล่งท่องเที่ยวชายหาดบางแสน และ นักท่องเที่ยวชาวไทยในแหล่งท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน

2.2 กลุ่มที่ศึกษาแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ 1 กลุ่มตัวอย่างสำหรับการใช้ในการตอบแบบสอบถาม ได้แก่ นักท่องเที่ยวชาวไทยในแหล่งท่องเที่ยวชายหาดบางแสนจำนวน 400 รายและ นักท่องเที่ยวชาวไทยในแหล่งท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน จำนวน 400 ราย โดยใช้วิธีการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของหาโรยามาเน่ ความคลาดเคลื่อนในการสุ่มตัวอย่าง (Sampling Error) ในที่นี้จะกำหนดเท่ากับ ± 0.05 ภายใต้ความเชื่อมั่น 95 %

กลุ่มที่ 2 กลุ่มตัวอย่างสำหรับการใช้สัมภาษณ์เจาะลึก ซึ่งถูกเลือกตัวอย่างกลุ่มที่มีความเกี่ยวข้องการท่องเที่ยว ได้แก่ ผู้ประกอบการที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวที่ชายหาดบางแสน จำนวน 4 คน ผู้ประกอบการที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวที่ชายหาดจอมเทียน จำนวน 4 คน เจ้าหน้าที่เทศบาลเมืองแสนสุข จำนวน 4 คน และเจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลนาจอมเทียน กับเมืองพัทยา จำนวน 4 คน รวมทั้งสิ้น 16 คน

3. ขอบเขตของระยะเวลา

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการศึกษาในช่วงระหว่างเดือนกันยายน พ.ศ. 2554 ถึงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2555

4. ขอบเขตของตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา มีดังต่อไปนี้

4.1 ตัวแปรอิสระ

ข้อมูลส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามเพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ความถี่ในการเดินทางท่องเที่ยว และ การเข้าร่วมกิจกรรมการอนุรักษ์

4.2 ตัวแปรตาม

ระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน และชายหาดจอมเทียน ได้แก่ 1. การอนุรักษ์แหล่งน้ำ 2. การอนุรักษ์ชายหาด 3. การอนุรักษ์พลังงาน และ 4. การอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล

นิยามศัพท์เฉพาะ

การท่องเที่ยว หมายถึง การเดินทางไปเยือนสถานที่ต่างถิ่น ซึ่งมีใช่เป็นที่พำนักอาศัยประจำของบุคคลนั้น และเป็นการเยือนชั่วคราว โดยไม่ใช่เพื่อเป็นการประกอบอาชีพหารายได้ โดยเพื่อวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง แต่ต้องมีใช่เพื่อการประกอบอาชีพและไปอยู่ประจำ

การมีส่วนร่วม กระบวนการที่นักท่องเที่ยวเข้ามามีส่วนร่วมเกี่ยวข้องในการพัฒนา ร่วมคิดตัดสินใจ เน้นการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องอย่างแข็งขัน โดยการเข้าร่วมในกิจกรรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ต่าง ๆ หรือเข้าร่วมการตัดสินใจหรือเคยมาเข้าร่วมด้วยเล็กน้อยได้เข้าร่วมด้วยมากขึ้น เป็นไปอย่างมีอิสรภาพ เสมอภาค มีใช่มีส่วนร่วมอย่างผิวเผินแต่เข้าร่วมด้วยอย่างแท้จริงยิ่งขึ้นของนักท่องเที่ยว โดยเริ่มจากตนเอง และชักชวนผู้อื่น

การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยว หมายถึง การจัดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติแต่ละประเภท โดยมีหลักการที่สำคัญ 3 ประการ คือ 1. ใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างฉลาดการจะใช้ต้องพิจารณาให้รอบคอบถึงผลดี ผลเสีย ความขาดแคลนหรือความหายากในอนาคต 2. ประหยัด (เก็บ รักษา สงวน) ทรัพยากรใดที่มีน้อยหรือหายาก ควรเก็บรักษาไว้มิให้สูญไป บางครั้งถ้ามีของบางชนิดที่พอจะใช้ได้ต้องใช้ใช้อย่างประหยัด และ 3. ฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมที่ไม่ดีหรือเสื่อมโทรมให้ดีขึ้น (ซ่อมแซม ปรับปรุง)

การอนุรักษ์แหล่งน้ำ หมายถึง การมีส่วนร่วมในการไม่ทิ้งขยะสิ่งปฏิกูลทุกชนิด ไม่ถ่ายของเสียลงในน้ำทะเล รวมถึงการเข้าร่วมรณรงค์ในโครงการ หรือ ชมรมเป็นจิตอาสา ในการพัฒนาและบำรุงแหล่งน้ำ และต่อต้านหรือไม่สนับสนุน ผู้ประกอบการ ร้านค้า ที่ทำลายทรัพยากรน้ำด้วยวิธีการต่าง ๆ

การอนุรักษ์ชายหาด หมายถึง การมีส่วนร่วมในการไม่ทำลาย ไม่สร้างปัญหาเพิ่มเติม และการร่วมฟื้นฟูบริเวณชายหาด ได้แก่ การเตรียมภาชนะใส่อาหารมาเอง การเลือกซื้ออาหารเฉพาะร้านค้าที่บรรจุในวัสดุที่ไม่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การช่วยดูแลรักษา ต้นมะพร้าว ต้นลีลาวดี ที่ปลูกบริเวณชายหาด การใช้ถุงผ้าแทนถุงพลาสติก การคัดแยกประเภทขยะให้ถูกต้อง การช่วยเก็บขยะตามบริเวณชายหาด และไม่เก็บทราย ก้อนหิน และสัตว์น้ำตามชายหาด ไปเป็นที่ระลึกลับ

การอนุรักษ์พลังงาน หมายถึง การใช้พลังงานต่าง ๆ อย่างฉลาด และประหยัด ในการเดินทางมาท่องเที่ยว ได้แก่ การประหยัดพลังงานด้วยการนั่งรถมาด้วยกัน หรือใช้การขนส่งสาธารณะ การดับเครื่องยนต์ทุกครั้งในขณะที่จอดรถ การขับรถ หรือเตือนให้ผู้อื่นขับรถไม่เกิน 90 กม./ชม. การเปิดไฟฟ้า เท้าที่จำเป็น การช่วยปิดน้ำทุกครั้งเมื่อมีผู้ลืมปิดน้ำในสถานที่สาธารณะ

การอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล หมายถึง การมีส่วนร่วมในการไม่ทำลาย ไม่สร้างปัญหาเพิ่มเติม และการร่วมฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเล ได้แก่ การช่วยปลูก และรณรงค์ให้ผู้อื่นปลูกป่าชายเลน ป้องกันรณรงค์ไม่ให้ผู้อื่นมานุกรุกทำลายป่าชายเลน ไม่เก็บปะการังไว้เป็นที่ระลึก การปลูกแนวปะการัง การป้องกันไม่ให้ผู้อื่นทำลายปะการัง และเข้าร่วมโครงการที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์ปะการัง

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษางานวิจัยเรื่อง ระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสนและชายหาดจอมเทียน จังหวัดชลบุรี ได้รวบรวมแนวคิดและงานศึกษาค้นคว้าวิจัยในส่วนที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้ เป็นแนวทางเพื่อวิเคราะห์ ซึ่งผู้ศึกษาได้แบ่งทฤษฎีและแนวคิดออกเป็น 5 ส่วน ดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและ การอนุรักษ์
2. แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม
3. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับตำบลแสนสุข จังหวัดชลบุรี
4. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับเมืองพัทยา
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและ การอนุรักษ์

ความหมายของทรัพยากรธรรมชาติ

ทรัพยากรธรรมชาติ (Natural Resources) หมายถึงสิ่งที่ปรากฏอยู่ตามธรรมชาติหรือสิ่งที่ขึ้นเอง อำนวนย่อย โขชนแก่มนุษย์และธรรมชาติด้วยกันเอง (ทวิ ทองสว่าง และทัศนีย์ ทองสว่าง, 2523, หน้า 4) ถ้าสิ่งนั้นยังไม่ให้ประโยชน์ต่อมนุษย์ ก็ไม่ถือว่าเป็นทรัพยากรธรรมชาติ (เกษม จันทรแก้ว, 2525)

ความหมายของทรัพยากรธรรมชาติมักจะมองในแง่ที่ว่า เป็นสิ่งอำนวนย่อย โขชนแก่มนุษย์ทั้งทางตรงและทางอ้อม หากไม่ได้ให้ประโยชน์อะไรเลยก็คงไม่ใช่ทรัพยากรธรรมชาติ ดังนั้นจึงมีการจัดประเภททรัพยากรธรรมชาติไว้หลายประเภทด้วยกัน เช่น ดิน น้ำ ป่าไม้ สัตว์ป่า แร่ธาตุ ฯลฯ ซึ่งเป็นทรัพยากรที่เป็นแหล่งพลังงานสำคัญ

การใช้คำว่า “ทรัพยากรธรรมชาติ” และคำว่า “สิ่งแวดล้อม” บางครั้งผู้ใช้อาจจะเกิดความสับสนไม่ทราบว่าจะใช้คำไหนดี จึงนำพิจารณาว่าคำทั้งสองนี้มีความคล้ายคลึงและแตกต่างกันอย่างไรในเรื่องนี้ เกษม จันทรแก้ว (2545) ได้เสนอไว้ดังนี้

1. ความคล้ายคลึงกัน ในแง่พิจารณาจากที่เกิด คือ เกิดขึ้นตามธรรมชาติเหมือนกัน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมต่างเป็นสิ่งที่ให้ประโยชน์ต่อมนุษย์เช่นกัน มนุษย์รู้จักใช้ รู้จักคิดในการนำทรัพยากรธรรมชาติมาใช้ และมนุษย์อาศัยอยู่ในทรัพยากรธรรมชาติต่าง ๆ ก็ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทรัพยากรธรรมชาติ แล้วมนุษย์ก็เรียกสิ่งต่าง ๆ ทั้งหมดว่า “สิ่งแวดล้อม”

ความคล้ายคลึงกันของคำว่า ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอยู่ที่ว่าทรัพยากรธรรมชาติเป็นส่วนหนึ่งของสิ่งแวดล้อม

2. ความแตกต่าง ทรัพยากรธรรมชาติเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ แต่สิ่งแวดล้อมนั้นประกอบด้วยทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น โดยอาศัยทรัพยากรธรรมชาติ หากขาดทรัพยากรธรรมชาติ มนุษย์จะไม่สามารถสร้างสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ได้เลย

ถ้าแยกมนุษย์ออกมาในฐานะผู้ใช้ประโยชน์จากสิ่งต่าง ๆ ในโลกนี้ เมื่อกล่าวถึงสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ จึงควรใช้คำว่า "ทรัพยากรธรรมชาติ" แต่ถ้าต้องการกล่าวรวม ๆ ถึงสิ่งที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติและสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นก็ควรใช้คำว่า "สิ่งแวดล้อม" แต่ถ้าต้องการเน้นเรื่องทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไปพร้อม ๆ กัน ก็ควรใช้คำว่า "ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม"

เมื่อกล่าวถึงสิ่งแวดล้อมหลาย ๆ คน จะเข้าใจถึงเรื่องของน้ำเสีย ควันพิษในอากาศ ไอเสียจากรถยนต์ ขยะมูลฝอย ฯลฯ ซึ่งในความเป็นจริง สิ่งแวดล้อม มีความหมายกว้างมาก มีความสัมพันธ์กับทุก ๆ สิ่งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิต ในการวัดเกณฑ์นี้ จะสนทนากันในเรื่องของคนมีความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมอย่างไร โดยที่ตระหนักอยู่เสมอว่าในอดีตที่ผ่านมาปัญหาเรื่องความสมดุลของธรรมชาติกับคนยังไม่มี คนส่วนใหญ่ในยุคต้น ๆ จึงมีชีวิตอยู่ได้ อิทธิพลของธรรมชาติ ความเปลี่ยนแปลงทางด้านธรรมชาติ และสภาพแวดล้อม มีลักษณะที่ ค่อยเป็นค่อยไป ซึ่งไม่ก่อให้เกิดผลกระทบ ทางสิ่งแวดล้อมมากนัก แต่เนื่องจาก มีความเจริญก้าวหน้า ด้านเทคโนโลยี เศรษฐกิจ และอุตสาหกรรมขยายตัวมากขึ้น ประกอบด้วย ความต้องการของมนุษย์ มีอยู่ไม่จำกัด จึงทำให้เกิดปัญหา ทางด้านสิ่งแวดล้อม ขึ้นในโลกสี่เขี้ยวของเรา เช่น ปัญหาทางด้าน ภาวะมลพิษทางเสียงและน้ำ ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติเสื่อมสลาย ปัญหาการตั้งถิ่นฐานและชุมชน ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องกล่าวถึงมนุษย์กับความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมอย่างไร

ประเภทของทรัพยากรธรรมชาติ

การแบ่งประเภทของทรัพยากรธรรมชาติมีการแบ่งกันหลายลักษณะ แต่ในที่นี้ แบ่งโดยใช้เกณฑ์ของการนำมาใช้ แบ่งออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้ (วีระ ชีระวงศ์สุกุล, 2540)

1. ทรัพยากรธรรมชาติที่ใช้แล้วไม่หมดสิ้น (Inexhaustible Natural Resources) เป็นทรัพยากรธรรมชาติที่เกิดขึ้นก่อนที่จะมีมนุษย์ เมื่อมีมนุษย์เกิดขึ้นมาสิ่งเหล่านี้ก็มีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ จำแนกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1.1 ประเภทที่คงสภาพเดิมไม่เปลี่ยนแปลง (Immuable) ได้แก่ พลังงานจากดวงอาทิตย์ ลม อากาศ ฝุ่น แม้กาลเวลาจะผ่านไปนานเท่าใดก็ตามสิ่งเหล่านี้ก็ยังคงมีไม่เปลี่ยนแปลง

1.2 ประเภทที่มีการเปลี่ยนแปลง (Mutable) การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเนื่องมาจากการใช้ประโยชน์อย่างผิดวิธี เช่น การใช้ที่ดิน การใช้น้ำโดยวิธีการที่ไม่ถูกต้อง ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านกายภาพ และด้านคุณภาพ

2. ทรัพยากรธรรมชาติที่ใช้แล้วทดแทนได้ (Renewable Natural Resources) เป็นทรัพยากรธรรมชาติที่ใช้ไปแล้วสามารถเกิดขึ้นทดแทนได้ ซึ่งอาจจะเร็วหรือช้าขึ้นอยู่กับชนิดของทรัพยากรธรรมชาติประเภทนั้น ทรัพยากรธรรมชาติที่ใช้แล้วทดแทนได้ เช่น พืช ป่าไม้ สัตว์ป่า มนุษย์ ความสมบูรณ์ของดิน คุณภาพของน้ำ และทัศนียภาพที่สวยงาม เป็นต้น

3. ทรัพยากรธรรมชาติที่สามารถนำมาใช้ใหม่ได้ (Recycleable Natural Resources) เป็นทรัพยากรธรรมชาติจำพวกแร่ธาตุที่นำมาใช้แล้วสามารถนำไปแปรรูปให้กลับไปสู่สภาพเดิมได้แล้วนำกลับมาใช้ใหม่อีก เช่น แร่โลหะ แร่โลหะ ได้แก่ เหล็ก ทองแดง อะลูมิเนียม แก้ว ฯลฯ

4. ทรัพยากรธรรมชาติที่ใช้แล้วหมดสิ้นไป (Exhausting Natural Resources) เป็นทรัพยากรธรรมชาติที่นำมาใช้แล้วจะหมดไปจากโลกนี้ หรือสามารถเกิดขึ้นทดแทนได้ แต่ต้องใช้เวลายาวนานมาก ทรัพยากรธรรมชาติประเภทนี้ ได้แก่ น้ำมันปิโตรเลียม ก๊าซธรรมชาติ และถ่านหิน เป็นต้น

ความสำคัญและผลกระทบของทรัพยากรธรรมชาติ

ทรัพยากรธรรมชาติมีความสำคัญต่อมนุษย์มากมายหลายด้านดังนี้

1. การดำรงชีวิต ทรัพยากรธรรมชาติเป็นต้นกำเนิดของปัจจัย 4 ในการดำรงชีวิตของมนุษย์พบว่า มนุษย์จะต้องพึ่งพาทรัพยากรธรรมชาติเพื่อสนองความต้องการทางด้านปัจจัยสี่ คือ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย และยารักษาโรค

อาหารที่มนุษย์บริโภคแรกเริ่มส่วนหนึ่งได้จากทรัพยากรธรรมชาติ เช่น เนื้อสัตว์ ปลา น้ำจืดและปลาน้ำเค็ม เป็นต้น

เครื่องนุ่งห่ม แรกเริ่มมนุษย์ประดิษฐ์เครื่องนุ่งห่มจากทรัพยากรธรรมชาติ เช่น จากฝ้าย ป่าน ลินิน ขนสัตว์ ฯลฯ ที่มีอยู่ตามธรรมชาติ ต่อมาเมื่อจำนวนประชากรเพิ่มขึ้น ความต้องการเครื่องนุ่งห่มก็เพิ่มขึ้นด้วย จึงจำเป็นต้องปลูกหรือเลี้ยงสัตว์ เพื่อการทำเครื่องนุ่งห่มเอง และในที่สุดก็ทำเป็นอุตสาหกรรม

ที่อยู่อาศัย การสร้างที่อยู่อาศัยของชนเผ่าต่าง ๆ จะพยายามหาทรัพยากรธรรมชาติ ที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาเป็นองค์ประกอบหลักในการก่อสร้างที่อยู่อาศัยขึ้นมา ตัวอย่างเช่น ในเขตทะเลทรายที่แห้งแล้ง บ้านที่สร้างขึ้นในเขตภูเขาจะทำได้ด้วยดินเหนียว แต่ถ้าเป็นบริเวณที่แห้งแล้ง และไร้พืชพรรณธรรมชาติ บ้านที่สร้างขึ้นอาจจะเจาะเป็นอุโมงค์เข้าไปตามหน้าผา บ้านคนไทยในชนบทสร้างด้วยไม้ ไม้ไผ่ หลังคามุงด้วยจากหรือหญ้า เป็นต้น

1.2 ประเภทที่มีการเปลี่ยนแปลง (Mutable) การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเนื่องมาจากการใช้ประโยชน์อย่างผิดวิธี เช่น การใช้ที่ดิน การใช้น้ำโดยวิธีการที่ไม่ถูกต้อง ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านกายภาพ และด้านคุณภาพ

2. ทรัพยากรธรรมชาติที่ใช้แล้วทดแทนได้ (Renewable Natural Resources) เป็นทรัพยากรธรรมชาติที่ใช้ไปแล้วสามารถเกิดขึ้นทดแทนได้ ซึ่งอาจจะเร็วหรือช้าขึ้นอยู่กับชนิดของทรัพยากรธรรมชาติประเภทนั้น ทรัพยากรธรรมชาติที่ใช้แล้วทดแทนได้ เช่น พืช ป่าไม้ สัตว์ป่า มนุษย์ ความสมบูรณ์ของดิน คุณภาพของน้ำ และทัศนียภาพที่สวยงาม เป็นต้น

3. ทรัพยากรธรรมชาติที่สามารถนำมาใช้ใหม่ได้ (Recycleable Natural Resources) เป็นทรัพยากรธรรมชาติจำพวกแร่ธาตุที่นำมาใช้แล้วสามารถนำไปแปรรูปให้กลับไปสู่สภาพเดิมได้แล้วนำกลับมาใช้ใหม่อีก เช่น แร่โลหะ แร่โลหะ ได้แก่ เหล็ก ทองแดง อะลูมิเนียม แก้ว ฯลฯ

4. ทรัพยากรธรรมชาติที่ใช้แล้วหมดสิ้นไป (Exhausting Natural Resources) เป็นทรัพยากรธรรมชาติที่นำมาใช้แล้วจะหมดไปจากโลกนี้ หรือสามารถเกิดขึ้นทดแทนได้ แต่ต้องใช้เวลายาวนานมาก ทรัพยากรธรรมชาติประเภทนี้ ได้แก่ น้ำมันปิโตรเลียม ก๊าซธรรมชาติ และถ่านหิน เป็นต้น

ความสำคัญและผลกระทบของทรัพยากรธรรมชาติ

ทรัพยากรธรรมชาติมีความสำคัญต่อมนุษย์มากมายหลายด้านดังนี้

1. การดำรงชีวิต ทรัพยากรธรรมชาติเป็นต้นกำเนิดของปัจจัย 4 ในการดำรงชีวิตของมนุษย์พบว่า มนุษย์จะต้องพึ่งพาทรัพยากรธรรมชาติเพื่อสนองความต้องการทางด้านปัจจัยสี่ คือ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย และยารักษาโรค

อาหารที่มนุษย์บริโภคแรกเริ่มส่วนหนึ่งได้จากทรัพยากรธรรมชาติ เช่น เนื้อสัตว์ ปลา น้ำจืดและปลาน้ำเค็ม เป็นต้น

เครื่องนุ่งห่ม แรกเริ่มมนุษย์ประดิษฐ์เครื่องนุ่งห่มจากทรัพยากรธรรมชาติ เช่น จากฝ้าย ป่าน ลินิน ขนสัตว์ ฯลฯ ที่มีอยู่ตามธรรมชาติ ต่อมาเมื่อจำนวนประชากรเพิ่มขึ้น ความต้องการเครื่องนุ่งห่มก็เพิ่มขึ้นด้วย จึงจำเป็นต้องปลูกหรือเลี้ยงสัตว์ เพื่อการทำเครื่องนุ่งห่มเอง และในที่สุดก็ทำเป็นอุตสาหกรรม

ที่อยู่อาศัย การสร้างที่อยู่อาศัยของชนเผ่าต่าง ๆ จะพยายามหาทรัพยากรธรรมชาติ ที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาเป็นองค์ประกอบหลักในการก่อสร้างที่อยู่อาศัยขึ้นมา ตัวอย่างเช่น ในเขตทะเลทรายที่แห้งแล้ง บ้านที่สร้างขึ้นในเขตภูเขาจะทำได้ด้วยดินเหนียว แต่ถ้าเป็นบริเวณที่แห้งแล้ง และไร้พืชพรรณธรรมชาติ บ้านที่สร้างขึ้นอาจจะเจาะเป็นอุโมงค์เข้าไปตามหน้าผา บ้านคนไทยในชนบทสร้างด้วยไม้ ไม้ไผ่ หลังคามุงด้วยจากหรือหญ้า เป็นต้น

ยารักษาโรค ตั้งแต่สมัยโบราณมนุษย์รู้จักนำพืชสมุนไพรมาใช้ในการรักษาโรค เช่น คนไทยใช้ฟ้าทะลายโจรรักษาโรคหวัด หอบ หืด หัวไหล ขมื่น น้ำผึ้งใช้บำรุงผิว

2. การตั้งถิ่นฐานและการประกอบอาชีพ ทรัพยากรธรรมชาติเป็นปัจจัยพื้นฐานในการตั้งถิ่นฐานและประกอบอาชีพของมนุษย์ เช่น แถบลุ่มแม่น้ำหรือชายฝั่งทะเลที่อุดมสมบูรณ์ด้วยพืชและสัตว์ จะมีประชาชนเข้าไปตั้งถิ่นฐานและประกอบอาชีพทางการเกษตรกรรมประมง เป็นต้น

3. การพัฒนาทางเศรษฐกิจ จำเป็นต้องใช้ทรัพยากรธรรมชาติ

4. ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การประดิษฐ์เครื่องมือ เครื่องใช้ เครื่องจักร เครื่องผ่อนแรง ต้องอาศัยทรัพยากรธรรมชาติ

5. การรักษาสมดุลธรรมชาติ ทรัพยากรธรรมชาติเป็นปัจจัยในการรักษาสมดุลธรรมชาติ กิจกรรมของมนุษย์ที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ ได้แก่

1. กิจกรรมทางด้านอุตสาหกรรม โดยไม่มีการคำนึงถึงสิ่งแวดล้อม มีการนำใช้ทรัพยากรธรรมชาติมากมาย และก่อให้เกิดมลพิษ ต่อสิ่งแวดล้อม เช่น อุตสาหกรรมเหมืองแร่ มีการเปิดหน้าดิน ก่อให้เกิดปัญหาการชะล้างพังทลายของดิน และปัญหาน้ำทิ้ง จากเหมืองลงสู่แหล่งน้ำ ก่อให้เกิดมลพิษทางน้ำ

2. กิจกรรมทางการเกษตร เช่น มีการใช้ยาฆ่าแมลง เพื่อเพิ่มผลผลิต ส่งผลให้เกิดอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม และสุขภาพอนามัยของมนุษย์ เนื่องจากมีการสะสมสารพิษ ไว้ในร่างกายของสิ่งมีชีวิต และสิ่งแวดล้อม ก่อให้เกิดอันตราย ในระยะยาวและเกิดความสูญ ทางด้านเศรษฐกิจ เนื่องจากการเจ็บป่วย ของประชาชน และคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่แย่ลง

3. กิจกรรมการบริโภคของมนุษย์ ส่งผลให้ มีการใช้ทรัพยากรอย่างฟุ่มเฟือย ขาดการคำนึงถึงสิ่งแวดล้อม ก่อให้เกิดปัญหา สิ่งแวดล้อมตามมา เช่น ปริมาณขยะที่มากขึ้น จาก การบริโภคของเราที่ เพิ่มขึ้นซึ่งยากต่อการกำจัด โดยเกิดจากการใช้ทรัพยากร อย่างไม่คุ้มค่า ทำให้ ปริมาณทรัพยากรธรรมชาติ ลดน้อยลง เป็นต้น

สาเหตุที่มนุษย์ทำลายสิ่งแวดล้อม มีหลายสาเหตุดังนี้

1. การเพิ่มของประชากร การเพิ่มของประชากร โลกเป็นไปอย่างรวดเร็ว เนื่องจาก ความเจริญทางการแพทย์ ช่วยลดอัตราการตายโดยการเพิ่มประชากรนี้ ก่อให้เกิดการบริโภค ทรัพยากรมากขึ้น มีของเสียมากขึ้น

2. พฤติกรรมการบริโภค อันเนื่องมาจาก ต้องการให้คุณภาพชีวิตดีขึ้น มีความสุขสบายมากขึ้นมีการนำใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างสิ้นเปลืองมีขยะและของเสียมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อ สิ่งแวดล้อมและตัวมนุษย์เอง

3. ความโลภของมนุษย์ โดยนำทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมาใช้ เพื่อให้ตนเองมีความร่ำรวยมีความสะดวกสบาย มีความเห็นแก่ตัวขาดสติยังคิดถึงสิ่งแวดล้อม อันจะเป็นผลส่งให้เกิดปัญหา สิ่งแวดล้อม ที่มากระทบต่อมนุษย์เองในที่สุด

4. ความไม่รู้ สิ่งที่ทำให้มนุษย์ ขาดการรู้เท่าทัน บนรากฐานแห่งความจริงอย่างลึกซึ้งในสิ่งแวดล้อม และธรรมชาติ ส่งผลให้มนุษย์ขาดสติ ในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ มีพฤติกรรม การบริโภค อันเป็นการทำลายสิ่งแวดล้อม โดยขาดการคาดการณ์ผลที่จะเกิดตามมาจะส่งผลให้เกิด ปัญหาสิ่งแวดล้อม และนำไปสู่ความเสียหาย ทั้งตนเองและธรรมชาติ

ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ

เป็นทรัพยากรธรรมชาติที่ขาดไม่ได้ต่อการดำเนินชีวิต เพราะเป็นสิ่งจำเป็นต่อการดำเนินชีวิตตลอดเวลา จึงให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง และจะต้องเอาใจใส่ดูแลเพื่อรักษาทรัพยากร ธรรมชาตินั้นให้คงไว้ใช้ได้ยาวนาน ทรัพยากรธรรมชาติที่ว่่านั้น ได้แก่ 1. ทรัพยากรน้ำ 2. ทรัพยากรดิน 3. ทรัพยากรป่าไม้ 4. ทรัพยากรสัตว์ป่า 5. ทรัพยากรแร่ธาตุ 6. ทรัพยากรพลังงาน 7. ทรัพยากร ป่าชายเลน 8. ทรัพยากรปะการัง (กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม, ม.ป.ป.)

ทรัพยากรน้ำ

น้ำเป็นทรัพยากรที่มีความสำคัญต่อชีวิตคน พืช และสัตว์มากที่สุด แต่ก็มีค่าน้อยที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ น้ำเป็นปัจจัยสำคัญในการดำรงชีวิตของมนุษย์และเป็น องค์ประกอบที่สำคัญของสิ่งมีชีวิตทั้งหลาย

ความสำคัญของทรัพยากรน้ำ

1. ใช้สำหรับการบริโภคและอุปโภค เพื่อค้ำจุน ประกอบอาหาร ชำระร่างกาย ทำความสะอาด ฯลฯ
2. ใช้สำหรับการเกษตร ได้แก่ การเพาะปลูก เลี้ยงสัตว์ แหล่งน้ำเป็นที่อยู่อาศัยของปลา และสัตว์น้ำอื่น ๆ ซึ่งคนเราใช้เป็นอาหาร
3. ด้านอุตสาหกรรม ต้องใช้น้ำในกระบวนการผลิต ล้างของเสีย หล่อเครื่องจักร และระบายความร้อน ฯลฯ
4. การทำนาเกลือ โดยการระเหยน้ำเต็มจากทะเล หรือระเหยน้ำที่ใช้ละลายเกลือสินเธาว์
5. น้ำเป็นแหล่งพลังงานในการผลิตกระแสไฟฟ้า
6. เป็นเส้นทางคมนาคมที่สำคัญ แม่น้ำ ลำคลอง ทะเล มหาสมุทร เป็นเส้นทางคมนาคมที่สำคัญมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

7. เป็นสถานที่ท่องเที่ยว ทักษะภาพของริมฝั่งทะเล และแหล่งน้ำที่ใสสะอาดเป็นสถานที่ท่องเที่ยวของมนุษย์

ปัญหาทรัพยากรน้ำ ที่สำคัญมีดังนี้

1. เพิ่มปริมาณความต้องการใช้น้ำ ในปัจจุบันนอกจากการใช้น้ำเพื่อการบริโภคซึ่งเพิ่มขึ้นแล้วประมาณร้อยละ 30 ถึง ร้อยละ 40 ในการผลิตอาหารของโลกจำเป็นต้องใช้น้ำจากการชลประทานภายในระยะเวลาประมาณ 15-20 ปีข้างหน้า บริเวณพื้นที่ชลประทานจะต้องเพิ่มขึ้นเป็น 2 เท่า ของปริมาณ พื้นที่ในปัจจุบัน เพื่อที่จะผลิตอาหารให้ได้เพียงพอแก่จำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้น

2. การกระเจาน้ำไปสู่ส่วนต่าง ๆ ของพื้นที่ไม่เท่าเทียมกัน ในบางพื้นที่ของโลกเกิดฝนตกหนักบ้านเรือนไร่นาเสียหาย แต่ในบางพื้นที่ก็แห้งแล้งขาดแคลนน้ำเพื่อการบริโภค และเพื่อการเพาะปลูก

3. การเพิ่มมลพิษในน้ำ เนื่องจากน้ำเป็นปัจจัยสำคัญในการดำรงชีวิตของสิ่งมีชีวิตทั้งหลายรวมทั้งมนุษย์ เมื่อจำนวนประชากรมนุษย์เพิ่มมากขึ้น มนุษย์เป็นตัวละครสำคัญที่เพิ่มมลพิษให้กับแหล่งน้ำต่าง ๆ โดยการปล่อยน้ำเสีย คราบน้ำมัน จากบ้านเรือน โรงงานอุตสาหกรรม การทิ้งขยะมูลฝอยลงไปในแหล่ง เป็นต้น

ทรัพยากรดิน

ดินหมายถึง เทหวัตถุธรรมชาติที่ปกคลุมผิวโลก เกิดจากการแปรสภาพหรือสลายตัวของหินแร่ธาตุ และอินทรีย์วัตถุผสมคลุกเคล้ากันตามธรรมชาติรวมกันเป็นชั้นบาง ๆ เมื่อน้ำและอากาศที่เหมาะสมก็จะทำให้พืชเจริญเติบโตและยังชีพอยู่ได้ เนื่องจากภาคตะวันตกส่วนใหญ่เป็นเขตเทือกเขาสูง เพราะฉะนั้นวัตถุแม่ดิน หรือแหล่งกำเนิดดินต้องเกิดจากการสลายตัวของหินที่เป็นกรด ดังนั้นดินจึงมีความอุดมสมบูรณ์ ค่อนข้างต่ำ ดินชนิดนี้ เรียกว่า ดินเรดเยลโล-พอดโซลิก (Red-yellow Podzolic Soils) ดินชนิดนี้ มีในเขตภูเขาที่เป็นกรด ส่วนในเขตที่มีหินปูน เช่น บริเวณเทือกเขาในเขตอำเภอู๋มผาง จังหวัดตาก และบริเวณปลายเทือกเขาถนนธงชัยระหว่างแม่น้ำแควใหญ่กับแควน้อยจะเป็นพวกเรด-บราวด์ เอิธ (Red-brown Earth) นอกจากนั้นยังมีดินที่เกิดจากการสลายตัวของสารหรือ หินภูเขาไฟ เราเรียกว่า ดินภูเขาไฟ ได้แก่ พื้นที่บริเวณจังหวัดตาก เขตอำเภอู๋มผาง ที่ราบลุ่มน้ำแควน้อย เขตอำเภอสังขละบุรี อำเภอทองผาภูมิ อำเภอยะโยค และบริเวณแก่งกระเจาน เป็นต้น (กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม, ม.ป.ป.)

ในด้านสมรรถนะของที่ดินในภาคตะวันตกปรากฏว่าพื้นที่เหมาะสำหรับการปลูกพืชไร่มี่ประมาณ ร้อยละ 25 ของเนื้อที่ภาค ทำนาร้อยละ 5 ที่เหลือร้อยละ 70 ไม่เหมาะแก่การเพาะปลูก เพราะเป็นที่ลาดชันมาก หรือ มีดินเป็นทรายจัด

ความสำคัญของทรัพยากรดิน

ดินมีประโยชน์มากมายมหาศาลต่อมนุษย์และสิ่งมีชีวิตอื่น ๆ คือ

1. ใช้ในการเกษตรกรรม ดินเป็นต้นกำเนิดของการเกษตรกรรม เป็นแหล่งผลิตอาหารของมนุษย์ อาหารที่มนุษย์เรารับบริโภคทุกวันนี้มาจากการเกษตรกรรมถึงร้อยละ 90
2. ใช้ในการเลี้ยงสัตว์ พืชและหญ้าที่ขึ้นอยู่บนดินเป็นแหล่งอาหารสัตว์ ตลอดจนเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์บางชนิด เช่น งู หนู แมลง นาก ฯลฯ
3. เป็นแหล่งที่อยู่อาศัย พื้นดินเป็นแหล่งที่ตั้งของเมือง บ้านเรือน ทำให้เกิดวัฒนธรรมและ อารยธรรมของชุมชนต่าง ๆ มากมาย
4. เป็นแหล่งกักเก็บน้ำ ถ้าน้ำซึ่งอยู่ในรูปของความชื้นในดินมีอยู่มาก ๆ ก็จะกลายเป็นน้ำซึมอยู่ในดิน คือน้ำใต้ดิน น้ำเหล่านี้จะค่อย ๆ ซึมลงที่ต่ำ เช่น แม่น้ำ ลำคลอง ทำให้เรามีน้ำใช้ตลอดปี

สาเหตุและผลกระทบของทรัพยากรดิน

ดินส่วนใหญ่ถูกทำลายให้สูญเสียความอุดมสมบูรณ์หรือตัวเนื้อดินไป เนื่องจากการกระทำของมนุษย์และการสูญเสียตามธรรมชาติ ทำให้เราไม่สามารถใช้ประโยชน์จากดินได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ การสูญเสียความอุดมสมบูรณ์ของดินเกิดจาก

1. การกัดเซาะดิน อาจแบ่งได้เป็น 2 ประเภทด้วยกัน คือ
 - 1.1 การกัดเซาะโดยธรรมชาติ หมายถึง การกัดเซาะซึ่งเกิดขึ้นตามธรรมชาติ โดยการกระทำของน้ำ ลม แรงดึงดูดของโลก และน้ำแข็ง เช่นการชะล้าง แผ่นดินเลื่อน การไหลของธาร น้ำ คลื่น เป็นต้น
 - 1.2 การกัดเซาะที่มีตัวเร่ง หมายถึง การกัดเซาะที่มนุษย์หรือสัตว์เลี้ยงเข้ามาช่วยเร่งให้มีการพังทลายเพิ่มขึ้นจากธรรมชาติที่เกิดขึ้นเป็นประจำอยู่แล้ว เช่น การตัดต้นไม้ทำลายป่า การทำการเพาะปลูกอย่างขาดหลักวิชาทำให้ดินไม่มีสิ่งปกคลุมจึงทำให้น้ำ ลม ซึ่งเป็นตัวการกัดเซาะที่สำคัญพัดพาดินสูญหายไป
2. การเพาะปลูกและเตรียมดินอย่างไม่ถูกวิธี จะก่อให้เกิดความเสียหายกับดินได้มาก เช่น การปลูกพืชบางชนิดจะทำให้ดินเสื่อมเร็ว การเผาป่าไม้หรือตอข้าวในนา จะทำให้ฮิวมัสในดินเสื่อมสลายเกิดผลเสียกับดินมาก

ทรัพยากรป่าไม้

ความสำคัญของทรัพยากรป่าไม้

ป่าไม้มีประโยชน์มากมายต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ทั้งทางตรงและทางอ้อม ดังนี้ (กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม, ม.ป.ป.)

1. ประโยชน์ทางตรง (Direct Benefits) ได้แก่ การนำมาใช้สนองปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิตของมนุษย์ 4 ประการ ได้แก่

1.1 นำมาสร้างอาคารบ้านเรือนและผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เช่น เฟอร์นิเจอร์ กระดาษ ไม้ขีดไฟ ฟืน เป็นต้น

1.2 ใช้เป็นอาหาร

1.3 ใช้เส้นใยที่ได้จากเปลือกไม้และเถาวัลย์ มาถักทอเป็นเครื่องนุ่งห่ม เชือก และอื่น ๆ

1.4 ใช้ทำยารักษาโรคต่าง ๆ

2. ประโยชน์ทางอ้อม (Indirect Benefits)

2.1 ป่าไม้เป็นแหล่งกำเนิดต้นน้ำลำธาร เพราะต้นไม้จำนวนมากในป่า จะทำให้น้ำฝนที่ตกลงมาค่อย ๆ ซึมซับลงในดิน กลายเป็นน้ำใต้ดินซึ่งจะไหลซึมมาหล่อเลี้ยงให้แม่น้ำลำธารมีน้ำไหลอยู่ตลอดปี

2.2 ป่าไม้ทำให้เกิดความชุ่มชื้นและควบคุมสภาวะอากาศ ใอน้ำซึ่งเกิดจากการหายใจของพืชจำนวนมากในป่า ทำให้อากาศเหนือป่ามีความชื้นสูง เมื่ออุณหภูมิลดต่ำลงไอน้ำ เหล่านั้นก็จะกลั่นตัวกลายเป็นเมฆแล้วกลายเป็นฝนตกลงมา ทำให้บริเวณที่มีพื้นที่ป่า ไม้มีความชุ่มชื้นอยู่เสมอ ฝนตกต้องตามฤดูกาลและไม่เกิดความแห้งแล้ง

2.3 ป่าไม้เป็นแหล่งพักผ่อนและศึกษาหาความรู้ บริเวณป่าไม้จะมีภูมิประเทศที่สวยงามจากธรรมชาติรวมทั้งสัตว์ป่าจึงเป็นแหล่งพักผ่อนหย่อนใจได้ดี นอกจากนั้นป่าไม้ยังเป็นที่พักผ่อนของพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์จำนวนมาก จึงเป็นแหล่งให้มนุษย์ได้ศึกษาหาความรู้

2.4 ป่าไม้ช่วยบรรเทาความรุนแรงของลมพายุและป้องกันอุทกภัย โดยช่วยลดความเร็วของลมพายุที่พัดผ่านได้ตั้งแต่ 11-44 % ตามลักษณะของป่าไม้แต่ละชนิดจึงช่วยให้บ้านเมืองรอดพ้นจากวาทภัยได้ ซึ่งเป็นการป้องกันและควบคุมน้ำตามแม่น้ำไม่ให้สูงขึ้นอย่างมารวดเร็วสันฝิ่งกลายเป็นอุทกภัย

2.5 ป่าไม้ช่วยป้องกันการกัดเซาะและพัดพาหน้าดิน จากน้ำฝนและลมพายุโดยลดแรงปะทะลง การหลุกเลื่อนของดินจึงเกิดขึ้นน้อย และยังเป็น การช่วยให้แม่น้ำลำธารต่าง ๆ ไม่ตื้นเขิน

ขึ้นอีกด้วย นอกจากนี้ป่าไม้จะเป็นเสมือนเครื่องกีดขวางตามธรรมชาติ จึงนับว่ามีประโยชน์ในทาง
 ยุทธศาสตร์ด้วยเช่นกัน

2.6 ช่วยให้เกิดวัฏจักรของน้ำ (Water Cycling) วัฏจักรของออกซิเจน วัฏจักรของ
 คาร์บอน และวัฏจักรของไนโตรเจน ในเขตนิเวศ (Ecosphere)

2.7 ช่วยลดระดับมลพิษของอากาศ

ทรัพยากรพลังงาน

สาเหตุผลกระทบจากการผลิต และการใช้พลังงาน

สภาพความเสื่อมโทรมของสภาวะแวดล้อมส่วนใหญ่ อาจกล่าวได้ว่ามีสาเหตุมาจาก
 การผลิตและการใช้พลังงานของมนุษย์แทบทั้งสิ้น ดังนั้นการแสวงหาทรัพยากรพลังงานมาเพื่อ
 ตอบสนองความต้องการพลังงานสูงขึ้นเรื่อย ๆ จึงควรระมัดระวังและพิจารณาให้รอบคอบก่อน
 นำมาใช้ นักสิ่งแวดล้อมได้กล่าวถึงผลกระทบจากการใช้ทรัพยากรพลังงาน ดังนี้ (นันทพร ชูจันทร์,
 2553)

1. ทำให้เกิดการเจ็บป่วย สัมตายน
2. ทำให้สิ่งของและทรัพยากรธรรมชาติเสียหาย
3. ทำลายสภาพแวดล้อมและสิ่งมีชีวิต
4. เกิดภาวะมลพิษทั้งทางดิน น้ำ และอากาศ

ทรัพยากรป่าชายเลน

ป่าชายเลน เป็นระบบนิเวศของป่าชายฝั่งที่ทนต่อสภาพความเค็มได้และเป็นกลุ่มแรก
 ของสิ่งมีชีวิตที่บุกเบิกชีวิตความเป็นอยู่ลงไปสู่ทะเลพร้อม ๆ กับการชักนำพื้นแผ่นดินให้รुक้า
 ตามลงไปทะเล จึงนับเป็นปรากฏการณ์แรกระหว่างบกกับทะเล โดยจะประกอบด้วยพันธุ์ไม้
 สัตว์นานาชนิด ตลอดจนสภาพแวดล้อมอื่น ๆ เช่น การขึ้นลงของน้ำทะเล ดินเลนที่มีอินทรีย์สาร
 เป็นจำนวนมาก ฯลฯ อยู่ร่วมกันเป็นระบบ

ความสำคัญของป่าชายเลน

ป่าชายเลนมีความสำคัญและมีประโยชน์อย่างมหาศาลต่อมนุษย์ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ
 สังคมและทางด้านนิเวศวิทยา ดังนี้

1. การนำไม้มาใช้ประโยชน์ ไม้ที่ได้จากป่าชายเลน นอกจากนำมาใช้เพื่อการเผาถ่านแล้ว
 ยังสามารถใช้เพื่อเป็นไม้ฟืน ไม้เสาเข็ม ไม้ค้ำยันเฟอร์นิเจอร์
2. เป็นที่ป้องกันชายทะเล โดยป่าชายเลนจะทำหน้าที่เสมือนเขื่อนป้องกันคลื่นลมพายุ
 ไม่ให้เกิดอันตรายต่อมนุษย์และระบบนิเวศอื่น ๆ

3. ทำหน้าที่เป็นแหล่งกักตะกอนสิ่งปฏิกูลและสารมลพิษต่าง ๆ จากบนบกไม่ให้ลงสู่ทะเล

4. ช่วยให้มีการงอกตัวของแผ่นดิน จากการที่ตะกอนดินทรายซึ่งไหลมากับแม่น้ำ เมื่อถูกขวางกั้นด้วยแนวป่าชายเลน ทำให้กระแสน้ำลดความเร็วลงเกิดตะกอนทับถม

5. นิเวศวิทยาป่าชายเลน เป็นระบบนิเวศที่เหมาะสมกับการวางไข่ การหาอาหาร และการเจริญเติบโตของสัตว์น้ำเศรษฐกิจหลายชนิดและเป็นแหล่งชุมชนของนก สัตว์ป่าหลายชนิด

6. เป็นแหล่งพักผ่อนหย่อนใจ ความสวยงามจากพรรณไม้ต่าง ๆ ตั้งแต่เฟิร์น กัลยไม้ และต้นไม้ใหญ่ที่เพิ่มความแปลกตาแก่ทัศนทัศน์ทางทะเล

สาเหตุและผลกระทบปัญหาที่ทรัพยากรป่าชายเลน

ปัจจุบันป่าชายเลนของประเทศไทย ซึ่งขึ้นอยู่กับบริเวณชายฝั่งทะเลที่เป็นโคลนตมและบริเวณที่เชื่อมต่อกับแม่น้ำลำธาร ในบริเวณชายฝั่งของอ่าวไทย ชายฝั่งทะเลด้านตะวันออกและด้านตะวันตกของภาคใต้ นับแต่จะลดพื้นที่ลงเนื่องจากกิจกรรมต่าง ๆ ที่ใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าชายเลน จนทำให้เกิดความเสื่อมโทรมทำลายป่าชายเลน ซึ่งพอจะจำแนกได้ดังนี้

1. การป่าไม้ หมายถึง ทั้งการทำไม้สัมปทานตามวิธีการที่รัฐกำหนดการทำป่าไม้ในเขตสัมปทาน แต่หลีกเลี่ยงไม่ทำตามข้อกำหนดของรัฐ รวมทั้งการบุกรุกทำลายป่า โดยตัดฟันไม้เพื่อนำมาใช้ประโยชน์

2. การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ หมายถึง เจาะการทำบ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และสถานีเพาะพันธุ์สัตว์น้ำในพื้นที่ป่าชายเลนบริเวณพื้นที่โครงการ

3. การเกษตรกรรมในพื้นที่ป่าชายเลน

4. การทำเหมืองแร่ในพื้นที่ป่าชายเลน

5. การขยายตัวของชุมชน

6. การก่อสร้างท่าเทียบเรือทุกขนาด การก่อสร้างคู่อเรือและสะพานปลา

7. การก่อสร้างถนน รวมทั้งสายส่งไฟฟ้า

8. การก่อสร้างโรงงานอุตสาหกรรม

9. การขุดลอกร่องน้ำ

ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าชายเลน

ปัญหาสิ่งแวดล้อมจากการใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าชายเลน ได้ก่อให้เกิดผลกระทบ

สิ่งแวดล้อมดังนี้

1. ผลกระทบทางกายภาพ ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงของระบบนิเวศป่าชายเลน คือ อุณหภูมิ ปริมาณธาตุอาหาร ความเค็ม สภาพทางอุทกวิทยาการตกตะกอน ปริมาณมลพิษในน้ำ เป็นต้น

2. ผลกระทบทางชีววิทยา ได้แก่ การลดปริมาณพรรณไม้ส่วนรวม การลดการสืบพันธุ์ตามธรรมชาติ การลดปริมาณหรือการสูญเสียนพันธุ์ไม่มีค่าหรือหายาก การสะสมพิษในห่วงโซ่อาหาร การเกิดโรคระบาด การทำลายถิ่นที่อยู่อาศัยธรรมชาติ

ทรัพยากรปะการัง

ความสำคัญของแนวปะการัง

1. แนวปะการังบริเวณชายฝั่งและแนวปะการังแบบกำแพงจะทำหน้าที่ป้องกันชายฝั่งจากการกัดเซาะของคลื่น กระแสน้ำโดยตรง ถ้าไม่มีแนวปะการังนี้ชายฝั่งทะเลจะถูกคลื่นลมทะเลทำลายอย่างรุนแรงทุกครั้ง

2. แนวปะการังเป็นตัวสร้างทรายให้กับชายหาด โดยเกิดจากการสึกกร่อนของโครงสร้างหินปูนจากคลื่นลมและสัตว์บางชนิด

3. แนวปะการังเป็นแหล่งอาหารมนุษย์ เพราะมีสัตว์ที่อยู่ในแนวปะการังมากมายเช่น ปลาหมึก หอย กุ้ง แมงกะพรุน ฯลฯ

4. สารพิษบางอย่างซึ่งสัตว์ทะเลในแนวปะการังสร้างเพื่อป้องกันตัวเองนั้น สามารถนำมาสกัดใช้ทำยาได้ เช่น ยาต้านมะเร็ง เป็นต้น

5. แนวปะการังและสิ่งมีชีวิตที่สวยงามใต้ท้องทะเล เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญยิ่ง สาเหตุและผลกระทบปัญหาการเสื่อมโทรมของแนวปะการัง

การเสื่อมโทรมตามธรรมชาติ ได้แก่

1. คลื่นรุนแรงที่เกิดโดยลมพายุ

2. สัตว์ทะเลบางชนิดกัดกินปะการังเป็นอาหาร เช่น ปลานกแก้วกัดกินโครงแข็งของปะการัง

3. สัตว์ทะเลบางชนิดกินเนื้อเยื่อของแนวปะการัง เช่น ปลาดาวหนาม การเสื่อมโทรมของปะการังตามธรรมชาติ ไม่สร้างความเสียหายร้ายแรง เพราะปะการังสามารถฟื้นฟูตัวเองได้ทันการทำลาย

การเสื่อมโทรมจากการกระทำของมนุษย์

1. การเก็บปะการังเป็นที่ระลึก ปะการัง 1 กิ่งที่ถูกหักเก็บไปเป็นของที่ระลึกนั้นต้องใช้เวลาสร้างนานนับร้อยปี

2. การทิ้งสมอเรือและถอนสมอในแนวปะการังเป็นการทำลายแนวปะการังที่รุนแรงที่สุด เพราะสมอเรือจะกระแทกครูดแนวปะการังให้แตกหักเสียหาย

3. การปล่อยน้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรมและชุมชนริมทะเล ทำให้น้ำทะเลขุ่น ไม่ใสสะอาดเป็นเหตุให้ปะการังตาย

4. การระเบิดปลา เป็นการทำลายปะการังที่รุนแรง
5. การทิ้งขยะในทะเล เช่น ขวดแก้ว กระจัง ดึงพลาสติก ทำให้แนวปะการังเสียหาย แนวคิดเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

ความหมายและความสำคัญของการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (Natural Resources Conservation) หมายถึงการใช้ทรัพยากรธรรมชาติด้วยวิธีการฉลาดเหมาะสม โดยใช้อย่างประหยัด ให้เกิดประโยชน์และเกิดคุณค่ามากที่สุด รวมทั้งการปรับปรุงของเสียให้น่ากลับมาใช้ใหม่ เพื่อให้เกิดการสูญเสียน้อยที่สุด (ทวี ทองสว่าง และทัศนีย์ ทองสว่าง, 2523, หน้า 1)

การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ หมายถึง การรู้จักใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างชาญฉลาด ให้เป็นประโยชน์ต่อมหาชนมากที่สุด และใช้เป็นเวลานานที่สุด ทั้งนี้ต้องให้สูญเสียทรัพยากรธรรมชาติโดยเปล่าประโยชน์น้อยที่สุด และจะต้องกระจายการใช้ประโยชน์โดยทั่วถึงกันด้วย (สุรภี โรจน์อารยานนท์, 2526, หน้า 9)

จากความหมายดังกล่าวของการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ จะมีลักษณะของการจัดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติแต่ละประเภทอย่างฉลาด ทรัพยากรธรรมชาติชนิดใดหายาก หรือลดจำนวนน้อยลง ถ้านำมาใช้ประโยชน์อาจทำให้เกิดผลเสียหายได้ ในสภาพนี้จะต้องนำหลักของการสงวนมาใช้ และในการใช้อย่างประหยัดและพยายามเพิ่มปริมาณให้เพียงพอก่อนที่จะนำไปใช้ในอนาคตสิ่งที่สำคัญ คือ ควรหาวิธีการที่จะทำให้มีทรัพยากรธรรมชาติไว้ใช้ตลอดไป

แนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

การเพิ่มประชากรอย่างรวดเร็ว (Exponential) ทำให้มีการนำทรัพยากรธรรมชาติมาใช้สนองความต้องการในการดำรงชีวิตมากยิ่งขึ้นทั้งทางด้านปริมาณและคุณภาพ ซึ่งบางครั้งเกินความจำเป็น จนทำให้ระบบนิเวศต่าง ๆ เสียสมดุล ทรัพยากรธรรมชาติบางอย่างเสื่อมโทรม ร่อยหรอหรือเกิดการเปลี่ยนแปลงจนไม่สามารถเอื้อประโยชน์ได้เช่นเดิม จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องหาวิธีการ หรือมาตรการในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างเหมาะสมและมีเหตุผลเพียงพอ ทั้งนี้รวมไปถึงการควบคุมขนาดประชากรโลกให้มีความเหมาะสมกับทรัพยากรของโลก ขณะเดียวกันก็ต้องอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมควบคู่ไปด้วย ในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาตินั้น ควรเน้นทรัพยากรธรรมชาติประเภทที่ 1 และ 2 โดยมีมาตรการที่ทำให้สามารถใช้ประโยชน์ได้ตลอดไปทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ ส่วนทรัพยากรธรรมชาติประเภทที่ 3 และ 4 ควรใช้กันอย่างประหยัดและเหมาะสม ทรัพยากรธรรมชาติที่ใช้แล้วหมดสิ้นไปควรใช้อย่างประหยัดที่สุด (วีระ ธีระวงศ์สกุล, 2540)

แนวคิดการพัฒนาสิ่งแวดล้อมแบบยั่งยืน (Sustainable Development: SD)

WCED หรือ World Commission on Environment and Development ได้ให้ความหมายของการพัฒนาแบบยั่งยืนไว้ว่า เป็นการพัฒนาที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการขั้นพื้นฐานของคนในรุ่นปัจจุบัน เช่น อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค ที่อยู่อาศัย ฯลฯ โดยไม่ทำให้ความสามารถ ในการตอบสนอง ความต้องการดังกล่าว ของคนรุ่นต่อไปต้องเสียไป (Development that meets the needs of the present without compromising the ability of Future generation to meet their own needs)

ซึ่งเพื่อพิจารณาแล้ว จะเห็นว่า SD เป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับ ความเท่าเทียมกัน ของคนในปัจจุบันรุ่นเดียวกัน และความเท่าเทียมกัน ของคนระหว่างรุ่นปัจจุบัน และรุ่นต่อไปเป็นความเท่าเทียมกัน ที่มุ่งให้เกิดความยุติธรรม ในการกระจายความมั่งคั่ง (รายได้) และการให้ทรัพยากรตลอดจนการอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อม โดย SD จะเกี่ยวข้องกับ ความสัมพันธ์ของระบบ 3 ระบบ คือ ระบบนิเวศ/สิ่งแวดล้อม ระบบเศรษฐกิจ และระบบสังคม มีเป้าหมายคือ การทำให้บรรลุเป้าหมายทั้ง 3 ระบบนี้ให้มากที่สุด เพื่อให้มีความเจริญเติบโต พร้อมกันจากคนในรุ่นปัจจุบัน และมี ความยั่งยืน ไปจนถึงลูกหลานในอนาคต (วีระ วีระวงษ์สกุล, 2540)

แนวทางการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อสิ่งแวดล้อม

มนุษย์เป็นผู้ใช้ทรัพยากร โดยตรง ซึ่งย่อมจะต้องได้รับผลกระทบ อันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลง ของสิ่งแวดล้อม ถ้าหากพิจารณา ถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมแล้ว จะเห็นได้ว่า ล้วนเป็นเหตุมาจาก การเพิ่มจำนวนประชากร และการเพิ่มปริมาณ การบริโภคทรัพยากรของมนุษย์เอง โดยมุ่งยกระดับมาตรฐาน การดำรงชีวิต และมีการผลิตเครื่องอุปโภคมากขึ้น มีการนำใช้ทรัพยากรธรรมชาติมากขึ้น ก่อให้เกิดสารพิษ อย่างมากมาย สิ่งแวดล้อมหรือธรรมชาติ ไม่สามารถจะปรับตัวได้ทัน และทำให้ธรรมชาติ ไม่สามารถรักษาสมดุลไว้ได้ อันจะส่งผลต่อมนุษย์ และโลกในที่สุด

ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นนี้ จะเห็น ได้ว่าเกิดจากการขาดความรู้ ความเข้าใจในความเป็นจริงของสิ่งแวดล้อมและธรรมชาติ ขาดความรู้ความเข้าใจในความเป็นจริงของชีวิต และองค์ประกอบอื่นของความเป็นมนุษย์ โดยที่มนุษย์เองก็เป็นส่วนหนึ่งของสิ่งแวดล้อม และธรรมชาติ ดังนั้นการนำความรู้ ความเข้าใจ มาปรับปรุงพัฒนาการดำรงชีวิตของมนุษย์ให้กลมกลืน กับสิ่งแวดล้อม จึงน่าจะเป็นมาตรการที่ดีที่สุดในการที่จะทำให้มนุษย์ สามารถที่จะดำรงชีวิตอยู่ได้ อย่างมั่นคง มีความสอดคล้อง และสามารถกลมกลืน กับสิ่งแวดล้อม ได้ทั้งในปัจจุบันและอนาคต (สหัชชัย อินวงศ์วาร, ม.ป.ป.)

แนวทางการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อสิ่งแวดล้อม ควรมีดังนี้
การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสามารถกระทำได้หลายวิธี ทั้งทางตรง
และทางอ้อม ดังนี้ (จันทร์วิภา อ่อนพึ้ง, 2545, หน้า 18)

1. การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยตรง ซึ่งปฏิบัติได้ในระดับ
บุคคล องค์กร และระดับประเทศ ที่สำคัญ คือ

1.1 การใช้อย่างประหยัด คือ การใช้เท่าที่มีความจำเป็น เพื่อให้มีทรัพยากรไว้ใช้ได้
นานและเกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่ามากที่สุด

1.2 การนำกลับมาใช้ซ้ำอีก สิ่งของบางอย่างเมื่อมีการใช้แล้วครั้งหนึ่งสามารถที่จะ
นำมาใช้ซ้ำได้อีก เช่น ถุงพลาสติก กระดาษ เป็นต้น หรือสามารถที่จะนำมาใช้ใหม่โดยผ่าน
กระบวนการต่าง ๆ เช่น การนำกระดาษที่ใช้แล้วไปผ่านกระบวนการต่าง ๆ เพื่อทำเป็นกระดาษแข็ง
เป็นต้น ซึ่งเป็นการลดปริมาณการใช้ทรัพยากรและการทำลายสิ่งแวดล้อมได้

1.3 การบูรณะซ่อมแซม สิ่งของบางอย่างเมื่อใช้เป็นเวลานานอาจเกิดการชำรุดได้
เพราะฉะนั้นถ้ามีการบูรณะซ่อมแซม ทำให้สามารถยืดอายุการใช้งานต่อไปได้อีก

1.4 การบำบัดและการฟื้นฟู เป็นวิธีการที่จะช่วยลดความเสื่อมโทรมของทรัพยากร
ด้วยการบำบัดก่อน เช่น การบำบัดน้ำเสียจากบ้านเรือนหรือโรงงานอุตสาหกรรม เป็นต้น ก่อนที่จะ
ปล่อยลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ ส่วนการฟื้นฟูเป็นการรื้อฟื้นธรรมชาติให้กลับสู่สภาพเดิม เช่น
การปลูกป่าชายเลน เพื่อฟื้นฟูความสมดุลของป่าชายเลนให้กลับมาอุดมสมบูรณ์ เป็นต้น

1.5 การใช้สิ่งอื่นทดแทน เป็นวิธีการที่จะช่วยให้มีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติน้อยลง
และไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม เช่น การใช้ถุงผ้าแทนถุงพลาสติก การใช้ใบตองแทนโฟม การใช้
พลังงานแสงแดดแทนแอร์เชื้อเพลิง การใช้ปุ๋ยชีวภาพแทนปุ๋ยเคมี เป็นต้น

1.6 การเฝ้าระวังดูแลและป้องกัน เป็นวิธีการที่จะไม่ให้ทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมถูกทำลาย เช่น การเฝ้าระวังการทิ้งขยะ สิ่งปฏิกูลลงแม่น้ำ คูคลอง การจัดทำแนวป้องกัน
ไฟฟ้า เป็นต้น

2. การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยทางอ้อม สามารถทำได้หลายวิธี
ดังนี้

2.1 การพัฒนาคุณภาพประชาชน โคนสนับสนุนการศึกษาด้านการอนุรักษ์
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ถูกต้องตามหลักวิชา ซึ่งสามารถทำได้ทุกระดับอายุ ทั้งใน
ระบบโรงเรียนและสถาบันการศึกษาต่าง ๆ และนอกระบบโรงเรียนผ่านสื่อสารมวลชนต่าง ๆ
เพื่อให้ประชาชนเกิดความตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นในการอนุรักษ์ เกิดความรัก
ความหวงแหน และให้ความร่วมมืออย่างจริงจัง

3 4 7 7 6 4

2.2 การใช้มาตรการทางสังคมและกฎหมาย การจัดตั้งกลุ่ม ชุมชน ชมรม สมาคม เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ตลอดจนการให้ความร่วมมือทั้งทางด้านพลังกาย พลังใจ พลังความคิด ด้วยจิตสำนึกในความมีคุณค่าของสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรที่มีต่อตัวเรา เช่น กลุ่มชมรมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของนักเรียน นักศึกษา ในโรงเรียนและสถาบันการศึกษาต่าง ๆ มูลนิธิคุ้มครองสัตว์ป่าและพรรณพืชแห่งประเทศไทย มูลนิธิสืบ นาคะเสถียร มูลนิธิโลกสีเขียว เป็นต้น

2.3 ส่งเสริมให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ช่วยกันดูแลรักษาให้คงสภาพเดิม ไม่ให้เกิดความเสื่อมโทรม เพื่อประโยชน์ในการดำรงชีวิตในท้องถิ่นของตน การประสานงานเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ และความตระหนักระหว่างหน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับประชาชน ให้มีบทบาทหน้าที่ในการปกป้อง คุ้มครอง ฟื้นฟูการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด

2.4 ส่งเสริมการศึกษาวิจัย ค้นคว้าวิธีการและพัฒนาเทคโนโลยี มาใช้ในการจัดการกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เกิดประโยชน์สูงสุด เช่น การใช้ความรู้ทางเทคโนโลยีสารสนเทศมาจัดการวางแผนพัฒนา การพัฒนาอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ให้มีการประหยัดพลังงานมากขึ้น การค้นคว้าวิจัยวิธีการจัดการ การปรับปรุง พัฒนาสิ่งแวดล้อมให้มีประสิทธิภาพ และยั่งยืน เป็นต้น

2.5 การกำหนดนโยบายและวางแผนทางของรัฐบาล ในการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อมทั้งในระยะสั้นและระยะยาว เพื่อเป็นหลักการให้หน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่เกี่ยวข้องยึดถือและนำไปปฏิบัติ รวมทั้งการเผยแพร่ข่าวสารด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งทางตรงและทางอ้อม

แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

ความหมาย

แนวคิดการมีส่วนร่วม การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ นั้นเริ่มมีมาตั้งแต่สมัยที่มนุษย์เริ่มอยู่กันเป็นชุมชน ซึ่งเกิดได้หลายลักษณะ หลายรูปแบบ และหลายวัตถุประสงค์ จึงไม่มีนักวิชาการคนใดสามารถให้คำนิยามความหมายของการมีส่วนร่วมได้อย่างครอบคลุมและถูกต้อง นอกจากนี้ข้อบ่งชี้เนื้อหาของสาระของการมีส่วนร่วมยังไม่กระจ่างชัดเท่าที่ควร อย่างไรก็ตาม นักวิชาการหลายท่านได้ให้คำนิยามตามวัตถุประสงค์ของเนื้อหาที่เน้นเฉพาะตามความสนใจของตน

สุรรัตน์ ภูวัฒนศิลป์ (2539, หน้า 13) กล่าวว่าการมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง ความร่วมมือของประชาชน ไม่ว่าจะของปัจเจกบุคคลหรือกลุ่มคนที่เห็นพ้องต้องกัน และเข้าร่วม รับผิดชอบหรือเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม เพื่อดำเนินการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงไป ในทางที่ต้องการ โดยการกระทำผ่านกลุ่มหรือองค์การเพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ร่วมกัน

วิไลพร สมบูรณ์ชัย (2534, หน้า 12) กล่าวว่าการมีส่วนร่วมเป็นการมีส่วนร่วมในรูป ปัจเจกบุคคลหรือเป็นกลุ่มที่เป็นทางการหรือไม่เป็นทางการก็ได้ และมีส่วนร่วมในการทำงาน

ไพรัตน์ เตชะรินทร์ (2527, หน้า 212-213) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการมีส่วนร่วมใน การดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ และนโยบายการพัฒนาที่กำหนดไว้คือ

1. ร่วมทำการศึกษาค้นคว้าปัญหาและสาเหตุ หาปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนตลอดจน ความต้องการของชุมชน
2. ร่วมค้นหาและสร้างรูปแบบวิธีการพัฒนา เพื่อแก้ไขและลดปัญหาของชุมชนหรือ สร้างสรรค์สิ่งใหม่ ที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนหรือสนองความต้องการของชุมชน
3. ร่วมวางแผนนโยบายหรือแผนงานหรือโครงการหรือกิจกรรม เพื่อจัดและแก้ไขและ สอนองความต้องการของชุมชน
4. ร่วมตัดสินใจในการใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม
5. ร่วมจัดหรือปรับปรุงระบบการบริหารจนพัฒนาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
6. ร่วมปฏิบัติตามนโยบาย แผนงาน โครงการและกิจกรรมให้บรรลุตามเป้าหมายที่ วางไว้
7. ร่วมลงทุนในกิจกรรม โครงการของชุมชน ตามขีดความสามารถของตนเองและของ หน่วยงาน
8. ร่วมควบคุมติดตาม ประเมินผล บำรุงรักษาโครงการและกิจกรรมที่ได้ทำไว้ทั้งโดย เอกชนและรัฐบาลได้ใช้ประโยชน์ได้ตลอดไป

จากแนวคิดของการมีส่วนร่วมต่าง ๆ ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมเป็นความร่วมมือ เข้าดำเนินการร่วมกิจกรรมช่วยเหลือในด้านเงิน แรงงาน วัสดุอุปกรณ์หรือทรัพยากรใด ๆ เพื่อเป็น ประโยชน์ต่อส่วนรวม สำหรับการศึกษาในครั้งนี้ การมีส่วนร่วมหมายถึง กระบวนการที่ นักท่องเที่ยวเข้ามามีส่วนร่วมเกี่ยวข้องในการพัฒนา ร่วมคิด ตัดสินใจ เน้นการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้อง อย่างแข็งขัน โดยการเข้าร่วมในกิจกรรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ต่าง ๆ หรือเข้าร่วม การตัดสินใจหรือ เคยมาเข้าร่วมด้วยเล็กน้อยได้เข้าร่วมด้วยมากขึ้น เป็นไปอย่างมี อิสรภาพ เสมอภาค มิใช่มีส่วนร่วม อย่างผิวเผินแต่เข้าร่วมด้วยอย่างแท้จริงยิ่งขึ้นของนักท่องเที่ยว โดยเริ่มจากตนเอง และชักชวนผู้อื่น ซึ่งสิ่งหนึ่งที่จะทำให้เกิดการมีส่วนร่วมอย่างสมบูรณ์ นั่นก็คือความมีจิตสาธารณะ คือ “ความรู้สึกร่วม”

นึกคิดที่เป็นส่วนรวม” หรือพูดและฟังได้ง่าย ๆ ว่า “การตระหนักรู้ และคำนึงถึงการมีส่วนร่วมที่จะอนุรักษ์ร่วมกัน การตระหนักรู้ตน ที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม หรือการคำนึงถึงผู้อื่นที่มีความสัมพันธ์ที่เป็นสังคมเดียวกัน เป็นการแสดงออกเพื่อสังคมส่วนรวม การทำประโยชน์เพื่อสังคม ถ้าเป็นวัตถุหรือสิ่งของทุกคนสามารถใช้ประโยชน์ร่วมกันได้”

รูปแบบของการมีส่วนร่วม

รูปแบบการมีส่วนร่วมอาจจำแนกออกได้ 2 ประการตามลักษณะของการมีส่วนร่วม ดังนี้ (แพรว ศรีรัตน์, 2551)

2.1 มีส่วนร่วมโดยตรง โดยผ่านองค์กรจัดตั้ง เช่น การรวมตัวของชาวบ้านจัดโครงการทอดผ้าป่าต้นไม้ เป็นต้น

2.2 มีส่วนร่วมทางอ้อม โดยผ่านองค์กรผู้แทน เช่น กรรมการกลุ่ม กรรมการหมู่บ้าน เป็นต้น

การจัดการสิ่งแวดล้อม

การจัดการ (Management) หมายถึงการดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการจัดการ การเก็บรักษา ซ่อมแซม การใช้อย่างประหยัด อีกทั้งการสงวนเพื่อให้สิ่งที่ดำเนินนั้นสามารถให้ผลยั่งยืน (Sustained Yields) ต่อมวลมนุษยและธรรมชาติ (สหัชชัย อินวงศ์วาร, ม.ป.ป.)

การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมายถึง การดำเนินการต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสามารถเอื้ออำนวยให้มวลมนุษย์มีใช้ตลอดไป โดยไม่ขาดแคลนและมีปัญหาใด ๆ โดยใช้วิธี การสงวน อนุรักษ์และพัฒนา

บทบาทการประสานความร่วมมือขององค์กร หน่วยงานภาครัฐและเอกชนในการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในประเทศไทย

1. ภาครัฐบาล สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม กรมควบคุมมลพิษ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กรมป่าไม้

2. ภาคเอกชน NGOs องค์กรเอกชนด้านคุ้มครองสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

3. ระดับโลก องค์กรยูเนสโก (UNSECO) IUCN ,WWF, Green Peace

สิทธิและหน้าที่ของประชาชนและการให้ความช่วยเหลือต่อองค์กรเอกชน

สิทธิและหน้าที่ของประชาชนในการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติตาม มาตรา 6 ของพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ได้ระบุไว้ ดังนี้ (สหัชชัย อินวงศ์วาร, ม.ป.ป.)

1. การรับทราบข้อมูลและข่าวสารของทางราชการในเรื่องที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ยกเว้นข้อมูลทางราชการที่ถือว่าเป็นความลับ
2. การได้รับชดเชยค่าเสียหายหรือค่าทดแทนจากรัฐ ในกรณีที่เกิดจากภัยอันตรายจากการแพร่กระจายของมลพิษจากกิจการหรือโครงการที่ราชการหรือรัฐวิสาหกิจริเริ่มสนับสนุนหรือดำเนินการ
3. การร้องเรียน กล่าวโทษผู้กระทำความผิดที่ละเมิด หรือฝ่าฝืนกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมมลพิษหรือการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติต่อพนักงานเจ้าหน้าที่
4. การให้ความร่วมมือและช่วยเหลือเจ้าพนักงานในการปฏิบัติหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม
5. การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมหรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม โดยเคร่งครัดประเทศไทยกับอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ

ประเทศไทยได้รับสิทธิประโยชน์เพิ่มขึ้น จากการทำสัตยาบันในอนุสัญญาความหลากหลายทางชีวภาพ ดังนี้

1. เป็นภาพพจน์ที่ดีต่อรัฐบาลไทยให้คำมั่นสัญญาต่อประชาคมโลก ในการรักษาสิ่งแวดล้อม ของประเทศไทยและของโลกไว้ให้ดีที่สุดที่จะเป็นไปได้
2. มีการควบคุมดูแลอย่างจริงจังมากขึ้นในการที่ประเทศต่าง ๆ จะเข้ามาศึกษาวิจัยและการนำทรัพยากรชีวภาพออกไปวิจัยนอกประเทศ
3. ได้รับสิทธิประโยชน์ต่อการที่ประเทศต่าง ๆ มีการนำทรัพยากรที่มีในประเทศออกไปใช้ และ ประเทศนั้นจะต้องถ่ายทอดเทคโนโลยีอย่างเหมาะสมให้กับประเทศไทยด้วย
4. ร่วมกับประเทศภาคีสมาชิกซึ่งมีทรัพยากรชีวภาพที่เหมือนกัน ในการเจรจาต่อรองกับประเทศมหาอำนาจทางเศรษฐกิจในการรักษาผลประโยชน์ด้านต่าง ๆ ร่วมกัน
5. สามารถนำทรัพยากรชีวภาพที่ขาดแคลนจากประเทศภาคีสมาชิกมาใช้ได้
6. สิทธิในการเข้าร่วมเจรจาระหว่างประเทศในการกำหนดหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ในการจัดการทรัพยากรชีวภาพในการประชุมของประเทศภาคีอนุสัญญา เช่น การเข้าไปร่วมกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยทางชีวภาพ หรือ Bio Safety ฯลฯ
7. เป็นผลดีต่อการค้าส่งออกในระบบนานาชาติ เพราะปัจจุบันประเทศมหาอำนาจทางการค้า มองด้านการอนุรักษ์ธรรมชาติของประเทศคู่ค้าเป็นสำคัญ

8. กระตุ้นให้รัฐบาลดำเนินงานด้านอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพให้กฎหมายเกี่ยวกับ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างจริงจัง เพราะรัฐบาลจะต้องรายงานสถานะภาพความหลากหลาย ทางชีวภาพต่อที่ประชุมใหญ่ของสมัชชาภาคีทุกปี

9. จะได้รับงบประมาณพิเศษมาช่วยเหลือจากกองทุนสิ่งแวดล้อมโลกในการวิจัย การจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรชีวภาพในประเทศ

10. อนุสัญญาฯ นี้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ ซึ่งชุมชนท้องถิ่นและชุมชนพื้นเมือง จะได้รับการยอมรับมากขึ้นที่จะร่วมมือกับภาครัฐในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ ทรัพยากรชีวภาพที่มีอยู่ในท้องถิ่นนั้นรวมทั้งสิทธิภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชนต่าง ๆ จะได้รับ การคุ้มครองตามกฎหมายที่จะมีขึ้นต่อไปในอนาคต

แนวคิดเกี่ยวกับจิตสาธารณะ

ความเจริญรุ่งเรืองทางด้านวัตถุในปัจจุบัน เป็นสาเหตุที่ทำให้สังคมโดยทั่วไป มีค่านิยม ที่ให้ความสำคัญในการแสวงหาเงินทอง แสวงหาอำนาจ บารมี มากกว่าที่จะให้ความสำคัญทางด้าน จิตใจ สังคมในปัจจุบันจึงกลับเสื่อมโทรมลงอย่างเห็นได้ชัดเงินปัญหาต่าง ๆ ที่มีมากมาย ดังนั้นการ ปลุกฝังความสำนึกให้กับบุคคล เพื่อให้มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมจึงควรที่จะเกิดขึ้นใน สังคม ด้วยเหตุนี้ในปัจจุบันจึงมีการกล่าวถึงคำว่า “จิตสาธารณะ” เพื่อให้ผู้คนได้ตระหนักถึงความ รับผิดชอบต่อสาธารณะมากกว่าตนเอง นั้นหมายถึงว่าทุกคนต้องมีการให้ มากกว่าการรับเพราะสิ่ง เหล่านี้ ถ้าสามารถปลุกฝังให้เด็กและเยาวชนได้ตระหนักสังคมย่อมได้รับแต่ความสุขอย่างแน่นอน คำว่า “จิตสาธารณะ” จึงมีความสำคัญต่อชีวิตและความเป็นอยู่ของมนุษย์ โดยส่วนรวมการปลุกฝัง ความสำนึกกับบุคคลต่าง ๆ ให้มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมหรือสาธารณะจะเป็นการ สร้างคุณธรรมจริยธรรม ให้เกิดขึ้นกับบุคคลโดยทั่วไป โดยเฉพาะเด็กและเยาวชน รวมทั้ง ประชาชนทั่วไปสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากภายในกายของคน “จิตสาธารณะ” เป็นความสำคัญ ในการปลุกจิตสำนึกให้ผู้คนรู้จักการเสียสละการร่วมแรงร่วมใจร่วมมือในการทำประโยชน์ เพื่อ สังคมและส่วนรวม อีกทั้งจะช่วยลดปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเองและสังคม การช่วยกันพัฒนาคุณภาพ ชีวิตอันจะเป็นหลักการในการดำเนินชีวิตเป็นการแก้ปัญหาและสร้างสรรค์ เพื่อให้เกิดประโยชน์สุข กับสังคมอย่างได้ผลเป็นเชิงประจักษ์ได้ (แพรว ตรีรัตน์, 2551)

ความหมายของจิตสาธารณะ

พจนานุกรมไทยฉบับของราชบัณฑิตยสถาน (ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 14 ปรับปรุง-เพิ่มเติม ใหม่) พ.ศ. 2537 ได้ให้ความหมายของ จิตสาธารณะ ไว้ดังนี้

จิต (จิต) น. มีความหมายว่า ใจ, ความรู้สึกนึกคิด

สาธารณ (สา-ทา-ระ-ณะ) หรือ สาธารณะ มีความหมายว่า ทั่วไป, เป็นของกลางสำหรับ ส่วนรวม

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ได้ให้ความหมายของ จิตสาธารณะ ว่า การรู้จัก เอาใจใส่เป็นธุระและเข้าร่วมในเรื่องของส่วนรวมที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติ มีความสำนึก และยึดมั่นในระบบคุณธรรม และจริยธรรมที่ดีงาม ละอายต่อสิ่งผิด เน้นความเรียบร้อย ประหยัด และมีความสมดุลระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ

วันทนา จันทพันธ์ (ม.ป.ป.) ได้ให้ความหมายของ จิตสาธารณะจิตสำนึก (Conscious) เป็นการตระหนักรู้ตัว หรือเป็นจิตส่วนที่รู้ตัว รู้ว่าทำอะไร อยู่ที่ไหน เป็นอย่างไรขณะที่ตนอยู่นั้นเอง ส่วนคำว่า สาธารณะ (Public) เป็นการแสดงออกเพื่อสังคมส่วนรวม เป็นการบริการชุมชน ทำประโยชน์เพื่อสังคม ถ้าเป็นสิ่งของก็ต้องใช้ประโยชน์ร่วมกัน เมื่อนำสองคำมารวม หมายถึง การตระหนักรู้ตน ที่จะทำอะไรเพื่อเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม

พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว (2551) ได้ให้ความหมายว่า จิตสำนึกเป็นผลที่ได้มาจากการประเมินค่า การเห็นความสำคัญ ซึ่งมีฐานอยู่ที่ทัศนคติ ความเชื่อ ค่านิยม ความเห็น และความสนใจของบุคคล

เดโช สวานานนท์ (2519) กล่าวว่า จิตสำนึกหมายความได้หลายทางร่วมกัน แต่ความหมายหนึ่งคือลักษณะของบุคคลที่ตอบโต้ต่อสิ่งที่อยู่รอบตัว ในอาการตระหนักรู้ สัมผัส ความรู้สึก ความคิดและการต่อสู้ดิ้นรนของตนเองได้ หรือพูดง่าย ๆ ว่า คือ ลักษณะของบุคคลที่ทำอะไรลงไปอย่างรู้ตัว ไม่ได้ลอยหรือทำอะไรลงไปขณะมีอารมณ์วูบ หน้ามืด ขาดสติขยับยั้ง

จรรยา สุวรรณทัต (2521) ได้ให้ความหมายว่า ความสำนึกหมายถึง การรับรู้หรือการที่บุคคลมีความรู้ในสิ่งต่าง ๆ การรับรู้หรือความสำนึกของบุคคลนี้ จัดเป็นขั้นต้นของกระบวนการทางจิตหลายประเภทเป็นต้นว่า กระบวนการของการรับนวัตกรรม และกระบวนการเกิดทัศนคติ (Public Mind) หรือ จิตสำนึกสาธารณะ (Public Consciousness) คือ ผลที่ได้จากการประเมินค่าต่อสิ่งที่อยู่รอบตัว ในการตระหนักรู้หรือลักษณะของบุคคลที่ทำอะไรลงไปอย่างรู้ตัว โดยการตัดสินใจจากกระบวนการทางจิตหลายประเภทในการตัดสินใจกระทำตามประสบการณ์เดิม หรือ การได้รับการอบรม สั่งสอน แล้วประมวลผลตามความรู้ของปัจจัยแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกในการตัดสินใจปฏิบัติ แล้วสร้างเป็นทัศนคติที่ฝังลึกในการมีความสำนึกและยึดมั่นในระบบคุณธรรม และจริยธรรมที่ดีงาม ละอายต่อสิ่งผิด เน้นความเรียบร้อย ประหยัดและมีความสมดุลระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ

จากความหมายดังกล่าวพอสรุปได้ว่า “จิตสาธารณะ” หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดที่เป็นส่วนรวม หรือพูดและฟังได้ง่าย ๆ ว่าการตระหนักรู้ และคำนึงถึงการมีส่วนร่วมร่วมกัน การตระหนักรู้ตน ที่จะทำอะไรสิ่งหนึ่งเพื่อเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม หรือการคำนึงถึงผู้อื่นที่มี

ความสัมพันธ์ที่เป็นสังคมเดียวกัน เป็นการแสดงออกเพื่อสังคมส่วนรวม การบริการชุมชน การทำประโยชน์เพื่อสังคม ถ้าเป็นวัตถุประสงค์หรือสิ่งของทุกคนสามารถใช้ประโยชน์ร่วมกันได้

ดังนั้นจิตสาธารณะ จึงเปรียบได้กับความรู้สึกร่วมกันถึงการเป็นเจ้าของในสิ่งที่เป็นสาธารณะร่วมกัน การใช้สิทธิและหน้าที่ที่จะดูแล รวมทั้งการบำรุงรักษาสิ่งที่เป็นของส่วนรวมร่วมกันเช่น การช่วยกันดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมโดยไม่ทิ้งขยะลงที่พื้นทั่วไปต้องทิ้งขยะในที่จัดไว้ให้ไม่ทิ้งขยะลงในแหล่งน้ำ การดูแลรักษาสาธารณะสมบัติ เช่น โทรศัพท์สาธารณะ หลอดไฟฟ้าที่ให้แสงสว่างตามถนนหนทาง การใช้น้ำธรรมชาติและน้ำประปาอย่างประหยัดร่วมกัน การใช้กระแสไฟฟ้าสาธารณะให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่าตลอดจนช่วยเหลือดูแลผู้ตกทุกข์ได้ยาก อันเป็นการให้ออกาสกับผู้ด้อยโอกาสตามสมควร แต่ต้องไม่ทำให้ตนเองและครอบครัวเดือดร้อน และการช่วยเหลือต้องไม่ขัดต่อกฎหมายบ้านเมือง อันเป็นประโยชน์ของส่วนรวมหากคนในสังคมขาดจิตสาธารณะแล้ว ก็จะเกิดผลกระทบมากมายเช่น ทำให้เกิดความเดือดร้อนแก่ตนเองและผู้อื่น ในครอบครัวมีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันน้อยลงแก่งแย่งทะเลาะเบาะแว้งเกิดการแบ่งพรรคแบ่งพวก เห็นแก่ตัว ซิงคิงคั่น เบียดเบียนสมบัติขององค์กรเพื่อมาเป็นสมบัติของตนเอง องค์กรไม่ก้าวหน้า ประสิทธิภาพและคุณภาพของงานลดลง ทำให้ชุมชนเกิดความอ่อนแอ เพราะต่างคนต่างอยู่ ไม่มีการพัฒนา ยิ่งปล่อยนานยิ่งทรุดโทรมเกิดอาชญากรรมในชุมชนขาดศูนัยร่วมจิตใจ ขาดผู้นำที่นำไปสู่การแก้ปัญหา เพราะแต่ละคนมองเห็นเรื่องของตนเองเป็นใหญ่เกิดวิกฤตการณ์ภายในประเทศบ่อยครั้งและแก้ปัญหาไม่ได้เกิดการเบียดเบียนทำลายทรัพยากรและสมบัติของส่วนรวม ประเทศชาติล้าหลัง ขาดพลังของคนในสังคม เมื่อนำมาตรการใดออกมาใช้ก็ไม่ได้ผล เนื่องจากไม่ได้รับความร่วมมือ เกิดการแบ่งพรรคแบ่งพวก แก่งแย่งแข่งขัน ทูจริตคอร์รัปชัน ทำให้เกิดการเอารัดเอาเปรียบระหว่างประเทศ ทำให้เกิดปัญหา เช่น การสะสมอาวุธ การก่อกวนแก่งแย่งแย่งหรือครอบงำทางการค้าระหว่างประเทศ การรังเกียจเหยียดหยามคนต่างชาติพันธุ์ของตนเองถูก (บุญญา จันทร์เกตุ, 2554)

ดังนั้น จิตสาธารณะ หรือจิตสำนึกสาธารณะ เป็นสิ่งที่มีความจำเป็นอันจะเป็นประโยชน์ในทุกระดับของสังคมถ้าหากได้มีการพัฒนาให้เกิดขึ้นได้อย่างเข้มแข็ง ตั้งแต่บุคคลในระดับครอบครัวทั่วโลกย่อมส่งผลดีในระดับที่สูงขึ้นเป็นลำดับ และที่สำคัญที่สุดการสร้างและปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีนั้นต้องสร้างกับเด็กและเยาวชน เพราะเด็กสามารถรับรู้ในสิ่งที่ดีงามจากพ่อแม่ที่บ้านรับรู้จากผู้หลักผู้ใหญ่ ผู้นำชุมชน พระสงฆ์ องค์กรเจ้า คุณเลขาธิการในระดับชุมชนและสังคม และสถาบันการศึกษาที่นอกจากจะอบรมสั่งสอนทั้งด้านวิชาการ ยังจะต้องอบรมคุณธรรม จริยธรรม ปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนรู้จักการเสียสละการให้มากกว่าการรับอย่างเดียวจะทำให้เด็กและเยาวชน

พัฒนาจิตใจในการช่วยเหลือผู้อื่นมีความอ่อนน้อมถ่อมตนเตรียมเข้าสู่การพัฒนาจิตใจตนเองสู่จิตสำนึกสาธารณะต่อไปในอนาคต (บุญนิกา จันทรเกตุ, 2554)

การปลูกฝังจิตสาธารณะ

การปลูกฝังจิตสาธารณะนั้นควรทำการปลูกฝังให้เกิดขึ้นตั้งแต่วัยเด็ก เพราะเป็นช่วงที่เด็กมีความไวต่อการปลูกฝังและส่งเสริมจริยธรรมวัฒนธรรมเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งถ้าเด็กได้รับการปลูกฝังจิตสาธารณะให้เป็นไปในทางที่ถูกต้องเหมาะสม เมื่อเติบโตขึ้น จะทำให้สามารถเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงของกระแสเศรษฐกิจ และวัฒนธรรม อันจะส่งผลให้สามารถอยู่ร่วมกับคนในสังคมได้อย่างมีความสุขกายสบายใจ ตลอดจนเป็นบุคลากรที่ดีที่เหมาะสมของครอบครัว สังคม และประเทศชาติสืบเนื่องต่อไป ซึ่งวิธีการที่ใช้ในการปลูกฝังจิตสาธารณะนั้นมีอยู่อย่างหลากหลาย แต่วิธีการหนึ่งที่สำคัญ คือ การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางปัญญา โดยมีความเชื่อพื้นฐานที่ว่า กระบวนการปัญญา มีผลต่อพฤติกรรม และการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม สามารถกระทำได้โดยการปรับเปลี่ยนกระบวนการทางปัญญา ดังนั้นการใช้วิธีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางปัญญาที่เหมาะสม จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาจิตสาธารณะได้ และยังมีส่วนที่ทำให้การมีจิตสาธารณะนั้นมีความคงทน และเป็นจิตสำนึกที่คงอยู่ภายในตัวบุคคลเมื่อเติบโตขึ้นต่อไปในภายภาคหน้าได้ (บุญนิกา จันทรเกตุ, 2554)

จิตสาธารณะเพื่อส่วนรวม

จิตสาธารณะเพื่อส่วนรวมสามารถกระทำได้ 2 ทาง คือ

1. โดยการรับผิดชอบต่อตนเอง หมายถึง รับผิดชอบการกระทำของตนเอง ไม่ให้เกิดผลกระทบและความเสียหายต่อส่วนรวม

2. โดยการรับผิดชอบต่อสังคม หมายถึง การเข้าไปมีบทบาทในการรักษาประโยชน์แก้ปัญหา และสร้างสรรค์สังคมส่วนรวม ซึ่งถือว่าเป็นความรับผิดชอบต่อสังคม

ความรับผิดชอบ คือ ความมุ่งหมาย การยอมรับการกระทำนั้น และพยายามปรับปรุงการปฏิบัติหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้น คนที่มีความรับผิดชอบต้องเป็นคนรู้จักหน้าที่และปฏิบัติตนให้มีประสิทธิภาพอย่างเต็มกำลังความสามารถ เช่นความรับผิดชอบต่อตนเอง คือ ไม่กระทำชั่ว ไม่ทำให้ตนเองและบุคคลอื่นหรือสังคมเดือดร้อน เช่น 1. ออกกำลังกายเพื่อรักษาสุขภาพให้แข็งแรง 2. ตั้งใจเล่าเรียน หมั่นใฝ่หาความรู้ 3. ประพฤติตนให้เหมาะสม ละเว้นความชั่ว 4. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี รู้จักปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่น 5. มีความประหยัด 6. ทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ 7. มีความรับผิดชอบต่อตรงต่อเวลา พึ่งตนเองได้ (บุญนิกา จันทรเกตุ, 2554)

ความรับผิดชอบต่อสังคม คือการช่วยเหลือสังคม ไม่ทำให้ผู้อื่นหรือสังคมได้รับความเสียหาย เช่น

1. ความรับผิดชอบต่อน้ำที่พลเมือง ได้แก่ 1. ปฏิบัติตามกฎหมาย 2. รักษาทรัพย์สินบัติของสังคม 3. ช่วยเหลือผู้อื่น และ 4. มีความร่วมมือกับคนอื่น

2. ความรับผิดชอบต่อครอบครัว ได้แก่ 1. เคารพเชื่อฟังพ่อแม่ ผู้ปกครอง 2. ช่วยเหลืองานบ้าน และ 3. รักษาชื่อเสียงของครอบครัว

3. ความรับผิดชอบต่อโรงเรียน ครู อาจารย์ ได้แก่ 1. ตั้งใจเล่าเรียน 2. เชื่อฟังคำสั่งสอนของครู อาจารย์ 3. ปฏิบัติตามระเบียบโรงเรียน และ 4. รักษาทรัพย์สินบัติของโรงเรียน

4. ความรับผิดชอบต่อเพื่อน ได้แก่ 1. ช่วยตักเตือนแนะนำเมื่อเพื่อนทำผิด 2. ไม่เอาเปรียบเพื่อน ช่วยเหลือเพื่อนอย่างเหมาะสม 3. ไม่ทะเลาะกันให้อภัยเมื่อเพื่อนทำผิด และ 4. เคารพสิทธิซึ่งกันและกัน

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับตำบลแสนสุข

1. ลักษณะที่ตั้ง

เทศบาลเมืองแสนสุข เป็นเมืองชายฝั่งทะเลตะวันออก มีลักษณะภูมิอากาศแบบฝนเมืองร้อน ภูมิประเทศลาดเอียงจากด้านทิศตะวันออกลงสู่ชายฝั่งทะเลด้านทิศตะวันตกและทิศเหนือมีพื้นที่ชายฝั่งทะเล เป็นทั้งแหล่งเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญเทศบาลเมืองแสนสุข ตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครระยะทางประมาณ 74 กิโลเมตร อยู่ห่างจากตัวเมืองชลบุรี ประมาณ 13 กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อกับท้องที่ใกล้เคียง ดังนี้

ทิศตะวันออก ติดต่อกับตำบลเหมือง อำเภอเมืองชลบุรี

ทิศตะวันตก จรดอ่าวไทย

ทิศเหนือ ติดต่อกับอ่าวไทย ตำบลบ้านปึก ตำบลห้วยกะปิ และตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี

ทิศใต้ ติดต่อกับตำบลบางพระ อำเภอศรีราชา และตำบลเหมือง อำเภอเมืองชลบุรี

เขตการปกครองเทศบาลเมืองแสนสุข เดิมตำบลแสนสุขครอบคลุมหมู่บ้านจำนวน 15 หมู่บ้าน (พื้นที่ 12.5 ตารางกิโลเมตร) และขยายพื้นที่ความรับผิดชอบเป็น 20 หมู่บ้าน รวมตำบลเหมือง (บางส่วน) และตำบลห้วยกะปิ (บางส่วน) แต่ปัจจุบันยกเลิกหมู่บ้าน ใช้ระบบ ถนน/ตรอก/ซอย แทนปัจจุบันเทศบาลเมืองแสนสุขมีพื้นที่ครอบคลุม 3 ตำบล คือ ตำบลแสนสุขทั้งตำบล ตำบลเหมือง (บางส่วน) และตำบลห้วยกะปิ (บางส่วน) รวมพื้นที่ปัจจุบันทั้งสิ้น 20.268 ตารางกิโลเมตร (12,667.5 ไร่) (แผนพัฒนา 3 ปี เทศบาลเมืองแสนสุข, 2554)

2.สภาพสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ

2.1 ภูมิอากาศ

อุณหภูมิสูงสุด 32.94 องศาเซลเซียส ต่ำสุด 24.71 องศาเซลเซียส อุณหภูมิเฉลี่ยต่อเดือน มี.ค.- มิ.ย. ต่ำสุด 34.08 องศาเซลเซียส สูงสุด 26.15 องศาเซลเซียส อุณหภูมิเฉลี่ยต่อเดือน ก.ค.- ต.ค. ต่ำสุด 32.95 องศาเซลเซียส สูงสุด 25.48 องศาเซลเซียส อุณหภูมิเฉลี่ยต่อเดือน พ.ย.- ก.พ. ต่ำสุด 31.80 องศาเซลเซียส สูงสุด 22.50 องศาเซลเซียส

2.2 ปริมาณน้ำฝน

ปริมาณฝนรวมทั้ง ปี 1,271 มม. เฉลี่ย 105.92 มม. ปริมาณฝนช่วงเดือนมีนาคม – มิถุนายน 2552 เฉลี่ย 74.15 มม. ปริมาณฝนช่วงเดือนกรกฎาคม – ตุลาคม 2552 เฉลี่ย 226.90 มม. ปริมาณฝนช่วงเดือนพฤศจิกายน – ธันวาคม 2552 เฉลี่ย 16.25 มม. (สถานีอุตุนิยมวิทยา, 2552 อ้างถึงใน แผนพัฒนา 3 ปี เทศบาลเมืองแสนสุข, 2553)

2.3 แหล่งน้ำ

2.3.1 บ่อน้ำ จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ บ่อน้ำวัดเก่าโบราณ บ่อน้ำ ในมหาวิทยาลัยบูรพาและสุสานสว่างผลหนองมน

2.3.2 คลอง จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ คลองบางโปร้ง คลองน้ำเหม็น และ คลองเข เทศบาล (ด้านทิศใต้)

2.4 การระบายน้ำ

พื้นที่น้ำท่วมถึง คิดเป็นร้อยละ 1 ของพื้นที่ทั้งหมด

ระยะเวลาเฉลี่ยที่น้ำท่วมขังนานที่สุด 2 ชั่วโมง (ประมาณช่วงเดือนกันยายน -- ตุลาคม)

เครื่องสูบน้ำ

เครื่องที่ 1 เส้นผ่าศูนย์กลาง 3 นิ้ว

เครื่องที่ 2 เส้นผ่าศูนย์กลาง 3 นิ้ว

2.5 น้ำเสีย

2.5.1 ปริมาณน้ำเสียที่รองรับได้ จำนวน 23,000 ลบ.ม./ วัน จำแนกได้ดังนี้

โรงปรับปรุงคุณภาพน้ำแสนสุขเหนือ รองรับน้ำเสียได้ จำนวน 14,000 ลบ.ม./ วัน

โรงปรับปรุงคุณภาพน้ำ แสนสุขใต้ รองรับน้ำเสียได้ จำนวน 9,000 ลบ.ม./ วัน

2.5.2 ระบบบำบัดน้ำเสียที่ใช้คือ เลี้ยงตะกอนแบบคลองวานเวียน(Oxidationditch)

รวม 2 แห่ง

2.5.3 น้ำเสียที่บำบัดได้ทั้ง สองแห่งโดยเฉลี่ย จำนวน 14,398.15 ลบ.ม./วัน

2.5.4 ค่า B O D . น้ำบริเวณชายหาดบางแสน เท่ากับ 10 มก ./ ลิตร (ที่มา : กองช่างสุขาภิบาล ข้อมูล ณ วันที่ 30 ต.ค. 52)

2.6 ขยะ

2.6.1 ปริมาณขยะที่จัดเก็บและฝังกลบได้ 75 ตัน/ วัน

2.6.2 รถยนต์ที่ใช้จัดเก็บขยะ รวม 15-คัน

2.6.3 ขยะที่เก็บขนได้ จำนวน 112.50 ตบ.หลา/ วัน

2.6.4 ขยะที่กำจัดได้ จำนวน 112.50 ตบ.หลา/ วัน กำจัดขยะ โดยวิธีฝังกลบอย่าง

ถูกสุขลักษณะ

2.6.5 ศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยเทศบาลเมืองแสนสุข ห่างจากเขตท้องถิ่น เป็นระยะทางโดยประมาณ 20 กม. ตั้ง อยู่บริเวณ ม.11 ต.บางพระ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี

พื้นที่ศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยเทศบาลเมืองแสนสุข จำนวน 172 ไร่ 98 ตารางวา โดยแบ่งพื้นที่การใช้งาน ดังนี้

พื้นที่สำหรับระบบฝังกลบมูลฝอย จำนวน 117 ไร่ ปัจจุบันเหลือพื้นที่สำหรับฝังกลบมูลฝอย จำนวน 20 ไร่ 98 ตารางวา

ที่ดินสำหรับบ่อบำบัดน้ำเสีย จำนวน 45 ไร่ (72,000 ตารางเมตร)

พื้นที่สำนักงานและอาคารสนับสนุน จำนวน 10 ไร่ (16,000 ตารางเมตร)

2.6.6 สภาพการเป็นเจ้าของที่ดินสำหรับกำจัดขยะท้องถิ่นจัดซื้อเองเมื่อ พ.ศ. 2540 ราคา 94 ล้านบาท (ที่มา: กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมและกองช่างสุขาภิบาล ข้อมูล ณ วันที่ 30 ต.ค. 52)

3.การท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมบริการที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจอย่างมากเนื่องจากทำให้ประชาชนในท้องถิ่นมีรายได้ สร้างงาน สร้างอาชีพ ตลอดจนช่วยกระตุ้นให้เกิดการลงทุนในด้านต่าง ๆ มากมาย เช่น โรงแรม บ้านพักตากอากาศ ร้านอาหาร ฯลฯ

ตารางที่ 2-1 สถิติการท่องเที่ยวบางแสน ปี 2553-2554 ผู้เยี่ยมชม (นักท่องเที่ยว + นักทัศนจร)
Visitor (Tourist + Excursionist)

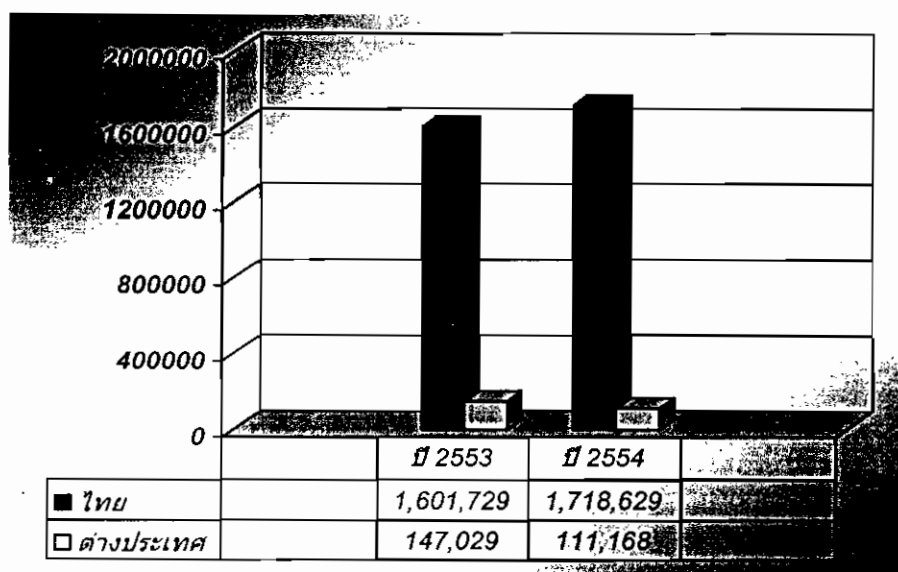
ปี 2553	ปี 2554	เพิ่มขึ้น / (ลดลง) %
ผู้เยี่ยมชม (Visitor) 1,748,758 คน	ผู้เยี่ยมชม (Visitor) 1,829,797 คน	4.63
ไทย 1,601,729 คน	ไทย 1,718,629 คน	7.30
ต่างประเทศ 147,029 คน	ต่างประเทศ 111,168 คน	-24.39
นักท่องเที่ยว (Tourist) 974,974 คน	นักท่องเที่ยว (Tourist) 892,599 คน	-8.45
ไทย 855,984 คน	ไทย 802,393 คน	-6.26
ต่างประเทศ 118,99 คน	ต่างประเทศ 90,206 คน	-24.19
นักทัศนจร (Excursionist) 773,784 คน	นักทัศนจร (Excursionist) 937,198 คน	21.12
ไทย 745,745 คน	ไทย 916,23 คน	22.86
ต่างประเทศ 28,039 คน	ต่างประเทศ 20,962 คน	-25.24
ระยะเวลาเข้าพักเฉลี่ย 2.49 วัน	ระยะเวลาเข้าพักเฉลี่ย 2.83 วัน	-
ไทย 2.42 วัน	ไทย 2.78 วัน	-
ต่างประเทศ 2.97 วัน	ต่างประเทศ 3.24 วัน	-
ค่าใช้จ่าย		
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย / คน / วัน (บาท) Average Expenditure (Baht / Person / Day)		
นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาบางแสน ใช้ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย / คน / วัน ดังนี้		
ปี 2553	ปี 2554	
ผู้เยี่ยมชม (Visitor) 1,681.67 บาท	ผู้เยี่ยมชม (Visitor) 2,022.35 บาท	
ไทย 1609.-บาท	ไทย 1,982.99 บาท	
ต่างประเทศ 2,219.1บาท	ต่างประเทศ 2,418.14 บาท	
นักท่องเที่ยว (Tourist) 1,839.45 บาท	นักท่องเที่ยว (Tourist) 2,295.03 บาท	
ไทย 1,763.71บาท	ไทย 2,266.39 บาท	
ต่างประเทศ 2,284.0 บาท	ต่างประเทศ 2,513.86 บาท	
นักทัศนจร (Excursionist) 1,187.21 บาท	นักทัศนจร (Excursionist) 1,288.50บาท	
ไทย 1,179.14 บาท	ไทย 1,293.15 บาท	
ต่างประเทศ 1,401.74 บาท	ต่างประเทศ 1,085.22 บาท	

ตารางที่ 2-1 (ต่อ)

รายได้จากการท่องเที่ยวบางแสน (ล้านบาท)		
ปี 2553	ปี 2554	เพิ่มขึ้น / (ลดลง) %
รายได้ (Revenue) 5,376.62 ล้านบาท	รายได้ (Revenue) 6,996.13 ล้านบาท	27.11
ไทย 4,530.79 ล้านบาท	ไทย 6,239.56 ล้านบาท	26.37
ต่างประเทศ 845.83 ล้านบาท	ต่างประเทศ 756.57 ล้านบาท	36.14

หมายเหตุ - นักท่องเที่ยว คือ ผู้เยี่ยมชมที่พักค้างคืน
 - นักทัศนจร คือ ผู้เยี่ยมชมที่ไม่พักค้างคืน
 - ข้อมูลการท่องเที่ยว ปี 2553 สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว ยังสรุปข้อมูลไม่เสร็จ

สถิติการท่องเที่ยวบางแสน ปี 2553 – 2554

ภาพที่ 2-1 สถิติการท่องเที่ยวบางแสน ปี 2553 – 2554 (เทศบาลเมืองแสนสุข, 2555)

แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญและมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักของคนทั่วไป คือ

1. สถาบันวิทยาศาสตร์ทางทะเล มหาวิทยาลัยบูรพา (The Institute of Marine Science Burapha University Thailand) ตั้ง อยู่บริเวณมหาวิทยาลัยบูรพา ประกอบด้วย

- 1.1 แหล่งเรียนรู้
- 1.2 สถานเลี้ยงสัตว์น้ำเค็ม
- 1.3 พิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ทางทะเล

สถานเลี้ยงสัตว์น้ำเค็ม เป็นส่วนที่จัดแสดงเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับสิ่งมีชีวิตและความเป็นอยู่ของสัตว์ทะเลชนิดต่าง ๆ ที่อาศัยอยู่ในเขตน่านน้ำของไทย โดยทรัพยากรที่ใช้ในการให้ความรู้คือสิ่งมีชีวิตในทะเลชนิดต่าง ๆ ทั้งพืชและสัตว์ที่ยังมีชีวิต แต่ละตู้จะมีป้ายเพื่อบ่งบอกชนิดสัตว์ทะเลที่อยู่ในตู้ทั้งชื่อสามัญและชื่อทางวิทยาศาสตร์ โดยหัวข้อต่าง ๆ ที่ให้ความรู้สามารถแบ่งออกได้เป็น 7 หัวข้อใหญ่ ได้แก่ 1. สัตว์ที่อาศัยอยู่ในเขตน่านน้ำขึ้นน้ำลง 2. ปลาในแนวปะการัง 3. การอยู่ร่วมกันของสิ่งมีชีวิต 4. สัตว์ไม่มีกระดูกสันหลังน้ำเค็ม 5. ปลาเศรษฐกิจ 6. ปลารูปปร่างแปลกและปลามีพิษ 7. ปลาที่อาศัยในมหาสมุทร

พิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ตั้งอยู่บริเวณชั้น 2 ของ อาคารสถาบันวิทยาศาสตร์ทางทะเล เป็นส่วนที่จัดแสดงในรูปแบบของนิทรรศการ ตัวอย่างสิ่งมีชีวิตในทะเลที่ทำการเก็บรักษาด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น ตัวอย่างที่ดองด้วยน้ำ ยาฟอร์มาลิน ตัวอย่างแห้ง ตัวอย่างสัตว์สตัฟฟ์ เป็นต้น สถาบันวิทยาศาสตร์ทางทะเล (www.bims.buu.ac.th) เปิดให้เข้าชมทุกวัน

2. ศูนย์เรียนรู้โลกใต้ทะเลบางแสน (Bangsaen Aquarium) อาคารศูนย์การเรียนรู้โลกใต้ทะเลเป็นอาคารที่เชื่อมต่อกับอาคารสถานเลี้ยงสัตว์น้ำเค็ม ในส่วนจัดแสดงประกอบด้วยตู้จัดแสดงขนาดใหญ่ มีความจุน้ำ 4,700 ลูกบาศก์เมตร ซึ่งนับเป็นตู้แสดงที่มีความจุน้ำมากที่สุดในประเทศไทยขณะนี้ เป็นส่วนจัดแสดงปลาขนาดใหญ่ เช่น ปลาฉลาม ปลากระเบน ปลาหมอตทะเล ปลาฉนาก เป็นต้น มีอุโมงค์ลอดใต้ตู้จัดแสดงขนาดใหญ่ มีความยาว 37 เมตร ซึ่ง ทำให้ผู้เข้าชมสามารถมองเห็นสัตว์ทะเลจากด้านล่าง มีตู้ทรงกระบอกสูงขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 4 เมตร เพื่อจัดแสดงปลาที่อาศัยอยู่รวมกันเป็นฝูง เช่น ปลาคะพงเหลือง ปลาสีขน และปลาขนาดเล็กชนิดอื่น ๆ

3. หาดบางแสน เป็นชายหาดที่มีชื่อเสียงและเป็นที่รู้จักในหมู่นักท่องเที่ยวมานานอยู่ห่างจากตัวเมืองชลบุรีประมาณ 13 กิโลเมตร แยกขวาจากถนนสุขุมวิท ตรงหลัก กม. 104 เข้าไป 3 กม. เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงมาช้านาน บริเวณชายหาดยาวประมาณ 5 กิโลเมตร มีถนนเลียบริมชายหาดที่สวยงามเป็นระเบียบเรียบร้อย พร้อมสิ่งอำนวยความสะดวกครบถ้วน ทั้งที่พัก บังกะโล ห้องอาบน้ำจืด ร้านอาหาร และอุปกรณ์กีฬาทางน้ำ เช่น เรือลากด้วย สกู๊ตเตอร์ ห่วงยาง ฯลฯ ปัจจุบันชายหาดบางแสนได้รับการพัฒนาจนเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สะอาดสวยงามเป็นระเบียบเรียบร้อยมาก เหมาะสำหรับการพักผ่อนและนันทนาการในบรรยากาศที่เป็นธรรมชาติอย่างแท้จริง

4. แหลมแท่น เป็นสถานที่ชมธรรมชาติที่สวยงามอีกแห่งหนึ่ง ซึ่งอยู่ถัดจากชายหาดบางแสนไปทางทิศเหนือ ณ ที่แห่งนี้ มีประติมากรรมที่ชนะเลิศการประกวดซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของแหลมแท่นตั้งอยู่ นอกจากนี้ยังมีศาลาเฉลิมพระเกียรติฯ ที่งดงามทอดยาวไปในทะเลเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้เพลิดเพลินกับธรรมชาติและบรรยากาศที่สวยงาม

5. เขาสามมูข ตั้ง อยู่ทางด้านเหนือของหาดบางแสน บริเวณหน้าผาริมทะเลเป็นที่ตั้ง ของ ศาลเจ้าแม่สามมูขซึ่ง เป็นที่เคารพของคนทั่วไป สถานที่แห่งนี้เป็นที่ตั้งความรักของหนุ่ม สาว ซึ่งจบชีวิตลงตามคำสาบานที่ได้ให้ไว้ต่อกัน บริเวณนี้มีสิ่งป่าอาศัยอยู่จำนวนมาก นักท่องเที่ยว มักจะแวะมาให้อาหารลิงและสักการะเจ้าแม่สามมูข พร้อมทั้งรับประทานอาหารทะเลก่อนเดินทาง กลับ

6. สวนสาธารณะเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวหาดบางแสนล่าง ตั้งอยู่บริเวณหาดบางแสน ล่าง (หาดวอนนภา) ห่างจากวงเวียนต้อนรับประมาณ 2 กิโลเมตร (สวนสาธารณะแห่งนี้มีเนื้อที่ ประมาณ 6 ไร่) ลักษณะของสวนสาธารณะเป็นรูปม้าน้ำซึ่งในอดีตบริเวณชายหาดจะมีม้าน้ำจำนวนมาก ต่อมาใกล้สูญพันธุ์ สถาบันวิทยาศาสตร์ทางทะเล มหาวิทยาลัยบูรพา จึงได้ทำการเพาะพันธุ์ และขยายพันธุ์เพิ่มขึ้น และในปี พ.ศ. 2549 เทศบาลเมืองแสนสุข ได้สร้างสวนสาธารณะขึ้นบริเวณ ริมหาดหาดบางแสนล่าง เพื่อใช้เป็นสถานที่พักผ่อนและนันทนาการและเป็นการสร้างความ หลากหลายด้านการท่องเที่ยว โดยบริเวณสวนสาธารณะฯ มีสวนและศาลาให้นั่งพักผ่อน ดิคริมทะเล

7. ตลาดหนองมน ตั้งอยู่บริเวณริมถนนสุขุมวิทใกล้ทางแยกเข้าชายหาดบางแสน ประมาณ 1 กม. เป็นตลาดจำหน่ายสินค้าพื้นเมืองและของฝากที่ขึ้นชื่อและรู้จักกันดี ได้แก่ ข้าวหลาม ห่อหมกทะเล หอยจ๊อ ขนมหวาน และอาหารทะเลแห้งต่าง ๆ ฯลฯ

สถานที่ท่องเที่ยวด้านศาสนา

1. วัด เป็นสถานที่ที่มีประชาชนและนักท่องเที่ยวให้ความสนใจเข้าไปเยี่ยมชมอยู่เสมอ เนื่องจากเป็นศูนย์รวมศิลปกรรมและวัฒนธรรมท้องถิ่น วัดในเขตเทศบาลส่วนใหญ่จะเป็นวัด เก่าแก่มียุกว่า 100 ปี ซึ่งประชาชนและนักท่องเที่ยวรู้จักกันดี ได้แก่ วัดตาลล้อม วัดบางเป้ง วัดราษฎร์ศรัทธา (วัดท้ายดอน) และ วัดแจ้งเจริญคอน (วัดกลางดอน)

2. สวนพุทธ เมืองสวรรค์ แคนนรก (มูลนิธิหลวงพ่อเมรน้อย โพธิ์สัตโต) มี ประติมากรรมปูนปั้นขนาดใหญ่เกี่ยวกับพระพุทธศาสนาที่น่าตื่นตาตื่นใจ

ตารางที่ 2-2 แสดงงานประเพณีที่สำคัญของตำบลแสนสุข

ประเพณี / เทศกาล	ลักษณะกิจกรรม	ช่วงเวลาจัดงาน
1. เทศกาลทำบุญวันขึ้นปีใหม่	ตักบาตรข้าวสาร อาหารแห้ง	1 มกราคมของทุกปี
2. การแข่งขันกีฬาทางน้ำ	จัดการแข่งขันกีฬาทางน้ำเช่น เจ็ตสกี สกู๊ตเตอร์ เรือใบ เรือลากกล้วย ฯลฯ การแสดงของศิลปิน นัทรศาสตร์และบุทชายสินค้าทางน้ำบริเวณ ชายหาดบางแสน	มกราคม
3. บางแสนย้อนยุค	จัดนิทรรศการ ประวัติบางแสน นิทรรศการ ภูมิทัศน์ภาพถ่ายบางแสน การแสดงย้อนยุค	กุมภาพันธ์
4. ประเพณีก่อพระทรายวันไหลบางแสน	ทำบุญ รดน้ำผู้ใหญ่ ก่อพระทราย	16-17 เมษายน ทุกปี
5. ประเพณีแห่เทียนพรรษา	จัดขบวนแห่เทียนไปถวายวัด	กรกฎาคม
6. เทศกาลมนต์เสน่ห์แหลมแท่น แสนมหัศจรรย์อาหารทะเล	จัดเวทีการแสดง จำหน่ายอาหารทะเลและผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น	สิงหาคม
7. ประเพณีทอดกฐิน	ร่วมกับเจ้าภาพจัดขบวนแห่องค์กฐินไปยังวัดแจ้งเจริญคอน	ตุลาคม
8. บางแสนไปคีรี	รณรงค์การขับขี่ยานยนต์ปลอดภัยให้หมวก	พฤศจิกายน
9. บางแสนไทยแลนด์ สปีด เฟสติวัล	แข่งขันรถยนต์ทางเรียบ	พฤศจิกายน
10. เทศกาลดนตรีนานาชาติ	จัดกิจกรรมดนตรีนานาชาติ	พฤศจิกายน
11. เทศกาลส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่	จัดเวทีกิจกรรมบันเทิงต่าง ๆ และให้ประชาชนเข้าร่วมนับเวลาถอยหลังส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่	27 - 31 ธันวาคม

(ที่มา : แผนพัฒนา 3 ปี เทศบาลเมืองแสนสุข, 2553)

4.ศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองแสนสุข

4.1 เป็นเมืองท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงแห่งหนึ่งทางทะเลภาคตะวันออก มีสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงมาช้านาน เช่น หาดบางแสน เขาสามมุข เป็นต้น

4.2 เป็นที่ตั้ง ของมหาวิทยาลัยบูรพา ซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาที่สำคัญในระดับภาคตะวันออก ทำการสอนระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก นอกจากนี้ยังมีสถาบันวิทยาศาสตร์ทางทะเลของมหาวิทยาลัยบูรพา ซึ่งมีศูนย์การเรียนรู้โลกใต้ทะเลแสดงพันธุ์สัตว์ทะเลนานาชนิด และเปิดให้ประชาชนเข้าชมทุกวัน

4.3 เป็นศูนย์รวมของฝาก มีทั้งผลิตภัณฑ์อาหารทะเลสดและแปรรูป และขนมหวานนานาชนิด เช่น ข้าวหลาม ขนมจาก ขนมไทยต่าง ๆ เป็นต้น

- 4.4 มีโรงแรม ที่พัก และร้านอาหารหลายแห่ง เพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว
- 4.5 มีพื้นที่ทะเลและมีความพร้อมในการส่งเสริมกีฬาทางน้ำ เช่น เรือลากกล้วย เรือสกีตอเตอร์
- 4.6 การคมนาคม สามารถติดต่อกับพื้นที่อื่นภายนอกเขตเทศบาลได้ทั้งทางบก และทางน้ำ
- 4.7 มีประเพณีก่อพระทรายวันไหลบางแสน ซึ่งเป็นประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่นที่น่าสนใจ

สภาพปัญหาเทศบาลเมืองแสนสุข

แม้ว่าเทศบาลเมืองแสนสุข จะได้รับการพัฒนาจนมีความเจริญก้าวหน้ามาอย่างต่อเนื่องก็ตาม แต่ข้อเท็จจริงที่ว่าสถานการณ์โลกในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและซับซ้อน ยังผลให้ประชาชนและท้องถิ่นได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ มากมายทั้งในด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมเทคโนโลยี เทศบาลจึงต้องปรับตัวให้สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงและสร้างความสมดุลในการพัฒนาแต่ละด้าน โดยอาศัยความร่วมมือของทุกภาคส่วนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืนและมั่นคง ต่อไป

ยิ่งปัจจุบันความโดดเด่นของสถานที่ท่องเที่ยวคือชายหาดบางแสน ทำให้การดำเนินงานกิจกรรมทั้ง พาณิชยกรรมและภาคบริการช่วยสร้างรายได้ให้กับท้องถิ่น เกิดการหมุนเวียนของเม็ดเงินสู่ภาคส่วนอื่น ๆ สร้างความเติบโตให้กับเศรษฐกิจในท้องถิ่น แต่จากปัจจัยทั้งในและนอกประเทศที่ผลกระทบต่อเศรษฐกิจดังกล่าวข้างต้น ท้องถิ่นต้องดำเนินการสนับสนุนแนวทางของรัฐบาลในการส่งเสริมการท่องเที่ยว ฟื้นฟูความเชื่อมั่นทางเศรษฐกิจ การดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาให้เกิดความเติบโตของเศรษฐกิจ และการท่องเที่ยวอย่างสมดุลโดยใช้หลักการพัฒนาอย่างยั่งยืนควบคู่กับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือของทุกภาคส่วนเป็นตัวขับเคลื่อนที่สำคัญ

จากการเพิ่มขึ้นของประชากร ตลอดจนผลกระทบจากประชากรแฝง จำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้น และการดำเนินการของสถานประกอบการต่าง ๆ ทำให้เกิดผลกระทบต่าง ๆ เช่น ปัญหาขยะ การจัดการขยะในชุมชน น้ำเสีย มลภาวะทางเสียง ทางอากาศจากควันรถ เป็นต้น นอกจากนี้ยังประสบปัญหาจากการสร้างมลภาวะภายนอกพื้นที่ที่ส่งผลกระทบต่อท้องถิ่นอยู่เสมอเช่น ขยะในทะเล น้ำเสียที่มาจากที่อื่น เป็นต้น รวมถึงการประสบปัญหาในการจัดการทรัพยากร จึงมีการเรียกร้องให้จัดระเบียบ โป๊ะ แนวรั้วปีกหอย รวมถึงเรือวนรูน ที่ทำให้สัตว์ทะเลวัยอ่อนลดลงและอุปกรณ์ประมงพื้นบ้าน ได้รับความเสียหาย นอกจากนี้เทศบาลเมืองแสนสุข ประสบปัญหาที่เกิด

จากปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ เช่น ปัญหาพื้นที่หาดทรายลดลงจากปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งปัญหา
สาหร่ายในทะเลที่ตายและทำให้น้ำทะเลมีกลิ่นเหม็น เป็นต้น

ทั้งนี้รัฐบาลยังได้กำหนดนโยบายที่จะยกระดับมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้น
กว่าเดิม โดยปกป้องฐานทรัพยากรเพื่อรักษาความสมดุลยั่งยืนของระบบนิเวศน์ และเพื่อเป็น
การแก้ปัญหาที่ท้องถิ่นประสบอยู่ การบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น จึงต้องส่งเสริมให้
ทุกภาคส่วนร่วมกันดูแลรักษา ฟื้นฟูเพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้
ประโยชน์ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน (แผนพัฒนา 3 ปี เทศบาลเมือง
แสนสุข, 2554)

ผลการวิเคราะห์ศักยภาพของท้องถิ่น

1. จุดแข็ง

- 1.1 ทำเลที่ตั้ง มีความเหมาะสมทางการท่องเที่ยว
- 1.2 ประชาชนสามัคคีและร่วมมือพัฒนาท้องถิ่นเป็นอย่างดี
- 1.3 การเมืองมีความเป็นเอกภาพ
- 1.4 เป็นศูนย์กลางการศึกษาทุกระดับ
- 1.5 มีวัฒนธรรม ประเพณี ที่ดีงาม

2. จุดอ่อน

- 2.1 รายได้ที่จัดเก็บเองไม่เพียงพอต่อการบริหารจัดการ
- 2.2 บุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถเฉพาะด้านไม่เพียงพอ
- 2.3 หน่วยงานราชการในพื้นที่ไม่เห็นถึงความสำคัญในการประสานความร่วมมือ

ในกิจกรรมการพัฒนา

2.4 ปัญหาที่เป็นผลกระทบจากประชากรแฝงและนักท่องเที่ยวที่เพิ่มจำนวนขึ้น เช่น
ความปลอดภัยในชีวิต ทรัพย์สิน ความสะอาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อย เป็นต้น

2.5 ปัญหาสังคมและคุณภาพชีวิต เช่น จัดการด้านสาธารณสุขยังไม่ครอบคลุมและ
เพียงพอ ยาเสพติด ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ปัญหาเด็กและเยาวชน เป็นต้น

2.6 ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น พื้นที่ชายหาดลดลงจากการกัด
เซาะชายฝั่ง ปริมาณขยะในพื้นที่ การจัดระเบียบโป๊ะ แนวรั้ว ปักหลอย และเรืออวนรุน เป็นต้น

2.7 การมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในชุมชน

2.8 การส่งเสริมการศึกษา จัดการองค์ความรู้ การเรียนรู้ที่มีความสำคัญของท้องถิ่น
เช่น ประวัติความเป็นมาของท้องถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น รวมถึงการสร้าง โอกาส
ทางการศึกษา

2.9 ปัญหาความขัดแย้งทางความคิด ได้ส่งผลกระทบเป็นวงกว้างต่อคนทั้งประเทศ ซึ่งรวมถึงระดับท้องถิ่น ประเด็นของความขัดแย้งที่แท้จริงยังไม่ชัดเจนยังไม่มีข้อสรุปที่ได้รับการยอมรับร่วมกันอย่างชัดเจนจากทุกฝ่าย

3. โอกาส

3.1 เป็นพื้นที่ตามยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทย

3.2 ความเป็นเมืองเอกของจังหวัดชลบุรีทางด้านเศรษฐกิจ อุตสาหกรรม และการท่องเที่ยว

3.3 รัฐให้การสนับสนุนท้องถิ่นในการบริหารจัดการ และแก้ปัญหาท้องถิ่นด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง รวมถึงส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น

4. อุปสรรค/ ข้อจำกัด

4.1 การพัฒนาพื้นที่ตามระบบผังเมืองรวมทำได้ยาก เนื่องจากสภาพที่ตั้งส่วนใหญ่เป็นชุมชนดั้งเดิม

4.2 พื้นที่ในเขตเทศบาลอยู่ในความรับผิดชอบของหลายหน่วยงาน ทำให้ยากต่อการใช้ประโยชน์

4.3 ระเบียบ กฎหมาย บางฉบับ ไม่เอื้อต่อการปฏิบัติงานของเทศบาล

4.4 ผลกระทบที่เกิดจากสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ

4.5 ปัญหาเศรษฐกิจในภาพรวมของประเทศอยู่ในภาวะถดถอย เกิดผลกระทบต่อปริมาณรายได้ที่รัฐบาลจัดสรรให้เทศบาลใช้ในการบริหาร

4.6 การอยู่อาศัยเคลื่อนย้ายแรงงานต่างด้าวไม่มีความชัดเจน อาจนำมาซึ่งผลกระทบในระยะยาว

5. ผลการนำแผนพัฒนาประจำปีไปปฏิบัติ พ.ศ. 2552

แผนพัฒนาเทศบาลเมืองแสนสุข ประจำปี พ.ศ. 2552 ประกอบด้วย 4 ยุทธศาสตร์ 178 โครงการ งบประมาณในแผนพัฒนา 591,214,700 บาท จากรายงานการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ประจำปี 2552 ณ วันที่ 30 กันยายน 2552 งบประมาณที่ได้รับสามารถดำเนินการโครงการให้เป็นไปตามแผนพัฒนาเทศบาลเมืองแสนสุข ประจำปี 2552 ได้จำนวน 130 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 73.03 ของโครงการในแผนพัฒนา งบประมาณที่ได้รับอนุมัติ 239,852,700 บาท คิดเป็นร้อยละ 40.57 ของงบประมาณตามแผน งบประมาณที่ดำเนินการจริง 51,690,076.84 บาท คิดเป็นร้อยละ 8.74 ของงบประมาณตามแผน สรุปผลการดำเนินงานตามโครงการแยกตามยุทธศาสตร์ / แนวทางการพัฒนาได้ดังนี้

ตารางที่ 2-3 แสดงการเปรียบเทียบแผนงาน/ โครงการและงบประมาณในแผนพัฒนาประจำปีกับ
แผนงาน/ โครงการและงบประมาณที่ดำเนินการจริง ปี 2552

ยุทธศาสตร์	จำนวน โครงการใน แผนพัฒนา ประจำปี 2552	จำนวน โครงการที่ ดำเนินการ จริง	ร้อยละ	งบประมาณใน แผนพัฒนา ประจำปี 2552	งบประมาณที่ ดำเนินการ จริง	ร้อยละ
1. การส่งเสริมการท่องเที่ยว และเศรษฐกิจ	31	27	87.09	115,074,500	17,178,720.37	14.93
2. การจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	27	12	44.44	284,167,000	2,299,213.30	0.81
3. การพัฒนาสังคมและ คุณภาพชีวิต	73	60	82.19	150,802,700	22,095,917.83	14.65
4. การบริหารจัดการที่ดี	47	31	65.96	41,170,500	10,116,225.34	24.57
รวม	178	130	73.03	591,214,700	51,690,076.84	8.74

(ที่มา : แผนพัฒนา 3 ปี เทศบาลเมืองแสนสุข, 2553)

5.1 ผลการพัฒนาของยุทธศาสตร์การส่งเสริมการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจ
ด้าน โครงสร้างพื้นฐาน

ในปี 2552 เทศบาลได้ดำเนินการปรับปรุงระบบสาธารณูปโภคและถนนใน
เขตเทศบาล เพื่ออำนวยความสะดวก รวดเร็ว และปลอดภัยให้ประชาชนมากขึ้น เช่น

1. โครงการปรับปรุงไฟฟ้าแสงสว่างบนทางสาธารณะ สถานที่ดำเนินการบริเวณถนน
เนตรดี ถนนมิตรสัมพันธ์ ถนนสันติเกษม
2. โครงการติดตั้ง ไฟฟ้าแสงสว่างบริเวณพื้นที่นั่ง พักผ่อนชายหาดบางแสนล่าง
3. โครงการก่อสร้างถนนเนตรดี ซอย 4
4. โครงการก่อสร้างถนนซอยเชื่อมระหว่างถนนสุขุมวิทกับถนนสุขุมวิท ซอย 13

(ชอยคิษพล)

ผลที่ได้รับจากการดำเนินการ

ไฟฟ้าแสงสว่างบนทางสาธารณะได้รับการปรับปรุงเพื่ออำนวยความสะดวกและ
สร้างความปลอดภัยให้กับประชาชนและนักท่องเที่ยว ถนนในเขตเทศบาลได้รับการปรับปรุงให้

เป็นถนนคอนกรีต สภาพถนนคงทนถาวร การคมนาคมมีความสะดวก รวดเร็ว และปลอดภัย
มากขึ้น

ด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว

ในปี 2552 เพื่อเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยว และเพิ่มรายได้ให้แก่ประชาชนเทศบาล
ได้ดำเนินการโครงการต่าง ๆ เช่น

1. โครงการจัดงานส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่ (Countdown)
2. โครงการฝึกอบรมและพัฒนาอาชีพให้แก่ประชาชน
3. โครงการจ้างนักเรียน/ นักศึกษาทำงานช่วงปิดภาคเรียน
4. โครงการมนต์เสน่ห์แหลมแท่นแสนมหัศจรรย์อาหารทะเล
5. โครงการพัฒนาความสะอาดสถานที่และอุปกรณ์สาธารณประโยชน์ในแหล่ง

ท่องเที่ยวในวันสำคัญ

6. โครงการจัดการแข่งขันบางแสนไทยแลนด์ สปีด เฟสติวัล
7. โครงการจัดงานบางแสนไบค์วิค
8. โครงการถนนคนเดิน Walking Street

ผลที่ได้รับจากการดำเนินการ

นักท่องเที่ยวรู้จักและสนใจเดินทางมาท่องเที่ยวบางแสน เป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจ
และประชาชนในท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้น

5.2 การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นภารกิจที่ต้องดำเนินการอย่าง
ต่อเนื่อง โดยในปี 2552 เทศบาลได้ดำเนินการโครงการต่าง ๆ เช่น

1. โครงการให้ความรู้แก่เยาวชน/ ประชาชนเกี่ยวกับระบบบำบัดน้ำเสียของเทศบาล
2. โครงการสร้างเสริมและปลูกจิตสำนึกในการจัดการขยะ
3. โครงการวิเคราะห์คุณภาพน้ำ ชะจากมูลฝอย
4. โครงการตรวจสอบสุขภาพประจำปี
5. โครงการอนุรักษ์และปลูกป่าชายเลน
6. โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์คลองในเขตเทศบาล

ผลที่ได้รับจากการดำเนินการ

ประชาชน มีส่วนร่วมในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่น เยาวชน
มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการดูแลสิ่งแวดล้อม ทำให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการดูแล
เฝ้าระวัง และบำบัดฟื้นฟูอย่างต่อเนื่อง

6. ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาเทศบาลเมืองแสนสุข พ.ศ. 2554–2556

เทศบาลเมืองแสนสุข ได้จัดทำแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2554–2556) โดยมีแนวคิดในการวางแผนให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา ซึ่งแผนยุทธศาสตร์การพัฒนามีเป็นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดยุทธศาสตร์ และ แนวทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งแสดงถึงวิสัยทัศน์ พันธกิจ และจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาในอนาคต โดยสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการบริหารราชการแผ่นดิน ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด อำเภอบ้านนา และนโยบายผู้บริหารท้องถิ่นเพื่อให้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาสามารถนำไปสู่การแก้ไขปัญหาและสนองตอบความต้องการของประชาชนในเขตเทศบาลได้อย่างแท้จริง (แผนพัฒนา 3 ปี เทศบาลเมืองแสนสุข, 2554)

6.1 นโยบายผู้บริหารท้องถิ่น (เทศบาลเมืองแสนสุข)

6.1.1 ยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว และเศรษฐกิจ

กำหนดแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

ส่งเสริม ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวให้เป็นที่รู้จักในระดับประเทศ และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและมาตรฐานการบริการ โดยการ

1. เร่งรัดโครงการ “บางแสน โค้งดั่ง มนต์ขลังสามมุข คนชุกหนองมน” ประชาสัมพันธ์เชิงรุกทั้ง ในและต่างประเทศ กระตุ้นนักท่องเที่ยวที่มีกำลังซื้อ อย่างต่อเนื่อง

2. ส่งเสริมตำนานสิ่ง ศักดิ์สิทธิ์คูเมืองบางแสน ได้แก่ ศาลเจ้าพ่อแสน ศาลเจ้าแม่สามมุข ให้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย และให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่

3. เร่งฟื้นฟูตลาดหนองมน โดยการปรับสภาพภูมิทัศน์บริเวณตลาดและบริเวณสะพานลอยคนข้ามถนนสุขุมวิท และอบรมให้ความรู้กับพ่อค้า-แม่ค้า ให้มีความคิดสร้างสรรค์ในการผลิตสินค้าให้ตรงตามความต้องการของตลาด พัฒนาคุณภาพ และความหลากหลายของสินค้าพื้นเมือง ผลักดันเน้นการประชาสัมพันธ์เชิญชวนนักท่องเที่ยวให้แวะมาจับจ่ายใช้สอยที่ตลาดหนองมน

6.1.2 ยุทธศาสตร์การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กำหนดแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

6.1.2.1 ให้ความสำคัญกับการดูแลรักษาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมชายทะเลและบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วน โดยการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม (Eco – Tourism) และ ส่งเสริมการอนุรักษ์สัตว์ทะเล เช่น บ้านปลา คอน โคปู และส่งเสริมอาชีพชาวประมงแหลมแท่น สามมุข หาดวอน

6.1.2.2 บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ

โดยการ

1. เร่งรัดศึกษาและดำเนินการแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งอย่างยั่งยืน
2. ทำความสะอาดชายหาดให้สะอาดทั้งวัน
3. ให้บริการ ห้องน้ำ ห้องอาบน้ำ สะอาดได้มาตรฐาน
4. จัดหน่วยเฝ้าระวังช่วยเหลือชายฝั่ง (Bay Watch) ทำหน้าที่สายตรวจชายหาดเพื่อรักษา

ความปลอดภัยนักท่องเที่ยว

5. เพิ่มประสิทธิภาพเครื่องมือช่วยเหลือนักท่องเที่ยวทางทะเลอย่างรวดเร็วและทันสมัย

6.2 จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นด้านการท่องเที่ยวและการจัดการทรัพยากร

ธรรมชาติ

1. การท่องเที่ยวได้รับการพัฒนาให้มีมาตรฐานและคุณภาพ พัฒนาสู่

แหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

2. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้รับการดูแล รักษา ฟื้นฟู เกิด

ความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

6.3 ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวและการจัดการ

ทรัพยากรธรรมชาติ (เทศบาลเมืองแสนสุข) มีดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1: ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจ

แนวทางที่ 1 พัฒนามาตรฐาน คุณภาพ ในการท่องเที่ยว ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนให้เกิดการพัฒนาสู่แหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

แนวทางที่ 2 ปรับปรุงและพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานให้สมบูรณ์และเพียงพอ

แนวทางที่ 3 ส่งเสริมการพัฒนาอาชีพ สนับสนุนการนำความรู้และนวัตกรรมมาใช้เพิ่มความสามารถในการแข่งขันได้ และเพิ่มรายได้ให้แก่ประชาชน

ยุทธศาสตร์ที่ 2: ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แนวทางที่ 1 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีโครงการ ดังนี้

1. โครงการจัดทำแผนพับแนะนำศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยและระบบบำบัดน้ำเสียของเทศบาลฯ

2. โครงการอบรม สร้างเสริม ปลุกจิตสำนึกในการจัดการขยะและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (แผนชุมชน)

3. โครงการธนาคารขยะรีไซเคิลชุมชน (แผนชุมชน)
4. โครงการชุมชนดูแลรักษาทุ่งและแนวชายฝั่งขยะในทะเล
5. โครงการหน้าบ้านสะอาดน่ามอง ห้องถื่นน้ำอยู่ (แผนชุมชน)
6. โครงการสัปดาห์แสนสุขสะอาด (Saensuk Cleaning Week) (แผนชุมชน)
7. โครงการ Overhall ระบบส่งกำลังรถดักล้อยาง
8. โครงการปรับปรุงเครื่องดักขยะอัตโนมัติ พร้อมประตุน้ำ
9. โครงการปรับปรุงเครื่องแยกตะกอนดินทราย
10. โครงการพัฒนาศักยภาพสมาชิกศูนย์วัสดุรีไซเคิลเทศบาลเมืองแสนสุข (แผนชุมชน)

แนวทางที่ 2 บริหารจัดการ ดูแล เฝ้าระวังและบำบัดฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง มีโครงการดังนี้

1. โครงการอนุรักษ์และปลูกป่าชายเลน (แผนชุมชน)
2. โครงการซ่อมแซมทุ่งและชายฝั่งขยะในทะเล
3. โครงการจัดทำปะการังเทียมบ้านปลาเฉลิมพระเกียรติ (แผนชุมชน)
4. โครงการรณรงค์ห้ามทิ้งขยะในที่หรือทางสาธารณะ (แผนชุมชน)
5. โครงการวิเคราะห์คุณภาพน้ำ (แผนชุมชน)
6. โครงการตรวจสอบสภาพประจำปี
7. โครงการขุดลอกคลองน้ำเหม็น คลองบางโปรง และคลองสุดเขตด้านใต้ (แผนชุมชน)
8. โครงการจัดทำลานตากตะกอนพร้อมระบบระบายน้ำ
9. โครงการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียทั้งระบบ
10. โครงการให้ความรู้แก่เยาวชนเกี่ยวกับระบบบำบัดน้ำเสียของเทศบาลเมืองแสนสุข
11. โครงการจัดการขยะฐานศูนย์ (Zero Waste Project) (แผนชุมชน)
12. โครงการศึกษาความเป็นไปได้และออกแบบ รายละเอียดด้านวิศวกรรมของระบบ

บำบัดน้ำเสีย

13. โครงการศึกษาวิจัยความเป็นไปได้ในการบริหารจัดการการกำจัดขยะ (แผนชุมชน)
 14. โครงการเพิ่มศักยภาพบุคลากรในการบริหารจัดการชายฝั่งแบบบูรณาการ
 15. โครงการประชุมเครือข่ายการจัดการสิ่งแวดล้อมทางทะเลเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
- ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสามารถกล่าวโดยสรุปได้ว่า เมืองแสนสุขเป็นเมืองชายฝั่งทะเล

มีการท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมบริการหลัก ซึ่งมีความสำคัญทางเศรษฐกิจอย่างมากเนื่องจากทำให้ประชาชนในท้องถิ่นมีรายได้ สร้างงาน สร้างอาชีพ ตลอดจนกระตุ้นให้เกิดการลงทุนต่าง ๆ มากมายในแต่ละปี เมืองแสนสุขมีท่องเที่ยวมาเยือนปีละกว่า 1 ล้านคน นั่นก็เพราะเมืองแสนสุขมี

แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญและมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักมากมาย และยังมีงานประเพณีต่าง ๆ ตลอดทั้งปี แต่ทว่าเมื่อมีท่องเที่ยวหลังไหลเข้ามามาก ปัญหาต่าง ๆ ก็เกิดขึ้นตามมา เช่น ปัญหาขยะ น้ำเสีย มลภาวะทางเสียง เป็นต้น ดังนั้นเทศบาลเมืองแสนสุขจึงได้จัดทำแผนพัฒนาประจำปีขึ้นมาเพื่อเป็นแผนแม่บทในการพัฒนาเมืองแสนสุขเพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาและสนองตอบความต้องการของนักท่องเที่ยวและประชาชน ได้อย่างแท้จริง

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับเมืองพัทยา

1. ลักษณะทางกายภาพ

เมืองพัทยาดังอยู่ในเขตอำเภอบางละมุง มีพื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ในเขตตำบลหนองปรือและพื้นที่บางส่วนอยู่ในเขตตำบลนาเกลือ ตำบลห้วยใหญ่และตำบลหนองปลาไหล

ลักษณะภูมิประเทศเป็นที่เนินมีที่ราบน้อยที่ราบสำคัญจะเป็นที่ตั้งของย่านพาณิชย์กรรมหรือแหล่งการค้า และบริเวณย่านที่พักอาศัยจะอยู่ถัดจากหาดพัทยาขึ้นไปทางตอนบน โดยที่ราบจะถูกล้อมรอบเนินเขาเตี้ย ๆ สูงไม่เกิน 100 เมตรจากระดับน้ำทะเลปานกลางนับตั้งแต่ทิศเหนือลงมา เป็นเนินเขาเตี้ยความสูงประมาณ 35 เมตรจากระดับน้ำทะเลปานกลางบริเวณถัดลงมาเป็นเขาน้อยเขาตาโลและเขาเสาธงสูงประมาณ 65 เมตรจากระดับน้ำทะเลปานกลาง แนวเขานี้แตกตัวออกไปต่อเนื่องกับเขาพัทยาทางด้านทิศตะวันตก ซึ่งติดกับชายฝั่งทะเลสูงประมาณ 98 เมตรจากระดับน้ำทะเลปานกลาง ซึ่งทำให้เกิดที่ราบระหว่างเชิงเขากับชายฝั่งทะเลอีก 2 แห่งอยู่ทางตอนบนและตอนล่าง โดยที่ราบตอนบนส่วนใหญ่เป็นพื้นที่บริเวณนาเกลือซึ่งเป็นที่ตั้งของศูนย์กลางของชุมชนแถบนี้ ส่วนที่ราบตอนล่างมีลักษณะเป็นแถบยาวขนานไปกับชายฝั่งทะเลซึ่งห่างจากชายฝั่งทะเลประมาณ 1 กิโลเมตร และจากลักษณะของเนินเขาและที่ราบดังกล่าวทำให้เกิดทางน้ำตามธรรมชาติลักษณะลำน้ำโดยทั่ว ๆ ไปมีขนาดเล็กและต้นเนินในช่วงฤดูแล้ง เช่น คลองนาเกลือ คลองเสือเผ้ว คลองพัทยา เป็นต้น รวมทั้งในเขตการปกครองของเมืองพัทยางานส่วนยังมีลักษณะภูมิประเทศเป็นเกาะอยู่ห่างจากชายฝั่งทะเลประมาณ 8 กิโลเมตร เช่น เกาะล้าน เกาะครก และเกาะสาก

2. สภาพสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ

2.1 ทรัพยากรน้ำ

เมืองพัทยาไม่มีแหล่งน้ำธรรมชาติอาศัยน้ำฝนและน้ำจากอ่างเก็บน้ำของอำเภอบางละมุงและแหล่งน้ำที่สร้างขึ้นเพื่อให้มีน้ำพอเพียงแก่การอุปโภค บริโภค การเกษตร และอุตสาหกรรม ประกอบด้วย 1. อ่างเก็บน้ำห้วยขุนจิต ตำบลตะเคียนเตี้ย 2. อ่างเก็บน้ำมาบ

ประชัน ตำบลโป่ง 3. อ่างเก็บน้ำห้วยซากนอก ตำบลห้วยใหญ่ และ 4. อ่างเก็บน้ำหนองกลางดง ตำบลตะเคียนเตี้ย

เมืองพัทธามีคลอง 4 แห่ง ได้แก่ 1. คลองนกยาง 2. คลองปึกลับ 3. คลองนาเกลือ และ 4. คลองพัทธาใต้

2.2 ทรัพยากรป่าไม้

จังหวัดชลบุรี มีพื้นที่ป่าที่เป็นป่าสงวนแห่งชาติ จำแนกเป็น.

1. เขตป่าอนุรักษ์ (ป่าโซนซี)	เนื้อที่ 196,864 ไร่
2. เขตป่าเศรษฐกิจ (ป่าโซนอี)	เนื้อที่ 705,182 ไร่
3. ป่าที่เหมาะสมต่อการเกษตร (ป่าโซนเอ)	เนื้อที่ 4,350 ไร่

เมืองพัทธาจัดอยู่ในพื้นที่เศรษฐกิจ (โซนอี)

2.3 ทรัพยากรธรณี

ในพื้นที่เขตเมืองพัทธา จากการสำรวจของทรัพยากรธรณีจังหวัดชลบุรี ไม่พบแร่ธาตุที่เป็นประโยชน์ในเชิงอุตสาหกรรมและพาณิชย์กรรม

2.4 สภาพสิ่งแวดล้อม

คุณภาพแหล่งน้ำ/ อากาศ

แหล่งน้ำในเมืองพัทธาส่วนใหญ่จะเป็นน้ำทะเล ซึ่งโดยทั่วไปแล้วเกณฑ์มาตรฐานสำหรับแหล่งน้ำทะเลที่เหมาะสมสำหรับการใช้ว่ายน้ำและเล่นกีฬาทางน้ำได้นั้น จะต้องมีความเข้มข้นโคลิฟอร์มแบคทีเรียไม่เกิน 1,000 MPN/ 100 มิลลิกรัม โดยแหล่งน้ำทะเลในเขตเมืองจะแบ่งออกเป็น 4 เขต ได้แก่ เขตจอมเทียน เขตพัทธา เขตนาเกลือ และเขตเกาะล้าน ซึ่งส่วนใหญ่จะมีคุณภาพที่อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน

ส่วนคุณภาพอากาศนั้นโดยทั่วไปอยู่ในเกณฑ์ที่มาตรฐานกำหนดจะมีเฉพาะบริเวณสี่แยกของถนนสายสำคัญ ๆ เช่น ถนนพัทธากลาง ถนนพัทธาใต้ ก็จะมีคุณภาพต่ำกว่ามาตรฐานกำหนด และมีปัญหามลพิษบ้าง แต่ในปริมาณไม่สูงมากนักประกอบกับเมืองพัทธาได้รับอิทธิพลจากลมทะเล จึงสามารถลดปัญหามลภาวะทางอากาศลงได้บ้าง

2.4.1 ระบบบำบัดน้ำเสีย

เมืองพัทธามีน้ำเสียเกิดขึ้นประมาณ 80,000 ลบ.ม./ วัน และจะเพิ่มเป็น 85,000 ลบ.ม./ วัน ในระยะเวลาอีก 10 ปี การดำเนินการแก้ไขปัญหาหน้าเสียของเมืองพัทธาได้มีการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสีย ซึ่งปัจจุบันมีระบบบำบัดน้ำเสียเปิดดำเนินการ 4 แห่ง คือ

1. ระบบบำบัดน้ำเสียหาดจอมเทียน อยู่ที่ซอยวัดบุญย์กัญจนารามครอบคลุมพื้นที่ 5 ตร.กม. ของพื้นที่นาจอมเทียนบางส่วน ใช้ระบบผสมระหว่างตัวกลางหมุนชีวภาพและ

ตะกอนเร่ง (Combination of Fixed Activated Sludge: CFFAS) รับน้ำเสียได้ประมาณ
วันละ 85,000 ลบ.ม.

2. ระบบบำบัดน้ำเสยรวม (พัทธา) พื้นที่ 80 ไร่ ตั้งอยู่ในซอยพรประภาณิมิตร
เป็นระบบตะกอนเร่ง (Activated Sludge: AS) เปิดดำเนินการในปี 2544 สามารถบำบัดน้ำเสียได้
ประมาณ 85,000 ลบ.ม./ วัน ในช่วง 10 ปีแรกและจะเพิ่มเป็น 120,000 ลบ.ม./ วัน ในปีที 11

3. ระบบบำบัดน้ำเสยพร้อมท่อรวบรวมน้ำเสยหาดแสม พื้นที่เกาะล้านเป็น
ระบบ ถังกรองไว้อากาศ และถังเติมอากาศ สามารถรับน้ำเสยได้ประมาณร้อยละ 80 ลบ ม./
วัน ครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมดของหาดแสม และหาดเทียน ซึ่งปริมาณน้ำเสยที่เกิดขึ้น
ประมาณ 50 ลบ ม. / วัน

4. ระบบบำบัดน้ำเสยหาดตาแหวน ตั้งอยู่ที่หาดตาแหวน เกาะล้าน ครอบคลุม
พื้นที่หาดตาแหวนและหาดทองกลาง โดยใช้ระบบตัวโปรยกรอง (Trickling Filter) โดยสามารถ
บำบัดน้ำเสยได้ 300 ลบ.ม./ วัน

2.4.2 ขยะมูลฝอย

เมืองพัทยามีขยะปริมาณขยะเกิดขึ้นประมาณ 325 ตัน/ วัน และได้ว่าจ้างบริษัท
กิจการร่วมค้า อีสเวสต์ แมนเนสเมนต์ ดำเนินการเก็บขนขยะตามสัญญาจ้าง เลขที่ 105/2546 ลง
วันที่ 10 เมษายน 2546 โดยมีกำหนดระยะเวลา 7 ปี (14 เมษายน 2546 – 31 มีนาคม 2553)
ประมาณร้อยละ 70 ของพื้นที่ทั้งหมด สำหรับพื้นที่ที่เหลือร้อยละ 30 ซึ่งรวมถึงเกาะล้าน เมืองพัทยา
ได้ดำเนินการเก็บขนขยะมูลฝอยทั้งหมด

2.4.3 การจัดเก็บขยะมูลฝอยของเมืองพัทยา มีสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย

บริเวณตำบลเขาไม้แก้ว เลขที่ 8 อ.บางละมุง จ.ชลบุรี

1. ศูนย์การกำจัดขยะมูลฝอยแบบถูกหลักสุขาภิบาล (Sanitary Landfill) เมือง
พัทยา พื้นที่ 140 ไร่ บริเวณตำบลเขาไม้แก้ว เริ่มเปิดใช้เมื่อพฤศจิกายน พ.ศ. 2544 สามารถกำจัดขยะ
มูลฝอยทั่วไปได้ปริมาณ 300 ตัน / วัน

2. โรงเผาขยะมูลฝอยติดเชื้อเมืองพัทยา ตั้งอยู่ที่พื้นที่ 80 ไร่ ซอยเทพประภาณิมิตร
เพื่อรองรับขยะติดเชื้อจากโรงพยาบาลและคลินิก โดยเฉพาะซึ่งมีปริมาณขยะติดเชื้อ 300 กิโลกรัม/
วัน โดยที่โรงเผาขยะนี้สามารถเผาขยะติดเชื้อได้ 2 ตัน / วัน ช่วงเวลาการจัดเก็บขยะมี 2 ช่วง คือ
1. เวลา 02.00 - 10.00 น. 2. เวลา 13.00 - 21.00 น.

3. ศักยภาพของเมืองพัทยา

เมืองพทยานับได้ว่าเป็นเมืองที่มีคุณลักษณะพิเศษที่มีความแตกต่างไปจากเมืองอื่น ๆ
ในหลาย ๆ ด้าน ซึ่งถือเสมือนเป็นข้อได้เปรียบของเมืองในอันที่จะเอื้อประโยชน์ต่อการนำไปใช้

เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาท้องถิ่น ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองการบริหาร ซึ่งจุดเด่นเป็นข้อได้เปรียบของเมืองหรือศักยภาพของเมืองพัทยา พอดีสรุปได้ดังนี้

1. เป็นเมืองท่องเที่ยวที่ธรรมชาติให้มาชื่อเสียงเป็นที่รู้จักทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ โดยมีแนวชายหาดที่ใช้เป็นสถานที่ตากอากาศยาวติดต่อกันถึง 15 กิโลเมตร
2. เป็นเมืองศูนย์กลางด้านเศรษฐกิจ การธนาคาร ธุรกิจบริการ และพาณิชย์กรรมระดับภาค
3. เป็นเมืองศูนย์กลางการบริการและท่องเที่ยวสำหรับ โครงการพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก (อีสเทิร์นซีบอร์ด)
4. เป็นเมืองศูนย์กลางทางการคมนาคมและโทรคมนาคมระดับภาค
5. เป็นเมืองที่มีระบบสาธารณูปโภค ที่สมบูรณ์แบบเอื้อประโยชน์ต่อการผลิตการลงทุนและการท่องเที่ยว
6. เป็นเมืองที่มีระบบการบำบัดน้ำเสียและการกำจัดขยะที่มีประสิทธิภาพ
7. เป็นเมืองที่มีรูปแบบและระบบการปกครองที่เอื้อต่อการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนอย่างชัดเจน
9. เป็นเมืองที่เป็นศูนย์กลางและศูนย์กลางการแข่งขันกีฬาทางน้ำทั้งในระดับประเทศและระดับโลก

ผลการวิเคราะห์ศักยภาพเพื่อประเมินสถานภาพการพัฒนาในปัจจุบันและโอกาสการพัฒนา
ในอนาคตของเมืองพัทยาคด้วยเทคนิค (SWOT Analysis)

จุดแข็ง	จุดอ่อน
<p>1. เป็นเมืองท่องเที่ยวที่มีความสวยงามและมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักทั้งชาวไทย และชาวต่างประเทศ โดยมีแนวชายหาดที่ใช้เป็นสถานที่ตากอากาศยาวติดต่อกันถึง 15 กิโลเมตร</p> <p>2. เป็นเมืองศูนย์กลางด้านเศรษฐกิจ การธนาคาร ธุรกิจบริการและพาณิชย์กรรมระดับภาค</p> <p>3. เป็นเมืองศูนย์กลางการบริการและการท่องเที่ยวของประเทศ</p> <p>4. เป็นเมืองศูนย์กลางทางการคมนาคมและโทรคมนาคมระดับภาค</p> <p>5. เป็นเมืองศูนย์กลางทางการศึกษาทุกระดับ</p> <p>6. เป็นเมืองที่มีระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการที่สมบูรณ์แบบอันเอื้อประโยชน์ต่อการผลิตการลงทุนและการท่องเที่ยวของท้องถิ่น</p> <p>7. เป็นเมืองที่มีระบบการบำบัดน้ำเสียและการกำจัดขยะที่มีประสิทธิภาพ</p> <p>8. เป็นเมืองที่มีรูปแบบและระบบการปกครองที่เอื้อต่อการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาคมอย่างชัดเจน</p> <p>9. เป็นเมืองที่เป็นศูนย์กลางกีฬาและศูนย์การแข่งขันกีฬาทางน้ำทั้งในระดับประเทศและระดับโลก</p> <p>10. เป็นเมืองที่อยู่ใกล้กรุงเทพมหานคร โดยอยู่ห่างกันเพียงประมาณ 150 กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทางไม่เกิน 12 ชั่วโมง</p>	<p>1. งบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลยังไม่เพียงพอต่อการบริหารจัดการและ การพัฒนาศักยภาพทางการท่องเที่ยวของเมืองพัทยาคได้อย่างเต็มที่และสอดคล้อง กับสภาพความเป็นจริงและความต้องการของประชาชนและนักท่องเที่ยว</p> <p>2. จะต้องมีการปรับปรุงระบบการจราจรและขนส่งภายใน โดยเฉพาะระบบการขนส่งสาธารณะ ให้มีมาตรฐาน และมีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและมีระเบียบ</p> <p>3. ยังขาดการควบคุมและป้องกันรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้แก่ ประชาชนและนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะความปลอดภัยบริเวณชายหาดและท้องทะเล (ระหว่างชายหาดพัทยาค กับเกาะล้าน ซึ่งมีระยะห่างประมาณ 7.5 กิโลเมตร)</p> <p>4. ยังขาดการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยทั้งในด้านระบบคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้และระบบสารสนเทศเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติ งานและการให้บริการประชาชนและนักท่องเที่ยว</p> <p>5. ซีดความสามารถในการขจัดมลพิษทางอากาศ เสียง และสิ่งแวดล้อม ยังอยู่ในเกณฑ์ที่จะต้องปรับปรุง</p> <p>6. โรงเรียนในสังกัดเมืองพัทยาค ยังขาดแคลนอาคารสถานที่เรียนรวมทั้งอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ที่เหมาะสมต่อการเรียนการสอนอย่างแท้จริง</p> <p>7. ยังขาดแคลนสถานที่ที่จะใช้ในการออกกำลังกายและจัดกิจกรรมด้านสันทนาการที่ได้มาตรฐานสากล โดยเฉพาะสนามกีฬาากลาง ที่จะใช้ในการจัดการแข่งขันกีฬาระดับท้องถิ่น ภูมิภาคและประเทศ</p> <p>8. การจัดการบริการด้านสวัสดิการสังคมสำหรับผู้ด้อยโอกาสทางสังคม คนชรา และเด็กยังมีน้อยเกินไปไม่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงที่เกิดขึ้น ในสังคม ของพัทยาค อันเนื่องมาจากปัญหาประชากรแฝง</p>

โอกาส	อุปสรรค
1. รัฐบาลมีนโยบายหลักที่จะส่งเสริมและสนับสนุนเมือง หรือจังหวัดที่มีศักยภาพในด้านการท่องเที่ยว โดยเฉพาะสามารถที่จะแข่งขันได้ในระดับนานาชาติ	1. มีประชากรแฝงเข้ามาอาศัยอยู่ภายในเมืองพัทยาเป็นจำนวนมากปีหนึ่งๆ ประมาณ 400,000 คน ก่อให้เกิดปัญหาในการบริหารจัดการและเป็นภาระในด้านงบประมาณของเมืองพัทยาย่างมาก
2. ปัจจุบันกำลังมีการก่อสร้างสนามบินสุวรรณภูมิขึ้น ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อพัฒนาการ ท่องเที่ยวของเมืองพัทยา โดยตรง โดยเฉพาะในด้านการคมนาคมและขนส่ง	2. ยังขาดการสร้างถนนโครงข่ายเชื่อมโยงระหว่างเมืองพัทยากับแหล่งท่องเที่ยว บริเวณใกล้เคียงอย่างครอบคลุมและทั่วถึง ในเขตพื้นที่ โดยเฉพาะเส้นทางเชื่อมโยงเฉพาะแห่ง หรือ จุดโดยตรง
3. จังหวัดหรือพื้นที่โดยรอบเมืองพัทยา เช่น จันทบุรี ระยอง ตราด หรือแม้กระทั่งเขตพื้นที่บางแสน ศรีราชา ของจังหวัดชลบุรีเอง ก็ยังเป็นจุดยุทธศาสตร์ในการท่องเที่ยวและการค้าในระดับภูมิภาคซึ่งจะส่งผล เอื้อต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวของเมืองพัทยา	3. รัฐบาลมีนโยบายที่จะควบคุมกำหนดระยะเวลาในการเปิดและเปิดสถานบริการภายใน พื้นที่เขตเมืองพัทยาให้เป็นระยะเวลาเดียวกัน กับเมืองอื่น ๆ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง และส่งผลเสียต่อสภาพทางเศรษฐกิจของเมืองพัทยายเป็นอย่างยิ่ง

(ที่มา : ศูนย์ข้อมูลข่าวสารเมืองพัทยา กองวิชาการและแผนงาน, 2551)

3.2 สถิติการท่องเที่ยวพัทยา

พัทยา เป็นเมืองท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงที่สุดแห่งหนึ่งของประเทศ มีสถานที่ท่องเที่ยวทั้งทางบกและทางน้ำซึ่งอยู่ทางด้านตะวันออกของอ่าวไทย มีสถานที่ท่องเที่ยวที่หลากหลาย จึงมีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ นิยมเข้ามาท่องเที่ยวที่พัทยายเป็นจำนวนมาก สร้างรายได้ให้แก่ประชาชน มีสถิติการท่องเที่ยวดังนี้ (ศูนย์ข้อมูลข่าวสารเมืองพัทยา, 2552)

ตารางที่ 2-4 สถิติการท่องเที่ยวพัทยา ปี 2550 – 2551 ผู้เยี่ยมชม (นักท่องเที่ยว + นักทัศนอาจร)
Visitor (Tourist + Excursionist)

ปี 2550	ปี 2551	เพิ่มขึ้น / (ลดลง) %
ผู้เยี่ยมชม (Visitor) 6,680,658 คน	ผู้เยี่ยมชม (Visitor) 5,634,088 คน	-15.67
ไทย 2,119,028 คน	ไทย 1,876,945 คน	-14.65
ต่างประเทศ 4,481,630 คน	ต่างประเทศ 3,757,143 คน	-16.17
นักท่องเที่ยว (Tourist) 6,224,823 คน	นักท่องเที่ยว (Tourist) 5,251,553 คน	-15.64
ไทย 1,837,823 คน	ไทย 1,575,146 คน	-14.29
ต่างประเทศ 4,387,000 คน	ต่างประเทศ 3,676,407 คน	-16.20

ตารางที่ 2-4 (ต่อ)

นักท่องเที่ยว (Excursionist) 455,835คน	นักท่องเที่ยว (Excursionist) 382,535 คน	-16.08
ไทย 361,205 คน	ไทย 301,799 คน	-16.45
ต่างประเทศ 94,630 คน	ต่างประเทศ 80,736 คน	-14.68
ระยะเวลาเข้าพักเฉลี่ย 3.13 วัน	ระยะเวลาเข้าพักเฉลี่ย 3.83 วัน	-
ไทย 2.30 วัน	ไทย 1.85 วัน	-
ต่างประเทศ 3.48 วัน	ต่างประเทศ 4.70 วัน	-
ค่าใช้จ่าย		
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย / คน / วัน (บาท) Average Expenditure (Baht / Person / Day)		
นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาบางแสน ใช้ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย / คน / วัน ดังนี้		
ปี 2550		ปี 2551
ผู้เยี่ยมชม (Visitor) 2,977.38 บาท	ผู้เยี่ยมชม (Visitor) 3,159 บาท (n/a)	
ไทย 2,323.48 บาท	ไทย 2,465.22 บาท (n/a)	
ต่างประเทศ 3172.63 บาท	ต่างประเทศ 3,316.16 บาท (n/a)	
นักท่องเที่ยว (Tourist) 3,016.06 บาท	นักท่องเที่ยว (Tourist) 3,200.04 บาท (n/a)	
ไทย 2,411.13 บาท	ไทย 2,558.21 บาท (n/a)	
ต่างประเทศ 3,183.50 บาท	ต่างประเทศ 3,377.69 บาท (n/a)	
ค่าใช้จ่าย		
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย / คน / วัน (บาท) Average Expenditure (Baht / Person / Day)		
นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาบางแสน ใช้ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย / คน / วัน ดังนี้		
ปี 2550		ปี 2551
นักท่องเที่ยว (Excursionist) 1,324.76 บาท	นักท่องเที่ยว (Excursionist) 1,405.57 บาท (n/a)	
ไทย 1,298.96 บาท	ไทย 1,378.20 บาท (n/a)	
ต่างประเทศ 1,523.23 บาท	ต่างประเทศ 1,510.05 บาท (n/a)	
รายได้จากการท่องเที่ยวพหุ (ล้านบาท)		
ปี 2550		ปี 2551
		เพิ่มขึ้น / (ลดลง) %
รายได้ (Revenue) 59,347.61 ล้านบาท	รายได้ (Revenue) 62,967 ล้านบาท	-
ไทย 10,649.45 ล้านบาท	ไทย 11,445.93 ล้านบาท	-
ต่างประเทศ 48,698.16 ล้านบาท	ต่างประเทศ 51,521.88 ล้านบาท	-

หมายเหตุ : 1. n/a (not applicable) เนื่องจากข้อมูลไม่สมบูรณ์ และขอใช้ข้อมูลรายได้จากการท่องเที่ยว ปี 2552 บวกกับ (รายได้จากการท่องเที่ยวปี พ.ศ. 2550 คูณด้วยอัตราการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาผู้บริโภครายจังหวัด ปี พ.ศ. 2551) เป็นตัวแทน

2. การประมวลผลข้อมูลสถิตินักท่องเที่ยวรายจังหวัด ปี 2552 ใช้ข้อมูลสถิติด้านการท่องเที่ยวรายจังหวัด ปี 2550 เป็นข้อมูลเปรียบเทียบ เนื่องจากข้อมูลสถิติด้านการท่องเที่ยวรายจังหวัด ปี 2551 เป็นข้อมูลไม่สมบูรณ์

4. สรุปผลการประเมินการจัดบริการสาธารณะด้านการท่องเที่ยวและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติของเมืองพัทยาประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2551

4.1 ด้านส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรม และ การท่องเที่ยว

ตารางที่ 2-5 แสดงผลการประเมินการจัดบริการสาธารณะในภารกิจส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรม และ การท่องเที่ยว

ประเภทบริการสาธารณะ	เกณฑ์ ขั้นต่ำ	กรอบการ ประเมิน	ดำเนิน การจริง	ดำเนินการ ได้จริงเทียบกับ กรอบการประเมิน	ผลการ ประเมิน
- จัดให้มีศูนย์บริการข้อมูลการท่องเที่ยวให้กับนักท่องเที่ยวและประชาชน (แห่ง)	4	4	4	100 %	ได้ตามค่าเป้าหมาย
- จัดให้มีคู่มือบริการข้อมูลการท่องเที่ยวให้กับนักท่องเที่ยวและประชาชนทางโทรศัพท์ตลอด 24 ชั่วโมง (คู่มือ)	30	30	30	100 %	ได้ตามค่าเป้าหมาย

4.2 ด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 2-6 แสดงผลการประเมินการจัดบริการสาธารณะในภารกิจจัดการ การบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม

ประเภทบริการสาธารณะ	เกณฑ์ ขั้นต่ำ	กรอบการ ประเมิน	ดำเนิน การจริง	ดำเนินการ ได้จริงเทียบกับ กรอบการ ประเมิน	ผลการ ประเมิน
- ขนาดพื้นที่สีเขียวในเขตเมืองพัทยา (ตร.ม.)	5 ตร.ม./คน	523,986	1,360,000 ตร.ม./คน	100 %	ได้ตามค่าเป้าหมาย

ตารางที่ 2-7 แสดงผลการประเมินการจัดบริการสาธารณะในการจัดการมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และน้ำเสีย

ประเภทบริการสาธารณะ	เกณฑ์ ขั้นต่ำ	กรอบการ ประเมิน	ค่านับ การจริง	ค่านับการ ได้จริงเทียบกับ กรอบการประเมิน	ผลการ ประเมิน
- ชุมชนที่ได้รับการจัดเก็บขยะอย่างน้อย 2 ครั้ง/สัปดาห์ (ชุมชน)	100 %	31	31	100 %	ได้ตามค่าเป้าหมาย
- ปริมาณขยะมูลฝอยติดเชื้อที่เมืองพัทยาสามารถจัดเก็บและกำจัดอย่างถูกสุขลักษณะเฉลี่ยต่อวัน (ตัน)	100 %	0.6	0.6	100 %	ได้ตามค่าเป้าหมาย
- ปริมาณสิ่งปฏิกูลที่เมืองพัทยาสามารถดำเนินการเปลี่ยนสภาพให้อยู่ในสภาพปลอดภัยจากการเกิดโรคเพื่อนำไปกำจัดทิ้ง/ใช้ประโยชน์เฉลี่ยต่อวัน(ลบ.ม.)	100 %	20	20	100 %	ได้ตามค่าเป้าหมาย
- การติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำได้ดินบริเวณสถานีกำจัดขยะหรือสถานีฝังกลบมูลฝอยชุมชนอย่างน้อย 2 ครั้ง/ปี (แห่ง)	100 %	1	1	100 %	ได้ตามค่าเป้าหมาย

(ที่มา : ศูนย์ข้อมูลข่าวสารเมืองพัทยา)

ตารางที่ 2-8 ผลการประเมินการจัดบริการสาธารณะในการกิจการเฝ้าระวังและติดตามตรวจสอบ
คุณภาพสิ่งแวดล้อม

ประเภทบริการสาธารณะ	เกณฑ์ ขั้นต่ำ	กรอบ การ ประเมิน	ค่านิน การจริง	ดำเนินการ ได้จริงเทียบกับ กรอบการ ประเมิน	ผลการ ประเมิน
- จุดตรวจวัดคุณภาพอากาศที่ปริมาณค่า ฝุ่นละอองและเขม่าควันไม่เกินค่า มาตรฐานที่กำหนด (ฝุ่นละอองไม่เกิน 10 ไมครอน ตรวจวัด 24 ชั่วโมง มีค่า ไม่เกิน 0.12 มก./ลบ.ม., ฝุ่นละอองไม่ เกิน 100 ไมครอน ตรวจวัด 24 ชั่วโมง มีค่าไม่เกิน 0.33 มก./ลบ.ม.)(แห่ง)	100 %	1	1	100 %	ได้ตามค่า เป้าหมาย
- จุดตรวจวัดคุณภาพเสียงที่ระดับเสียง ไม่เกินค่ามาตรฐานที่กำหนด (ค่าระดับ เสียงเฉลี่ย 24 ชั่วโมงไม่เกิน 70 เดซิเบล เอ และค่าเสียงสูงสุดไม่เกิน 115 เดซิเบล เอ)(แห่ง)	100 %	1	1	100 %	ได้ตามค่า เป้าหมาย

(ที่มา : ศูนย์ข้อมูลข่าวสารเมืองพัทยา)

5. บทสรุปเมืองพัทยา

เมืองพัทยา เป็นเมืองท่องเที่ยวชายทะเลที่มีชื่อเสียงมายาวนานของประเทศไทย และไม่เพียงเป็นเมืองท่องเที่ยว พัทยายังเป็นเมืองสำคัญทางด้านธุรกิจและการบริการ ด้วยเหตุนี้ ทำให้มีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศเดินทางมาเมืองพัทยายปีละกว่า 2 ล้านคน รวมทั้งประชาชนที่เข้ามาประกอบธุรกิจอีกเป็นจำนวนมาก การเจริญเติบโตและการขยายตัวอย่างรวดเร็ว ทำให้การบริการของภาครัฐไม่ทันต่อการเจริญเติบโต โดยเฉพาะการจัดการน้ำเสีย เมืองพัทยายังต้องประสบปัญหาคุณภาพน้ำทะเลเสื่อมโทรม อันเนื่องมาจากการระบายน้ำเสียจากกิจกรรมต่าง ๆ ลงสู่ทะเล จนส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจโดยรวมของเมืองพัทยามาก

จากพื้นที่ทั้งหมด 53.77 ตารางกิโลเมตร แบ่งเมืองพัทยออกเป็น 3 เขต คือ เขตนาเกลือ เขตพัทยากลาง (เหนือ กลางและใต้) และเขตนาจอมเทียน แต่เดิมเมืองพัทยามีระบบบำบัด น้ำเสีย 2 แห่ง รับน้ำเสียเฉพาะพื้นที่เขตพัทยากลาง รวม 3.44 ตารางกิโลเมตร บำบัดน้ำเสียได้รวมกัน 13,000

ลูกบาศก์เมตร/ วัน ในขณะที่มีปริมาณน้ำเสียเกิดขึ้นมากกว่า 20,000 ลูกบาศก์เมตร/ วัน สำหรับเขตนาเกลือซึ่งส่วนใหญ่เป็นบ้านเรือนและชุมชน และเขตนาจอมเทียนยังไม่มีระบบบำบัดน้ำเสีย

ปัญหาความเสื่อมโทรมของคุณภาพน้ำทะเลที่เกิดขึ้นนี้ ทำให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ กำหนดให้เมืองพัทยาเป็นเขตควบคุมมลพิษ เมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2535 เพื่อแก้ไขปัญหา มลพิษทางน้ำที่เกิดขึ้น ครอบคลุมพื้นที่ 208.1 ตารางกิโลเมตร เป็นพื้นดิน 36 ตารางกิโลเมตร และพื้นน้ำ 172.1 ตารางกิโลเมตร กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและ สิ่งแวดล้อม โดย กรมควบคุมมลพิษ ได้จัดทำแผนปฏิบัติการสำหรับการจัดการน้ำเสียขึ้น ประกอบด้วย การก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียรวม เพื่อแก้ไขปัญหาน้ำเสียเมืองพัทยาย่างเป็นระบบทั้งพื้นที่ ศึกษาอัตราค่าบริการบำบัดน้ำเสียที่เหมาะสม ระบบการบริหารจัดการ และการจัดเก็บค่าบริการ เพื่อจะนำมาใช้ภายหลัง การก่อสร้างแล้วเสร็จเพื่อให้การดำเนินงานระบบทั้งหมดเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ส่วนการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ของการบริหารพื้นที่ท่องเที่ยวพิเศษ ของ อพท. ที่ร่วมกับเมืองพัทยานั้น ยังเน้นในการพัฒนาด้าน เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งสอดคล้อง และตรงกันกับแผนพัฒนาหลักที่เมืองพัทยาได้วางเอาไว้ โดยเน้นที่การเชื่อมโยงพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวร่วมกัน ภายใต้การบริหารจัดการของหน่วยงานในภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ในแต่ละแผนงานที่กำหนด ในส่วนของการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์นั้น ให้มีความสำคัญโดยจะคำนึงถึงปัจจัยแวดล้อม การพัฒนายุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกัน ขณะเดียวกันในการประกาศเป็นพื้นที่พิเศษของ อพท. จะมีการดูแลปัจจัยโครงสร้างขั้นพื้นฐาน การคมนาคมขนส่ง รวมทั้งระบบสาธารณูปโภค รวมถึงการดูแลในด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ในแผนแม่บทหรือแผนยุทธศาสตร์พัฒนาเมืองพัทยาลงฉบับนี้ รวมกรอบงบประมาณที่จะใช้ในการพัฒนาประมาณ 15,000 ล้านบาท ส่วนแผนแม่บทที่เป็นกรอบการพัฒนาประกอบด้วย แผนการพัฒนาเมืองพัทยา 10 ปี กำหนดระยะเวลาการดำเนินการตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2554-2563 ซึ่งภาพรวมของแผนแม่บท ๓ 10 ปี นั้น เป็นการวางกรอบแนวคิดและกำหนดทิศทางพัฒนาเมืองพัทยาไว้อย่างชัดเจน เพื่อก้าวไปสู่การพัฒนาเมืองพัทยาเป็นเมืองท่องเที่ยวในรูปแบบเวสต์คอสต ภายใต้ระยะเวลาตามที่แผนแม่บท กำหนดไว้คือ 10 ปี

แผนพัฒนาเมืองพัทยา 5 ปี ได้กำหนดระยะเวลาการดำเนินการตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2554-2558 เป็นการกำหนดแนวทางการพัฒนาในด้านการส่งเสริมกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในพื้นที่ อาทิ โครงการส่งเสริมด้านกีฬา ด้านการประชุมสัมมนา การจัดงานอีเว้นท์ต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ และการท่องเที่ยว เพื่อดึงเม็ดเงินเข้าท้องถิ่นและประเทศ ส่วนแผนพัฒนาเมืองพัทยา 3 ปี เริ่มดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2554-2556 เป็นการนำโครงการต่าง ๆ กำหนดไว้ในแผนแม่บทนำไปขับเคลื่อนให้บรรลุเป้าหมาย และสอดคล้องกับพื้นที่ท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงโครงสร้างขึ้น

พื้นที่ฐาน เพื่อบูรณาการการพัฒนาในภาคเศรษฐกิจ ภาคสังคม และในด้านสิ่งแวดล้อม เข้าร่วมกัน ปัจจุบันแผนแม่บทในการพัฒนาพื้นที่ท่องเที่ยวพิเศษ และพื้นที่เชื่อมโยงเมืองพัทยาได้เสร็จสมบูรณ์แล้ว เหลือเพียงแต่ให้คณะรัฐมนตรี (ครม.) อนุมัติแผน และให้ดำเนินการตามแผน โดยให้หน่วยงานแต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้นำไปดำเนินการตาม โครงการในแผนแม่บท ซึ่งถ้าหน่วยงานใดเป็นเจ้าภาพก็ให้หน่วยงานนั้นๆ ตั้งงบประมาณตามลำดับปีและความเร่งด่วนของโครงการ

สำหรับโครงการหลัก ๆ และเป็นโครงการที่อยู่ในความสำคัญของพื้นที่ท่องเที่ยวเชื่อมโยงเมืองพัทยา ได้แก่ โครงการพัฒนาปรับปรุงชายหาดพัทยา ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาพื้นที่การฟื้นฟูสภาพชายหาดให้กลับมาสวยงามดังเดิม การฟื้นฟูเม็ดเงินทรายที่หายไป การปรับปรุงภูมิทัศน์ตลอดแนวชายหาด ซึ่งรวมงบประมาณที่ต้องใช้สำหรับโครงการนี้ กว่า 1,000 ล้านบาท โครงการพัฒนาปรับปรุงพื้นที่นาเกลือให้เป็นพื้นที่ท่องเที่ยว โดยการจัดวางผัง การสร้างแหล่งท่องเที่ยวบริเวณลานโพธิ์นาเกลือ ซึ่งต้องใช้งบประมาณกว่า 430 ล้านบาท

ในเรื่องของการจัดวางผังใช้ประโยชน์พื้นที่ ซึ่งจะตรงกับเรื่องการวางผังเมืองรวมของเมืองพัทยาเช่นกัน แผนนี้จะมีการจัดระเบียบโซนนิ่งสถานบริการ การควบคุมดูแลให้มีการเปิดปิดได้ตามความเหมาะสมของลักษณะของพื้นที่ ส่วนในพื้นที่เชื่อมโยงต่าง ๆ ก็จะมีแผนแม่บทในการพัฒนาผ่านหน่วยงานในภาครัฐ เช่น ถนน และซอย ก็จะพัฒนาผ่านทางกรมทางหลวงชนบท การพัฒนาแหล่งน้ำ ผ่านทางกรมชลประทาน การพัฒนาด้านเพิ่มกำลังการผลิตกระแสไฟฟ้า ก็จะมอบให้แก่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ไปดำเนินการ รวมไปถึงการพัฒนาน้ำประปา ก็จะเป็นการพัฒนาผ่านทาง การประปาส่วนภูมิภาค เป็นต้น

สำหรับผลที่จะได้จากแผนแม่บทของการประกาศเป็นพื้นที่ท่องเที่ยวพิเศษนี้ ก็คือจะมีการพัฒนาครบทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม นำไปสู่การพัฒนาเมืองท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน สรูปเมืองแสนสุขและเมืองพัทยา

ทั้งเมืองแสนสุขและเมืองพัทยา ทั้งคู่ต่างก็เป็นเมืองท่องเที่ยวชายทะเลที่มีชื่อเสียงมาช้านานของประเทศไทย และไม่เพียงเป็นเมืองท่องเที่ยวยังเป็นเมืองสำคัญทางด้านธุรกิจและการบริการ ด้วยเหตุนี้ ทำให้มีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศเดินทางมาท่องเที่ยวปีละกว่าล้านคน รวมทั้งประชาชนที่เข้ามาประกอบธุรกิจอีกเป็นจำนวนมาก การเจริญเติบโตและการขยายตัวอย่างรวดเร็ว ทำให้การบริการของภาครัฐไม่ทันต่อการเจริญเติบโต โดยเฉพาะการจัดการน้ำเสีย จึงต้องประสบปัญหาคุณภาพน้ำทะเลเสื่อมโทรม อันเนื่องมาจากการระบายน้ำเสียจากกิจกรรมต่าง ๆ ลงสู่ทะเล จนส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจโดยรวมของเมืองเป็นอย่างมาก

โดยแผนงาน/ โครงการ ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เทศบาลเมืองแสนสุขมีจำนวนโครงการในแผนพัฒนาประจำปี 2552 จำนวน 27 โครงการ แต่มีจำนวนโครงการ ที่ดำเนินการจริงเพียง 12 โครงการ คิดเป็นเพียงร้อยละ 44.44 และใช้งบประมาณเพียงร้อยละ 0.81 ของงบประมาณที่ตั้งไว้ในพัฒนา ซึ่งไม่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว ซึ่งมีจำนวนโครงการที่ดำเนินการจริงคิดเป็นร้อยละ 87.09 แผนงาน/ โครงการ ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น โครงการสร้างเสริมและปลูกจิตสำนึกในการจัดการขยะ โครงการอนุรักษ์และปลูกป่าชายเลน เป็นต้น

ส่วนการสรุปผลการประเมินการจัดบริการสาธารณะด้านการบริหารจัดการและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของเมืองพัทยาประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2552 พบว่าการดำเนินการในการจัดบริการสาธารณะภารกิจจัดการ การบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมไปถึงการจัดการขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูลและน้ำเสีย สามารถดำเนินการจริงได้ร้อยละ 100

จากที่กล่าวมาในข้างต้นเห็นได้ว่าการดำเนินแผนงานด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติไปสู่การปฏิบัติ ของเมืองแสนสุขและเมืองพัทยา นั้นแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด ซึ่งประการหนึ่งเป็นเพราะความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน ซึ่งเมืองแสนสุขมีความเป็นระบบราชการมากกว่าเมืองพัทยาจึงทำให้เมืองพัทยาสามารถนำแผนงานไปสู่การปฏิบัติได้ตามเป้าหมาย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่อง ระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสนและชายหาดจอมเทียน จังหวัดชลบุรีผู้วิจัยได้รวบรวมวิจัยที่เกี่ยวข้องและมีความสอดคล้องและมีความสอดคล้องกับประเด็นที่ศึกษา ดังนี้

วลัยภรณ์ ชินศรี (2543) ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการ อนุรักษ์ซากไดโนเสาร์ตามนโยบายเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ซากไดโนเสาร์อยู่ในระดับการมีส่วนร่วมน้อย ซึ่งสอดคล้องกับ วารุณี พิมพ์ (2545) ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการ ดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ด้านสิ่งแวดล้อม ตามโครงการเมืองน่าอยู่ในโครงการรักษาความสะอาดในชุมชนระดับต่ำ ประารธนา ปรีชาลัย (2545, บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วม ของประชาชนท้องถิ่นในการจัดการสิ่งแวดล้อม : กรณีศึกษาจังหวัดขอนแก่น พบว่า ประชากรส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมในลักษณะต่าง ๆ อยู่ในระดับต่ำ แต่ไม่สอดคล้องกับพรทิพย์ มาศวิวัฒน์

(2542) ได้วิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมกับอายุ ความรู้ เจตคติต่อ สิ่งแวดล้อม และการมุ่งอนาคตของ ผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดพัทลุง พบว่า การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อมของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัด พัทลุง อยู่ในระดับปานกลาง สบสุข ลีละบุตร (2543, บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของ ประชาชนท้องถิ่น ต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมกรณีศึกษา: เกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ผลการศึกษา พบว่าประชาชน ท้องถิ่นส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในระดับปานกลาง และ ไม่สอดคล้องกับนันทพร ชูจันทร์ ที่ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม : กรณีศึกษา เกษตรกรลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของเกษตรกรลูกค้า ธนาคารเพื่อการเกษตร และสหกรณ์การเกษตร จังหวัดสมุทรปราการ พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งได้ข้อค้นพบ ตรงกับ Seaba (2007) ได้ได้วิจัยเรื่อง บทบาทการมีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชนในท้องถิ่น คนในชุมชนเมือง และภาคเอกชน ในการดำเนินงานบริหารจัดการเขตอนุรักษ์ Nanda Devi ในรัฐ Uttaranchal ประเทศอินเดีย ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนและชุมชนในท้องถิ่น มีบทบาท อย่างกว้างขวางในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงาน และการบริหารจัดการ เขตอนุรักษ์ Nanda Devi

ปัจจัยด้านเพศ พบว่า นันทพร ชูจันทร์ (2553) ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมใน การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม: กรณีศึกษาเกษตรกรลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จังหวัดสมุทรปราการ ผลการศึกษาพบว่า ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อมและปัญหาอุปสรรคในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของเกษตรกร จำแนกตามเพศ พบว่ามี ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับ วารุณี พิมพา (2545, หน้า 67-72) ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม ผลการศึกษา พบว่า เพศ เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01

ปัจจัยด้านอายุ วันดี จินสวัสดิ์ (2540, หน้า 12) ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชน ในการอนุรักษ์ป่าไม้: ศึกษากรณีหมู่บ้านป่าไม้ท่ากะบาก อำเภอเมือง จังหวัดสระแก้ว ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการอนุรักษ์ป่าไม้ของประชาชนในหมู่บ้านป่าไม้ ท่ากะบาก ได้แก่ อายุ เช่นเดียวกับ ธิดารัตน์ สุภาพ (2548, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความตระหนักใน การอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อมของประชาชนในอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า อายุ เป็นปัจจัยที่ จำแนกความแตกต่างของความตระหนักในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

ปัจจัยด้านระดับการศึกษา วันดี จินสวัสดิ์ (2540, หน้า 12) ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ป่าไม้: ศึกษากรณีหมู่บ้านป่าไม้ท่ากะบาก อำเภอเมือง จังหวัดสระแก้ว ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการอนุรักษ์ป่าไม้ของประชาชนในหมู่บ้านป่าไม้ท่ากะบาก ได้แก่ ระดับการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ วิวัฒน์ศิริ ศักดิ์วิโรจน์ (2547, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม กรณีศึกษาแม่น้ำแม่กลอง จังหวัดราชบุรี พบว่า ระดับการศึกษา อาชีพ ตำแหน่งในองค์การบริหารส่วนตำบล และจำนวนประชากรในพื้นที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ปัจจัยด้านอาชีพ สงบสุข ลีละบุตร (2543, บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่นต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมกรณีศึกษา: เกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ได้แก่ อาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับ ธีรรัตน์ สุภาพ (2548, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความตระหนักในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของประชาชนในอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า อาชีพ เป็นปัจจัยที่จำแนกความแตกต่างของความตระหนักในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

ปัจจัยด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน วารุณี พิมพา (2545, หน้า 67-72) ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม ผลการศึกษาพบว่า รายได้เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 ในขณะที่ นันทพร ชูจันทร์ (2553) ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม: กรณีศึกษา เกษตรกรลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จังหวัดสมุทรปราการ ผลการศึกษา พบว่า ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและปัญหาอุปสรรคในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของเกษตรกร จำแนกตาม รายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน

ปัจจัยด้านความถี่ในการเดินทางท่องเที่ยว ปารีชาติ ห่วงศรี (2545) ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวในการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวบริเวณชายหาดบางแสน พบว่า รูปแบบการท่องเที่ยว ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวบริเวณชายหาดบางแสน ซึ่งสอดคล้องกับ มยุรี ศรีอุดร (2548) ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม บริเวณตลาดน้ำวัดลำพญา อำเภอ บางเลน จังหวัดนครปฐม พบว่า ระยะเวลาที่อาศัยในชุมชน แตกต่างกัน ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมบริเวณตลาดน้ำวัดลำพญา

ปัจจัยด้านประสบการณ์การเป็นผู้ประสบภัย ปรารธนา ปรีชาลัย (2545, บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่นในการจัดการสิ่งแวดล้อม:

กรณีศึกษาจังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า การประสบปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับน้อยกว่า 0.001 เช่นเดียวกับ วารุณี พิมพ์ (2545, หน้า 67-72) ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม ผลการศึกษาพบว่า ความตระหนักต่อปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

การอนุรักษ์แหล่งน้ำ

เจริญ เขาวนประยูร (2548) ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเพื่อการเกษตรในเขตลุ่มแม่น้ำฝาง จังหวัดเชียงใหม่พบว่า ชุมชนในเขตลุ่มแม่น้ำฝางมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเพื่อใช้ในการเกษตร โดยมีส่วนร่วมทั้งในการพัฒนาแหล่งน้ำ การจัดสรรน้ำใช้ในการเกษตร การอนุรักษ์แหล่งน้ำ และการแก้ปัญหาคุณภาพน้ำ ซึ่งใกล้เคียงกับ เรื่องฤทธิ์ กิตติวิทยางศ์ (2540, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความรู้และความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นที่มีต่อการอนุรักษ์แหล่งน้ำบริเวณชายฝั่งทะเลหัวหิน พบว่าความรู้และความคิดเห็นต่อการอนุรักษ์แหล่งน้ำชายฝั่งทะเลหัวหิน อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับ กนิษฐา แก้วกูร (2549) ได้วิจัยเรื่อง พฤติกรรมการประหยัดน้ำประปาของผู้ใช้น้ำในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานประปาเรียงสิต พบว่า ผู้ใช้น้ำส่วนใหญ่มีระดับพฤติกรรมการประหยัดอยู่ในระดับปานกลาง แพรว ตริรัตน์ (2551) ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ: กรณีศึกษาดำบลบ้านด้อม อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำในพื้นที่ลำน้ำแม่ด้อมโดยรวมอยู่ใน ระดับปานกลางแต่ไม่สอดคล้องกับ นัยน์ปพร พงศกรปรัชญชัย (2551) ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรมในการจัดการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า ในภาพรวมผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรมไม่เคยมีส่วนร่วมในการจัดการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ

ส่วนทางด้านปัจจัย กนิษฐา แก้วกูร (2549) ได้วิจัยเรื่อง พฤติกรรมการประหยัดน้ำประปาของผู้ใช้น้ำในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานประปาเรียงสิต พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการประหยัด ได้แก่ อาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับ แพรว ตริรัตน์ (2551) ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ: กรณีศึกษาดำบลบ้านด้อม อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำแตกต่างกันตามอาชีพ ส่วนปรีชา มาเจริญ (2540) ได้วิจัยเรื่อง พฤติกรรมของประชาชนในการอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลองพบว่า ระยะเวลาที่อยู่อาศัย ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาน้ำเน่าเสีย การใช้ประโยชน์จากแม่น้ำแม่กลอง ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ เจตคติต่อการอนุรักษ์แม่น้ำแตกต่างกัน ทำให้มีพฤติกรรมการอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลองแตกต่างกัน

การอนุรักษ์ชายหาด

เดือนใจ ศรีเกษม (2553) ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาพื้นที่ชายหาดคลองวาฬ เทศบาลตำบลคลองวาฬ อำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาพื้นที่ชายหาดคลองวาฬ เทศบาลตำบลคลองวาฬ อำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับ ปาริชาติ ห่วงศรี (2545) ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวในการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวบริเวณชายหาดบางแสน พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีแนวโน้มในการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวบริเวณชายหาดบางแสน ในระดับปานกลาง วิทิตา หัตถกรรม (2547) ได้วิจัยเรื่อง พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่เกี่ยวกับปัญหาขยะมูลฝอย อุทยานแห่งชาติเขาชะเมา-เขาวง จังหวัดจันทบุรีและจังหวัดระยอง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (ร้อยละ 25) มีพฤติกรรมเกี่ยวกับปัญหาขยะมูลฝอยในระดับที่เหมาะสม และไม่สอดคล้องกับฉัตรดี คงคัน (2546) ได้วิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร พบว่ากลุ่มตัวอย่าง มีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยอยู่ในระดับดี และพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนอยู่ในระดับดี

ส่วนทางด้านปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ชายหาด เดือนใจ ศรีเกษม (2553) ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาพื้นที่ชายหาดคลองวาฬ เทศบาลตำบลคลองวาฬ อำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาพื้นที่ชายหาดคลองวาฬแตกต่างกันตาม เพศ อายุ และระดับการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ ปาริชาติ ห่วงศรี (2545) ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวในการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวบริเวณชายหาดบางแสน พบว่า ปัจจัยอายุของนักท่องเที่ยว ที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวบริเวณชายหาดบางแสน

การอนุรักษ์พลังงาน

วีระ ธีระวงศ์สกุล (2544) ได้วิจัยเรื่อง ความรู้และพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าในที่อยู่อาศัยของประชาชนในเขตเทศบาลลำปาง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะมีพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับ ศิริรัตน์ อุปทินเขต (2544) ได้วิจัยเรื่อง พฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในเขตเทศบาลนครราชสีมา พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าอยู่ในระดับปานกลาง วาสนิ วงศ์สัมพันธ์ชัย (2544) ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของระดับปริญญาตรีที่พักอยู่ในหอพักของมหาวิทยาลัยของรัฐ พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีพฤติกรรมประหยัดพลังงานไฟฟ้าอยู่ในระดับปานกลาง นัฐพงศ์ ไชยสวัสดิ์ (2550) ได้วิจัยเรื่อง พฤติกรรมการประหยัด

น้ำมันของผู้ใช้รถยนต์ส่วนบุคคลของประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย พบว่า ผู้ใช้รถยนต์ส่วนใหญ่ ได้ปฏิบัติตามมาตรการการประหยัดน้ำมันในระดับกลาง แต่ขัดแย้งในด้านการใช้ประโยชน์จากรถบริการสาธารณะอยู่ในระดับต่ำ นาวิณ ฉัตรสุวรรณ (2548) ได้วิจัยเรื่อง การเปิดรับข่าวสารความคิดเห็นและการมีส่วนร่วม "โครงการประหยัดไฟกำไร 2 ต่อ" จากสื่อประชาสัมพันธ์ของ ประชาชนในจังหวัดสมุทรปราการ พบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีส่วนร่วมในโครงการอยู่ในระดับปานกลาง

ส่วนทางด้านปัจจัย พบว่านาวิณ ฉัตรสุวรรณ (2548) ได้วิจัยเรื่อง การเปิดรับข่าวสารความคิดเห็นและการมีส่วนร่วม "โครงการประหยัดไฟกำไร 2 ต่อ" จากสื่อประชาสัมพันธ์ของประชาชนในจังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ความคิดเห็นต่อ"โครงการประหยัดไฟกำไร 2 ต่อ" มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกระดับปานกลางกับการมีส่วนร่วมในโครงการประหยัดกำไร 2 ต่อ ส่วนกฤษณพงษ์ ฟูตระกูล (2544) ศึกษาเรื่องความรู้และพฤติกรรมของตำรวจกองปราบปรามในการประหยัดพลังงานไฟฟ้า พบว่า พฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าขึ้นอยู่กับระดับการศึกษา

การอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล

รัชณี จักรช่วย (2550) ได้วิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่นในการอนุรักษ์ป่าชายเลน: กรณีศึกษาดำบลแหลมตะลุมพุก อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ประชาชนท้องถิ่นส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการ อนุรักษ์ป่าชายเลนในระดับปานกลาง ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกับ สุมนัส มีเพียร (2544) ที่ได้วิจัยเรื่อง บทบาทการอนุรักษ์ทรัพยากรปะการังของชาวประมงท้องถิ่นกรณีศึกษา: เกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า ชาวประมงท้องถิ่นมีบทบาทในการอนุรักษ์ทรัพยากรปะการังในระดับปานกลาง แต่ไม่สอดคล้องกับสำราญ รักษาติ (2548) ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ป่าชายเลนปากน้ำเวฬุ จังหวัดจันทบุรี ผลการวิจัยพบว่า มีระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าชายเลนปากน้ำเวฬุจังหวัดจันทบุรีน้อย

ส่วนทางด้านปัจจัย สำราญ รักษาติ (2548) ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ป่าชายเลนปากน้ำเวฬุ จังหวัดจันทบุรี ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ป่าชายเลนแห่งนี้ ได้แก่ ระดับการศึกษา รายได้ของครัวเรือน รัชณี จักรช่วย (2550) ได้ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่นในการอนุรักษ์ป่าชายเลน: กรณีศึกษาดำบลแหลมตะลุมพุก อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่าอายุ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือน ระดับการศึกษา มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าชายเลนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ สุมนัส มีเพียร (2544) ที่ได้วิจัยเรื่อง บทบาทการอนุรักษ์

ทรัพยากรปะการังของชาวประมงท้องถิ่นกรณีศึกษา: เกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า ทัศนคติต่อการอนุรักษ์ปะการังเป็นตัวแปรเดียวที่มีผลต่อบทบาทในการอนุรักษ์ทรัพยากรปะการัง

จากงานวิจัยที่รวบรวมมาในข้างต้นจะเห็นได้ว่า การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมโดยหลัก ๆ แล้วนั้นมีที่สำคัญต่อการท่องเที่ยวอยู่ 4 ด้านด้วยกันคือ การอนุรักษ์แหล่งน้ำ การอนุรักษ์ชายหาด การอนุรักษ์พลังงาน และการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล ผู้วิจัยจึงได้นำมากำหนดเป็นตัวแปรตามในการศึกษาครั้งนี้ ส่วนตัวแปรต้นนั้นจากงานวิจัยหลาย ๆ ฉบับพบว่าเพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ความถี่ในการเดินทางท่องเที่ยว และการเข้าร่วมกิจกรรมการอนุรักษ์นั้นมีผลต่อระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยว ผู้วิจัยจึงได้กำหนดตัวแปรดังกล่าวในกรอบแนวคิดงานวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสน และชายหาดจอมเทียน จังหวัดชลบุรี ได้ดำเนินการศึกษาตามลำดับขั้นตอนต่อไปนี้

1. รูปแบบการศึกษา
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การสร้างเครื่องมือและทดสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. เครื่องมือการวิจัย
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

รูปแบบการศึกษา

การศึกษานี้ใช้การวิจัยแบบผสมระหว่างเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ (Mixed-method Design) สำหรับการวิจัยเชิงปริมาณเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อสืบค้นข้อมูลในแนวกว้างจากกลุ่มตัวอย่างส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เป็นการสืบค้นข้อมูลในแนวลึกเพื่อตอบคำถามและอธิบายร่วมกับข้อมูลเชิงปริมาณ โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างเพื่อสามารถตอบวัตถุประสงค์ได้อย่างครบถ้วน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ 1. นักท่องเที่ยวชาวไทยในแหล่งท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จำนวน 1.3 ล้านคน (ข้อมูลปี 2552) และ 2. นักท่องเที่ยวชาวไทยในแหล่งท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ไม่ทราบจำนวนที่แน่นอน แต่มากกว่า 1 แสนคน

2. ขนาดกลุ่มตัวอย่างสำหรับตอบแบบสอบถาม

ขนาดตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม โดยใช้วิธีการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของทาโร่ ยามานะ (Yamane, 1967) ซึ่งมีสูตรและขั้นตอนในการสุ่มตัวอย่างดังนี้

$$\text{สูตร } n = \frac{N}{(1+Ne^2)}$$

เมื่อ n คือ จำนวนตัวอย่าง หรือขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
 N คือ จำนวนหน่วยทั้งหมด/ ขนาดของประชากรซึ่งเท่ากับ 1.3 ล้านคน
 e คือ ความคลาดเคลื่อนในการสุ่มตัวอย่าง (Sampling Error) ในที่นี้

จะกำหนดเท่ากับ +/- 0.05 ภายใต้อัตราความเชื่อมั่น 95 %

2.1 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของนักท่องเที่ยวชาวไทยในแหล่งท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จากประชากร 1.3 ล้านคน เมื่อคำนวณแล้วได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างสำหรับการศึกษาเป็นจำนวน 400 คน ดังนี้

$$\text{แทนค่าสูตร } n = \frac{1,300,000}{1+1,300,000 (0.05)^2} = 399.87$$

ดังนั้นจึงควรใช้จำนวนตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ประมาณ 400 คน จึงจะยอมรับได้

2.2 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของนักท่องเที่ยวชาวไทยในแหล่งท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ไม่ทราบจำนวนที่แน่นอน แต่มากกว่า 1 แสนคน เมื่อเทียบกับตารางของยามานะ ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างสำหรับการศึกษาเป็นจำนวน 400 คน

3. ขนาดกลุ่มตัวอย่างสำหรับสัมภาษณ์เจาะลึก

โดยการเลือกกลุ่มที่มีความเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว และหน่วยงานที่จัดการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ได้แก่ ผู้ประกอบการ โรงแรม ร้านอาหารและค้าขายตามชายหาด และเทศบาลเมืองแสนสุข กับเทศบาลเมืองจอมเทียน เพื่อสัมภาษณ์ โดยผู้ศึกษาเข้าไปหาข้อมูลในพื้นที่ (Field Research) และสามารถสัมภาษณ์ในกลุ่มที่ให้ข้อมูลหลัก (Key - Informant) จำนวน 16คน ได้แก่

1. ผู้ประกอบการที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จำนวน 4 คน และผู้ประกอบการที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน จำนวน 4 คน
2. เจ้าหน้าที่เทศบาลเมืองแสนสุขจำนวน 4 คน และเจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลนาจอมเทียนกับเมืองพัทยา จำนวน 4 คน

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้สามารถเก็บข้อมูลให้ครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยจึงได้ออกแบบวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย 2 ลักษณะ

1. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งทุติยภูมิ จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ที่มีผู้เก็บหรือรวบรวมไว้ก่อนแล้ว ทำให้ไม่ต้องเสียเวลากับการเก็บข้อมูลใหม่จะสามารถศึกษาย้อนหลังได้เพื่อทราบถึงการเปลี่ยนแปลงและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของปรากฏการณ์ที่ศึกษา โดยแหล่งข้อมูลดังกล่าว ได้แก่

1.1 หนังสือและตำราเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แนวคิดเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยว ทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม ทศนคติ พฤติกรรม ระเบียบวิธีการวิจัย รวมถึงวิทยานิพนธ์ และงานวิจัยต่าง ๆ

1.2 วารสารหรือบทความเกี่ยวกับการท่องเที่ยว เศรษฐกิจและสังคม ในชายหาดบางแสนและชายหาดพัทยา

1.3 สื่ออิเล็กทรอนิกส์ในประเทศ ได้แก่ เว็บไซต์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับท่องเที่ยว ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แนวคิดเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยว ทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม ระเบียบวิธีการวิจัย รวมถึงวิทยานิพนธ์ และงานวิจัยต่าง ๆ เช่น www.thailis.or.th <http://etd.ohiolink.edu/> เป็นต้น

2. การเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม

2.1 ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทำการศึกษากับกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสนและชายหาดจอมเทียน โดยผู้วิจัยได้ชี้แจงวัตถุประสงค์และรายละเอียดในการเก็บข้อมูลและแนะนำในการตอบแบบสอบถามแก่กลุ่มตัวอย่าง โดยอาศัยวิธีการพูดคุยเพื่อสร้างสัมพันธภาพที่ดีต่อผู้ตอบแบบสอบถาม เน้นให้เห็นประโยชน์ที่ได้รับในการวิจัยครั้งนี้ หลังจากนั้นผู้วิจัยจะนำแบบสอบถามให้นักท่องเที่ยวตอบทั้งนี้ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูล เป็นระยะเวลา 1 เดือน 15 วัน เริ่มตั้งแต่ 1 พฤษภาคม พ.ศ. 2555 ถึง 30 มิถุนายน พ.ศ. 2555 โดยผู้ทำวิจัยจะใช้ วันเสาร์-อาทิตย์ ในการเก็บข้อมูล

2.2 การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกับผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว เช่น ร้านอาหาร โรงแรม ที่พัก เป็นต้น เจ้าหน้าที่เทศบาลเมืองแสนสุข เจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลนาจอมเทียน และเจ้าหน้าที่เมืองพัทยา เพื่อให้ได้ข้อมูลในหลาย ๆ ด้านในการหาคำตอบร่วมกับข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้จากแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยจะเป็นผู้สอบถามข้อมูลทั้งหมดด้วยตนเองและอัดเสียงสัมภาษณ์ (ในกรณีที่ยินยอมให้อัดเสียง) พร้อมทั้งจดข้อมูลในแบบฟอร์มการสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

การสร้างเครื่องมือและทดสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้ มีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยว เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการสร้างแบบสอบถาม
2. สร้างแบบสอบถามขึ้นตามกรอบข้อมูลที่ต้องการศึกษา โดยใช้คำจำกัดความหรือนิยามปฏิบัติการตามตัวแปรที่กำหนด ไว้เป็นหลักในการสร้างคำถามต่าง ๆ ให้ครอบคลุมตัวแปรที่ศึกษาทั้งหมด เพื่อให้แบบสอบถามสามารถวัดได้ในสิ่งที่ต้องการจะวัด
3. นำแบบสอบถามทั้ง 2 ตอน ประเมินและขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ได้แก่ รศ.ดร. วุฒิชชาติ สุนทรสมัย ประธานหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาการจัดการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (MM in SMEs) คณะการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา และปรับปรุงแก้ไขให้ตรงและครอบคลุมเนื้อหา
4. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์แล้วนำไปดำเนินการตรวจหาคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้
 - 4.1 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ (Subject Matter Specialist) จำนวน 5 ท่าน เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบความชัดเจนของภาษา ถ้อยคำ และความเที่ยงตรงในเนื้อหา (Content Validity) ความสอดคล้องข้อคำถามในแบบสอบถามกับวัตถุประสงค์ (Index Of Item Congruency : IOC) โดยให้คะแนนดังนี้ (Rovinelli And Hambleton, 1977)
 - +1 เมื่อผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่าคำถามนั้นสอดคล้องกับเนื้อหา
 - 0 เมื่อผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญไม่แน่ใจว่าคำถามนั้นสอดคล้องกับเนื้อหา
 - 1 เมื่อผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่าคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับเนื้อหา
 สูตรการคำนวณหาค่า IOC

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC หมายถึง ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะพฤติกรรม

R หมายถึง ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเนื้อหาทั้งหมด

N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ถ้าค่าดัชนี IOC ที่คำนวณได้มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 แสดงว่าข้อคำถามนั้นใช้ได้ ถ้าข้อคำถามใดมีค่าดัชนีต่ำกว่า 0.5 ข้อคำถามนั้นก็ถูกตัดออกไปหรือนำไปปรับปรุงแก้ไขใหม่ให้ดีขึ้น

4.2 ปรับปรุงแบบสอบถาม ตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบแก้ไขสมบรูณ์ยิ่งขึ้น ผลปรากฏว่า คำถามมีดัชนีความสอดคล้อง มากกว่าหรือเท่ากับ 0.80 จำนวน 46 ข้อ ความสอดคล้องต่ำกว่า 0.80 จำนวน 14 ข้อ จึงได้ทำการปรับปรุงแก้ไข

4.3 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Tryout) โดยใช้กลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มประชากรของการศึกษาที่มีใช้กลุ่มตัวอย่างจริงของการวิจัยครั้งนี้จำนวน 30 คน

5. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทำการทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's Alpha Coefficient) ของครอนบัค ได้ค่าสัมประสิทธิ์ .878

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า การมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยงที่มีต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ในการท่องเที่ยว พบว่า ได้ค่าสัมประสิทธิ์ .893 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ไม่มีข้อใดต่ำกว่า .700 (Cronbach, 1951 อ้างถึงในล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538, 200) ซึ่งอยู่ในระดับที่ยอมรับ ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามนี้ได้

6. จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 800 ชุด

เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่สนใจศึกษาแบ่งเป็น 2 ประเภทตามวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามที่มีโครงสร้าง (Structure Questionnaire) และ แบบสัมภาษณ์เจาะลึก ซึ่งได้ศึกษาจากแนวคิดจากทฤษฎี เอกสารต่าง ๆ ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีรายละเอียดดังนี้

1.แบบสอบถามแบบที่มีโครงสร้าง เป็นคำถามปลายเปิดมีคำตอบให้เลือก และคำถามปลายเปิดให้ผู้ตอบคำถามระบุคำตอบและแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ ซึ่งแบ่งคำถามเป็น 3 ส่วน ดังนี้ คือ

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้แบบสอบถาม แบบเลือกตอบ (Check List) เพื่อเลือกตอบตามระดับการวัดข้อมูลประเภทสเกลนามกำหนด (Nominal Scale) และการวัดข้อมูลประเภทสเกลลำดับ (Ordinal Scale) ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน ความถี่ในเดินทางท่องเที่ยว และ การเข้าร่วมกิจกรรมการอนุรักษ์ธรรมชาติ จำนวน 7 ข้อคำถาม

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการวัดระดับความมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยว โดยศึกษาการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม 4 ด้าน ได้แก่ 1. การอนุรักษ์แหล่งน้ำ 2. การอนุรักษ์ชายหาด 3. การอนุรักษ์พลังงาน 4. การอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล ตามแบบของ Likert Scale จำนวน 26 ข้อ ได้แก่

1. การอนุรักษ์แหล่งน้ำ	จำนวน 5 ข้อ
2. การอนุรักษ์ชายหาด	จำนวน 8 ข้อ
3. การอนุรักษ์พลังงาน	จำนวน 6 ข้อ
4. การอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล	จำนวน 7 ข้อ

โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นคำถามปลายปิดแบบประเมินค่า (Likert Scale) ใช้ข้อมูลประเภทอันตรภาคชั้น (Interval Scale) ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนน 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ	ค่าคะแนน (Interval Scale)
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

การแปลความหมายของคะแนน ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์สำหรับการแปลความหมายของคะแนนจากแบบสอบถามดังนี้ (กฤตติยา สัตย์พานิช, 2552)

ค่าเฉลี่ย	ระดับ
4.50-5.00	มากที่สุด
3.50-4.49	มาก
2.50-3.49	ปานกลาง
1.50-2.49	น้อย
1.00-1.49	น้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นอื่น ๆ ของนักท่องเที่ยว โดยผลการศึกษานี้จะใช้ในการอภิปรายผลต่อไป

2.แบบสัมภาษณ์เจาะลึก ผู้วิจัยจะทำการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง คำถามของแบบสัมภาษณ์ประกอบด้วยข้อคำถามที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การศึกษา แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการศึกษาแบ่งเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1. แนวทางพัฒนาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์แหล่งน้ำของนักท่องเที่ยว 2. แนวทางพัฒนาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ชายหาดของนักท่องเที่ยว

3. แนวทางพัฒนาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์พลังงาน ของนักท่องเที่ยว 4. แนวทางพัฒนาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์แหล่งน้ำ ของนักท่องเที่ยว

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ก่อนการวิเคราะห์ข้อมูลนั้นมีขั้นตอนการเตรียมข้อมูลก่อนการประมวลผล คือ เมื่อตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของแบบสอบถามทุกฉบับแล้ว มีการลงรหัสตามคู่มือลงรหัสที่จัดทำไว้ จากนั้นจึงนำไปบันทึกและใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ เพื่อทำการประมวลผลต่อไป ในที่นี้จะแบ่งเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ส่วน คือ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ และ การวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์ ดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ซึ่งแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

1.1 สถิติพรรณนา แบ่งตามข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่

1.1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลด้านปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วยค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

1.1.2 การวิเคราะห์ข้อมูลด้านระดับการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยว ประกอบด้วยค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

1.2 สถิติอ้างอิง สำหรับการทดสอบสมมติฐาน ($\alpha = .05$) โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์แยกตามสมมติฐาน ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 เพศ ที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมแตกต่างกัน สถิติที่ใช้คือ t-Test

สมมติฐานที่ 2 อายุ ที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมแตกต่างกัน สถิติที่ใช้คือ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ถ้าพบว่ามีนัยสำคัญทางสถิติจะทดสอบรายคู่ด้วยวิธี LSD

สมมติฐานที่ 3 ระดับการศึกษา ที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมแตกต่างกัน สถิติที่ใช้คือ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ถ้าพบว่ามีนัยสำคัญทางสถิติจะทดสอบรายคู่ด้วยวิธี LSD

สมมติฐานที่ 4 อาชีพ ที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมแตกต่างกัน สถิติที่ใช้คือ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ถ้าพบว่ามีนัยสำคัญทางสถิติจะทดสอบรายคู่ด้วยวิธี LSD

สมมติฐานที่ 5 ระดับรายได้ที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมแตกต่างกัน สถิติที่ใช้คือ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ถ้าพบว่ามีนัยสำคัญทางสถิติจะทดสอบรายคู่ด้วยวิธี LSD

สมมติฐานที่ 6 ความถี่ในการท่องเที่ยวที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมแตกต่างกัน สถิติที่ใช้คือ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ถ้าพบว่ามีนัยสำคัญทางสถิติจะทดสอบรายคู่ด้วยวิธี LSD

สมมติฐานที่ 7 การเข้าร่วมกิจกรรมการอนุรักษ์ธรรมชาติที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมแตกต่างกัน สถิติที่ใช้คือ t-Test

2.การวิเคราะห์บรรยายเชิงพรรณนาความ (Descriptive Analysis) ผู้วิจัยนำข้อมูลทั้ง 2 ส่วนซึ่งประกอบด้วยข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างมาทำการวิเคราะห์แนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยศึกษา เนื้อหาสาระและประเด็นสำคัญข้อมูลตามวัตถุประสงค์ในแต่ละข้อที่กำหนดไว้เบื้องต้นเพื่อสร้างข้อสรุปจากข้อมูลที่ได้และนำเสนอด้วยวิธีการเขียนพรรณนา ซึ่งมีประเด็นการศึกษา คือ แนวทางในการพัฒนาระดับการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวของชายหาดบางแสนและชายหาดจอมเทียน (สุภางค์ จันทวานิช, 2540)

บทที่ 4

ผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง ระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสน และชายหาดจอมเทียน จังหวัดชลบุรี ผู้ศึกษาได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 4 ตอน ตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสน และชายหาดจอมเทียน จังหวัดชลบุรี

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยว โดยรวมรายด้านและรายข้อ สำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสน และชายหาดจอมเทียน จังหวัดชลบุรี

ตอนที่ 3 ผลการทดสอบสมมติฐาน

3.1 การเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน

3.2 การเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน

ตอนที่ 4 ผลการศึกษาแนวทางในการพัฒนามีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมที่ชายหาดบางแสน และชายหาดจอมเทียน จังหวัดชลบุรี

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
\bar{x}	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
SD	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
F	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณา F-distribution
t	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณา t-distribution
*	แทน	ค่าแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสน และชายหาดจอมเทียน จังหวัดชลบุรี

ตารางที่ 4-1 จำนวนและค่าร้อยละจำแนกตามสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (n = 400)	ชายหาดบางแสน		ชายหาดจอมเทียน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ				
ชาย	186	46.50	210	52.50
หญิง	214	53.50	190	47.50
รวม	400	100.00	400	100.00
อายุ				
ต่ำกว่า 21 ปี	71	17.80	11	2.80
21-30 ปี	172	43.00	67	16.80
31-40 ปี	117	29.30	209	52.30
41-50 ปี	34	8.50	70	17.50
51-60 ปี	6	1.50	39	9.80
มากกว่า 60 ปี	0	0.00	4	1.00
รวม	400	100.00	400	100.00
ระดับการศึกษา				
ประถมศึกษา	12	3.00	44	11.00
มัธยมศึกษาตอนต้น/ตอนปลาย	71	17.80	95	23.80
ปวช./ปวส	63	15.80	164	41.00
ปริญญาตรี	235	58.80	76	19.00
สูงกว่าปริญญาตรี	19	4.80	21	5.30
รวม	400	100.00	400	100.00
อาชีพ				
รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	29	7.30	18	4.50
พนักงานบริษัทเอกชน	141	35.30	42	10.50
เกษตรกร/ ประมง	20	5.00	8	2.00
รับจ้างทั่วไป	37	9.30	138	34.50
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	25	6.30	132	33.00
นักเรียน/ นักศึกษา	148	37.00	62	15.50

ตารางที่ 4-1 (ต่อ)

สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (n = 400)	ชายหาดบางแสน		ชายหาดจอมเทียน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน				
ไม่เกิน 10,000 บาท	164	41.00	93	23.30
10,001-20,000 บาท	149	37.30	155	38.80
20,001-30,000 บาท	50	12.50	126	31.50
30,001-40,000 บาท	28	7.00	20	5.00
40,001 -50,000 บาท	8	2.00	4	1.00
50,001 บาทขึ้นไป	1	0.30	2	0.50
รวม	400	100.00	400	100.00
ความถี่ในการเดินทางท่องเที่ยว				
ไม่เกิน 2 ครั้ง/ปี	165	41.30	136	34.00
ไม่เกิน 4 ครั้ง/ปี	195	48.80	144	36.00
ไม่เกิน 6 ครั้ง/ปี	29	7.30	32	8.00
มากกว่า 6 ครั้ง/ปี	11	2.80	88	22.00
รวม	400	100.00	400	100.00
การเข้าร่วมกิจกรรมรักษาทรัพยากรธรรมชาติ				
เคยเข้าร่วมกิจกรรม	233	58.30	209	52.30
ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรม	167	41.80	191	47.80
รวม	400	100.00	400	100.00

จากตารางที่ 4-1 จำนวนและค่าร้อยละ ของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา จำแนกตามสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวนทั้งสิ้น 400 คน สามารถอธิบายได้ดังนี้

เพศ พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสน ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 53.50 และเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 46.50

นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 52.50 และเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 47.50

อายุ พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสน ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 21-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 43.00 รองลงมาคือ อายุ 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 29.30 อายุต่ำกว่า 21 ปี คิดเป็นร้อยละ 17.80 อายุ 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 8.50 และ อายุ 51-60 ปี คิดเป็นร้อยละ 1.50 ตามลำดับ

นักท่องเที่ยวยุโรปที่ชายหาดจอมเทียนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 52.30 รองลงมาคือ อายุ 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 17.50 อายุ 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 16.80 อายุ 51-60 ปี คิดเป็นร้อยละ 9.80 และ อายุต่ำกว่า 21 ปี คิดเป็นร้อยละ 2.80 ตามลำดับ

ระดับการศึกษา พบว่า นักท่องเที่ยวยุโรปที่ชายหาดบางแสน ที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 58.80 รองลงมาคือ มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น/ ตอนปลาย คิดเป็นร้อยละ 17.80 มีการศึกษาระดับ ปวช./ ปวส. คิดเป็นร้อยละ 15.80 มีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 4.80 และ มีการศึกษาระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 3.10 ตามลำดับ

นักท่องเที่ยวยุโรปที่ชายหาดจอมเทียนส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปวช./ ปวส. คิดเป็นร้อยละ 41.00 รองลงมาคือ มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น/ ตอนปลาย คิดเป็นร้อยละ 23.80 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 19.00 มีการศึกษาระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 11.00 และ มีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 5.30 ตามลำดับ

อาชีพ พบว่า นักท่องเที่ยวยุโรปที่ชายหาดบางแสนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพนักเรียน/ นักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 37.00 รองลงมาคือ พนักงานบริษัทเอกชน คิดเป็นร้อยละ 35.30 รับจ้างทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 9.30 รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 7.30 ประกอบธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 6.30 และ เกษตรกรรม/ ประมง คิดเป็นร้อยละ 5.00 ตามลำดับ

นักท่องเที่ยวยุโรปที่ชายหาดจอมเทียน ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 34.50 รองลงมาคือ ประกอบธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 33.00 นักเรียน/ นักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 15.00 พนักงานบริษัทเอกชน คิดเป็นร้อยละ 10.50 รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 4.50 และ เกษตรกรรม/ ประมง คิดเป็นร้อยละ 2.00 ตามลำดับ

รายได้ พบว่า นักท่องเที่ยวยุโรปที่ชายหาดบางแสนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีรายได้ไม่เกิน 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 41.00 รองลงมาคือ มีรายได้ระหว่าง 10,001-20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 37.30 มีรายได้ระหว่าง 20,001-30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 12.50 มีรายได้ระหว่าง 30,001-40,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 7.00 มีรายได้ 40,001 -50,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 2.00 และ มีรายได้ 50,001 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 0.30 ตามลำดับ

นักท่องเที่ยวยุโรปที่ชายหาดจอมเทียน ส่วนใหญ่มีรายได้ระหว่าง 10,001-20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 38.80 รองลงมาคือ มีรายได้ระหว่าง 20,001-30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 31.50 มีรายได้ไม่เกิน 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 23.30 มีรายได้ระหว่าง 30,001-40,000 บาท คิดเป็น

ร้อยละ 5.00 มีรายได้ 40,000 -50,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 1.00 และมีรายได้ 50,000 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 0.50 ตามลำดับ

ความถี่ในการเดินทางท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสน ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความถี่ในการเดินทางท่องเที่ยว ไม่เกิน 4 ครั้ง/ปี คิดเป็นร้อยละ 48.80 รองลงมาคือ ไม่เกิน 2 ครั้ง/ปี คิดเป็นร้อยละ 41.30 ไม่เกิน 6 ครั้ง/ปี คิดเป็นร้อยละ 7.30 และมากกว่า 6 ครั้ง/ปี คิดเป็นร้อยละ 2.80 ตามลำดับ

นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียน ส่วนใหญ่มีความถี่ในการเดินทางท่องเที่ยว ไม่เกิน 4 ครั้ง/ปี คิดเป็นร้อยละ 36.00 รองลงมาคือ ไม่เกิน 2 ครั้ง/ปี คิดเป็นร้อยละ 34.00 มากกว่า 6 ครั้ง/ปี คิดเป็นร้อยละ 22.00 และ ไม่เกิน 6 ครั้ง/ปี คิดเป็นร้อยละ 8.00 ตามลำดับ

การเข้าร่วมกิจกรรมรักษาทรัพยากรธรรมชาติ พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสน ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เคยเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับการรักษาทรัพยากรธรรมชาติ คิดเป็นร้อยละ 58.30 และ ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับการรักษาทรัพยากรธรรมชาติ คิดเป็นร้อยละ 41.80

นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนส่วนใหญ่เคยเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับการรักษาทรัพยากรธรรมชาติ คิดเป็นร้อยละ 52.30 และ ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับการรักษาทรัพยากรธรรมชาติ คิดเป็นร้อยละ 47.80

**ตอนที่ 2 ผลการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยว
โดยรวม รายด้านและรายข้อ สำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสน และ
ชายหาดจอมเทียน**

ตารางที่ 4-2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
ในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสนและชายหาดจอมเทียน โดยรวม และรายด้าน

การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อม	ชายหาดบางแสน				ชายหาดจอมเทียน			
	\bar{X}	SD	ระดับ	อันดับ	\bar{X}	SD	ระดับ	อันดับ
1. ด้านการอนุรักษ์แหล่งน้ำ	3.74	0.60	มาก	1	3.70	0.41	มาก	1
2. ด้านการอนุรักษ์ชายหาด	3.65	0.70	มาก	2	3.52	0.55	มาก	2
3. ด้านการอนุรักษ์พลังงาน	3.58	0.65	มาก	3	3.51	0.52	มาก	3
4. ด้านการอนุรักษ์ ทรัพยากรทางทะเล	3.33	0.78	ปานกลาง	4	3.18	0.73	ปานกลาง	4
เฉลี่ย	3.57	0.56	มาก	-	3.46	0.46	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 4-2 พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสน มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 3 ด้าน สามารถเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการอนุรักษ์แหล่งน้ำ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74 รองลงมาคือ ด้านการอนุรักษ์ชายหาด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 และ ด้านการอนุรักษ์พลังงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.58 ตามลำดับ

และมีประเด็นที่อยู่ในระดับปานกลางอีก 1 ประเด็น คือ ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.33

ส่วนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียน มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.46

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 3 ด้าน สามารถเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการอนุรักษ์แหล่งน้ำ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.70 รองลงมาคือ ด้านการอนุรักษ์ชายหาด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.52 และ ด้านการอนุรักษ์พลังงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.51 ตามลำดับ

และอยู่ในระดับปานกลางอีก 1 ประเด็น คือ ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.18

ตารางที่ 4-3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสนและชายหาดจอมเทียน ด้านการอนุรักษ์แหล่งน้ำ

ด้านการอนุรักษ์แหล่งน้ำ	ชายหาดบางแสน				ชายหาดจอมเทียน			
	\bar{X}	SD	ระดับ	อันดับ	\bar{X}	SD	ระดับ	อันดับ
1. การไม่ทิ้งขยะสิ่งปฏิกูลทุกชนิดลงในแหล่งน้ำ	3.86	0.72	มาก	1	3.59	0.56	มาก	4
2. เตือนเมื่อเห็นเพื่อนหรือบุคคลที่รู้จักทิ้งขยะสิ่งปฏิกูลลงในทะเล	3.73	0.86	มาก	3	3.78	0.64	มาก	2
3. การไม่ถ่ายของเสีย เช่น ปัสสาวะ ลงไปในน้ำทะเล	3.77	0.83	มาก	2	3.74	0.82	มาก	3
4. การมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมรณรงค์ในโครงการ หรือ ชมรมเป็นจิตอาสา ในการพัฒนาและบำรุงแหล่งน้ำ	3.64	0.88	มาก	5	3.91	0.76	มาก	1
5. การมีส่วนร่วมในการต่อต้านหรือไม่สนับสนุน ผู้ประกอบการ ร้านค้า ที่ทำลายทรัพยากรน้ำด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น ทิ้งสิ่งปฏิกูลลงทะเล	3.70	0.90	มาก	4	3.50	0.63	มาก	5
เฉลี่ย	3.74	0.60	มาก	-	3.70	0.41	มาก	-

จากตารางที่ 4-3 พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสน มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ด้านการอนุรักษ์แหล่งน้ำ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกประเด็น ซึ่งสามารถเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ประเด็นข้อที่ 1 การไม่ทิ้งขยะสิ่งปฏิกูลทุกชนิดลงในแหล่งน้ำ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.86 รองลงมาคือ ประเด็นข้อที่ 3 การไม่ถ่ายของเสีย เช่น ปัสสาวะ ลงไปในน้ำทะเล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.77 ประเด็นข้อที่ 2 เตือนเมื่อเห็นเพื่อนหรือบุคคลที่รู้จักทิ้งขยะสิ่งปฏิกูลลงในทะเล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.73 ประเด็นข้อที่ 5 การมีส่วนร่วมในการต่อต้านหรือไม่สนับสนุน ผู้ประกอบการร้านค้าที่ทำลายทรัพยากรน้ำด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น ทิ้งสิ่งปฏิกูลลงทะเล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.70 และ ประเด็นข้อที่ 4 การมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมรณรงค์ในโครงการ หรือ ชมรมเป็นจิตอาสา ในการพัฒนาและบำรุงแหล่งน้ำ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.64 ตามลำดับ

ส่วนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียน มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ด้านการอนุรักษ์แหล่งน้ำ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.70

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกประเด็น ซึ่งสามารถเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ประเด็นข้อที่ 4 การมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมรณรงค์ในโครงการ หรือ ชมรมเป็นจิตอาสา ในการพัฒนาและบำรุงแหล่งน้ำ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91 รองลงมาคือ ประเด็นข้อที่ 2 เตือนเมื่อเห็นเพื่อนหรือบุคคลที่รู้จักทิ้งขยะสิ่งปฏิกูลลงในทะเล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.78 ประเด็นข้อที่ 3 การไม่ถ่ายของเสีย เช่น ปัสสาวะ ลงไปในน้ำทะเล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74 ประเด็นข้อที่ 1 การไม่ทิ้งขยะสิ่งปฏิกูลทุกชนิดลงในแหล่งน้ำ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.59 และ ประเด็นข้อที่ 5 การมีส่วนร่วมในการต่อต้านหรือไม่สนับสนุน ผู้ประกอบการ ร้านค้า ที่ทำลายทรัพยากรน้ำด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น ทิ้งสิ่งปฏิกูลลงในทะเล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50 ตามลำดับ

ตารางที่ 4-4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสนและชายหาดจอมเทียน ด้านการอนุรักษ์ชายหาด

ด้านการอนุรักษ์ชายหาด	ชายหาดบางแสน				ชายหาดจอมเทียน			
	\bar{x}	SD	ระดับ	อันดับ	\bar{x}	SD	ระดับ	อันดับ
1. นักท่องเที่ยวเตรียมภาชนะใส่ของเพื่อลดปริมาณขยะ	3.72	0.95	มาก	2	3.55	0.65	มาก	3
2. เมื่อนักท่องเที่ยวซื้ออาหาร เฉพาะร้านค้าที่บรรจุในวัสดุที่ไม่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งมาดล้อม	3.57	0.88	มาก	7	3.49	0.94	กลาง	6
3. นักท่องเที่ยวช่วยดูแลรักษาต้นไม้ที่ปลูกบริเวณชายหาด โดยการไม่ทำลายหรือขีดเขียน	3.69	2.26	มาก	3	3.47	0.92	กลาง	7
4. นักท่องเที่ยวหลีกเลี่ยงการเพิ่มขยะ โดยการใชถุงผ้าแทนถุงพลาสติก ในการมาซื้อของที่บริเวณชายหาด	3.65	2.27	มาก	4	3.41	0.90	กลาง	8
5. เวล่านักท่องเที่ยวทิ้งขยะนักท่องเที่ยวมีการคัดแยกประเภทขยะ ให้ถูกต้องโดยแยกเป็นขยะเปียกและขยะแห้ง	3.52	0.88	มาก	8	3.57	0.85	มาก	2

ตารางที่ 4-4 (ต่อ)

ด้านการอนุรักษ์ชายหาด	ชายหาดบางแสน				ชายหาดจอมเทียน			
	\bar{X}	SD	ระดับ	อันดับ	\bar{X}	SD	ระดับ	อันดับ
6. นักท่องเที่ยวให้ความร่วมมือในการทิ้งขยะในถังขยะที่จัดไว้ให้ ทุกครั้งที่มาเที่ยวบริเวณชายหาด	3.61	0.84	มาก	6	3.53	0.88	มาก	4
7. เมื่อมีโอกาสนักท่องเที่ยวจะทำการเก็บขยะตามบริเวณชายหาด	3.64	0.85	มาก	5	3.51	0.83	มาก	5
8. นักท่องเที่ยวไม่เก็บทราย ก้อนหิน และสัตว์น้ำตามชายหาดไปเป็นที่ระลึก	3.83	0.88	มาก	1	3.62	0.85	มาก	1
เฉลี่ย	3.65	0.70	มาก	-	3.52	0.55	มาก	-

จากตารางที่ 4-4 พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสน มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ด้านการอนุรักษ์ชายหาดอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกประเด็น ซึ่งสามารถเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ประเด็นข้อที่ 8 นักท่องเที่ยวไม่เก็บทราย ก้อนหิน และสัตว์น้ำตามชายหาด ไปเป็นที่ระลึก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83 รองลงมาคือ ประเด็นข้อที่ 1 นักท่องเที่ยวเตรียมภาชนะใส่อาหารมาเองเพื่อลดปริมาณขยะ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.72 ประเด็น ข้อที่ 3 นักท่องเที่ยวช่วยดูแลรักษาต้นมะพร้าว ต้นลีลาวดี ที่ปลูกบริเวณชายหาด โดยการไม่ทำลายหรือขีดเขียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.69 ประเด็นข้อที่ 4 นักท่องเที่ยวหลีกเลี่ยงการเพิ่มขยะโดยการ ใช้ถุงผ้าแทนถุงพลาสติกในการมาซื้อของที่บริเวณชายหาด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 ประเด็นข้อที่ 7 เมื่อมีโอกาสนักท่องเที่ยวจะทำการเก็บขยะตามบริเวณชายหาด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.64 ประเด็นข้อที่ 6 นักท่องเที่ยวให้ความร่วมมือในการทิ้งขยะในถังขยะที่จัดไว้ให้ ทุกครั้งที่มาเที่ยวบริเวณชายหาด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.61 ประเด็นข้อที่ 2 เมื่อนักท่องเที่ยวซื้ออาหารรับประทานบริเวณชายหาด นักท่องเที่ยวเลือกซื้ออาหาร เฉพาะร้านค้าที่บรรจุในวัสดุที่ไม่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57 และ ประเด็น ข้อที่ 5 เวลานั้นักท่องเที่ยวทิ้งขยะนักท่องเที่ยวมักมีการคัดแยกประเภทขยะ ให้ถูกต้องโดยแยกเป็นขยะเปียกและขยะแห้ง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.52

ส่วนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียน มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ด้านการอนุรักษ์ชายหาดอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.52

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 5 ข้อ ซึ่งสามารถเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ประเด็นข้อที่ 8 นักท่องเที่ยวไม่เก็บทราย ก้อนหิน และสัตว์น้ำตามชายหาดไปเป็นที่ระลึก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.62 รองลงมาคือ ประเด็นข้อที่ 5 เวล่านักท่องเที่ยวทิ้งขยะนักท่องเที่ยวมีการคัดแยกประเภทขยะ ให้ถูกต้อง โดยแยกเป็นขยะเปียกและขยะแห้ง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57 ประเด็นข้อที่ 1. นักท่องเที่ยวเตรียมภาชนะใส่อาหารมืองเพื่อลดปริมาณขยะ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.55 ประเด็นข้อที่ 6. นักท่องเที่ยวให้ความร่วมมือในการทิ้งขยะในถังขยะที่จัดไว้ให้ ทุกครั้งที่มาเที่ยวบริเวณชายหาด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.53 และ ประเด็นข้อที่ 7 เมื่อมีโอกาสนักท่องเที่ยวจะทำการเก็บขยะตามบริเวณชายหาด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.51 ตามลำดับ

และมีประเด็นที่อยู่ในระดับปานกลางอีก 3 ประเด็น สามารถเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ประเด็นข้อที่ 2 เมื่อนักท่องเที่ยวซื้ออาหารรับประทานบริเวณชายหาด นักท่องเที่ยวเลือกซื้ออาหาร เฉพาะร้านค้าที่บรรจุในวัสดุที่ไม่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ รองลงมาคือ ประเด็นข้อที่ 3 นักท่องเที่ยวช่วยดูแลรักษาต้นไม้ประดับ ต้นลิลาวดี ที่ปลูกบริเวณชายหาด โดยการไม่ทำลายหรือขีดเขียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.47 และ ประเด็นข้อที่ 4 นักท่องเที่ยวหลีกเลี่ยงการเพิ่มขยะ โดยการใช้อุปกรณ์แทนถุงพลาสติก ในการมาซื้อของที่บริเวณชายหาด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.41 ตามลำดับ

ตารางที่ 4-5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสนและชายหาดจอมเทียน ด้านการอนุรักษ์พลังงาน

ด้านการอนุรักษ์พลังงาน	ชายหาดบางแสน				ชายหาดจอมเทียน			
	\bar{x}	SD	ระดับ	อันดับ	\bar{x}	SD	ระดับ	อันดับ
1. ในการเดินทางมาท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวประหยัดพลังงานด้วยการนั่งรถมาด้วยกัน หรือใช้การขนส่งสาธารณะ	3.60	0.84	มาก	3	3.51	0.82	มาก	4
2. นักท่องเที่ยวขับรถ หรือเคื่อนให้ผู้อื่นขับรถไม่เกิน 90กม./ ชม. เพื่อประหยัดพลังงาน	3.57	0.87	มาก	4	3.52	0.81	มาก	3
3. นักท่องเที่ยวดับเครื่องยนต์ทุกครั้งในขณะที่จอดรถ	3.63	0.95	มาก	2	3.56	0.84	มาก	2
4. เมื่อนักท่องเที่ยวมีโอกาสเข้าพัก ที่โรงแรม รีสอร์ท และที่พักต่าง ๆ นักท่องเที่ยวจะเปิดไฟฟ้า เท่าที่จำเป็นเท่านั้น	3.46	0.95	กลาง	6	3.57	0.73	มาก	1

ตารางที่ 4-5 (ต่อ)

ด้านการอนุรักษ์พลังงาน	ชายหาดบางแสน				ชายหาดจอมเทียน			
	\bar{X}	SD	ระดับ	อันดับ	\bar{X}	SD	ระดับ	อันดับ
5. นักท่องเที่ยวช่วยปิดน้ำทุกครั้งเมื่อมีผู้ลี้มน้ำ ปิดน้ำในสถานที่สาธารณะ หรือในการเข้า พักที่โรงแรม	3.56	0.83	มาก	5	3.42	0.76	ปานกลาง	6
6. เมื่อใช้บริการห้องน้ำตามสถานที่ที่ ให้บริการนักท่องเที่ยวจะคำนึงถึงการ ประหยัดน้ำมากกว่าการใช้ให้คุ้มค่ากับเงิน ที่ได้จ่ายไป	3.68	0.85	มาก	1	3.48	0.78	ปานกลาง	5
เฉลี่ย	3.58	0.65	มาก	-	3.51	0.52	มาก	-

จากตารางที่ 4-5 พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสน มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ด้านการอนุรักษ์พลังงาน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.58

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 5 ประเด็น ซึ่งสามารถเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ประเด็นข้อที่ 6 เมื่อใช้บริการห้องน้ำตามสถานที่ที่ให้บริการนักท่องเที่ยวจะคำนึงถึงการประหยัดน้ำมากกว่าการใช้ให้คุ้มค่ากับเงินที่ได้จ่ายไป มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.68 รองลงมาคือ ประเด็นข้อที่ 3 นักท่องเที่ยวดับเครื่องยนต์ทุกครั้งในขณะจอดรถ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63 ประเด็นข้อที่ 1 ในการเดินทางมาท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวประหยัดพลังงานด้วยการนั่งรถมาด้วยกัน หรือใช้รถขนส่งสาธารณะ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.60 ประเด็นข้อที่ 2 นักท่องเที่ยวขับรถ หรือเดือนให้ผู้อื่นขับรถไม่เกิน 90กม./ ชม. เพื่อประหยัดพลังงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57 และ ประเด็นข้อที่ 5 นักท่องเที่ยวช่วยปิดน้ำทุกครั้งเมื่อมีผู้ลี้มน้ำปิดน้ำในสถานที่สาธารณะ หรือในการเข้าพักที่โรงแรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.56 ตามลำดับ

และมีประเด็นที่อยู่ในระดับปานกลางอีก 1 ประเด็น คือ ประเด็นข้อที่ 4 เมื่อนักท่องเที่ยวมีโอกาสเข้าพัก ที่โรงแรม รีสอร์ท และที่พักต่าง ๆ นักท่องเที่ยวจะเปิดไฟฟ้า เท่าที่จำเป็นเท่านั้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.46

นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียน มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ด้านการอนุรักษ์พลังงาน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.51

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 4 ข้อ ซึ่งสามารถเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ประเด็นข้อที่ 4 เมื่อนักท่องเที่ยวมีโอกาสเข้าพัก ที่โรงแรม รีสอร์ท และที่พักต่าง ๆ นักท่องเที่ยวจะเปิดไฟฟ้า เท่าที่จำเป็นเท่านั้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57 รองลงมาคือ ประเด็นข้อที่ 3 นักท่องเที่ยวดับเครื่องยนต์ทุกครั้งในขณะจอดรถ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.56 ประเด็นข้อที่ 2 นักท่องเที่ยวขับรถ หรือเดิน ให้ผู้อื่นขับรถไม่เกิน 90กม./ ชม. เพื่อประหยัดพลังงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.52 และ ประเด็นข้อที่ 1 ในการเดินทางมาท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวประหยัดพลังงานด้วยการนั่งรถมาด้วยกัน หรือใช้การขนส่งสาธารณะ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.51 ตามลำดับ

และมีประเด็นที่อยู่ในระดับปานกลางอีก 2 ประเด็น ได้แก่ ประเด็นข้อที่ 5 นักท่องเที่ยวช่วยปิดน้ำทุกครั้งเมื่อมีผู้ลืมปิดน้ำในสถานที่สาธารณะ หรือในการเข้าพักที่โรงแรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.42 และ ประเด็นข้อที่ 6 เมื่อใช้บริการห้องน้ำตามสถานที่ที่ให้บริการนักท่องเที่ยวจะคำนึงถึงการประหยัดน้ำมากกว่าการใช้ให้คุ้มค่างบเงินที่ได้จ่ายไป มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.48

ตารางที่ 4-6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล

ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล	ชายหาดบางแสน				ชายหาดจอมเทียน			
	\bar{x}	SD	ระดับ	อันดับ	\bar{x}	SD	ระดับ	อันดับ
1. การมีส่วนร่วมในการช่วยปลูกป่าชายเลน	3.27	0.96	ปานกลาง	6	3.20	1.02	ปานกลาง	3
2. การมีส่วนร่วมในการรณรงค์ให้ผู้อื่นปลูกป่าชายเลน	3.30	0.92	ปานกลาง	4	3.13	0.99	ปานกลาง	6
3. การมีส่วนร่วมในการป้องกันรณรงค์ไม่ให้ผู้อื่นมาบุกรุกทำลายป่าชายเลน	3.33	0.93	ปานกลาง	2	3.16	0.91	ปานกลาง	5
4. การไม่เก็บปะการังไว้เป็นที่ระลึก เมื่อนักท่องเที่ยวได้ดำน้ำดูปะการัง	3.58	0.97	มาก	1	3.22	0.95	ปานกลาง	1
5. การมีส่วนร่วมในการปลูกแนวปะการัง	3.31	1.05	ปานกลาง	3	3.21	0.90	ปานกลาง	2
6. การมีส่วนร่วมในการป้องกันไม่ให้ผู้อื่นทำลายปะการัง	3.25	0.96	ปานกลาง	7	3.13	0.85	ปานกลาง	6
7. การเข้าร่วม โครงการที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ปะการัง	3.28	1.03	ปานกลาง	5	3.20	0.87	ปานกลาง	3
เฉลี่ย	3.33	0.78	ปานกลาง	-	3.18	0.73	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 4-6 พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสน มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.33

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ข้อ ได้แก่ ประเด็นข้อที่ 4 การไม่เก็บปะการังไว้เป็นที่ระลึก เมื่อนักท่องเที่ยวได้ดำน้ำดูปะการัง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.58

และมีประเด็นที่อยู่ในระดับปานกลางอีก 6 ข้อ ซึ่งสามารถเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ประเด็นข้อที่ 3 การมีส่วนร่วมในการป้องกันธรรมชาติไม่ให้อื่นมาบุกรุกทำลายป่าชายเลน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.33 รองลงมาคือ ประเด็นข้อที่ 5 การมีส่วนร่วมในการปลูกแนวปะการัง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.31 ประเด็นข้อที่ 2 การมีส่วนร่วมในการธรรมชาติให้อื่นปลูกป่าชายเลน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.30 ประเด็นข้อที่ 7 การเข้าร่วมโครงการที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์ปะการัง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.28 ประเด็นข้อที่ 1 การมีส่วนร่วมในการช่วยปลูกป่าชายเลน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.27 และ ประเด็นข้อที่ 6 การมีส่วนร่วมในการป้องกันไม่ให้อื่นทำลายปะการัง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.25 ตามลำดับ

ส่วนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียน พบว่า มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.18

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกประเด็นซึ่งสามารถเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ประเด็นข้อที่ 4 การไม่เก็บปะการังไว้เป็นที่ระลึก เมื่อนักท่องเที่ยวได้ดำน้ำดูปะการัง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.22 รองลงมาคือ ประเด็นข้อที่ 5 การมีส่วนร่วมในการปลูกแนวปะการัง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.21 ประเด็นข้อที่ 1 การมีส่วนร่วมในการช่วยปลูกป่าชายเลน กับ ประเด็นข้อที่ 7 การเข้าร่วมโครงการที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์ปะการัง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.20 ประเด็นข้อที่ 3 การมีส่วนร่วมในการป้องกันธรรมชาติไม่ให้อื่นมาบุกรุกทำลายป่าชายเลน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.16 และ ประเด็นข้อที่ 2 การมีส่วนร่วมในการธรรมชาติให้อื่นปลูกป่าชายเลนกับประเด็นข้อที่ 6 การมีส่วนร่วมในการป้องกันไม่ให้อื่นทำลายปะการัง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.13 ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการทดสอบสมมติฐาน

3.1 การเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน

ตารางที่ 4-7 การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จำแนกตามเพศ

การมีส่วนร่วม ในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	เพศชาย (n=186)		เพศหญิง (n=214)		t	Sig.
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		
1. ด้านการอนุรักษ์แหล่งน้ำ	3.71	0.61	3.76	0.58	-0.870	.369
2. ด้านการอนุรักษ์ชายหาด	3.59	0.75	3.71	0.67	-1.710	.094
3. ด้านการอนุรักษ์พลังงาน	3.46	0.67	3.68	0.63	-3.365	.001*
4. ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล	3.24	0.81	3.41	0.75	-2.349	.030*
เฉลี่ย	3.49	0.60	3.64	0.53	-2.611	.011*

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

จากตารางที่ 4-7 พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสน ที่มีเพศต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสน ที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ในด้านการอนุรักษ์พลังงาน และด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการอนุรักษ์แหล่งน้ำ และด้านการอนุรักษ์ชายหาด พบว่าไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4-8 การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จำแนกตามอายุ (n =400)

การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	ต่ำกว่า 21 ปี		21-30 ปี		31-40 ปี		41-50 ปี		51-60 ปี		F	Sig.
	(n=71)		(n=172)		(n=117)		(n=34)		(n=6)			
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		
1.ด้านการอนุรักษ์แหล่งน้ำ	3.78	0.65	3.65	0.63	3.83	0.55	3.81	0.45	3.80	0.31	1.750	.138
2.ด้านการอนุรักษ์ชายหาด	3.65	0.94	3.58	0.58	3.74	0.75	3.63	0.48	4.29	0.17	2.215	.067
3.ด้านการอนุรักษ์พลังงาน	3.43	0.72	3.56	0.69	3.69	0.56	3.54	0.58	4.11	0.45	2.725	.029*
4.ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล	3.29	0.87	3.30	0.84	3.42	0.65	3.28	0.73	3.47	0.44	.560	.692
เฉลี่ย	3.53	0.68	3.51	0.58	3.66	0.47	3.55	0.45	3.93	0.07	1.912	.108

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

จากตารางที่ 4-8 พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสน ที่มีอายุต่างกันมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสน ที่มีอายุต่างกันมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ในด้านการอนุรักษ์พลังงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ พบว่าไม่แตกต่างกัน

เพื่อให้ทราบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสน ที่มีอายุต่างกันมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ด้านการอนุรักษ์พลังงาน แตกต่างกันเป็นรายคู่

ดังนั้นจึงได้ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (LSD) เพื่อตรวจสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ซึ่งปรากฏผลดังตาราง ที่ 4-9

ตารางที่ 4-9 การเปรียบเทียบรายกลุ่ม ของระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ด้านการอนุรักษ์พลังงาน จำแนกตามอายุ

อายุ	n	\bar{X}	ต่ำกว่า 21 ปี	21 – 30 ปี	31 – 40 ปี	41 – 50 ปี	51 – 60 ปี
			3.43	3.56	3.69	3.54	4.11
ต่ำกว่า 21 ปี	71	3.43	-	-.12	-.25*	.11	-.67*
21 – 30 ปี	172	3.56		-	-.12	-.01	-.54*
31 – 40 ปี	117	3.69			-	-.14	-.42
41 – 50 ปี	34	3.54				-	-.56
51 – 60 ปี	6	4.11					-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-9 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายกลุ่ม ของระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ด้านการอนุรักษ์พลังงาน จำแนกตามอายุ พบว่า

1. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสนที่มีอายุ 31-40 ปี มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ในด้านการอนุรักษ์พลังงานมากกว่านักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสนที่มีอายุต่ำกว่า 21 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ย 0.25

2. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสนที่มีอายุ 51-60 ปี มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ในด้านการอนุรักษ์พลังงานมากกว่านักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสนที่มีอายุต่ำกว่า 21 ปี และอายุ 21-30 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ย 0.67 และ 0.54 ตามลำดับ

ตารางที่ 4-10 การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จำแนกตามระดับการศึกษา

การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	ประถมศึกษา (n=12)		มัธยมศึกษาตอนต้น/ตอนปลาย (n=71)		ปวช./ปวส. (n=63)		ปริญญาตรี (n=235)		สูงกว่าปริญญาตรี (n=19)		F	Sig.
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		
	1.ด้านการอนุรักษ์แหล่งน้ำ	4.01	0.60	3.66	0.61	3.89	0.54	3.69	0.60	3.93		
2.ด้านการอนุรักษ์ชายหาด	3.59	0.86	3.57	0.65	3.72	0.51	3.66	0.77	3.73	0.52	.481	.750
3.ด้านการอนุรักษ์พลังงาน	3.66	0.65	3.57	0.56	3.64	0.57	3.54	0.70	3.97	0.60	2.165	.072
4.ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล	3.53	0.58	3.36	0.78	3.35	0.71	3.27	0.81	3.77	0.64	2.067	.084
เฉลี่ย	3.67	0.57	3.53	0.58	3.63	0.46	3.53	0.58	3.84	0.48	1.721	.144

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-10 พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสน ที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสนในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสน ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ในด้านการอนุรักษ์แหล่งน้ำ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ พบว่าไม่แตกต่างกัน

เพื่อให้ทราบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสน ที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ด้านการอนุรักษ์แหล่งน้ำแตกต่างกันเป็นรายคู่

ดังนั้นจึงได้ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (LSD) เพื่อตรวจสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ซึ่งปรากฏผลดังตาราง ที่ 4-11

ตารางที่ 4-11 การเปรียบเทียบรายคู่ ของระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมใน การท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ด้านการอนุรักษ์แหล่งน้ำ จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	\bar{X}	ประถม	มัธยมศึกษา	ปวช./	ปริญญาตรี	สูงกว่า
			ศึกษา	ตอนต้น/ ตอนปลาย	ปวส.		ปริญญา ตรี
			4.01	3.65	3.89	3.69	3.93
ประถมศึกษา	12	4.01	-	.35	12	.31	.07
มัธยมศึกษาตอนต้น/ตอน ปลาย	71	3.66		-	-.23*	-.03	-.27
ปวช./ปวส.	63	3.89			-	.19*	-.04
ปริญญาตรี	235	3.69				-	-.23
สูงกว่าปริญญาตรี	19	3.93					-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-11 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของ ระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ด้านการอนุรักษ์แหล่งน้ำ จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสนที่มีระดับการศึกษา ปวช./ ปวส. มีส่วนร่วมใน การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ในด้านการอนุรักษ์แหล่งน้ำมากกว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสนที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น/ ตอนปลาย และ ปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ย 0.23 และ 0.19 ตามลำดับ

ตารางที่ 4-12 การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จำแนกตามอาชีพ (n =400)

การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	รับราชการ/ พนักงานรัฐวิสาหกิจ (n= 29)		พนักงานบริษัทเอกชน (n=141)		เกษตรกร / ประมง (n=20)		รับจ้างทั่วไป (n= 37)		ประกอบธุรกิจส่วนตัว (n=25)		นักเรียน/ นักศึกษา (n=148)		F	Sig.
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		
	1.ด้านการอนุรักษ์แหล่งน้ำ	3.80	0.55	3.75	0.56	3.98	0.51	3.70	0.59	3.96	0.44	3.66		
2.ด้านการอนุรักษ์ชายหาด	3.59	0.53	3.77	0.68	3.81	0.65	3.52	0.57	3.67	0.50	3.56	0.80	1.921	.090
3.ด้านการอนุรักษ์พลังงาน	3.78	0.48	3.75	0.57	3.82	0.46	3.39	0.53	3.54	0.73	3.40	0.74	5.933	.000*
4.ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล	3.52	0.60	3.42	0.65	3.53	0.58	3.18	0.73	3.32	0.97	3.23	0.90	1.720	.129
เฉลี่ย	3.66	0.38	3.67	0.45	3.77	0.46	3.43	0.50	3.60	0.59	3.45	0.67	3.297	.006*

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

จากตารางที่ 4-12 พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสน ที่มีอาชีพต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสน ที่มีอาชีพต่างกันมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ในด้านการอนุรักษ์พลังงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ พบว่าไม่แตกต่างกัน

เพื่อให้ทราบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสน ที่มีช่วงอาชีพต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ด้านภาพรวม และด้านการอนุรักษ์พลังงาน แตกต่างกันเป็นรายคู่

ดังนั้นจึงได้ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (LSD) เพื่อตรวจสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ซึ่งปรากฏผลดังตารางที่

ตารางที่ 4-13 การเปรียบเทียบรายคู่ ของระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมใน การท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ด้านภาพรวม จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	n	\bar{x}	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	พนักงาน บริษัท เอกชน	เกษตร กรรม / ประมง	รับจ้าง ทั่วไป	ประกอบ ธุรกิจ ส่วนตัว	นักเรียน/ นักศึกษา
			3.66	3.67	3.77	3.43	3.60	3.45
รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	29	3.66	-	-0.01	-0.11	.22	.05	.20
พนักงานบริษัทเอกชน	141	3.67		-	-0.10	.23*	.06	.21*
เกษตรกรรม/ประมง	20	3.77			-	.33*	.16	.31*
รับจ้างทั่วไป	37	3.43				-	-0.16	-0.01
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	25	3.60					-	.14
นักเรียน/นักศึกษา	148	3.45						-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-13 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ด้านภาพรวม จำแนกตามอาชีพ พบว่า

1. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสนที่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ในด้านภาพรวมมากกว่านักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสนที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป และนักเรียน/นักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ย 0.23 และ 0.21 ตามลำดับ

2. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสนที่มีอาชีพเกษตรกรรม/ ประมง มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ในด้านภาพรวม มากกว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสนที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป และนักเรียน/นักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ย 0.33 และ 0.31 ตามลำดับ

ตารางที่ 4-14 การเปรียบเทียบรายคู่ ของระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมใน การท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ด้านการอนุรักษ์พลังงาน จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	n	\bar{X}	รับ ราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	พนักงาน บริษัทเอกชน	เกษตร กรรม /ประมง	รับจ้าง ทั่วไป	ประกอบ ธุรกิจ ส่วนตัว	นักเรียน/ นักศึกษา
			3.78	3.75	3.82	3.39	3.54	3.40
รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	29	3.78	-	.03	-.03	.39*	.24	.37*
พนักงานบริษัทเอกชน	141	3.75		-	-.07	.35*	.20	.34*
เกษตรกรรม/ประมง	20	3.82			-	.43*	.28	.41*
รับจ้างทั่วไป	37	3.39				-	-.14	-.01
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	25	3.54					-	.13
นักเรียน/นักศึกษา	148	3.40						-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-14 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของ การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ด้านการอนุรักษ์พลังงาน จำแนกตามอาชีพ พบว่า

1. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสนที่มีอาชีพรับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ มีส่วนร่วม ในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ในด้านการอนุรักษ์พลังงานมากกว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสนที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป และ นักเรียน/ นักศึกษา อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ย 0.39 และ 0.37 ตามลำดับ

2. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสนที่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน มีส่วนร่วม ในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ในด้านการอนุรักษ์พลังงานมากกว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสนที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป และนักเรียน/ นักศึกษา อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ย 0.35 และ 0.34 ตามลำดับ

3. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสนที่มีอาชีพเกษตรกร/ ประมง มีส่วนร่วม ในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ในด้านการอนุรักษ์พลังงานมากกว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสนที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป และ นักเรียน/ นักศึกษา อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ย 0.43 และ 0.41 ตามลำดับ

ตารางที่ 4-15 การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จำแนกตามระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	ไม่เกิน 10,001		10,001 - 20,001		20,001 - 30,001		30,001 - 40,000		40,000 บาทขึ้นไป		F	Sig.
	บาท (n= 164)		บาท (n= 149)		บาท (n= 50)		บาท (n=28)		บาท (n= 9)			
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		
1.ด้านการอนุรักษ์แหล่งน้ำ	3.73	0.61	3.68	0.64	3.81	0.45	3.93	0.50	3.95	0.31	1.551	.187
2.ด้านการอนุรักษ์ชายหาด	3.55	0.74	3.66	0.62	3.83	0.95	3.88	0.34	3.93	0.51	2.755	.028*
3.ด้านการอนุรักษ์พลังงาน	3.44	0.65	3.61	0.66	3.70	0.55	3.89	0.73	4.18	0.35	5.982	.000*
4.ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล	3.27	0.79	3.35	0.74	3.34	1.00	3.55	0.55	3.55	0.56	1.123	.345
เฉลี่ย	3.48	0.58	3.57	0.57	3.66	0.59	3.81	0.33	3.89	0.26	3.391	.010*

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

จากตารางที่ 4-15 พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสน ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสน ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ต่างกันมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสนในด้านการอนุรักษ์ชายหาด และด้านการอนุรักษ์พลังงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ พบว่า ไม่แตกต่างกัน

เพื่อให้ทราบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสน ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ด้านภาพรวมด้านการอนุรักษ์ชายหาด และด้านการอนุรักษ์พลังงาน แตกต่างกันเป็นรายคู่

ดังนั้นจึงได้ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (LSD) เพื่อตรวจสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ซึ่งปรากฏผลดังตารางที่ 4-16-4-18

ตารางที่ 4-16 การเปรียบเทียบรายค่าของระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ในภาพรวม จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	n	\bar{x}	ไม่เกิน	10,001-	20,001-	30,001-	40,000
			10,000 บาท	20,000 บาท	30,000 บาท	40,000 บาท	บาทขึ้นไป
			3.48	3.57	3.66	3.81	3.89
ไม่เกิน 10,000 บาท	164	3.48	-	-0.08	-0.17*	-0.32*	-0.40*
10,001-20,000 บาท	149	3.57		-	-0.09	-0.24*	-0.32
20,001-30,000 บาท	50	3.66			-	-0.14	-0.22
30,001-40,000 บาท	28	3.81				-	-0.07
40,000 บาทขึ้นไป	9	3.89					-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-16 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายค่าของระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ด้านภาพรวม จำแนกตามระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า

1. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,001-30,000 บาท 30,001-40,000 บาท และ 40,000 บาทขึ้นไป มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ในด้านการอนุรักษ์พลังงานมากกว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนไม่เกิน 10,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ย 0.17 0.32 และ 0.40 ตามลำดับ

2. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 30,001-40,000 บาท มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ในด้านการอนุรักษ์พลังงานมากกว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001-20,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ย 0.24

ตารางที่ 4-17 การเปรียบเทียบรายคู่ ของระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมใน การท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ด้านการอนุรักษ์ชายหาด จำแนกตามรายได้เฉลี่ย ต่อเดือน

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	n	\bar{x}	ไม่เกิน	10,001-	20,001-	30,001-	40,000
			10,000 บาท	20,000 บาท	30,000 บาท	40,000 บาท	บาทขึ้นไป
			3.55	3.66	3.83	3.88	3.93
ไม่เกิน 10,000 บาท	164	3.55	-	-.10	-.27*	-.33*	-.38
10,001-20,000 บาท	149	3.66		-	-.17	-.22	-.27
20,001-30,000 บาท	50	3.83			-	-.05	-.10
30,001-40,000 บาท	28	3.88				-	-.05
40,000 บาทขึ้นไป	9	3.93					-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-17 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ด้านการอนุรักษ์ชายหาด จำแนกตามระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,001-30,000 บาท และ 30,001-40,000 บาท มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ในด้านการอนุรักษ์ชายหาดมากกว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนไม่เกิน 10,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ย 0.27 และ 0.33ตามลำดับ

ตารางที่ 4-18 การเปรียบเทียบรายคู่ ของระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ด้านการอนุรักษ์พลังงาน จำแนกตามระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	n	\bar{x}	ไม่เกิน	10,001-	20,001-	30,001-	40,000
			10,000	20,000 บาท	30,000 บาท	40,000 บาท	บาทขึ้นไป
			3.44	3.61	3.70	3.89	4.18
ไม่เกิน 10,000 บาท	164	3.44	-	-0.16*	-0.25*	-0.44*	-0.74
10,001-20,000 บาท	149	3.61		-	-0.09	-0.28*	-0.57*
20,001-30,000 บาท	50	3.70			-	-0.18	-0.48*
30,001-40,000 บาท	28	3.89				-	-0.29
40,000 บาทขึ้นไป	9	4.18					-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-18 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของ การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ด้านการอนุรักษ์พลังงาน จำแนกตามระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า

1. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001-20,000 บาท 20,001-30,000 บาท และ 30,001-40,000 บาท มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ในด้านการอนุรักษ์พลังงานมากกว่านักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนไม่เกิน 10,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ย 0.16 0.25 และ 0.44 ตามลำดับ

2. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 30,001-40,000 บาท มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ในด้านการอนุรักษ์พลังงานมากกว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001-20,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ย 0.28

3. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 40,000 บาทขึ้นไป มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ในด้านการอนุรักษ์พลังงานมากกว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001-20,000 บาท และ

20,001-30,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ย 0.57 และ 0.48 ตามลำดับ

ตารางที่ 4-19 การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จำแนกตามความถี่ในการมาท่องเที่ยวชายหาดบางแสนใน 1 ปีที่ผ่านมา

การมีส่วนร่วม ในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	1-2 ครั้ง		3-4 ครั้ง		5-6 ครั้ง		มากกว่า 6 ครั้ง		F	Sig.
	(n= 165)		(n= 195)		(n= 29)		(n= 11)			
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		
1.ด้านการอนุรักษ์แหล่งน้ำ	3.69	0.59	3.74	0.61	3.88	0.51	4.01	0.54	1.663	.174
2.ด้านการอนุรักษ์ชายหาด	3.65	0.76	3.59	0.59	4.00	1.02	3.90	0.57	3.311	.020*
3.ด้านการอนุรักษ์พลังงาน	3.59	0.68	3.49	0.65	4.02	0.41	3.89	0.32	6.815	.000*
4.ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล	3.31	0.76	3.30	0.81	3.58	0.69	3.63	0.64	1.647	.178
เฉลี่ย	3.55	0.58	3.52	0.56	3.87	0.39	3.85	0.46	4.333	.005*

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

จากตารางที่ 4-19 พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสน ที่มีความถี่ในการมาท่องเที่ยวชายหาดบางแสนใน 1 ปีที่ผ่านมาต่างกันมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสน ที่มีความถี่ในการมาท่องเที่ยวชายหาดบางแสนใน 1 ปีที่ผ่านมา ต่างกันมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ในด้านการอนุรักษ์ชายหาด และด้านการอนุรักษ์พลังงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ พบว่า ไม่แตกต่างกัน

เพื่อให้ทราบว่ามีนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสน ที่มีความถี่ในการมาท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ต่างกันมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ด้านภาพรวม ด้านการอนุรักษ์ชายหาด และด้านการอนุรักษ์พลังงาน แตกต่างกันเป็นรายคู่

ดังนั้นจึงได้ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีผลต่าง
นัยสำคัญน้อยที่สุด (LSD) เพื่อตรวจสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ซึ่งปรากฏผลดังตารางที่ 4-20-
4-22

ตารางที่ 4-20 การเปรียบเทียบรายคู่ ของระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมใน
การท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ด้านภาพรวม จำแนกตามความถี่ในการมาท่องเที่ยว
ชายหาดบางแสนใน 1 ปีที่ผ่านมา

ความถี่	n	\bar{X}	1-2 ครั้ง	3-4 ครั้ง	5-6 ครั้ง	มากกว่า 6 ครั้ง
			3.55	3.52	3.87	3.85
1-2 ครั้ง	165	3.55	-	.03	-.32*	-.29
3-4 ครั้ง	195	3.52		-	-.35*	-.33
5-6 ครั้ง	29	3.87			-	.01
มากกว่า 6 ครั้ง	11	3.85				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-20 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์
สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ด้านภาพรวม จำแนกตามความถี่ในการมาท่องเที่ยว
ชายหาดบางแสนใน 1 ปีที่ผ่านมา พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสนที่มีความถี่ในการ
มาท่องเที่ยวชายหาดบางแสนใน 1 ปีที่ผ่านมา 5-6 ครั้ง มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมใน
การท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ในด้านภาพรวมมากกว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสนที่
มีความถี่ในการมาท่องเที่ยวชายหาดบางแสนใน 1 ปีที่ผ่านมา 1-2 ครั้ง และ 3-4 ครั้ง อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ย 0.32 และ 0.35 ตามลำดับ

ตารางที่ 4-21 การเปรียบเทียบรายคู่ ของระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ด้านการอนุรักษ์ชายหาด จำแนกตามความถี่ในการมาท่องเที่ยวชายหาดบางแสนใน 1 ปีที่ผ่านมา

ความถี่	n	\bar{X}	1-2 ครั้ง	3-4 ครั้ง	5-6 ครั้ง	มากกว่า 6 ครั้ง
			3.65	3.59	4.03	3.90
1-2 ครั้ง	165	3.65	-	.05	-.34*	-.25
3-4 ครั้ง	195	3.59		-	-.40*	-.31
5-6 ครั้ง	29	4.00			-	.09
มากกว่า 6 ครั้ง	11	3.90				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-21 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ด้านการอนุรักษ์ชายหาด จำแนกตามความถี่ในการมาท่องเที่ยวชายหาดบางแสนใน 1 ปีที่ผ่านมา พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสนที่มีความถี่ในการมาท่องเที่ยวชายหาดบางแสนใน 1 ปีที่ผ่านมา 5-6 ครั้ง มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ด้านการอนุรักษ์ชายหาดมากกว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสนที่มีความถี่ในการมาท่องเที่ยวชายหาดบางแสนใน 1 ปีที่ผ่านมา 1-2 ครั้ง และ 3-4 ครั้ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ย 0.34 และ 0.40 ตามลำดับ

ตารางที่ 4-22 การเปรียบเทียบรายคู่ ของระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ด้านการอนุรักษ์พลังงาน จำแนกตามความถี่ในการมาท่องเที่ยวชายหาดบางแสนใน 1 ปีที่ผ่านมา (n=400)

ความถี่	n	\bar{X}	1-2 ครั้ง	3-4 ครั้ง	5-6 ครั้ง	มากกว่า 6 ครั้ง
			3.59	3.49	4.02	3.89
1-2 ครั้ง	165	3.59	-	.10	-.43*	-.29
3-4 ครั้ง	195	3.49		-	-.53*	-.40*
5-6 ครั้ง	29	4.02			-	.13
มากกว่า 6 ครั้ง	11	3.89				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-22 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ด้านการอนุรักษ์พลังงานจำแนกตามความถี่ในการมาท่องเที่ยวชายหาดบางแสนใน 1 ปีที่ผ่านมา พบว่า

1. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสนที่มีความถี่ในการมาท่องเที่ยวชายหาดบางแสนใน 1 ปีที่ผ่านมา 5-6 ครั้ง มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ด้านการอนุรักษ์ชายหาดมากกว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสนที่มีความถี่ในการมาท่องเที่ยวชายหาดบางแสนใน 1 ปีที่ผ่านมา 1-2 ครั้ง และ 3-4 ครั้ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ย 0.43 และ 0.53 ตามลำดับ

2. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสนที่มีความถี่ในการมาท่องเที่ยวชายหาดบางแสนใน 1 ปีที่ผ่านมา มากกว่า 6 ครั้ง มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ด้านการอนุรักษ์ชายหาดมากกว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสนที่มีความถี่ในการมาท่องเที่ยวชายหาดบางแสนใน 1 ปีที่ผ่านมา 3-4 ครั้ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ย 0.40

ตารางที่ 4-23 การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จำแนกตามการเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการรักษาทรัพยากรธรรมชาติ

การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	เคย		ไม่เคย		t	Sig.
	(n= 233)		(n= 167)			
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		
1. ด้านการอนุรักษ์แหล่งน้ำ	3.89	0.55	3.53	0.60	5.943	.000*
2. ด้านการอนุรักษ์ชายหาด	3.78	0.60	3.47	0.79	4.428	.000*
3. ด้านการอนุรักษ์พลังงาน	3.68	0.62	3.44	0.68	3.726	.000*
4. ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล	3.52	0.63	3.07	0.89	5.896	.000*
เฉลี่ย	3.71	0.46	3.37	0.63	6.248	.000*

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-23 พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสน ที่มีการเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการรักษาทรัพยากรธรรมชาติต่างกัน มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ในภาพรวม และ รายด้าน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 การเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน

ตารางที่ 4-24 การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน จำแนกตามเพศ

การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	เพศชาย (n=210)		เพศหญิง (n=190)		t	Sig.
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		
1.ด้านการอนุรักษ์แหล่งน้ำ	3.72	0.39	3.69	0.43	.879	.378
2.ด้านการอนุรักษ์ชายหาด	3.47	0.56	3.58	0.53	-2.042	.042
3.ด้านการอนุรักษ์พลังงาน	3.48	0.56	3.54	0.49	-1.104	.273
4.ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล	3.11	0.74	3.26	0.73	-1.979	.049*
เฉลี่ย	3.43	0.48	3.50	0.44	-1.752	.082

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

จากตารางที่ 4-24 พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีเพศต่างกันมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีเพศต่างกันมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ในด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ พบว่าไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4-25 การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน จำแนกตามอายุ

การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	ต่ำกว่า 21 ปี		21-30 ปี		31-40 ปี		41-50 ปี		51-60 ปี		มากกว่า 60 ปี		F	Sig.
	(n=11)		(n=67)		(n=209)		(n=70)		(n=39)		(n=4)			
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		
1. ด้านการอนุรักษ์แหล่งน้ำ	3.80	0.39	3.66	0.39	3.71	0.41	3.76	0.37	3.65	0.52	3.95	0.52	.897	.483
2. ด้านการอนุรักษ์ชายหาด	3.33	0.44	3.60	0.49	3.60	0.52	3.48	0.59	3.14	0.60	3.00	0.43	6.176	.000*
3. ด้านการอนุรักษ์พลังงาน	3.18	0.50	3.59	0.51	3.58	0.50	3.50	0.59	3.18	0.46	3.08	0.42	5.790	.000*
4. ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล	2.84	0.50	3.26	0.72	3.29	0.69	3.14	0.80	2.69	0.74	2.75	0.50	5.510	.000*
เฉลี่ย	3.25	0.39	3.52	0.42	3.53	0.43	3.45	0.51	3.13	0.45	3.13	0.39	6.550	.000*

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

จากตารางที่ 4-25 พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียน ที่มีอายุต่างกันมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียน ที่มีอายุต่างกันมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ในด้านการอนุรักษ์ชายหาด ด้านการอนุรักษ์พลังงาน และด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการอนุรักษ์แหล่งน้ำ พบว่าไม่แตกต่างกัน

เพื่อให้ทราบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียน ที่มีอายุต่างกันมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ด้านภาพรวม ด้านการอนุรักษ์ชายหาด ด้านการอนุรักษ์พลังงาน และด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล แตกต่างกันเป็นรายคู่

ดังนั้นจึงได้ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (LSD) เพื่อตรวจสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ซึ่งปรากฏผลดังตารางที่

4-26-4-29

ตารางที่ 4-26 การเปรียบเทียบรายคู่ ของระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมใน การท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ด้านภาพรวม จำแนกตามอายุ

อายุ	n	\bar{X}	ต่ำกว่า 21 ปี	21 – 30 ปี	31 – 40 ปี	41 – 50 ปี	51 - 60 ปี	มากกว่า 60 ปี
			3.25	3.51	3.53	3.44	3.12	3.13
ต่ำกว่า 21 ปี	11	3.25	-	-.26	-.28*	-.19	.12	.12
21 – 30 ปี	67	3.52		-	-.01	.07	.40*	.38
31 – 40 ปี	209	3.53			-	.08	.40*	.40
41 – 50 ปี	70	3.45				-	.32*	.31*
51 – 60 ปี	39	3.13					-	-.00
มากกว่า 60 ปี	4	3.13						-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-26 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ด้านภาพรวม จำแนกตามอายุ พบว่า

1. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีอายุ 31-40 ปี มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ในด้านภาพรวมมากกว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ ชายหาดจอมเทียนที่มีอายุต่ำกว่า 21ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ย 0.28

2. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีอายุ 21–30 ปี 31-40 ปี และ 41–50 ปี มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ในด้านภาพรวมมากกว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีอายุ 51–60 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดย มีผลต่างค่าเฉลี่ย 0.40 0.40 และ 0.32 ตามลำดับ

3. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีอายุ 41–50 ปี มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ในด้านภาพรวมมากกว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ ชายหาดจอมเทียนที่มีอายุมากกว่า 60 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ย 0.31

ตารางที่ 4-27 การเปรียบเทียบรายคู่ ของระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ด้านการอนุรักษ์ชายหาด จำแนกตามอายุ

อายุ	n	\bar{X}	ต่ำกว่า 21 ปี	21-30 ปี	31-40 ปี	41-50 ปี	51-60 ปี	มากกว่า 60 ปี
			3.33	3.60	3.60	3.48	3.14	3.00
ต่ำกว่า 21 ปี	11	3.33	-	-.27	-.27	-.15	.18	.32
21-30 ปี	67	3.60		-	-.00	.12	.45*	.60*
31-40 ปี	209	3.60			-	.12	.45*	.60*
41-50 ปี	70	3.48				-	.33*	.47
51-60 ปี	39	3.14					-	.14
มากกว่า 60 ปี	4	3.00						-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-27 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ด้านการอนุรักษ์ชายหาด จำแนกตามอายุ พบว่า

1. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีอายุ 21-30 ปี 31-40 ปี และ 41-50 ปี มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ในด้านการอนุรักษ์ชายหาดมากกว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีอายุ 51-60 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ย 0.45 0.45 และ 0.33 ตามลำดับ

2. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีอายุ 21- 30 ปี และ 31-40 ปี มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ในด้านการอนุรักษ์ชายหาดมากกว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีอายุมากกว่า 60 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ย 0.60 และ 0.60 ตามลำดับ

ตารางที่ 4-28 การเปรียบเทียบรายคู่ ของระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมใน การท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ด้านการอนุรักษ์พลังงาน จำแนกตามอายุ

อายุ	n	\bar{X}	ต่ำกว่า 21 ปี	21-30 ปี	31-40 ปี	41-50 ปี	51-60 ปี	มากกว่า 60 ปี
			3.18	3.59	3.58	3.50	3.18	3.08
ต่ำกว่า 21 ปี	11	3.18	-	-.41*	-.40*	-.31	.00	.09
21 - 30 ปี	67	3.59		-	.00	.09	.41*	.50
31 - 40 ปี	209	3.58			-	.08	.40*	.49
41 - 50 ปี	70	3.50				-	.32*	.41
51 - 60 ปี	39	3.18					-	.09
มากกว่า 60 ปี	4	3.08						-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-28 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ด้านการอนุรักษ์พลังงาน จำแนกตามอายุ พบว่า

1. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีอายุ 21-30 ปี และ 31-40 ปี มีส่วนร่วมใน การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ด้านการอนุรักษ์พลังงานมากกว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีอายุต่ำกว่า 21ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ย 0.40 และ 0.40 ตามลำดับ

2. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีอายุ 21-30 ปี 31-40 ปี และ 41-50 ปี มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ด้านการอนุรักษ์พลังงาน มากกว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีอายุ 51 60 ปีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ย 0.41 0.40 และ 0.32 ตามลำดับ

ตารางที่ 4-29 การเปรียบเทียบรายคู่ ของระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล จำแนกตามอายุ

อายุ	n	\bar{X}	ต่ำกว่า 21 ปี	21-30 ปี	31-40 ปี	41-50 ปี	51-60 ปี	มากกว่า 60 ปี
			2.84	3.26	3.29	3.14	2.69	2.75
ต่ำกว่า 21 ปี	11	2.84	-	-.41	-.44*	-.30	.15	.09
21-30 ปี	67	3.26		-	-.02	.11	.56*	.51
31-40 ปี	209	3.29			-	.14	.60*	.54
41-50 ปี	70	3.14				-	.45*	.39
51-60 ปี	39	2.69					-	-.05
มากกว่า 60 ปี	4	2.75						-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-29 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล จำแนกตามอายุ พบว่า

1. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีอายุ 31-40 ปี มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ในด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล มากกว่านักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีอายุต่ำกว่า 21 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ย 0.44

2. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีอายุ 21-30 ปี 31-40 ปี และ 41-50 ปี มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ในด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลมากกว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีอายุ 51-60 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ย 0.54 0.59 และ 0.45 ตามลำดับ

ตารางที่ 4-30 การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน จำแนกตามระดับการศึกษา

การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	ประถมศึกษา (n=44)		มัธยมศึกษาตอนต้น/ตอนปลาย (n=95)		ปวช./ปวศ. (n=164)		ปริญญาตรี (n=76)		สูงกว่าปริญญาตรี (n=21)		F	Sig.
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		
	1.ด้านการอนุรักษ์แหล่งน้ำ	3.88	0.33	3.71	0.46	3.67	0.37	3.60	0.42	4.05		
2.ด้านการอนุรักษ์ชายหาด	3.92	0.40	3.24	0.60	3.50	0.49	3.55	0.53	4.05	0.23	20.318	.000*
3.ด้านการอนุรักษ์พลังงาน	3.83	0.39	3.35	0.60	3.47	0.49	3.51	0.51	3.94	0.27	11.133	.000*
4.ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล	3.54	0.64	2.89	0.74	3.23	0.73	3.08	0.68	3.79	0.52	11.385	.000*
เฉลี่ย	3.79	0.33	3.26	0.49	3.45	0.41	3.42	0.44	3.95	0.28	19.353	.000*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-30 พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ในภาพรวม และรายด้านทุกด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เพื่อให้ทราบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียน ที่มีช่วงระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ในภาพรวม และรายด้านแตกต่างกันเป็นรายคู่

ดังนั้นจึงได้ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (LSD) เพื่อตรวจสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ซึ่งปรากฏผลดังตารางที่ 4-31-4.35

ตารางที่ 4-31 การเปรียบเทียบรายกลุ่ม ของระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ด้านภาพรวม จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	\bar{x}	ประถม	มัธยมศึกษา	ปวช./	ปริญญา	สูงกว่า
			ศึกษา	ตอนต้น/ตอนปลาย	ปวส.	ตรี	ปริญญาตรี
			3.79	3.25	3.44	3.42	3.95
ประถมศึกษา	44	3.79	-	.53*	.34*	.36*	-.16
มัธยมศึกษาตอนต้น/ตอน							
ปลาย	95	3.25		-	-.18*	-.17*	-.69*
ปวช./ปวส.	164	3.44			-	.01	-.51*
ปริญญาตรี	76	3.42				-	-.52*
สูงกว่าปริญญาตรี	21	3.95					-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-31 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายกลุ่ม ของระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ด้านภาพรวม จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า

1. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ในด้านภาพรวมมากกว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น/ ตอนปลาย ปวช./ ปวส. และปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ย 0.53 0.34 และ 0.36 ตามลำดับ

2. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีการศึกษาระดับปวช./ ปวส. และปริญญาตรีมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ในด้านภาพรวมมากกว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น/ ตอนปลาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ย 0.17 และ 0.18 ตามลำดับ

3. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ในด้านภาพรวมมากกว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น/ ตอนปลาย ปวช./ ปวส. และปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ย 0.69 0.51 และ 0.52 ตามลำดับ

ตารางที่ 4-32 การเปรียบเทียบรายคู่ ของระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ด้านการอนุรักษ์แหล่งน้ำ จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	\bar{X}	ประถม	มัธยมศึกษา	ปวช./	ปริญญาตรี	สูงกว่า
			ศึกษา	ตอนต้น/ตอนปลาย	ปวส.	ปริญญาตรี	ปริญญาตรี
			3.88	3.71	3.67	3.60	4.05
ประถมศึกษา	44	3.88	-	.17*	.21*	.28*	-.16
มัธยมศึกษาตอนต้น/ตอนปลาย	95	3.71		-	.04	.11	-.34*
ปวช./ปวส.	164	3.67			-	.06	-.38*
ปริญญาตรี	76	3.60				-	-.45*
สูงกว่าปริญญาตรี	21	4.05					-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-32 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ด้านการอนุรักษ์แหล่งน้ำ จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า

1. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ด้านการอนุรักษ์แหล่งน้ำ มากกว่านักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น/ตอนปลาย ปวช./ปวส. และปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ย 0.16 0.21 และ 0.27

2. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ด้านการอนุรักษ์แหล่งน้ำ มากกว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น/ตอนปลาย ปวช./ปวส. และปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ย 0.33 0.37 และ 0.44

ตารางที่ 4-33 การเปรียบเทียบรายคู่ ของระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมใน การท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ด้านการอนุรักษ์ชายหาด จำแนกตาม ระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	\bar{X}	ประถม	มัธยมศึกษา	ปวช./	ปริญญา	สูงกว่า
			ศึกษา	ตอนต้น/ ตอน	ปวส.	ตรี	ปริญญาตรี
			3.92	3.24	3.50	3.55	4.04
ประถมศึกษา	44	3.92	-	.68*	.43*	.37*	-.11
มัธยมศึกษาตอนต้น/ตอน							
ปลาย	95	3.24		-	-.26*	-.31*	-.80*
ปวช./ปวส.	164	3.50			-	-.05	-.54*
ปริญญาตรี	76	3.55				-	-.49*
สูงกว่าปริญญาตรี	21	4.04					-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-33 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ด้านด้านการอนุรักษ์ชายหาด จำแนกตาม ระดับการศึกษา พบว่า

1. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีส่วนร่วม ในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ในด้านการอนุรักษ์ชายหาดมากกว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น/ ตอนปลาย ปวช./ ปวส. และปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ย 0.69 0.43 และ 0.37

2. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น/ ตอนปลาย มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ในด้าน การอนุรักษ์ชายหาดมากกว่านักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีการศึกษาระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น/ตอนปลาย ปวช./ ปวส. ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรีอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ย 0.26 0.33 และ 0.82

3. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี มี ส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ในด้านการอนุรักษ์ชายหาด มากกว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น/

ตอนปลาย ปวช./ ปวส. และ ปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ย 0.27 0.31 และ 0.82

ตารางที่ 4-34 การเปรียบเทียบรายคู่ ของระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ด้านการอนุรักษ์พลังงาน จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	\bar{X}	ประถม	มัธยมศึกษา	ปวช./	ปริญญา	สูงกว่า
			ศึกษา	ตอนต้น/ตอนปลาย	ปวส.	ตรี	ปริญญาตรี
			3.83	3.35	3.47	3.51	3.94
ประถมศึกษา	44	3.83	-	.48*	.36*	.32*	-.11
มัธยมศึกษาตอนต้น/ตอน							
ปลาย	95	3.35		-	-.12	-.16*	-.59*
ปวช./ปวส.	164	3.47			-	-.04	-.47*
ปริญญาตรี	76	3.51				-	-.43*
สูงกว่าปริญญาตรี	21	3.94					-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-34 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ด้านการอนุรักษ์พลังงาน จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า

1. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ในด้านการอนุรักษ์พลังงานมากกว่านักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น/ ตอนปลาย ปวช./ ปวส. และปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ย 0.49 0.32 และ 0.32 ตามลำดับ

2. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีการศึกษาระดับ ปวช./ ปวส. และปริญญาตรี มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ในด้านการอนุรักษ์พลังงานมากกว่านักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น/ ตอนปลาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ย 0.11 และ 0.17 ตามลำดับ

3. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ในด้านการอนุรักษ์ พลังงาน มากกว่านักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น/ ตอนปลาย ปวช./ ปวส. และปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ย 0.60 0.47 และ 0.42 ตามลำดับ

ตารางที่ 4-35 การเปรียบเทียบรายคู่ ของระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมใน การท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล จำแนกตาม ระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	\bar{X}	ประถม	มัธยมศึกษา	ปวช./	ปริญญาตรี	สูงกว่า
			ศึกษา	ตอนต้น/ ตอน	ปวส.	ปริญญาตรี	ปริญญาตรี
			ศึกษา	ปลาย			
			3.54	2.89	3.23	3.08	3.79
ประถมศึกษา	44	3.54	-	.65*	.31*	.45*	-.25
มัธยมศึกษาตอนต้น/ตอน							
ปลาย	95	2.89		-	-.34*	-.19	-.90*
ปวช./ปวส.	164	3.23			-	.14	-.56*
ปริญญาตรี	76	3.08				-	-.71*
สูงกว่าปริญญาตรี	21	3.79					-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-35 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล จำแนกตาม ระดับการศึกษา พบว่า

1. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีระดับ การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ในด้านการอนุรักษ์ ทรัพยากรทางทะเลมากกว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีระดับการศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น/ ตอนปลาย ปวช./ ปวส. และปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ย 0.65 0.31 และ 0.45 ตามลำดับ

2. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีการศึกษาระดับปวช./ ปวส. มีระดับ การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ในด้านการอนุรักษ์

ทรัพยากรทางทะเลมากกว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีระดับการศึกษา
มัธยมศึกษาตอนต้น/ตอนปลาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ย 0.34

3. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี มีระดับ
การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ในด้านการอนุรักษ์
ทรัพยากรทางทะเลมากกว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีระดับการศึกษา
มัธยมศึกษาตอนต้น/ตอนปลาย ปวช./ปวส. และปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ย 0.89, 0.57 และ 0.71 ตามลำดับ

ตารางที่ 4-36 การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยว
ชายหาดจอมเทียน จำแนกตามอาชีพ

การมีส่วนร่วมในการ อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ (n=18)		พนักงาน บริษัท เอกชน (n=42)		เกษตรกร กรรม /ประมง (n=8)		รับจ้างทั่วไป (n=138)		ประกอบ ธุรกิจ ส่วนตัว (n=132)		นักเรียน/ นักศึกษา (n=62)		F	Sig.
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		
	1.ด้านการอนุรักษ์ แหล่งน้ำ	3.93	0.48	3.64	0.44	3.60	0.44	3.75	0.39	3.64	0.41	3.74		
2.ด้านการอนุรักษ์ ชายหาด	3.60	0.65	3.26	0.58	3.51	0.66	3.50	0.57	3.57	0.55	3.64	0.42	2.812	.016*
3.ด้านการอนุรักษ์ พลังงาน	3.42	0.60	3.29	0.53	3.48	0.65	3.49	0.50	3.60	0.54	3.56	0.48	2.609	.025*
4.ด้านการอนุรักษ์ ทรัพยากรทางทะเล	3.23	0.90	2.89	0.71	3.41	0.49	3.14	0.74	3.26	0.73	3.26	0.72	2.001	.078
เฉลี่ย	3.52	0.63	3.24	0.49	3.50	0.46	3.45	0.44	3.51	0.46	3.53	0.38	2.691	.021*

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

จากตารางที่ 4-36 พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีอาชีพต่างกัน
มีระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ในภาพรวม
แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียน ที่มีอาชีพ
ต่างกันมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ในด้านการอนุรักษ์

แหล่งน้ำ ด้านการอนุรักษ์ชายหาด และด้านการอนุรักษ์พลังงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล พบว่า ไม่แตกต่างกัน

เพื่อให้ทราบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียน ที่มีช่วงอาชีพต่างกันมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ด้านภาพรวม ด้านการอนุรักษ์แหล่งน้ำ ด้านการอนุรักษ์พลังงาน และด้านการอนุรักษ์พลังงาน แตกต่างกันเป็นรายคู่

ดังนั้นจึงได้ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (LSD) เพื่อตรวจสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ซึ่งปรากฏผลดังตารางที่ 4-37-4-40

ตารางที่ 4-37 การเปรียบเทียบรายคู่ ของระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ด้านภาพรวม จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	n	\bar{X}	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	พนักงาน บริษัทเอกชน	เกษตรกร / ประมง	รับจ้าง ทั่วไป	ประกอบ ธุรกิจ ส่วนตัว	นักเรียน/ นักศึกษา
			3.52	3.24	3.50	3.45	3.50	3.52
รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	18	3.52	-	.27*	.02	.07	.02	-.00
พนักงาน บริษัทเอกชน	42	3.24		-	-.25	-.21*	-.26*	-.28*
เกษตรกร/ประมง	8	3.50			-	.05	-.01	-.04
รับจ้างทั่วไป	138	3.45				-	-.06	-.09
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	132	3.50					-	-.02
นักเรียน/นักศึกษา	62	3.52						-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-37 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของ มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ด้านภาพรวม จำแนกตามอาชีพ พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีอาชีพรับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ รับจ้างทั่วไป ประกอบธุรกิจส่วนตัว และ นักเรียน/ นักศึกษา มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียนในด้านภาพรวม มากกว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ย 0.27 0.21 0.26 และ 0.28 ตามลำดับ

ตารางที่ 4-38 การเปรียบเทียบรายคู่ ของระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการ
ท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ด้านการอนุรักษ์แหล่งน้ำ จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	n	\bar{X}	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	พนักงาน บริษัทเอกชน	เกษตรกร / ประมง	รับจ้าง ทั่วไป	ประกอบ ธุรกิจ ส่วนตัว	นักเรียน/ นักศึกษา
			3.93	3.64	3.60	3.75	3.64	3.74
รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	18	3.93	-	.29*	.33	.18	.28*	.19
พนักงาน บริษัทเอกชน	42	3.64		-	.03	-.11	.00	-.09
เกษตรกร/ประมง	8	3.60			-	-.15	-.04	-.13
รับจ้างทั่วไป	138	3.75				-	.10*	.02
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	132	3.64					-	-.09
นักเรียน/นักศึกษา	62	3.74						-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-38 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ด้านการอนุรักษ์แหล่งน้ำ จำแนกตามอาชีพ พบว่า

1. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ด้านการอนุรักษ์แหล่งน้ำมากกว่านักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ย 0.27 และ 0.28 ตามลำดับ

2. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีอาชีพรับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ด้านการอนุรักษ์แหล่งน้ำมากกว่านักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน และประกอบธุรกิจส่วนตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ย 0.10

ตารางที่ 4-39 การเปรียบเทียบรายกลุ่ม ของระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ด้านการอนุรักษ์ชายหาด จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	n	\bar{x}	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	พนักงาน บริษัทเอกชน	เกษตรกร / ประมง	รับจ้าง ทั่วไป	ประกอบ ธุรกิจ ส่วนตัว	นักเรียน/ นักศึกษา
			3.60	3.26	3.51	3.50	3.57	3.64
รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	18	3.60	-	.33*	.08	.10	.03	-.03
พนักงาน บริษัทเอกชน	42	3.26		-	-.24	-.23*	-.31*	-.37*
เกษตรกร/ประมง	8	3.51			-	.02	-.05	-.12
รับจ้างทั่วไป	138	3.50				-	-.07	-.14
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	132	3.57					-	-.07
นักเรียน/นักศึกษา	62	3.64						-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-39 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายกลุ่ม ของระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ด้านการอนุรักษ์ชายหาด จำแนกตามอาชีพ พบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีอาชีพรับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ รับจ้างทั่วไป ประกอบธุรกิจส่วนตัว และ นักเรียน/ นักศึกษามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ด้านการอนุรักษ์ชายหาดมากกว่านักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ย 0.33 0.23 0.31 และ 0.37 ตามลำดับ

ตารางที่ 4-40 การเปรียบเทียบรายคู่ ของระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ด้านการอนุรักษ์พลังงาน จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	n	\bar{x}	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	พนักงาน บริษัท เอกชน	เกษตรกร /ประมง	รับจ้าง ทั่วไป	ประกอบ ธุรกิจ ส่วนตัว	นักเรียน/ นักศึกษา
			3.42	3.29	3.48	3.49	3.60	3.56
รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	18	3.42	-	.12	-.06	-.07	-.19	-.15
พนักงาน บริษัทเอกชน	42	3.29		-	-.18	-.20*	-.31*	-.27*
เกษตรกร/ประมง	8	3.48			-	-.00	-.12	-.08
รับจ้างทั่วไป	138	3.49				-	-.11	-.07
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	132	3.60					-	.04
นักเรียน/นักศึกษา	62	3.56						-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-40 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ด้านการอนุรักษ์พลังงาน จำแนกตามอาชีพ พบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป ประกอบธุรกิจส่วนตัว และนักเรียน/นักศึกษา มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ด้านการอนุรักษ์พลังงานมากกว่านักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ย 0.20 0.31 และ 0.27 ตามลำดับ

ตารางที่ 4-41 การเปรียบเทียบมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน จำแนกตามระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	ไม่เกิน 10,000 บาท		10,001- 20,000 บาท		20,001- 30,000 บาท		30,001- 40,000 บาท		40,000 บาท ขึ้นไป		F	Sig.
	(n= 93)		(n= 155)		(n= 126)		(n=20)		(n=6)			
	\bar{x}	SD	\bar{x}	SD	\bar{x}	SD	\bar{x}	SD	\bar{x}	SD		
1.ด้านการอนุรักษ์แหล่งน้ำ												
น้ำ	3.72	0.42	3.72	0.40	3.70	0.39	3.74	0.43	3.20	0.47	2.442	.046*
2.ด้านการอนุรักษ์ชายหาด												
ชายหาด	3.23	0.56	3.49	0.58	3.70	0.42	3.99	0.37	3.65	0.15	15.138	.000*
3.ด้านการอนุรักษ์พลังงาน												
พลังงาน	3.26	0.52	3.49	0.54	3.70	0.47	3.77	0.42	3.42	0.09	11.342	.000*
4.ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล												
ทรัพยากรทางทะเล	2.87	0.74	3.09	0.78	3.43	0.59	3.72	0.51	3.40	0.35	12.527	.000*
เฉลี่ย	3.24	0.45	3.42	0.49	3.63	0.35	3.82	0.34	3.44	0.09	14.557	.000*

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

จากตารางที่ 4-41 พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียน ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ในภาพรวม และรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เพื่อให้ทราบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียน ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ในภาพรวม และรายด้านแตกต่างกันเป็นรายคู่

ดังนั้นจึงได้ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (LSD) เพื่อตรวจสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ซึ่งปรากฏผลดังตารางที่

4-42-4-46

ตารางที่ 4-42 การเปรียบเทียบรายกลุ่ม ของระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมใน การท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ในภาพรวม จำแนกตามระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

รายได้	n	\bar{x}	ไม่เกิน	10,001-	20,001-	30,001-	40,001
			10,000	20,000	30,000	40,000	บาทขึ้นไป
			3.24	3.42	3.63	3.82	3.44
ไม่เกิน 10,000 บาท	93	3.24	-	-.19*	-.39*	-.58*	-.20
10,001-20,000 บาท	155	3.42		-	-.20*	-.39*	-.02
20,001-30,000 บาท	126	3.63			-	-.19	.18
30,001-40,000 บาท	20	3.82				-	.38
40,001 บาทขึ้นไป	6	3.44					-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-42 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายกลุ่ม ของระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ด้านภาพรวม จำแนกตามระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า

1. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001-20,000 บาท, 20,001-30,000 บาท และ 30,001-40,000 บาท มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ในด้านการอนุรักษ์พลังงานมากกว่านักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนไม่เกิน 10,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ย 0.19, 0.39 และ 0.58 ตามลำดับ

2. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,001-30,000 บาท และ 30,001-40,000 บาท มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ในด้านการอนุรักษ์พลังงานมากกว่านักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001-20,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ย 0.20 และ 0.39 ตามลำดับ

ตารางที่ 4-43 การเปรียบเทียบรายคู่ ของระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมใน การท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ด้านการอนุรักษ์แหล่งน้ำ จำแนกตามระดับรายได้ เฉลี่ยต่อเดือน

รายได้	n	\bar{x}	ไม่เกิน	10,001-	20,001-	30,001-	40,001
			10,000	20,000 บาท	30,000	40,000	บาทขึ้นไป
			3.72	3.72	3.70	3.74	3.20
ไม่เกิน 10,000 บาท	93	3.72	-	.00	.02	-.01	.52*
10,001-20,000 บาท	155	3.72		-	.02	-.02	.52*
20,001-30,000 บาท	126	3.70			-	-.03	.50*
30,001-40,000 บาท	20	3.74				-	.54*
40,001 บาทขึ้นไป	6	3.20					-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-43 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ด้านการอนุรักษ์แหล่งน้ำ จำแนกตามระดับรายได้ เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ไม่เกิน 10,000 บาท 10,001-20,000 บาท 20,001-30,000 บาท และ 30,001-40,000 บาท มีส่วนร่วมใน การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ในด้านการอนุรักษ์แหล่งน้ำมากกว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 40,001 บาทขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ย 0.52 0.52 0.50 และ 0.54 ตามลำดับ

ตารางที่ 4-44 การเปรียบเทียบรายคู่ ของระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมใน การท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ด้านการอนุรักษ์ชายหาด จำแนกตามระดับรายได้ เฉลี่ยต่อเดือน

รายได้	n	\bar{x}	ไม่เกิน	10,001-	20,001-	30,001-	40,001
			10,000	20,000 บาท	30,000 บาท	40,000 บาท	บาทขึ้นไป
			3.23	3.49	3.70	3.99	3.65
ไม่เกิน 10,000 บาท	93	3.23	-	-0.25*	-0.47*	-0.75*	-0.41
10,001-20,000 บาท	155	3.49		-	-0.21*	-0.50*	-0.16
20,001-30,000 บาท	126	3.70			-	-0.28*	0.05
30,001-40,000 บาท	20	3.99				-	0.34
40,001 บาทขึ้นไป	6	3.6					-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-44 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ด้านการอนุรักษ์ชายหาด จำแนกตามระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า

1. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001-20,000 บาท 20,001-30,000 บาท และ 30,001-40,000 บาท มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ในด้านการอนุรักษ์ชายหาดมากกว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนไม่เกิน 10,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ย 0.25 0.47 และ 0.75 ตามลำดับ

2. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,001-30,000 บาท และ 30,001-40,000 บาท มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ในด้านการอนุรักษ์ชายหาดมากกว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001-20,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ย 0.21 และ 0.50 ตามลำดับ

3. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 30,001-40,000 บาท มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ในด้านการอนุรักษ์

ชายหาคมากกว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,001-30,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ย 0.28

ตารางที่ 4-45 การเปรียบเทียบรายคู่ ของระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ด้านการอนุรักษ์พลังงาน จำแนกตามระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	n	\bar{X}	ไม่เกิน	10,001-	20,001-	30,001-	40,001
			10,000	20,000	30,000	40,000	บาทขึ้นไป
			3.26	3.49	3.70	3.77	3.41
ไม่เกิน 10,000 บาท	93	3.26	-	-.23*	-.43*	-.51*	-.15
10,001-20,000 บาท	155	3.49		-	-.21*	-.28*	.07
20,001-30,000 บาท	126	3.70			-	-.07	.27
30,001-40,000 บาท	20	3.77				-	.35
40,001 บาทขึ้นไป	6	3.41					-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-45 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ด้านการอนุรักษ์พลังงาน จำแนกตามระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า

1. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001-20,000 บาท 20,001-30,000 บาท และ 30,001-40,000 บาท มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ในด้านการอนุรักษ์พลังงานมากกว่านักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนไม่เกิน 10,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ย 0.22, 0.43 และ 0.51 ตามลำดับ

2. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,001-30,000 บาท และ 30,001-40,000 บาท มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ในด้านการอนุรักษ์พลังงานมากกว่านักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001-20,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ย 0.21 และ 0.28 ตามลำดับ

ตารางที่ 4-46 การเปรียบเทียบรายคู่ ของระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมใน การท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล จำแนกตาม ระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	n	\bar{x}	ไม่เกิน	10,001-	20,001-	30,001-	40,001
			10,000	20,000 บาท	30,000	40,000	บาทขึ้นไป
			2.87	3.09	3.43	3.72	3.40
ไม่เกิน 10,000 บาท	93	2.87	-	-.23*	-.56*	-.86*	-.53
10,001-20,000 บาท	155	3.09		-	-.34*	-.63*	-.32
20,001-30,000 บาท	126	3.43			-	-.28	.03
30,001-40,000 บาท	20	3.72				-	.31
40,001 บาทขึ้นไป	6	3.40					-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-46 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล จำแนกตาม ระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า

1. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001-20,000 บาท 20,001-30,000 บาท และ 30,001-40,000 บาท มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ในด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลมากกว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนไม่เกิน 10,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ย 0.23 0.56 และ 0.86 ตามลำดับ

2. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,001-30,000 บาท และ 30,001-40,000 บาท มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ในด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลมากกว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001-20,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ย 0.34 และ 0.63

ตารางที่ 4-47 การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน จำแนกตามความถี่ในการมาท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียนใน 1 ปีที่ผ่านมา

การมีส่วนร่วม ในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	1-2 ครั้ง (n=136)		3-4 ครั้ง (n=144)		5-6 ครั้ง (n=32)		มากกว่า 6 ครั้ง (n=88)		F	Sig.
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		
	1.ด้านการอนุรักษ์แหล่งน้ำ	3.58	0.39	3.68	0.39	3.74	0.40	3.94		
2.ด้านการอนุรักษ์ชายหาด	3.42	0.46	3.40	0.58	3.40	0.52	3.92	0.47	22.331	.000*
3.ด้านการอนุรักษ์พลังงาน	3.44	0.47	3.42	0.55	3.32	0.47	3.85	0.45	18.045	.000*
4.ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล	3.07	0.67	3.13	0.79	3.17	0.80	3.45	0.67	5.182	.001*
เฉลี่ย	3.36	0.37	3.38	0.50	3.39	0.43	3.78	0.38	20.424	.000*

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

จากตารางที่ 4-47 พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียน ที่มีความถี่ในการมาท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียนใน 1 ปีที่ผ่านมาต่างกันมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ในภาพรวม และรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งยอมรับสมมติฐานการวิจัย

เพื่อให้ทราบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียน ที่มีความถี่ในการมาท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ต่างกันมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ด้านภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันเป็นรายคู่

ดังนั้นจึงได้ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (LSD) เพื่อตรวจสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ซึ่งปรากฏผลดังตารางที่

ตารางที่ 4-48 การเปรียบเทียบรายคู่ ของระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมใน การท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ด้านภาพรวม จำแนกตามความถี่ในการมาท่องเที่ยว ชายหาดจอมเทียนใน 1 ปีที่ผ่านมา

ความถี่	n	\bar{x}	1-2 ครั้ง	3-4 ครั้ง	5-6 ครั้ง	มากกว่า 6 ครั้ง
			3.36	3.38	3.39	3.78
1-2 ครั้ง	136	3.36	-	-0.02	-0.02	-0.42*
3-4 ครั้ง	144	3.38		-	-0.00	-0.39*
5-6 ครั้ง	32	3.39			-	-0.39*
มากกว่า 6 ครั้ง	88	3.78				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-48 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ด้านภาพรวม จำแนกตามความถี่ในการมาท่องเที่ยว ชายหาดจอมเทียนใน 1 ปีที่ผ่านมา พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีความถี่ใน การมาท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียนใน 1 ปีที่ผ่านมา มากกว่า 6 ครั้ง มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาด จอมเทียน ในด้านภาพรวมมากกว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ ชายหาดจอมเทียนที่มีความถี่ในการมาท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียนใน 1 ปีที่ผ่านมา 1-2 ครั้ง 3-4 ครั้ง และ 5-6 ครั้ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ย 0.42 0.39 และ 0.39 ตามลำดับ

ตารางที่ 4-49 การเปรียบเทียบรายคู่ ของระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ด้านการอนุรักษ์แหล่งน้ำ จำแนกตามความถี่ในการมาท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียนใน 1 ปีที่ผ่านมา

ความถี่	n	\bar{X}	1-2 ครั้ง	3-4 ครั้ง	5-6 ครั้ง	มากกว่า 6 ครั้ง
			3.58	3.68	3.74	3.94
1-2 ครั้ง	136	3.58	-	-0.09*	-0.16*	-0.36*
3-4 ครั้ง	144	3.68		-	-0.06	-0.26*
5-6 ครั้ง	32	3.74			-	-0.19*
มากกว่า 6 ครั้ง	88	3.94				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-49 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ด้านการอนุรักษ์แหล่งน้ำ จำแนกตามความถี่ในการมาท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียนใน 1 ปีที่ผ่านมา พบว่า

1. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีความถี่ในการมาท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียนใน 1 ปีที่ผ่านมา 3-4 ครั้ง และ 5-6 ครั้ง มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ด้านการอนุรักษ์แหล่งน้ำมากกว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีความถี่ในการมาท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียนใน 1 ปีที่ผ่านมา 1-2 ครั้ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ย 0.09 และ 0.16 ตามลำดับ

2. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีความถี่ในการมาท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียนใน 1 ปีที่ผ่านมา มากกว่า 6 ครั้ง มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ในด้านการอนุรักษ์แหล่งน้ำมากกว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีความถี่ในการมาท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียนใน 1 ปีที่ผ่านมา 1-2 ครั้ง 3-4 ครั้ง และ 5-6 ครั้ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ย 0.36 0.26 และ 0.19 ตามลำดับ

ตารางที่ 4-50 การเปรียบเทียบรายคู่ ของระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ด้านการอนุรักษ์ชายหาด จำแนกตามความถี่ในการมาท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียนใน 1 ปีที่ผ่านมา

ความถี่ .	n	\bar{x}	1-2 ครั้ง	3-4 ครั้ง	5-6 ครั้ง	มากกว่า 6 ครั้ง
			3.42	3.40	3.39	3.91
1-2 ครั้ง	136	3.42	-	.02	.02	-.49*
3-4 ครั้ง	144	3.40		-	.00	-.51*
5-6 ครั้ง	32	3.40			-	-.52*
มากกว่า 6 ครั้ง	88	3.92				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-50 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ด้านการอนุรักษ์ชายหาด จำแนกตามความถี่ในการมาท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียนใน 1 ปีที่ผ่านมา พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีความถี่ในการมาท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียนใน 1 ปีที่ผ่านมา มากกว่า 6 ครั้ง มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาด จอมเทียน ด้านการอนุรักษ์ชายหาดมากกว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีความถี่ในการมาท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียนใน 1 ปีที่ผ่านมา 1-2 ครั้ง 3-4 ครั้ง และ 5-6 ครั้ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ย 0.49 0.51 และ 0.52 ตามลำดับ

ตารางที่ 4-51 การเปรียบเทียบรายคู่ ของระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ด้านการอนุรักษ์พลังงาน จำแนกตามความถี่ในการมาท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียนใน 1 ปีที่ผ่านมา

ความถี่	n	\bar{X}	1-2 ครั้ง	3-4 ครั้ง	5-6 ครั้ง	มากกว่า 6 ครั้ง
			3.44	3.42	3.32	3.85
1-2 ครั้ง	136	3.44	-	.02	.11	-.41*
3-4 ครั้ง	144	3.42		-	.09	-.43*
5-6 ครั้ง	32	3.32			-	-.53*
มากกว่า 6 ครั้ง	88	3.85				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-51 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ด้านการอนุรักษ์พลังงานจำแนกตามความถี่ในการมาท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียนใน 1 ปีที่ผ่านมา พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีความถี่ในการมาท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียนใน 1 ปีที่ผ่านมา มากกว่า 6 ครั้ง มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ด้านการอนุรักษ์พลังงานมากกว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีความถี่ในการมาท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียนใน 1 ปีที่ผ่านมา 1-2 ครั้ง 3-4 ครั้ง และ 5-6 ครั้ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ย 0.49 0.51 และ 0.52 ตามลำดับ

ตารางที่ 4-52 การเปรียบเทียบรายคู่ ของระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล จำแนกตามความถี่ในการมาท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียนใน 1 ปีที่ผ่านมา

ความถี่	n	\bar{x}	1-2 ครั้ง	3-4 ครั้ง	5-6 ครั้ง	มากกว่า 6 ครั้ง
			3.07	3.13	3.17	3.45
1-2 ครั้ง	136	3.07	-	-0.05	-0.10	-0.38*
3-4 ครั้ง	144	3.13		-	-0.04	-0.32*
5-6 ครั้ง	32	3.17			-	-0.27
มากกว่า 6 ครั้ง	88	3.45				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-52 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลจำแนกตามความถี่ในการมาท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียนใน 1 ปีที่ผ่านมา พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีความถี่ในการมาท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียนใน 1 ปีที่ผ่านมา มากกว่า 6 ครั้ง มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาด จอมเทียน ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลมากกว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนที่มีความถี่ในการมาท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียนใน 1 ปีที่ผ่านมา 1-2 ครั้ง และ 3-4 ครั้ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ย 0.38 และ 0.32 ตามลำดับ

ตารางที่ 4-53 การเปรียบเทียบมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน จำแนกตามการเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการรักษาทรัพยากรธรรมชาติ

มีส่วนร่วม ในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	เคย (n=209)		ไม่เคย (n=191)		t	Sig.
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		
1. ด้านการอนุรักษ์แหล่งน้ำ	3.71	0.40	3.70	0.43	.371	.710
2. ด้านการอนุรักษ์ชายหาด	3.65	0.42	3.38	0.64	5.131	.000*
3. ด้านการอนุรักษ์พลังงาน	3.62	0.45	3.40	0.59	4.289	.000*
4. ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล	3.35	0.66	3.00	0.77	4.803	.000*
ภาพรวม	3.58	0.37	3.34	0.52	5.196	.000*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-53 พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียน ที่มีการเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการรักษาทรัพยากรธรรมชาติต่างก็มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียน ที่มีความถี่ในการมาท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียนใน 1 ปีที่ผ่านมา ต่างก็มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ด้านการอนุรักษ์ชายหาด, ด้านการอนุรักษ์พลังงาน และด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการอนุรักษ์แหล่งน้ำ พบว่า ไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 ผลการศึกษาแนวทางในการพัฒนามีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมที่ชายหาดบางแสน และชายหาดจอมเทียน

1. ชายหาดบางแสน

จากวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติของชายหาดบางแสน โดยการพัฒนาที่มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยว เกี่ยวกับการอนุรักษ์แหล่งน้ำ การอนุรักษ์ชายหาด ด้านการอนุรักษ์พลังงาน และด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล จำนวน 4 ประเด็น ซึ่งผลจากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการเกี่ยวกับการท่องเที่ยว เจ้าหน้าที่เทศบาลเมืองแสนสุข จำนวน 8 คน ได้แก่ 1. ผู้ประกอบการทางด้านห้องพัก (S1) 2. ผู้ประกอบการร้านอาหารตามชายหาด (S2) 3. ผู้ประกอบการร้านอาหารตามชายหาด (S3) 4. ผู้ประกอบการเกี่ยวกับการ

ให้บริการเตียงผ้าใบ (S4) 5. เจ้าหน้าที่เทศบาลเมืองแสนสุข คนที่ 1 (S5) 6. เจ้าหน้าที่เทศบาลเมืองแสนสุข คนที่ 2 (S6) 7. เจ้าหน้าที่เทศบาลเมืองแสนสุข คนที่ 3 (S7) 8. เจ้าหน้าที่เทศบาลเมืองแสนสุข คนที่ 4 (S8) พบว่ามีรายละเอียดดังนี้

1. แนวทางพัฒนา เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์แหล่งน้ำ ของนักท่องเที่ยว

พบว่า นักท่องเที่ยวทั่วไปมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง มีทั้งดีและไม่ดีปะปนกันไป ส่วนปัญหาน้ำทะเลที่หาดบางแสนนั้นพบว่ามี ความขุ่นมัวดินเงิน ขยะเต็มน้ำทะเล น้ำทะเลสกปรก ต้องมีการฟื้นฟูน้ำทะเลที่ชายหาดบางแสนอย่างเร่งด่วนเพราะมีความเสื่อมโทรมมาก ทั้งจากการทำลายของนักท่องเที่ยวกลุ่มกลางคืน ที่มาสังสรรค์ กินดื่มกันบริเวณริมชายหาด โดยคนกลุ่มนี้เมื่อดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไปเป็นจำนวนมาก ก็ส่งผลให้ขาดสติ จึงทำให้เกิดพฤติกรรมต่าง ๆ ที่ไม่พึงประสงค์ เช่น การถ่ายปัสสาวะลงในน้ำทะเล การทิ้งขยะ ก้นบุหรี่ ฯลฯ และอีกปัจจัยคือ

จากอุตสาหกรรม โดยในหลายปีที่ผ่านมาเขตชายหาดบางแสน มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจเป็นอย่างมากทั้ง ร้านอาหาร โรงแรม คอนโดมิเนียม ทำให้เกิดการก่อสร้างมากมาย ผลที่ตามมาคือการปล่อยน้ำเสียจากโรงแรม ห้องพัก เศษวัสดุก่อสร้างที่ปลิวลงน้ำทะเลเป็นจำนวนมาก ดังคำกล่าวที่ว่า

S4 “...ปัญหาส่วนใหญ่ นั้นเกิดจากนักท่องเที่ยวที่มากินเหล้ากันตอนกลางคืนที่เมาแล้วไม่มีสติ ชอบไปยื่นถ่ายปัสสาวะลงในน้ำทะเล...”

S8 “...นักท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมทำลายทรัพยากรธรรมชาติอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะกลุ่มธุรกิจร้านอาหารที่ชอบละเมิดข้อตกลง โดยมักง่ายทิ้งของเสียลงน้ำทะเล...”

แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์แหล่งน้ำ พบว่า ทั้งผู้ประกอบการมีแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวเป็นของตนอยู่แล้ว โดยการจัดหาถังขยะมาให้ให้นักท่องเที่ยวสะดวกในการทิ้งให้มากที่สุด อีกสิ่งหนึ่งก็คือการติดป้ายณรงค์ขอความร่วมมือในการอนุรักษ์แหล่งน้ำร่วมกัน ส่วนทางเทศบาลเมืองแสนสุข ได้ใช้วิธีการณรงค์โครงการอนุรักษ์แหล่งน้ำโดยทำการประชาสัมพันธ์ ผ่านเสียงตามสายและการแจกแผ่นพับ เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้เกิดจิตสำนึกในการอนุรักษ์แหล่งน้ำ นอกจากนี้วิธีการละมุนละม่อมแล้ว เทศบาลยังใช้มาตรการทางกฎหมายควบคุม เช่น โครงการทิ้งจับ ปรับ แต่อย่างไรก็ดีผู้ประกอบการยังได้ให้คำแนะนำว่าทางเทศบาลเมือง ควรเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินการ โครงการต่าง ๆ ให้บรรลุเป้าหมาย ดังคำกล่าวที่ว่า

S4 “...แน่นอนทางเราได้มีการประชาสัมพันธ์เรื่องการอนุรักษ์แหล่งน้ำ โดยการบอกกล่าวให้มีการเก็บขยะ และบอกสถานที่ทิ้งขยะเสมอ เพื่อให้นักท่องเที่ยวสะดวกในการทิ้งขยะและทำความสะอาด...”

S5 “...ในส่วนนี้เราก็มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับโครงการอนุรักษ์แหล่งน้ำของเราอย่างต่อเนื่องผ่านเสียงตามสายและแผ่นพับ เพื่อรณรงค์ไม่ให้ทิ้งน้ำท่อกเทียว และผู้ประกอบการ ทั้งของเสียลงน้ำทะเล...”

2. แนวทางพัฒนา เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ชายหาด ของนักท่องเที่ยว

พบว่า ชายหาดบางแสนต้องได้รับการพัฒนาอย่างเร่งด่วน ซึ่งสาเหตุของความเสื่อมโทรมมาจากหลายปัจจัย ได้แก่ ความล่าช้าในการเก็บขยะของเทศบาล ซึ่งในช่วงกลางคืนนั้นจะมีทั้งคนเก็บขยะ ศูนย์ มาค้นหาในสิ่งที่ตนต้องการและปล่อยให้เลอะเทอะ เมื่อมีลมแรง ๆ จะพัดขยะลงไปตามชายหาด อีกประการคือยังมีถังขยะประเภทคัดแยกยังไม่เพียงพอ และกลุ่มนักท่องเที่ยวกลางคืนที่นั่งดื่มเหล้าจนขาดสติยังคิด โดยภาพรวมพบว่า นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมดีให้ความร่วมมือกับผู้ประกอบการในเรื่อง ไม่ทิ้งเศษขยะลงตามชายหาด ซึ่งถือว่านักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในส่วนของตนเองดี ดังคำกล่าวที่ว่า

S3 “...ที่ชายหาดสกปรกนั้นเป็นเพราะคนเก็บขวด เก็บขยะ เจ้าเขี่ยๆหาขยะอันไหนไม่เอาเอาเค้าก็ทิ้งไว้ เวลานักท่องเที่ยวเก็บขยะใส่ถุงแยก ๆ ไว้คนเก็บขยะเค้าก็มาคุ้ย ๆ หาอันไหนไม่เอาเค้าก็ทิ้งไว้ อย่างนั้น...”

S6 “...นักท่องเที่ยวเค้ามาก็ทำลายทรัพยากรอย่างต่อเนื่องโดยไม่คำนึงถึงทรัพยากรธรรมชาติ บริเวณริมชายหาดที่กำลังเสื่อมถอยลงทุกวัน ...”

แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ชายหาด พบว่า ควรพัฒนาการจัดการขยะในบริเวณพื้นที่ โดยการจัดหาถังขยะอย่างเพียงพอทั่วถึง และควรมีถังขยะแบบคัดแยกประเภทในอนาคต รวมไปถึงการจัดเก็บขยะควรมีความรวดเร็ว และเพิ่มความถี่ในการจัดเก็บขยะในช่วงวันเสาร์-วันอาทิตย์-วันหยุด ซึ่งเป็นวันที่มีขยะเป็นจำนวนมาก ยิ่งไปกว่านั้นทางเทศบาลเมืองแสนสุขควรที่จะสนับสนุนให้ภาคประชาชนรวมกลุ่มกันจัดตั้งกลุ่ม ชุมชน ชมรม สมาคม เพื่อการอนุรักษ์ชายหาดบางแสน เพื่อสร้างความแข็งแกร่งในการดำเนินการอนุรักษ์ชายหาดอย่างเป็นทางการดังคำกล่าวที่ว่า

S3 “...อยากให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเค้าจริงจังเรื่องการอนุรักษ์ชายหาดหน่อยเพราะชายหาดนั้นเป็นเหมือนบ้านของเรา...”

S4 “...แน่นอนทางเราได้มีการประชาสัมพันธ์เรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยการบอกกล่าวให้มีการเก็บขยะ และบอกสถานที่ทิ้งขยะเสมอ เพื่อให้นักท่องเที่ยวสะดวกในการทิ้งขยะและทำความสะอาด และก็อยากให้เทศบาลมาเก็บขยะให้ดีกว่านี้...”

3. แนวทางพัฒนา เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์พลังงานของนักท่องเที่ยว พบว่า การอนุรักษ์พลังงานในส่วนของที่พัก และห้องน้ำสาธารณะนั้น นักท่องเที่ยวให้ความร่วมมือกับทางผู้ประกอบการเป็นอย่างดีโดยส่วนใหญ่เมื่อเข้าใช้บริการก็จะเปิดใช้เครื่องใช้ไฟฟ้าแต่จำเป็นเช่น เครื่องปรับอากาศ ไฟเฉพาะส่วน เมื่อออกไปข้างนอกนักท่องเที่ยวส่วนมากจะปิดไฟ-น้ำ ในห้องหมจะมีเพียงส่วนน้อยที่จะเปิดทิ้งไว้อาจจะด้วยความหลงลืม หรือเพราะความมั่งง่าย ต้องใช้ให้คุ้มกับจำนวนเงินที่เสียไป ส่วนเรื่องการเดินทางมาท่องเที่ยวก็พบว่า ส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวจะมากันเป็นกลุ่มคณะ โดยใช้รถกระบะ เป็นส่วนใหญ่ถ้าหากเป็นรถยนต์ก็จะนั่งกันมาเต็มคันรถ ซึ่งเป็นสิ่งที่ดีมาก ดังคำกล่าวที่ว่า

S1 “...บางคนเค้าเข้ามาเปิดแอร์แล้วก็ออกไปข้างนอกเลย บางคนก็เปิดแล้วอยู่เลย แต่ส่วนใหญ่เข้าห้องก็จะเปิดแอร์กันหมด แต่พอออกไปเค้าก็ปิดกันเกือบหมด...”

S3 “...ส่วนใหญ่คนที่มาจากต่างจังหวัดไกล ๆ นั้นก็มาด้วยกัน ถ้าเป็นเด็กวัยรุ่นก็เหมาะสมแถมกันมา...”

แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์พลังงาน พบว่า ต้องมีการรณรงค์ในเรื่องการอนุรักษ์พลังงานอย่างต่อเนื่อง โดยการจัดตั้งป้ายโฆษณาเพื่อสร้างเสริม และปลูกจิตสำนึกเกี่ยวกับการใช้พลังงานอย่างประหยัดและคุ้มค่า เช่น การรณรงค์ให้นั่งรถมาด้วยกัน หรือใช้การขนส่งสาธารณะ การให้ดับเครื่องยนต์ทุกครั้งในขณะจอดรถ ฯลฯ นอกจากนี้ทางผู้ประกอบการเองควรติดป้ายรณรงค์ ให้ผู้เข้าใช้บริการ ปิดไฟ ปิดน้ำ เมื่อไม่จำเป็น ทั้งนี้ยังสามารถเป็นการลดต้นทุนให้แก่ผู้ประกอบการ ได้อย่างมาติเดียว ดังคำกล่าวที่ว่า

S1 “...ก็ควรมีการติดป้ายตามห้องพักให้ช่วยกันปิดไฟถ้าไม่ได้ใช้อะไรประมาณนี้...”

S6 “...การสร้างจิตสำนึกนี้เป็นเรื่องที่สำคัญ และละเอียดอ่อนมาก ต้องค่อย ๆ เป็น ค่อย ๆ ไป เดี่ยวพฤติกรรมมันจะตามก็จะตามมาเอง...”

4. แนวทางพัฒนา เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล ของนักท่องเที่ยว

พบว่า ทรัพยากรทางทะเลโดยเฉพาะ ป่าชายเลน ปัจจุบันนั้นถูกทำลายอย่างหนัก และเหลือน้อยลงไปทุกที สาเหตุสำคัญนั้นเกิดจากการก่อสร้างร้านอาหารที่บุกรุกลงไปในพื้นที่ป่าชายเลน นอกจากนี้ยังมีการทิ้งขยะ ของเสีย ลงไปบริเวณป่าชายเลน ซึ่งการที่นักท่องเที่ยวจะเข้ามามีส่วนร่วมในการช่วยปลูกป่าชายเลนก็เป็นเรื่องยาก เพราะนักท่องเที่ยวที่เดินทางมานั้นต้องการที่จะเดินทางเข้ามาพักผ่อนเพียงอย่างเดียว ในส่วนนี้มันทำให้การสร้างจิตสำนึก และการมีส่วนร่วมทำได้ยาก ต้องใช้เวลาในการมาเข้าร่วมกิจกรรมที่เทศบาลจัดขึ้นซึ่งเป็นเรื่องยาก ดังคำกล่าวที่ว่า

S2 “...ส่วนใหญ่เกิดจากพวกร้านอาหารแถว ๆ ทางไปอ่างศิลาที่สร้างร้านขึ้นไปในป่าชายเลนเลย...”

S7 “...นักท่องเที่ยวที่เข้ามาเที่ยวเพียงแค่วันเดียว แล้วก็จากไปในส่วนนี้มันทำให้การสร้างจิตสำนึกทำได้ยาก ต้องใช้เวลาในการมาเข้าร่วมกิจกรรมปลูกป่าชายเลนที่เทศบาลจัด ซึ่งเป็นเรื่องยาก...”

ในแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล พบว่า ควรมีการสำรวจและจัดทำข้อมูลแหล่งพื้นที่ทรัพยากรทางทะเล ที่ยังมีความอุดมสมบูรณ์ทางธรรมชาติ และจัดทำแผนการอนุรักษ์ป้องกันพื้นที่ดังกล่าวให้คงสภาพเดิมไว้ให้มากที่สุด หลังจากนั้นจะต้องใช้มาตรการทางกฎหมายอย่างจริงจังสำหรับผู้ที่จะทำผิดเกี่ยวกับการทำลายทรัพยากรทางทะเล และทำการปลูกจิตสำนึก ให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว ประชาชนในพื้นที่ และผู้ประกอบการถึงความสำคัญของทรัพยากรทางทะเล ดังคำกล่าวที่ว่า

S2 “...เทศบาลอย่าเพิกเฉยกับสิ่งที่คนพวกนี้ทำ ต้องเอาจริงจังมากขึ้นกว่านี้...”

S6 “...สร้างแนวทางในการสร้างจิตสำนึกไปควบคู่กับมาตรการทางกฎหมายเหมือนอย่างเทศบาลก็จะมีการบันทึกข้อตกลงระหว่างเทศบาลกับผู้ประกอบการคล้าย ๆ ว่าเป็นสัญญาเราต้องทำร่วมกัน...”

2. ชายหาดจอมเทียน

จากวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติของชายหาดจอมเทียน โดยการพัฒนาที่มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยว เกี่ยวกับการอนุรักษ์แหล่งน้ำ การอนุรักษ์ชายหาด ด้านการอนุรักษ์พลังงาน และด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล จำนวน 4 ประเด็น ซึ่งผลจากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการเกี่ยวกับการท่องเที่ยว เจ้าหน้าที่เมืองพัทยา และเจ้าหน้าที่เทศบาลนาจอมเทียน จำนวน 8 คน ได้แก่ 1. ผู้ประกอบการทางด้านห้องพัก (J1) 2. ผู้ประกอบการร้านอาหารตามชายหาด (J2) 3. ผู้ประกอบการห้องน้ำสาธารณะ(J3) 4. ผู้ประกอบการเกี่ยวกับการให้บริการเตียงผ้าใบ (J4) 5. เจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลนาจอมเทียน (J5) 6. เจ้าหน้าที่เทศบาลนาจอมเทียน (J6) 7. เจ้าหน้าที่เมืองพัทยา (J7) 8. เจ้าหน้าที่เมืองพัทยา (J8) พบว่ามีรายละเอียดดังนี้

1. แนวทางพัฒนา เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์แหล่งน้ำ ของนักท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยว นั้นมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์แหล่งน้ำยังไม่มากเท่าที่ควร ปัญหาส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องของความสะอาด มีการทิ้งเศษขยะลงน้ำเป็นจำนวนมากซึ่งทางเมืองพัทยา และผู้ประกอบการได้มีการจัดที่ทิ้งขยะไว้ เป็นจำนวนมาก แต่ก็ยังมีเศษขยะตามทะเลอยู่ แต่ทางผู้ประกอบการยืนยันว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความรับผิดชอบในการจัดการเศษขยะของตนเองได้

ดี จึงคาดว่าสาเหตุในเรื่องดังกล่าวนั้นมาจากสาเหตุอื่น ได้แก่ การก่อสร้างอสังหาริมทรัพย์ ธุรกิจ โรงแรม ห้องพัก ส่วนประเด็นเรื่องของการเข้าร่วมกิจกรรมที่เทศบาลจัด นั้นมีเพียงผู้ประกอบการ เท่านั้นที่เข้ามามีส่วนร่วมมาก ยังไม่ปรากฏว่ามีนักท่องเที่ยวมาเข้าร่วมกิจกรรมแต่อย่างใด ยังเป็น ประเด็นที่ต้องพัฒนา ดังคำกล่าวที่ว่า

J2 “...นักท่องเที่ยวเค้าก็รับผิชอบในส่วนเค้าของตัวเองคะไม่ได้ทิ้งขยะ หรือถ่ายของเสีย ลงน้ำทะเลมากเท่าไร...”

J8 “... นักท่องเที่ยวเค้ามาเค้าก็รับผิชอบในส่วนของตัวเองคะ ทิ้งขยะเป็นที่ที่เป็นทาง ไม่ได้ทิ้ง ลงในน้ำทะเล แต่ไม่ถึงกับมาเข้ากิจกรรมที่ทางเมืองพัทยาจัด ส่วนใหญ่ก็จะเป็นผู้ประกอบการ มากกว่า...”

แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์แหล่งน้ำ พบว่า พัฒนาระบบตรวจสอบ ประชากรแฝง และจำนวนนักท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพ เพื่อความแม่นยำในการวิเคราะห์ ทรัพยากรในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะเพื่อกำหนดงบประมาณ เพื่อใช้สำหรับ สาธารณูปโภค อาทิเช่น ระบบบำบัดน้ำเสีย การกำจัดขยะ เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อรองรับการเข้ามาเป็น จำนวนมากของนักท่องเที่ยว นอกจากนั้นเมืองพัทยายังส่งเสริมให้ใช้กฎหมายอย่างจริงจัง ต่อ ผู้ประกอบการ ประชาชน และนักท่องเที่ยวที่ไม่ปฏิบัติตาม กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ เพื่อให้เป็น บรรทัดฐานต่อสังคม และเป็นตัวอย่างแบบแผน ดังคำกล่าวที่ว่า

J6 “...เราวางแผนพัฒนากันอยู่ตลอดเวลาสำหรับการอนุรักษ์น้ำทะเลให้สะอาด ทั้งโครงการสร้างระบบบำบัดน้ำเสีย กำจัดขยะ ฯลฯ...”

J7 “...เรามีแผนพัฒนาทั้ง 1,3,5 และ 10 ปี เราวางอย่างเป็นระบบ เช่นการบำบัดน้ำเสีย กำจัดขยะอบรมผู้ประกอบการ ฯลฯ เราทำเพื่อรองรับการเติบโตของเมืองและการท่องเที่ยว...”

2. แนวทางพัฒนา เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ชายหาด ของนักท่องเที่ยว

พบว่า ในปัจจุบันมีนักท่องเที่ยว เข้ามาท่องเที่ยว และใช้พื้นที่บริเวณชายหาดจอมเทียน เป็นจำนวนมาก ซึ่งผลกระทบที่ได้รับโดยตรงคือ ปัญหาการเสื่อมสภาพของสิ่งแวดล้อม ปัญหาขยะ ที่เพิ่มจำนวนมากขึ้น ชายหาดจอมเทียนจึงควรมีการฟื้นฟู เร่งการพัฒนา และอนุรักษ์พื้นที่ที่ยังไม่ ถูกทำลาย ซึ่งการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยว พบว่ามีบ้างบางส่วน โดยส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องการจัด ขยะลงถัง โดยผู้ประกอบการกล่าวถึงสาเหตุที่เกิดจากปัจจัยหลาย ๆ อย่างเช่น กลุ่มผู้เก็บขยะขาย สุntax เป็นต้น โดยการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวนั้นมีให้เห็นบ้าง แต่ยังไม่ค่อย ซึ่งส่วนใหญ่จะมี ส่วนร่วมในลักษณะการรับผิดชอบในระดับปัจเจกเท่านั้น การเข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ยังมีให้เห็น น้อยมาก ดังคำกล่าวที่ว่า

J4 “...นักท่องเที่ยวก็น่ามีส่วนร่วมรักษาชายหาดกันพอสมควร ทั้งที่เป็นที่เป็นทางตามที่ได้มีการจัดไว้ให้...”

แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ชายหาด พบว่า เมืองพัทยาควรต้องพัฒนาวิธีการเชิญชวนนักท่องเที่ยวให้เข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ชายหาด ไม่ว่าจะเป็นการไม่ทิ้งเศษขยะลงตามชายหาด การเข้ามาร่วมกันเก็บขยะตามชายหาด วิธีการคัดแยกขยะก่อนทิ้ง โดยการโฆษณาประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสาธารณะ ได้แก่ ป้ายโฆษณา ประจักษ์เสียดตามสาย และการให้ผู้ประกอบการในพื้นที่เป็นสื่อกลางในการถ่ายทอดนโยบายไปสู่นักท่องเที่ยว ดังคำกล่าวที่ว่า

J4 “...เรามีการวางถังขยะข้างโต๊ะรับประทานอาหารเพื่อให้นักท่องเที่ยวมีความสะดวกสบายในการรักษาความสะอาดมากขึ้น นอกจากนั้นยังมีการบอกกล่าวว่าอย่าทิ้งขยะลงชายหาดนะ ช่วย ๆ กัน...”

J6 “...ขั้นตอนนี้ควรมีทั้งติดป้ายเชิญชวนให้นักท่องเที่ยวร่วมมือกัน และมีการจัดโครงการให้ความรู้กับผู้ประกอบการ...”

3. แนวทางพัฒนา เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์พลังงานของนักท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์น้อยมาก ในการเดินทางมาท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวมักที่ใช้ใช้ทรัพยากรธรรมชาติ ด้านพลังงานอย่างฟุ่มเฟือย โดยการเปิดเครื่องใช้ไฟฟ้า เช่น เครื่องปรับอากาศ พัดลม โทรทัศน์ ฯลฯ ทั้งไว้ตลอดเวลา นอกจากนั้นยังพบอีกว่า ในการเดินทางมายังชายหาดจอมเทียน นักท่องเที่ยวเดินทางโดยรถยนต์ส่วนตัว ซึ่งส่วนใหญ่จะมากันเป็นคู่ มานัดเจอกันที่ปลายทางโดยขับรถกันมาคนละคัน เรียกได้ว่าเลือกความสะดวกเป็นหลัก ดังคำกล่าวที่ว่า

J1 “...เค้าเข้ามาพักกันก็เปิดเครื่องใช้ไฟฟ้าทุกอย่าง คงจะคำนึงถึงความความคุ้มค่ามากกว่าสิ่งอื่น ๆ ...”

J2 “...ก็เห็นเค้ามารถไครรรถมันกัน ก็มากันคันละ 2 คน ...”

แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์พลังงาน พบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ นั้นมีการวางแผนที่จะปลูกจิตสำนึกให้กับนักท่องเที่ยวโดยการรณรงค์ในเรื่องการอนุรักษ์พลังงาน ด้วยวิธีการติดป้ายให้เปิด-ปิด เครื่องใช้ไฟฟ้า น้ำประปา เมื่อไม่จำเป็น ในส่วนของเมืองพัทยาคควรจะต้องส่งเสริมการโฆษณาประชาสัมพันธ์ถึงวิธีการอนุรักษ์พลังงานถึงวิธีการใช้อย่างประหยัด คุ้มค่า อย่างทั่วถึง เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด และจัดการฝึกอบรมถึงวิธีการประหยัดพลังงานแก่ผู้ประกอบการต่าง ๆ นอกอย่างจะเป็นการอนุรักษ์พลังงานแล้วยังส่งผลต่อการลดต้นทุนของธุรกิจได้อีกด้วย

J3 “...เราก็มีการติดป้ายธงรงค์ไว้ในห้องน้ำให้ช่วยกันปิดเมื่อไม่จำเป็น...”

J6 “...ในประเด็นนี้เรามีทั้งติดป้ายเชิญชวนให้นักท่องเที่ยวมาร่วมมือกัน และมีการจัดโครงการให้ความรู้กับผู้ประกอบการ...”

4. แนวทางพัฒนา เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล ของนักท่องเที่ยว

พบว่า จากการเจริญเติบโตของพืชน้ำในหลายสิบปีที่ผ่านมา ได้ทำลายทรัพยากรทางทะเลอย่างต่อเนื่อง จนทำให้ป่าชายเลนที่เหลือเพียงแห่งเดียวคือในเขตบริเวณอ่าวนาเกลือ ซึ่งไกลจากมากจากตัวเมืองพืชน้ำจะนำนักท่องเที่ยวที่มีจุดประสงค์ คือ การเดินทางมาพักผ่อน ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล เป็นเรื่องที่ยากพอสมควรจึงทำให้นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในเรื่องนี้น้อยมาก เมื่อเทียบกับด้านอื่น ๆ ดังคำกล่าวที่ว่า

J6 “...ส่วนใหญ่เค้ามาพักผ่อนกัน จะให้ไปปลูกป่า ร้อน ๆ เหงื่อ ๆ เค้าคงไม่ไปกันหรอก...”

แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล พบว่า ทางเมืองพืชน้ำจะต้องสำรวจและจัดทำข้อมูลแหล่งพื้นที่ซึ่งมีความอุดมสมบูรณ์ทางธรรมชาติ และจัดทำแผนการอนุรักษ์ป้องกันพื้นที่ดังกล่าวให้คงสภาพเดิมไว้ให้มากที่สุด จากนั้นจะต้องฟื้นฟูป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งด้วยการปลูกแนวปะการังเทียม การปลูกป่าชายเลน ส่วนการที่จะนำนักท่องเที่ยวเข้ามามีส่วนร่วม เมืองพืชน้ำจะต้องประชาสัมพันธ์ ถึงประโยชน์และผลกระทบของทรัพยากรธรรมชาติ ทางด้านแนวปะการังเทียม และป่าชายเลน ว่ามีความสำคัญในเรื่องของการกัดเซาะชายฝั่ง ความสวยงามของธรรมชาติ ดังคำกล่าวที่ว่า

J5 “...เราก็ทำอยู่ตลอดเวลา จะคู่ได้จากแผนพัฒนาชายหาดจอมเทียน เรามีนโยบายในการฟื้นฟูและพัฒนาชายหาดจอมเทียนอย่างชัดเจน เช่น โครงการทำปะการังเทียม โครงการปล่อยปู-ปล่อยกุ้ง ธนาคารปู โครงการปลูกป่า เป็นต้น...”

บทที่ 5

อภิปรายและสรุปผล

การวิจัยเรื่อง ระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสน และชายหาดจอมเทียน จังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์ในการวิจัย คือ 1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสน และชายหาดจอมเทียน จังหวัดชลบุรี และ 2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสน และชายหาดจอมเทียน จังหวัดชลบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักท่องเที่ยวชาวไทย ที่ชายหาดบางแสน จำนวน 400 คน และที่ชายหาดจอมเทียน จำนวน 400 คน ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในพื้นที่ชายหาดบางแสน และที่ชายหาดจอมเทียน พื้นที่ละ 4 คน และเจ้าหน้าที่เทศบาลแสนสุข เจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลนาจอมเทียนกับเจ้าหน้าที่เมืองพัทยา พื้นที่ละ 4 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 แบบ คือ 1. แบบสอบถาม ได้แบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับความมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยว และ 2. แบบสัมภาษณ์เจาะลึก โดยศึกษาการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม 4 ด้าน ได้แก่ 1.แนวทางพัฒนาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์แหล่งน้ำ ของนักท่องเที่ยว 2. แนวทางพัฒนาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ชายหาดของนักท่องเที่ยว 3. แนวทางพัฒนาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์พลังงานของนักท่องเที่ยว 4. แนวทางพัฒนาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์แหล่งน้ำของนักท่องเที่ยว การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS สถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการวิเคราะห์บรรยายเชิงพรรณนาคความ

สรุปผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ตอบแบบสอบถามที่ชายหาดบางแสน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 53.7 มีอายุอยู่ในช่วงระหว่าง 21-30 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 43.1 ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 58.8 ประกอบอาชีพนักเรียน/ นักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 37.1 ส่วนใหญ่มีความถี่ในการเดินทางท่องเที่ยว

ไม่เกิน 4 ครั้ง/ ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 49 และเคยเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับการรักษา
 ทรัพยากรธรรมชาติ คิดเป็นร้อยละ 58

ปัจจัยส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ตอบแบบสอบถามที่ชายหาดจอมเทียน
 พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 52.8 มีอายุอยู่ในช่วงระหว่าง 31-40 ปี
 มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 52.4 ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปวช./ ปวส. คิดเป็นร้อยละ 40.4 ประกอบ
 อาชีพรับจ้างทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 34.6 ส่วนใหญ่มีรายได้ระหว่าง 10,001-20,000 บาท คิดเป็น
 ร้อยละ 38.5 ส่วนใหญ่มีความถี่ในการเดินทางท่องเที่ยว ไม่เกิน 4 ครั้ง/ ปี คิดเป็นร้อยละ 49 และ
 เคยเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับการรักษาทรัพยากรธรรมชาติ คิดเป็นร้อยละ 42.9

ส่วนที่ 2 การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน
 และชายหาดจอมเทียนของนักท่องเที่ยวชาวไทย พบว่า นักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่
 มีระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ในภาพรวมอยู่
 ในระดับมาก และชายหาดจอมเทียน ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านที่นักท่องเที่ยวมี
 ส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมชายหาดบางแสนและชายหาดจอมเทียน มากที่สุดคือ
 ด้านการอนุรักษ์แหล่งน้ำ ส่วนด้านที่นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมชายหาด
 บางแสนและชายหาดจอมเทียน น้อยที่สุดคือด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล

ด้านการอนุรักษ์แหล่งน้ำ พบว่า ในภาพรวมทั้งนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสน
 และชายหาดจอมเทียนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก โดยนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสน มี
 ส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ด้านการอนุรักษ์แหล่งน้ำในประเด็นเรื่อง การไม่ทิ้งขยะ
 สิ่งปฏิกูลทุกชนิดลงในแหล่งน้ำ มากที่สุด ซึ่งแตกต่างจากนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาด
 จอมเทียนที่มีส่วนร่วมในประเด็นเรื่อง การมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมรณรงค์ในโครงการ หรือ
 ชมรมเป็นจิตอาสาในการพัฒนาและบำรุงแหล่งน้ำ มากที่สุด ส่วนประเด็นที่นักท่องเที่ยวที่ชายหาด
 บางแสนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมน้อยที่สุดคือ การมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมรณรงค์ใน
 โครงการ หรือชมรมเป็นจิตอาสาในการพัฒนาและบำรุงแหล่งน้ำ และนักท่องเที่ยวที่ชายหาด
 จอมเทียนมีส่วนร่วมกับประเด็นเรื่องการมีส่วนร่วมในการต่อต้านหรือไม่สนับสนุนผู้ประกอบการ
 ร้านค้าที่ทำลายทรัพยากรน้ำด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น ทิ้งสิ่งปฏิกูลลงทะเล น้อยที่สุด

ด้านการอนุรักษ์ชายหาด พบว่า ในภาพรวมทั้งนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสน
 และชายหาดจอมเทียนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก โดยทั้งนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสน
 และชายหาดจอมเทียน มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ด้านการอนุรักษ์แหล่งน้ำในประเด็น
 เรื่องการไม่เก็บทราย ก้อนหิน และสัตว์น้ำตามชายหาดไปเป็นที่ระลึก ส่วนประเด็นที่นักท่องเที่ยวที่
 ชายหาดบางแสนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมน้อยที่สุดคือ นักท่องเที่ยวมีการคัดแยก

ประเภทขยะ ให้ถูกต้อง โดยแยกเป็นขยะเปียกและขยะแห้ง และที่ชายหาดจอมเทียนคือ นักท่องเที่ยวหลีกเลี่ยงการเพิ่มขยะ โดยการใช้ถุงผ้าแทนถุงพลาสติกในการมาซื้อของที่บริเวณชายหาด

ด้านการอนุรักษ์พลังงาน พบว่า ในภาพรวมทั้งนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสน และชายหาดจอมเทียนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก โดยนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสน มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ด้านการอนุรักษ์พลังงานในประเด็นเรื่อง การใช้บริการห้องน้ำตามสถานที่ที่ให้บริการนักท่องเที่ยวจะคำนึงถึงการประหยัดน้ำมากกว่าการใช้ให้คุ้มค่างบเงินที่ได้จ่ายไป ซึ่งแตกต่างจากนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสนที่ชายหาดจอมเทียนที่มีส่วนร่วมในประเด็นเรื่องเมื่อนักท่องเที่ยวมีโอกาสเข้าพัก ที่โรงแรม รีสอร์ท และที่พักต่าง ๆ นักท่องเที่ยวจะเปิดไฟฟ้า เท่าที่จำเป็นเท่านั้น ส่วนประเด็นที่นักท่องเที่ยวที่ชายหาดบางแสนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมน้อยที่สุดคือ เมื่อนักท่องเที่ยวมีโอกาสเข้าพัก ที่โรงแรม รีสอร์ท และที่พักต่าง ๆ นักท่องเที่ยวจะเปิดไฟฟ้า เท่าที่จำเป็นเท่านั้น ส่วนที่ชายหาดจอมเทียนคือ นักท่องเที่ยวช่วยปิดน้ำทุกครั้งเมื่อมีผู้ลิมปิดน้ำในสถานที่สาธารณะ หรือในการเข้าพักที่โรงแรม

ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล พบว่า ในภาพรวมทั้งนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสนและชายหาดจอมเทียนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง โดยทั้งนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสนและชายหาดจอมเทียน มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ด้านการอนุรักษ์แหล่งน้ำในประเด็นเรื่องการไม่เก็บปะการัง ไว้เป็นที่ระลึก เมื่อนักท่องเที่ยวได้ดำน้ำดูปะการังมากที่สุด ส่วนประเด็นที่นักท่องเที่ยวที่ชายหาดบางแสนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมน้อยที่สุดคือ การมีส่วนร่วมในการช่วยปลูกป่าชายเลน และที่ชายหาดจอมเทียนคือ การมีส่วนร่วมในการณรงค์ให้ผู้อื่นปลูกป่าชายเลน

ส่วนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสนและชายหาดจอมเทียน สรุปผลได้ดังนี้

1. เปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ระหว่างเพศชายกับเพศหญิง โดยภาพรวมพบว่าเพศชายและเพศหญิงมีระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสนแตกต่างกัน โดยเพศหญิงมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวมากกว่าเพศชาย ทั้งโดยรวมและรายด้าน

2. เปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ระหว่างอายุ โดยพบว่า อายุต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสนในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

3. เปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายชาวไทยที่ชายหาดบางแสนระหว่างระดับการศึกษาโดยพบว่า ระดับการศึกษาที่ต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสนในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

4. เปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสนระหว่างอาชีพโดยพบว่า อาชีพที่ต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายชาวไทยที่ชายหาดบางแสนในภาพรวม และด้านการอนุรักษ์พลังงานแตกต่างกัน อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยอาชีพเกษตรกร/ประมง มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวมากกว่าอาชีพอื่น และอาชีพรับจ้างทั่วไปไม่มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวน้อยที่สุด

5. เปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสนระหว่างรายได้เฉลี่ยต่อเดือนโดยพบว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่ต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายชาวไทยที่ชายหาดบางแสนในภาพรวม ด้านการอนุรักษ์ชายหาด และด้านการอนุรักษ์พลังงานแตกต่างกัน อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. เปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสนระหว่างความถี่ในการมาท่องเที่ยวชายหาดบางแสนใน 1 ปีที่ผ่านมา โดยพบว่า ความถี่ในการมาท่องเที่ยวชายหาดชายชาวไทยที่บางแสนใน 1 ปีที่ผ่านมาที่ต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสนในภาพรวม ด้านการอนุรักษ์ชายหาด และด้านการอนุรักษ์พลังงานแตกต่างกัน อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ที่เดินทางท่องเที่ยวจำนวน 5-6 ครั้งมีระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวมากกว่ากลุ่มที่เดินทางท่องเที่ยว 1-4 ครั้ง

7. เปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ระหว่างผู้ที่เคยและไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับการรักษาทรัพยากรธรรมชาติโดยพบว่าผู้ที่เคยและไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับการรักษาทรัพยากรธรรมชาติมีระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับการรักษาทรัพยากรธรรมชาติมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวมากกว่าผู้ที่ไม่เคยเข้าร่วม ทั้งโดยรวมและรายด้าน

ส่วนที่ 4 ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน สรุปผลได้ดังนี้

1. เปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนระหว่างเพศชายกับเพศหญิง โดยภาพรวมพบว่าเพศชายและเพศหญิงมีระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียนภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน
2. เปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียน ระหว่างอายุโดยพบว่าอายุต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียนในภาพรวม ด้านการอนุรักษ์ชายหาด ด้านการอนุรักษ์พลังงาน และด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล แตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มอายุต่ำกว่า 21 ปีและกลุ่มอายุมากกว่า 60 ปีเป็นกลุ่มที่มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวน้อยกว่ากลุ่มอายุอื่น ๆ
3. เปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนระหว่างระดับการศึกษาโดยพบว่า ระดับการศึกษาที่ต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียนในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีเป็นกลุ่มที่มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวมากกว่ากลุ่มระดับการศึกษาอื่น ๆ
4. เปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายชายหาดจอมเทียนระหว่างอาชีพ โดยพบว่า อาชีพที่ต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนในภาพรวม ด้านการอนุรักษ์แหล่งน้ำ ด้านการอนุรักษ์ชายหาด และด้านการอนุรักษ์พลังงานแตกต่างกัน อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยอาชีพรับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ และนักเรียน/ นักศึกษา มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวมากกว่าอาชีพอื่น และอาชีพพนักงานบริษัทเอกชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวน้อยที่สุด
5. เปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายชายหาดจอมเทียนระหว่างรายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยพบว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่ต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนในภาพรวม และรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มที่มีรายได้

ต่ำกว่า 10,000 บาทต่อเดือน มีระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวต่ำกว่ากลุ่มอื่น ๆ

6. เปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียนระหว่างความถี่ในการมาท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียนใน 1 ปีที่ผ่านมา โดยพบว่า ความถี่ในการมาท่องเที่ยวชายหาดชายชาวไทยที่จอมเทียนใน 1 ปีที่ผ่านมาที่ต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียนในภาพรวม และรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวจะสูงตามความถี่ในการมาท่องเที่ยวด้วย

7. เปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียนระหว่างผู้ที่เคยและไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับการรักษาทรัพยากรธรรมชาติ โดยพบว่าผู้ที่เคยและไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับการรักษาทรัพยากรธรรมชาติมีระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ภาพรวมและรายด้านเว้นแต่ด้านการอนุรักษ์แหล่งน้ำแตกต่างกัน อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับการรักษาทรัพยากรธรรมชาติ มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวมากกว่าผู้ที่ไม่เคยเข้าร่วม ทั้งโดยรวม และ รายด้าน

ส่วนที่ 4 ผลการศึกษาแนวทางในการพัฒนาที่มีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมที่ชายหาดบางแสน และชายหาดจอมเทียน สรุปผลได้ดังนี้

ชายหาดบางแสน

1. แนวทางพัฒนาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์แหล่งน้ำ พบว่า นักท่องเที่ยวทั่วไปมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง มีทั้งดีและไม่ดีปะปนกันไป โดยแนวทางการพัฒนาควรที่รณรงค์โครงการอนุรักษ์แหล่งน้ำ โดยทำการประชาสัมพันธ์ ผ่านเสียงตามสายและการแจกแผ่นพับ เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้เกิดจิตสำนึกในการอนุรักษ์แหล่งน้ำ และเทศบาลเมืองแสนสุขควรเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินการโครงการต่าง ๆ ให้บรรลุเป้าหมาย

2. แนวทางพัฒนาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ชายหาด พบว่าควรพัฒนาการจัดการขยะในบริเวณพื้นที่ โดยการจัดหาถังขยะอย่างเพียงพอทั่วถึง และควรมีถังขยะแบบคัดแยกประเภทในอนาคต รวมไปถึงการจัดเก็บขยะควรมีความรวดเร็ว และเพิ่มความถี่ในการจัดเก็บขยะในช่วงวันเสาร์-วันอาทิตย์-วันหยุด เมืองแสนสุขควรที่จะสนับสนุนให้ภาคประชาชนรวมกลุ่มกันจัดตั้งกลุ่ม ชุมชน ชมรม สมาคม เพื่อการอนุรักษ์ชายหาดบางแสน

3. แนวทางพัฒนาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์พลังงาน พบว่า ต้องมีการรณรงค์ในเรื่องการอนุรักษ์พลังงานอย่างต่อเนื่อง โดยการจัดตั้งป้ายโฆษณาเพื่อสร้างเสริม และปลูก

จิตสำนึกเกี่ยวกับการใช้พลังงานอย่างประหยัดและคุ้มค่า นอกจากนั้นทางผู้ประกอบการเองควรติดป้ายณรงค์ ให้ผู้เข้าใช้บริการ ปิดไฟ ปิดน้ำ เมื่อไม่จำเป็น ทั้งนี้เพื่อเป็นการลดต้นทุนให้แก่ธุรกิจของคุณ

4. แนวทางพัฒนา เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล พบว่า ควรมีการสำรวจ จัดทำข้อมูลแหล่งพื้นที่ทรัพยากรทางทะเล ที่ยังมีความอุดมสมบูรณ์ทางธรรมชาติ และจัดทำแผนการอนุรักษ์ป้องกันพื้นที่ดังกล่าวให้คงสภาพเดิมไว้ให้มากที่สุด. หลังจากนั้นจะต้องใช้มาตรการทางกฎหมายอย่างจริงจังสำหรับผู้ที่จะทำผิดเกี่ยวกับการทำลายทรัพยากรทางทะเล และทำการปลูกจิตสำนึก ให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว ประชาชนในพื้นที่ และผู้ประกอบการถึงความสำคัญของทรัพยากรทางทะเล

ชายหาดจอมเทียน

1. แนวทางพัฒนาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์แหล่งน้ำ พบว่า เมืองพัทยาจะต้องพัฒนาระบบตรวจสอบประชากรแฝง และจำนวนนักท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพ เพื่อความแม่นยำในการวิเคราะห์ทรัพยากรในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะเพื่อการกำหนดงบประมาณ เพื่อใช้สำหรับสาธารณูปโภค อาทิเช่น ระบบบำบัดน้ำเสีย การกำจัดขยะ เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อรองรับการเข้ามาเป็นจำนวนมากของนักท่องเที่ยว นอกจากนั้นเมืองพัทยายังส่งเสริมให้ใช้กฎหมายอย่างจริงจัง ต่อผู้ประกอบการ ประชาชน และนักท่องเที่ยวที่ไม่ดำเนินตาม กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ เพื่อให้เป็นบรรทัดฐานต่อสังคม และเป็นตัวอย่างแบบแผน

2. แนวทางพัฒนาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ชายหาด พบว่า เมืองพัทยายังต้องพัฒนาวิธีการเชิญชวนนักท่องเที่ยวให้เข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ชายหาด ไม่ว่าจะเป็นการไม่ทิ้งเศษขยะลงตามชายหาด การเข้ามาร่วมกันเก็บขยะตามชายหาด วิธีการคัดแยกขยะก่อนทิ้ง โดยการโฆษณาประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสาธารณะ ได้แก่ ป้ายโฆษณา ประกาศเสียงตามสาย และการให้ผู้ประกอบการในพื้นที่เป็นสื่อกลางในการถ่ายทอดนโยบายไปสู่นักท่องเที่ยว

3. แนวทางพัฒนาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์พลังงาน พบว่า เมืองพัทยายังต้องส่งเสริมการโฆษณาประชาสัมพันธ์ถึงวิธีการอนุรักษ์พลังงานถึงวิธีการใช้อย่างประหยัด คุ้มค่า อย่างทั่วถึง เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด และจัดการฝึกอบรมถึงวิธีการประหยัดพลังงานแก่ผู้ประกอบการต่าง ๆ นอกออย่างจะเป็นการอนุรักษ์พลังงานแล้วยังส่งผลต่อการลดต้นทุนของธุรกิจได้อีกด้วย

4. แนวทางพัฒนาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล พบว่า ทางเมืองพัทยายังต้องสำรวจและจัดทำข้อมูลแหล่งพื้นที่ยังมีความอุดมสมบูรณ์ทางธรรมชาติ และจัดทำแผนการอนุรักษ์ป้องกันพื้นที่ดังกล่าวให้คงสภาพเดิมไว้ให้มากที่สุด จากนั้นจะต้องฟื้นฟูป้องกัน

การกักเซาะชายฝั่งด้วยการปลูกแนวปะการังเทียม การปลูกป่าชายเลน ส่วนการที่จะนำนักท่องเที่ยวเข้ามามีส่วนร่วม เมืองพัทยาจะต้องประชาสัมพันธ์ ถึงประโยชน์และผลกระทบของทรัพยากรธรรมชาติ ทางด้านแนวปะการังเทียม และป่าชายเลน ว่ามีความสำคัญในเรื่องของการกักเซาะชายฝั่ง

อภิปรายผลการศึกษา

จากผลการวิจัยและผลที่ได้จากการทดสอบสมมติฐานในงานวิจัยเรื่อง ระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสน และชายหาดจอมเทียน สามารถอภิปรายผล และอ้างอิงจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีประเด็นที่สำคัญดังนี้

การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสนและชายหาดจอมเทียน พบว่า นักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากโดยจรรยา สุวรรณทัต (2521) ได้กล่าวถึงจิตสาธารณะว่าเป็นการรับรู้หรือการที่บุคคลมีความรู้ในสิ่งต่าง ๆ การรับรู้หรือความสำคัญของบุคคลนี้ จัดเป็นขั้นต้นของกระบวนการทางจิต จึงไม่ผิดที่จะอธิบายว่าการมีส่วนร่วมนี้เป็นผลมาจากทัศนคติจนกลายเป็นพฤติกรรมการมีส่วนร่วม ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2526) กล่าวถึงประเด็นนี้ว่า เมื่อองค์ประกอบของ ทัศนคติ ในส่วนของการรับรู้ เชิงแนวคิดเปลี่ยนแปลง จะทำให้องค์ประกอบ ในส่วนของอารมณ์ (Affective Component) และองค์ประกอบ ในส่วนของพฤติกรรม (Behavioral Component) เปลี่ยนแปลงด้วย ซึ่งแนวคิดดังกล่าวนี้นำมาอธิบายเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวที่ชายหาดบางแสนว่า นักท่องเที่ยวทุกคนนั้นต่างรับรู้ และตระหนักในปัญหาเกี่ยวกับปัญหาทรัพยากรธรรมชาติในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน เช่น ปัญหาน้ำทะเลเน่าเสีย เศษขยะบนชายหาด การก่อสร้างอาคารสถานที่ ฯลฯ เป็นอย่างดี รวมไปถึงปัญหาอุทกภัยครั้งใหญ่เมื่อปลายปี 2554 สิ่งเหล่านี้เองเป็นเหตุผลให้นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวเป็นอย่างดี

ซึ่งผลการศึกษาที่มีความสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นันทพร ชูจันทร์ (2553) ที่พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของเกษตรกรลูกค้า ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จังหวัดสมุทรปราการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก นอกไปจากนั้นยังสอดคล้องกับ ผลงานวิจัยของ Seaba (2007) ที่พบว่า ประชาชนและชุมชนในท้องถิ่น มีบทบาทอย่างกว้างขวางในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงาน และการบริหารจัดการ

เขตอนุรักษ์ Nanda Devi ซึ่งความสอดคล้องดังกล่าวเป็นเพราะทั้งนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวทะเล
เกษตรกร และคนอินเดียเป็นกลุ่มที่มีความใกล้ชิดกับธรรมชาติ

ส่วนระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน
พบว่า มีระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ใน
ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งจากการพิจารณาในรายด้านแล้วพบว่า อยู่ในระดับมาก 3 ด้าน มี
เพียงด้านกการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลเท่านั้นที่นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลางมี
ค่าเฉลี่ยค่อนข้างน้อยและทำให้ค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่ง
รายละเอียดของปัญหาผู้วิจัยขออธิบายในประเด็นของการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมใน
การท่องเที่ยว ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล

ซึ่งผลการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาด
บางแสนและชายหาดจอมเทียนมีข้อค้นพบไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยอีก 3 ฉบับดังนี้ ปรรารถนา
ปรีชาลัย (2545, บทคัดย่อ) ที่พบว่า ประชากรส่วนใหญ่มีส่วนร่วมใน การจัดการสิ่งแวดล้อมใน
ลักษณะต่าง ๆ อยู่ในระดับต่ำ ทางด้านวารุณี พิมพา (2545) นั้นพบว่า ประชาชนในชุมชนมีส่วน
ร่วมในการดำเนินงาน ด้านสิ่งแวดล้อม ตามโครงการเมืองนำอยู่ในโครงการรักษาความสะอาดใน
ชุมชนระดับต่ำ และวลัยภรณ์ ชินศรี (2543) พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ
อนุรักษ์ซากไดโนเสาร์อยู่ในระดับ การมีส่วนร่วมน้อย ซึ่งความไม่สอดคล้องดังกล่าวน่าจะเป็น
เพราะความแตกต่างทางด้านของเวลาที่ปัจจุบันมนุษย์มีความตระหนักถึงภัยธรรมชาติที่นับวันยิ่งทวี
ความรุนแรงมากยิ่งขึ้น

ตัวแปรด้านเพศ พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสนระหว่างเพศชายและ
เพศหญิงมีระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน
ภาพรวมแตกต่างกัน โดยเพศหญิงมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวมากกว่า
เพศชาย ทั้งโดยรวมและรายด้าน ทั้งนี้เป็นเพราะเพศหญิงเป็นเพศที่มีความละเอียดอ่อน ใฝ่ใจใน
รายละเอียด อีกทั้งสัญชาติญาณความเป็นแม่ซึ่งเป็นผู้ปกป้อง หวงแหน จึงทำให้ผู้หญิงเป็นเพศ
ที่อนุรักษ์ธรรมชาติ ซึ่งมีความสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นันทพร ชูจันทร์ (2553) ที่พบว่า เพศที่
ต่างกันมีผลให้ระดับการมีส่วนร่วมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและปัญหาอุปสรรคในการอนุรักษ์
สิ่งแวดล้อมของเกษตรกร มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกจากนี้
วารุณี พิมพา (2545, หน้า 67-72) ยังพบว่า เพศ เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติ ที่ระดับ 0.01 ส่วนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียน พบว่า เพศชายและเพศหญิงมี
ระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ภาพรวมและราย
ด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตัวแปรด้านอายุ พบว่า อายุต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียนในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มอายุต่ำกว่า 21 ปี และ กลุ่มอายุมากกว่า 60 ปี เป็นกลุ่มที่มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวน้อยกว่ากลุ่มอายุอื่น ๆ ส่วนที่ชายหาดบางแสนพบว่า ไม่แตกต่างกัน โดยประเด็นนี้เป็นสิ่งที่น่าสนใจเนื่องจากเป็นกลุ่มผู้สูงอายุ และ กลุ่มเยาวชน สำหรับกลุ่มอายุมากกว่า 60 ปี นั้นสาเหตุที่มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์น้อยนั้นมาจากปัญหาทางด้านสุขภาพที่โรยรา ความคล่องตัวในการเคลื่อนไหว จึงทำให้ขาดการแสดงออกในการมีส่วนร่วม ส่วนกลุ่มผู้ที่อายุต่ำกว่า 21 ปีนั้นเป็นประเด็นปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน โดยสาเหตุนั้นมาจากความล้มเหลวในกระบวนการศึกษาในโรงเรียนที่ไม่ปลูกฝังจิตสำนึกในการอนุรักษ์แก่เยาวชน นอกไปจากนั้นการเรียนรู้นอกโรงเรียนก็เป็นส่วนสำคัญที่ครอบครัวจะต้องปลูกฝังให้ลูกหลานเป็นผู้ใฝ่รู้ในการอ่าน ติดตามข่าวสารบ้านเมือง โดยแนวทางแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม จันทรวิภา อ่อนพึ้ง (2545) ได้เสนอแนวทางแก้ไขปัญหาว່ว่าต้องพัฒนาคุณภาพประชาชน โคนสนับสนุนการศึกษาด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและสิ่งแวดล้อมที่ถูกต้องตามหลักวิชาเพื่อให้ประชาชนเกิดความตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นในการอนุรักษ์ เกิดความรักความหวงแหน และให้ความร่วมมืออย่างจริงจัง ฉะนั้นแล้วหากประเทศไทยต้องการเห็นการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอย่างเป็นรูปธรรมต้องเริ่ม โดยการปลูกฝังจิตสำนึกให้กับเยาวชนเหมือนกันหลาย ๆ ประเทศที่พัฒนาแล้ว ซึ่งผลการศึกษา มีความสอดคล้องกับงานวิจัยอีก 2 ฉบับ ดังนี้ วันดี จีนสวัสดิ์ (2540, หน้า 12) ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการอนุรักษ์ป่าไม้ของประชาชนในหมู่บ้านป่าไม้ท่ากะบาก ได้แก่ อายุ และ ทัศนคติ สุภาพ (2548, บทคัดย่อ) ที่พบว่า อายุ เป็นปัจจัยที่จำแนกความแตกต่างของความตระหนักในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

ตัวแปรด้านระดับการศึกษา พบว่า ระดับการศึกษาที่ต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียนในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจอธิบายได้ว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาต่างกันย่อมมีความใฝ่รู้ การเรียนรู้จากประสบการณ์จริง หรือจากสื่อต่าง ๆ ได้ รวมไปถึงระดับการศึกษาจะเป็นตัวกำหนดกลุ่มสังคมด้วยผู้ที่มีการศึกษาสูงจะมีเพื่อนที่อยู่ในระดับเดียวกัน สิ่งเหล่านี้จะส่งผลให้บุคคลแสดงการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ที่แตกต่างกัน โดยจากผลการศึกษาทั้งที่ชายหาดบางแสนและชายหาดจอมเทียนพบว่ากลุ่มที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีเป็นกลุ่มที่มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวมากกว่ากลุ่มระดับการศึกษาอื่น ๆ ส่วนหนึ่งเป็นเพราะผู้ที่มีการศึกษาในระดับนี้ ถูกปลูกฝังเรื่องการเรียนรู้ในเรื่องต่าง ๆ ด้วยตัวเอง การร่วมกันทำงานเป็นกลุ่ม การมีส่วนร่วมในสิ่งต่าง ๆ รวมไปถึงการมีสังคมแวดล้อมที่ดี ซึ่งผลการศึกษาที่ได้มีความสอดคล้องกับ

สงบสุข ลีละบุตร (2543, บทคัดย่อ) ที่พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ได้แก่ อาชีพ ธีคาร์ตัน สุภาพ (2548 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า อาชีพ เป็นปัจจัยที่จำแนกความแตกต่างของความตระหนักในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ส่วนที่ชายหาดบางแสนพบว่า อายุที่แตกต่างกันไม่ได้ทำให้ระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสนแตกต่างกัน ซึ่งเป็นเพราะมาตรการทางสังคมที่นักท่องเที่ยวที่ชายหาดบางแสนต่างร่วมมือในการร่วมแรงร่วมใจกันในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทำให้เกิดการละอายใจหากผู้ใดไม่ทำเช่นเดียวกับผู้อื่น

ตัวแปรด้านอาชีพ พบว่า อาชีพที่ต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนและชายหาดบางแสนในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นเพราะว่าแต่ละอาชีพนั้นมีความผูกพันกับธรรมชาติ ต้องทำงานกับธรรมชาติ รวมไปถึงบางอาชีพถูกกำหนดให้อยู่ได้รอบ และการรณรงค์ในการอนุรักษ์ธรรมชาติภายในหน่วยงานแตกต่างกัน ทำให้มีทัศนคติต่อการอนุรักษ์ และพฤติกรรมต่างกัน โดยแนวคิดของ ซิมบาโด และ เอบบีเซน (Zimbardo, P. G., E. Ebbesen, 1970 อ้างถึงใน พรทิพย์ บุญนิพัทธ์, 2531, หน้า 49) ได้อธิบายถึงเรื่องทัศนคติว่า การที่บุคคลมีทัศนคติต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดต่างก็เนื่องมาจากบุคคลมีความเข้าใจ มีความรู้สึก หรือมีแนวความคิดแตกต่างกันนั่นเอง ดังนั้นส่วนประกอบทางด้านความคิด หรือความรู้ ความเข้าใจ จึงนับได้ว่าเป็นส่วนประกอบขั้นพื้นฐานของทัศนคติ และส่วนประกอบนี้จะเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับ ความรู้สึกของบุคคล อาจออกมาในรูปแบบแตกต่างกัน ทั้งในทางบวก และทางลบ ซึ่งขึ้นอยู่กับประสบการณ์ และการเรียนรู้ ซึ่งแต่ละอาชีพก็เป็นเช่นนั้น โดยผลการศึกษาที่ได้มีความสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สงบสุข ลีละบุตร (2543, บทคัดย่อ) ที่พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ได้แก่ อาชีพ ธีคาร์ตัน สุภาพ (2548, บทคัดย่อ) พบว่า อาชีพ เป็นปัจจัยที่จำแนกความแตกต่างของความตระหนักในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

ตัวแปรด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือนมีผลทำให้ระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียนและชายหาดบางแสนในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่ารายได้เฉลี่ยต่อเดือนนี้เองจะสามารถบ่งบอกถึงฐานะทางสังคม ชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี ประวัติการศึกษา ความเพียรพยายาม ความสามารถ ความกระตือรือร้นในการทำงาน ความมีคุณธรรม จริยธรรมของแต่ละบุคคล เมื่อรายได้เฉลี่ยต่อบ่งบอกถึงสิ่งที่กล่าวมา สิ่งเหล่านี้เองก็จะเป็นตัวที่สามารถกำหนดความมีส่วนร่วมต่อส่วนรวมได้ ซึ่งผลการศึกษาที่ได้มีความสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วารุณี พิมพา (2545, หน้า 67-72) ผลการศึกษาพบว่า รายได้เป็นปัจจัยที่มีผลต่อ

การมีส่วนร่วมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 แต่ไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นันทพร ชูจันทร์ (2553) ที่พบว่า ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและปัญหาอุปสรรคในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของเกษตรกร จำแนกตาม รายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า ไม่มี ความแตกต่างกัน ความแตกต่างดังกล่าวนี้ เป็นเพราะงานวิจัยดังกล่าวใช้กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา คือ เกษตรกรซึ่ง ไม่มีความหลากหลาย รายได้ของเกษตรกรนั้นจึง ไม่สามารถ ไปกำหนดแนวคิดทัศนคติ การมีส่วนร่วมต่อการอนุรักษ์ได้มากนัก

ตัวแปรด้านความถี่ในการมาท่องเที่ยวชายหาดจอมเทียน ใน 1 ปีที่ผ่านมา พบว่า ความถี่ในการมาท่องเที่ยวชายหาดบางแสนและชายหาดจอมเทียนใน 1 ปีที่ผ่านมา มีผลต่อระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวที่ชายหาดจอมเทียนและชายหาดบางแสน ในภาพรวม โดยระดับการมีส่วนร่วมจะมีมากตามความถี่ในการเดินทางมาท่องเที่ยวด้วย ซึ่งอธิบายได้ว่าสาเหตุที่ทำให้นักท่องเที่ยวหลงใหลและกลับมาเยือนชายหาดบางแสนและชายหาดจอมเทียนซ้ำแล้วซ้ำเล่า นั่นก็เพราะว่า มีสถานที่ท่องเที่ยวหลากหลาย ไม่น่าเบื่อ ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลของ ตำบลแสนสุข ที่ทางผู้วิจัยได้ศึกษาจากแผนยุทธศาสตร์ 3 ปี ของตำบลแสนสุข ซึ่งพบว่า ตำบลแสนสุขนั้น ได้พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ ได้แก่ สถาบันวิทยาศาสตร์ทางทะเล ศูนย์เรียนรู้โลกใต้ทะเล บางแสน แหลมแท่น เขาสามมุก สวนสาธารณะเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวหาดบางแสนล่าง และ ตลาดหนองมน รวมไปถึงสถานที่ใกล้เคียง เช่น สวนสัตว์เปิดเขาเขียว ที่ ต.บางพระ สวนเสือศรีราชา และสถานที่ยอดนิยมอย่างเมืองพัทยา นอกจากนี้สถานที่ท่องเที่ยวที่หลากหลายแล้ว แผนยุทธศาสตร์ของเมืองแสนสุข ยังได้ส่งเสริมการท่องเที่ยวด้วยการจัดงานประเพณีต่าง ๆ อย่างยิ่งใหญ่ตลอดทั้งปี และจากข้อมูลของเมืองพัทยาก็เช่นกันพัทยาคือเป็นเขตปกครอง พิเศษรายได้หลักนั้นมาจากการท่องเที่ยวมียุทธศาสตร์เพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวมากมาย โดยเมืองพัทยาได้กำหนดวิสัยทัศน์ในแผนพัฒนาเมืองพัทยา 3 ปีไว้ชัดเจนว่า “เป็นเมืองท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงระดับภูมิภาคและระดับนานาชาติที่น่าอยู่ของคนทั้งโลก” ดังนั้นเมืองพัทยาก็ได้มีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ มากมาย อาทิเช่น ตลาดน้ำ 4 ภาค เมืองจำลอง เกาะล้าน ฯลฯ จึงเป็นสาเหตุให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาเที่ยวตลอดทั้งปี ปีละหลาย ๆ รอบ ทำให้เกิดความรู้สึกผูกพันต่อสถานที่เสมือนเป็นบ้านของตนเอง ยังมีความถี่ในการเดินทางมากยิ่งขึ้นรู้สึกผูกพันมากขึ้นเมื่อผูกพันมากการดูแลรักษา การไม่ทำลายธรรมชาติ การมีส่วนร่วมก็จะเกิดขึ้น โดยผลการศึกษาดังกล่าวไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของปาริชาติ ห่วงศรี (2545) ที่พบว่า รูปแบบการท่องเที่ยว ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวบริเวณชายหาดบางแสน และ มยุรี ศรีอุดร (2548) นั้นพบว่า ระยะเวลาที่อาศัยในชุมชน แตกต่างกัน ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและสิ่งแวดล้อมบริเวณตลาดน้ำวัดลำพญา ซึ่งสาเหตุของ

ไม่สอดคล้องดังกล่าวน่าจะเป็นเพราะระยะเวลาของการศึกษาที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะ 2-3 ปีที่ผ่านมา มีการณรงค์เกี่ยวกับการอนุรักษ์ธรรมชาติเป็นอย่างมาก จึงทำให้ปัจจัยดังกล่าวเปลี่ยนแปลงไป

ด้านการอนุรักษ์แหล่งน้ำ พบว่า การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสนและชายหาดจอมเทียน อยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นเพราะว่า งานวิจัยฉบับนี้ใช้พื้นที่ชายทะเลในการสำรวจ นักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยว ณ สถานที่แห่งนี้ล้วนมีความต้องการที่จะเล่นน้ำทะเล นอกไปจากนั้นมนุษย์ทุกคนล้วนตระหนักดีว่าน้ำเป็นทรัพยากรที่มีความสำคัญต่อชีวิตคน พืช และสัตว์มากที่สุด โดยเป็นปัจจัยสำคัญในการดำรงชีวิตของมนุษย์และเป็นองค์ประกอบ ที่สำคัญของสิ่งมีชีวิตทั้งหลาย รวมไปถึงในระยะ 2-3 ปีที่ผ่านมาเกิดอุทกภัยในหลาย ๆ พื้นที่ในประเทศไทย และในต่างประเทศ เป็นสิ่งเร้าหนึ่งที่ทำให้นักท่องเที่ยวเกิดพฤติกรรมการมีส่วนร่วมขึ้นได้ สิ่งทีกล่าวมาทั้งหมดเป็นสาเหตุที่ทำให้นักท่องเที่ยวเกิดการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์แหล่งน้ำในระดับมาก

ซึ่งทางผู้ประกอบการทั้งที่ชายหาดบางแสน และจอมเทียน ก็มีความคิดเห็นเช่นเดียวกันที่ยืนยันว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความรับผิดชอบในการจัดการเศษขยะของตนเองได้ดี ไม่ได้สร้างความเสียหายต่อน้ำทะเลแต่อย่าง โดยให้สาเหตุหลักของความเสื่อมโทรมว่าเกิดจากนักท่องเที่ยวกลุ่มกลางคืน ที่มาสังสรรค์ กินดื่มกันบริเวณริมชายหาด โดยคนกลุ่มนี้เมื่อดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไปเป็นจำนวนมาก ก็ส่งผลให้ขาดสติ จึงทำให้เกิดพฤติกรรมต่าง ๆ ที่ไม่พึงประสงค์ เช่น การถ่ายปัสสาวะลงในน้ำทะเล การทิ้งขยะ ก้นบุหรี่ ฯลฯ และอีกปัจจัยคือจากอุตสาหกรรม โดยในหลายปีที่ผ่านมาทั้งชายหาดบางแสน และชายหาดจอมเทียน ที่มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจเป็นอย่างมากทั้ง ร้านอาหาร โรงแรม คอนโดมิเนียม ทำให้เกิดการก่อสร้างมากมาย ผลที่ตามมาคือการปล่อยน้ำเสียจากโรงแรม ห้องพัก เศษวัสดุก่อสร้างที่ปลิวลงน้ำทะเลเป็นจำนวนมาก

โดยผลการวิจัยมีความสอดคล้องกับงานของ เจริญ เชาวน์ประยูร (2548) ที่พบว่า ชุมชนในเขตลุ่มแม่น้ำฝางมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเพื่อใช้ในการเกษตร โดยมีส่วนร่วมทั้งในการพัฒนาแหล่งน้ำ การจัดสรรน้ำใช้ในการเกษตร การอนุรักษ์แหล่งน้ำ และการแก้ปัญหาคุณภาพน้ำ

แต่ไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยอีกหลาย ๆ ฉบับ ได้แก่ ผลงานวิจัยของ กนิษฐา แก้วกูร (2549) ได้ที่พบว่า ผู้ใช้น้ำส่วนใหญ่มีระดับพฤติกรรมการประหยัดอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนผลงานวิจัยของ แพรว ตรีรัตน์ (2551) นั้นพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำในพื้นที่น้ำแม่ต๋อม โดยรวมอยู่ใน ระดับปานกลาง และผลงานวิจัยของ นัยน์ปพร พงศกรปรัชชัย (2551) พบว่า ในภาพรวมผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรมไม่เคยมีส่วนร่วมในการจัดการอนุรักษ์ทรัพยากร ซึ่งความไม่สอดคล้องนี้เป็นเพราะว่า งานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้นนี้ล้วน

แต่ศึกษาความมีส่วนร่วมในระดับปัจเจกบุคคล เช่น พฤติกรรมการใช้น้ำประปา ฯลฯ การแสดง พฤติกรรมมีส่วนร่วมจึงออกมาจากภายใน มากกว่าสิ่งเร้าจากภายนอก โดยแนวคิด พฤติกรรม แบบลงมือกระทำของ Skinner (1972 อ้างถึงใน ยุพาวดี เกตุแก้ว, 2549) ได้อธิบายถึงพฤติกรรมของ มนุษย์ว่า พฤติกรรมที่ปรากฏออกมาโดยการกระทำของเจ้าของพฤติกรรมเองมากกว่าเกิดขึ้นเพราะ ถูกกระตุ้น โดยสิ่งเร้า การกระทำจึงล้วนมาจากความเห็นแก่ตัวเสียส่วนใหญ่ ดังนั้นทำให้งานวิจัยที่ กล่าวมาจึงมีส่วนร่วมในระดับปานกลางเท่านั้น

ด้านการอนุรักษ์ชายหาด พบว่า การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการ ท่องเที่ยวชายหาดบางแสนและชายหาดจอมเทียน อยู่ในระดับมาก ซึ่งจากการสอบถามความคิดเห็น จากผู้ประกอบการและเจ้าหน้าที่ ก็มีความคิดเห็นเช่นเดียวกันว่า นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมดีให้ความ ร่วมมือกับผู้ประกอบการในเรื่อง ไม่ทิ้งเศษขยะลงตามชายหาด ซึ่งถือว่านักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมใน การรับผิดชอบต่อส่วนของตนเองดีโดยสามารถอธิบายได้ว่า เป็นความความสำเร็จตามจุดประสงค์ ของหน่วยงานหลัก ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ เทศบาลเมืองแสนสุข เมืองพัทยา รวมไปถึงผู้ประกอบการ ตามชายหาด ที่ร่วมมือกันรณรงค์กันตามยุทธศาสตร์การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น โครงการทำความสะอาดชายหาดให้สะอาดทั้งวัน การที่ผู้ประกอบการตามชายหาดนำเอาถังขยะมา วางไว้ที่โต๊ะเพื่อเพิ่มความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว ฯลฯ ซึ่งความจริงจึงในการดำเนินการ โครงการ เหล่านี้ เป็นสิ่งเร้าที่กระตุ้นให้นักท่องเที่ยวเกิดการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม แต่อย่างไร ก็ตามการศึกษายังพบถึงประเด็นปัญหาเกี่ยวกับชายหาดว่าสาเหตุของความเสื่อมโทรมนั้นเกิดจาก ความล่าช้าในการเก็บขยะของเทศบาล ซึ่งในช่วงกลางคืนนั้นจะมีถังเก็บขยะ สุนัข มาค้นหาใน สิ่งที่ตนเองต้องการและปล่อยให้เลอะเทอะ เมื่อมีลมแรง ๆ จะพัดขยะลงไปตามชายหาด อีกประการคือ ยังมีถังขยะประเภทคัดแยกยังไม่เพียงพอ และกลุ่มนักท่องเที่ยวกลางคืนที่นั่งดื่มเหล้าจนขาดสติยัง คิด จึงควรหาแนวทางแก้ไขต่อไป ซึ่งผลการศึกษานั้น ไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เตือนใจ ศรีเกษม (2553) ที่พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาพื้นที่ชายหาดคลองวาฬ ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และผลงานวิจัยของ ปารีชาติ ห่วงศรี (2545) พบว่า นักท่องเที่ยว ส่วนใหญ่มีแนวโน้มในการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวบริเวณชายหาดบาง แสน ซึ่งความแตกต่างนี้สืบเนื่องมาจากผลการศึกษาของ ปารีชาติ ห่วงศรี ทำการศึกษามากกว่า 10 ปี แผนนโยบายยุทธศาสตร์ในเรื่องการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ของเทศบาลเมืองแสนสุข เมืองพัทยา รวมไปถึงนโยบายสาธารณะมีการพัฒนามากขึ้น

ด้านการอนุรักษ์พลังงาน พบว่า การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการ ท่องเที่ยวชายหาดบางแสนและชายหาดจอมเทียน พบว่าอยู่ในระดับมาก ซึ่งผู้วิจัยสามารถอธิบายถึง ผลการศึกษาได้ว่า ทรัพยากรพลังงานที่งานวิจัยฉบับนี้ ได้แก่ พลังงานไฟฟ้า พลังงานน้ำ และ

พลังงานเชื้อเพลิง ซึ่งงานวิจัยของ นันทพร ชูจันทร์ (2553) กล่าวว่า สภาพความเสื่อมโทรมของสถานะแวดล้อมส่วนใหญ่ อาจกล่าวได้ว่ามีสาเหตุมาจากการผลิตและการใช้พลังงานของมนุษย์แทบทั้งสิ้น จากข้อมูลของบริษัท เซฟรอน (ประเทศไทย) พบว่า ก๊าซธรรมชาติที่ได้จากประเทศไทยนำมาเปลี่ยนเป็นพลังงานไฟฟ้าถึง 70 % ข้อมูลเหล่านี้นักท่องเที่ยวคงตระหนักดีอยู่แล้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งความร่วมมือจากผู้ประกอบการ, เทศบาลเมืองแสนสุข และเมืองพัทยา อาทิเช่น การติดป้ายให้ช่วยปิดไฟ-น้ำ เมื่อไม่ได้ใช้ไว้ตามห้องน้ำสาธารณะ ป้ายให้ปิดเครื่องยนต์เมื่อจอดรถ การให้ใช้กระดาษชำระอย่างประหยัด เป็นต้น จึงทำให้นักท่องเที่ยวที่มีพื้นฐานของทัศนคติที่อนุรักษ์อยู่แล้ว เกิดพฤติกรรมการมีส่วนร่วมขึ้น ซึ่งก็ตรงกับข้อมูลที่ได้จากผู้ประกอบการทางด้านห้องพักที่พบว่า นักท่องเที่ยวให้ความร่วมมือกับทางผู้ประกอบการเป็นอย่างดีโดยส่วนใหญ่เมื่อเข้าใช้บริการก็จะเปิดใช้เครื่องใช้ไฟฟ้าแต่จำเป็นเช่น เครื่องปรับอากาศ ไฟเฉพาะส่วน เมื่อออกไปข้างนอก นักท่องเที่ยวส่วนมากจะปิดไฟ-น้ำ ในห้องหมดจะมีเพียงส่วนน้อยที่จะเปิดทิ้งไว้ว่าจะด้วย ความหลงลืม หรือเพราะความมั่งง่าย แต่ผลการศึกษาที่ได้ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยหลาย ๆ ฉบับ ได้แก่ งานวิจัยของ วิระ ธีระวงศ์สกุล (2544) ที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะมีพฤติกรรม การประหยัดพลังงาน ไฟฟ้าอยู่ในระดับปานกลาง งานวิจัยของ ศิริรัตน์ อุปทินเขต (2544) ศึกษา เรื่องพฤติกรรม การประหยัดพลังงาน ไฟฟ้าของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในเขตเทศบาล นครราชสีมา พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรม การประหยัดพลังงาน ไฟฟ้าอยู่ในระดับปานกลาง งานวิจัย ของ นัฐพงศ์ ไชยสวัสดิ์ (2550) พบว่า ผู้ใช้รถยนต์ส่วนใหญ่ ได้ปฏิบัติตามมาตรการการประหยัด น้ำมันในระดับกลาง และผลงานวิจัยของนาวัน จิตร์สุวรรณ (2548) พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วม ในโครงการอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งความแตกต่างนี้เป็นเพราะว่า งานวิจัยเหล่านี้ล้วนศึกษา กลุ่มตัวอย่างเฉพาะที่เป็นประชาชน ในกรณีการมีส่วนร่วมแบบส่วนบุคคล อย่างเช่น การประหยัด ไฟ ในบ้าน ในหอพัก ฯลฯ ซึ่งแตกต่างกับงานวิจัยฉบับนี้ที่ศึกษาการมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยว โดยพื้นที่สาธารณะนี้เองจะมีสิ่งเร้าต่าง ๆ จากสิ่งแวดล้อมภายนอกกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวเกิด พฤติกรรมการมีส่วนร่วมขึ้นได้

ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล พบว่า การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมใน การท่องเที่ยวชายหาดบางแสนและชายหาดจอมเทียน อยู่ในระดับปานกลาง ผู้วิจัยสามารถอธิบาย ถึงผลการศึกษาได้ว่า การเข้าไปมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าชายเลน และปะการัง ต้องใช้ตนเอง เข้าไปมีส่วนร่วม โดยการร่วมกันสร้าง ร่วมกันปลูก ซึ่งต้องเสียทั้งแรง เสียเวลา เพราะนักท่องเที่ยว ที่เดินทางมานั้น ต้องการที่จะเดินทางเข้ามาพักผ่อนเพียงอย่างเดียว ในส่วนนี้มันทำให้การมีส่วน ร่วมทำได้ยาก ต้องใช้เวลาในการมาเข้าร่วมกิจกรรมที่เทศบาลจัดขึ้นซึ่งเป็นเรื่องยาก ซึ่งแตกต่างจาก การมีส่วนด้านอื่น ๆ ที่ทำแค่เพียงรับผิดชอบต่อตนเองไม่ให้เกิดการทำลายเท่านั้น เพราะการมี

ส่วนร่วมในประเด็นเรื่องการไม่เก็บปะการังไว้เป็นที่ระลึก เมื่อนักท่องเที่ยวได้ดำน้ำดูปะการัง ก็มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าการมีส่วนร่วมในเรื่องการร่วมกันปลูก การเข้าร่วมโครงการ จากที่กล่าวมานั้นเป็นสิ่งที่ทำให้นักท่องเที่ยวไม่มีส่วนร่วมมากนัก ซึ่งก็สอดคล้องกับงานวิจัยหลาย ๆ ฉบับ ได้แก่ งานวิจัยของ รัชณี จักรช่วย (2550) พบว่า ประชาชนท้องถิ่นส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าชายเลนในระดับปานกลาง และงานวิจัยของ สุนันต์ มีเพียร (2544) พบว่า ชาวประมงท้องถิ่นมีบทบาทในการอนุรักษ์ทรัพยากรปะการังในระดับปานกลาง

จากที่กล่าวมาทั้งหมด ผู้วิจัยสามารถสรุปได้คือ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีแนวคิดที่ดีต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม อีกส่วนหนึ่งที่คอยผลักดันคือความร่วมมือในการดำเนินการตามนโยบาย ยุทธศาสตร์การจัดการทรัพยากรธรรมชาติของหน่วยงานภาครัฐและผู้ประกอบการบริเวณชายหาด ทำให้นักท่องเที่ยวเกิดพฤติกรรมการมีส่วนร่วม แต่การมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวแสดงออกในลักษณะที่เป็นเชิงปัจเจกเท่านั้น การมีส่วนร่วมในเข้าไปมีบทบาท เช่น การเข้าร่วมกิจกรรมทำ ความสะอาด ปลูกป่าชายเลน ฯลฯ รวมไปถึงการรวมกลุ่ม ชมรม เพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ยังคงเป็น เรื่องที่ต้องพัฒนาอีกมาก

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ทำให้สามารถนำผลการวิจัยมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสน และชายหาดจอมเทียน จังหวัดชลบุรี คือจากแบบสอบถามจะทำให้ทราบว่า การมีส่วนร่วมของ นักท่องเที่ยวในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยว สำหรับที่ชายหาดบางแสนอยู่ในระดับมาก และที่ชายหาดจอมเทียนอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายที่มีส่วนในการบริหารจัดการทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สมควรที่จะต้องตระหนักว่าทำอย่างไรจึงจะสามารถนำทุกฝ่าย เข้ามามีส่วนร่วมกันอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาใน กิจกรรมของการมีส่วนร่วมประกอบกับการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ทำให้ได้ข้อมูลในเชิงลึกเกี่ยวกับบริบทต่าง ๆ ในการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยว ซึ่งผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ชายหาดบางแสน

1.1 ด้านการอนุรักษ์แหล่งน้ำ สิ่งที่ต้องได้รับการพัฒนาคือการสร้างความมีจิตอาสาให้กับนักท่องเที่ยว โดยทำการประชาสัมพันธ์ ผ่านเสียงตามสายและการแจกแผ่นพับ เพื่อให้ นักท่องเที่ยวได้เกิดจิตสำนึกในการอนุรักษ์แหล่งน้ำ นอกจากวิธีการละมุนละม่อมแล้ว เทศบาล เมืองแสนสุข ควรจะเพิ่มความจริงจังในการบังคับใช้มาตรการทางกฎหมายใน โครงการต่าง ๆ ที่มี

อยู่แล้ว เช่น โครงการทิ้งจับ ปรับ ฯลฯ แต่อย่างไรก็ดีผู้วิจัยขอคำแนะนำให้ทางเทศบาลเมืองแสนสุข ควรเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินการโครงการต่าง ๆ ให้บรรลุเป้าหมาย

1.2 ด้านการอนุรักษ์ชายหาด พบว่า นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมมากในระดับบุคคล แต่ยังมีส่วนร่วมไม่มากนักในระดับสังคม เทศบาลเมืองแสนสุข และผู้ประกอบการ ควรจะต้องเพิ่มความรู้ ความเข้าใจ และสร้างจิตสำนึก เกี่ยวกับวิธีการและประโยชน์ของการแยกขยะ การอนุรักษ์ชายหาดด้วยการเตรียมภาชนะใส่อาหารมาเอง นอกจากนี้สิ่งที่เทศบาลเมืองแสนสุขควรปรับปรุงแก้ไขคือ การพัฒนาการจัดการขยะในบริเวณพื้นที่ โดยการจัดหาถังขยะอย่างเพียงพอทั่วถึง มีถังขยะแบบคัดแยกประเภทในอนาคต รวมไปถึงความรวดเร็วในการจัดเก็บขยะ เพิ่มความถี่ในการจัดเก็บขยะในช่วงวันเสาร์-วันอาทิตย์-วันหยุด ซึ่งเป็นวันที่มีขยะเป็นจำนวนมาก ยิ่งไปกว่านั้นทางเทศบาลเมืองแสนสุขควรที่จะ สนับสนุนให้ภาคประชาชนรวมกลุ่มกันจัดตั้งกลุ่ม ชุมชน ชมรม สมาคม เพื่อการอนุรักษ์ชายหาดบางแสน เพื่อสร้างความแข็งแกร่งในการดำเนินการอนุรักษ์ชายหาดอย่างเป็นรูปธรรม

1.3 ด้านการอนุรักษ์พลังงาน พบว่า นักท่องเที่ยวยังตระหนักถึงความจำเป็นในการใช้ไฟฟ้าในสถานที่ต่าง ๆ เช่น โรงแรม ห้องพัก ฯลฯ ไม่มากนัก ผู้ประกอบการด้านห้องพักเองควรที่จะติดป้ายรณรงค์ ให้ผู้เช่าใช้บริการ ปิดไฟ ปิดน้ำ เมื่อไม่จำเป็น ทั้งนี้นอกจากการอนุรักษ์พลังงานแล้ว ยังสามารถเป็นการลดต้นทุนให้แก่ผู้ประกอบการ ได้อย่างมากทีเดียว

1.4 ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล พบว่า นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในด้านนี้น้อยที่สุด ซึ่งเป็นเพราะการเข้าไปมีส่วนร่วมในการปลูกป่าชายเลน และปะการัง นั้นต้องเสียทั้งแรงและเวลา อย่างมากซึ่งเป็นการรบกวนเวลาพักผ่อน และเวลาท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว ฉะนั้น การจะพัฒนาการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวนั้นควรที่จะสร้างให้บริเวณที่มีป่าชายเลนนั้น เป็นพื้นที่ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยมีการจัดทำโครงการให้ความรู้ถึงประโยชน์ และผลเสียของการทำลายทรัพยากรทางทะเล มีการนำอาสาสมัคร คาราที่มีชื่อเสียง มาเชิญชวนให้เข้าร่วมโครงการปลูกป่าชายเลน และทางเทศบาลต้องบังคับใช้มาตรการทางกฎหมายอย่างจริงจังสำหรับผู้ที่จะทำผิดเกี่ยวกับการทำลายทรัพยากรทางทะเลอีกด้วย เพื่อให้ทรัพยากรทางทะเลกลับมาอุดมสมบูรณ์อีกครั้ง

2. ชายหาดจอมเทียน

2.1 ด้านการอนุรักษ์ชายหาด เมืองพัทยา และเทศบาลตำบลนาจอมเทียน ควรต้องพัฒนาวิธีการเชิญชวนนักท่องเที่ยวให้เข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ชายหาด โดยเฉพาะการใช้ถุงผ้าแทนถุงพลาสติก ในการมาซื้อของที่บริเวณชายหาด การไม่ทำลายหรือขีดเขียนต้นมะพร้าว ต้นลีลาวดี ที่ปลูกบริเวณชายหาด การให้การสนับสนุนเฉพาะร้านค้าที่บรรจอาหารในวัสดุที่ไม่ทำลาย

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยการโฆษณาประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสาธารณะ ด้วยการใช้ภาษาถ้อยคำที่ชัดเจน สร้างสรรค์ และก่อให้เกิดการมีส่วนร่วม ผ่านป้ายโฆษณา การประกาศเสียงตามสาย และการให้ผู้ประกอบการในพื้นที่เป็นสื่อกลางในการถ่ายทอดนโยบายไปสู่นักท่องเที่ยว

2.2 ด้านการอนุรักษ์พลังงาน นักท่องเที่ยวยังขาดความมีจิตอาสา และความตระหนักในการใช้ทรัพยากรพลังงานอย่างคุ้มค่า ผู้ประกอบการควรที่จะปลูกจิตสำนึกให้กับนักท่องเที่ยว โดยการรณรงค์ในเรื่องการอนุรักษ์พลังงาน ด้วยวิธีการติดป้ายให้เปิด-ปิด เครื่องใช้ไฟฟ้า น้ำประปาเมื่อไม่จำเป็น ในส่วนของเมืองพัทยาคควรจะต้องส่งเสริมการโฆษณาประชาสัมพันธ์ถึงวิธีการอนุรักษ์พลังงานถึงวิธีการใช้อย่างประหยัดคุ้มค่า อย่างทั่วถึง เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด และจัดการฝึกอบรมถึงวิธีการประหยัดพลังงานแก่ผู้ประกอบการต่าง ๆ นอกออย่างจะเป็นการอนุรักษ์พลังงานแล้วยังส่งผลต่อการลดต้นทุนของธุรกิจได้อีกด้วย

2.3 ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในด้านนี้น้อยที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมีส่วนร่วมในการมีจิตอาสา ที่จะช่วยรณรงค์ ช่วยห้ามปรามผู้อื่นในการที่จะทำลายป่าชายเลน และแนวปะการัง ฉะนั้นการพัฒนาการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวนั้นควรที่จะทำให้นักท่องเที่ยวได้รับรู้ถึงถึงประโยชน์ และผลเสียของการทำลายทรัพยากรทางทะเล ด้วยการสร้างให้บริเวณป่าชายเลนบริเวณอ่าวนาเกลือ กลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการจัดนิทรรศการเกี่ยวกับป่าชายเลน มีการนำเอาศิลปินดารามีชื่อเสียงมาเชิญชวนนักท่องเที่ยวให้มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ เพื่อเพิ่มความตระหนักให้กับนักท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

หลังจากที่ได้ดำเนินการวิจัยเรื่อง ระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสนและชายหาดจอมเทียน จังหวัดชลบุรีเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยเห็นว่า

1. ควรศึกษาการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมกับกลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ ในพื้นที่ ได้แก่ “การมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตพื้นที่ชายหาดบางแสน หรือชายหาดจอมเทียน ในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม” หรือ “การมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่ พนักงานของเทศบาลเมืองแสนสุข หรือเมืองพัทยา ในการร่วมดำเนินการการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม” เพื่อให้ทราบถึงสภาพปัญหาต่าง ๆ แบบภาพรวม

2. ควรศึกษาการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมกับท่องเที่ยวชาวไทยในสถานที่ท่องเที่ยวอดนิคมอื่น ๆ ด้วยเช่น ชายหาดชะอำ ชายหาดหัวหิน เขาใหญ่ เป็นต้น เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้นำมาเปรียบเทียบกัน และหาถึงสาเหตุของสภาพปัญหาการมีส่วนร่วมต่อไป

3. ควรศึกษาในเชิงคุณภาพ เพื่อจะได้ทำการศึกษากลุ่มตัวอย่างได้อย่างเจาะลึกกับ
นักท่องเที่ยวยุคใหม่เรื่องการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ดังนั้น การวิจัยเชิงคุณภาพจะทำให้
ได้ข้อมูลที่ละเอียดกว่า จะได้นำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวยุคใหม่ต่อไป

บรรณานุกรม

- กฤษณพงษ์ ฟุตระกุล. (2544). *ความรู้และพฤติกรรมของตำรวจกองปราบปรามในการประหยัดพลังงานไฟฟ้า*. วิทยานิพนธ์สังคมศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาสังแวดล้อม, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหิดล.
- กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน. (2544). *การเก็บคืนความร้อนทิ้งและนำกลับมาใช้ใหม่*. กรุงเทพฯ ; กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน.
- กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม. (ม.ป.ป.). *ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม*. วันที่ค้นข้อมูล 8 ธันวาคม 2554, เข้าถึงได้จาก <http://web.ku.ac.th/schoolnet/f-snet6.htm>
- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2554). *แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. 2555 – 2559*. วันที่ค้นข้อมูล 3 มีนาคม 2555, เข้าถึงได้จาก http://www.tica.or.th/images/plan_tourism2555-2559/2555-2559.pdf.
- กนิษฐา แก้วกูร. (2549). *พฤติกรรมการประหยัดน้ำประปาของผู้ใช้น้ำในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานประปารังสิต*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาสังคมศาสตร์ เพื่อการพัฒนา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- กวี รัชชช. (ม.ป.ป.). *การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยทางรัฐศาสตร์*. กรุงเทพฯ: ศูนย์เอกสารทางวิชาการ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- กิตติภพ พฤกษนันต์. (2553). *ทัศนคติของผู้ใช้ไฟฟ้าต่อโครงการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของรัฐอำเภอเมือง จังหวัดพังงา*. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาการตลาด, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- กันยา สุวรรณแสง. (2540). *จิตวิทยาทั่วไป*. กรุงเทพฯ: รวมสาส์น
- เกษม จันท์แก้ว. (2545). *การจัดการสิ่งแวดล้อมแบบผสมผสาน*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- งานวิเคราะห์นโยบายและแผน ฝ่ายแผนงานและงบประมาณ กองวิชาการและแผนงานเทศบาลเมืองแสนสุข. (2553). *แผนพัฒนา 3 ปี พ.ศ.2554-2556 เทศบาลเมืองแสนสุข*. วันที่ค้นข้อมูล 3 มกราคม 2555, เข้าถึงได้จาก [www.nmt.or.th/ubon/saensuk/DocLib7/แผนพัฒนา%25203%2520ปี%2520\(2554%2520-%25202556\)](http://www.nmt.or.th/ubon/saensuk/DocLib7/แผนพัฒนา%25203%2520ปี%2520(2554%2520-%25202556))
- จรรยา สุวรรณทัต. (2521). *พฤติกรรมศาสตร์เล่ม 1 พื้นฐานความเข้าใจทางจิตวิทยา*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

- ชูดา จิตพิทักษ์. (2525). *พฤติกรรมศาสตร์เบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: สารมวลชน.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2541). *เทคนิคสถิติเพื่อการวิจัย*. กรุงเทพฯ: เทพเนรมิตการพิมพ์.
- โชคชัย กวีวิรัชชัย. (2544). *การเปิดรับสาร ความรู้ ทัศนคติ และการมีส่วนร่วมในระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมของ เจ้าหน้าที่ใน โรงพิมพ์คูรุสภา*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรอุตสาหกรรมมหาบัณฑิต, สาขาครุศาสตรอุตสาหกรรม, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- ณัฐพล จันทะแจ้. (2548). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการป่าชุมชน: กรณีศึกษาป่าชุมชนบ้านแม่สาด ตำบลแม่กรณ์ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขารัฐศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เดโช สวานานนท์. 2519. *จิตวิทยาทั่วไป*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ค้อย ชุมสาย. (2508). *จิตวิทยาในชีวิตประจำวัน*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- เดือนใจ ศรีเกษม. (2553). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาพื้นที่ชายหาดคลองวาฬเทศบาลตำบลคลองวาฬ อำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขานโยบายสาธารณะ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- นันทพร ชูจันทร์. (2553). *การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม : กรณีศึกษา เกษตรกรลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จังหวัดสมุทรปราการ*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- นฤทธิ์ พิกุลแก้ว. (2550). *การศึกษาพฤติกรรมการอนุรักษ์พลังงานในอาคารกองทัพเรือ*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาการจัดการเทคโนโลยีอาคาร, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- นวลศิริ เปาโรหิตย์. (2532). *จิตวิทยาทั่วไป*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาจิตวิทยา. คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- นารีگانต์ พรหมนง. (2544). *การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ความตระหนักของผู้บริหาร และการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของโรงแรมในเขตกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต, สาขานิเทศศาสตร์พัฒนาการ, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- นาวิณ ฉัตรสุวรรณ. (2548). *การเปิดรับข่าวสารความคิดเห็นและการมีส่วนร่วม "โครงการประหยัดไฟกำไร 2 ต่อ"* จากสื่อประชาสัมพันธ์ของ ประชาชนในจังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการสื่อสารมวลชน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต.
- ทวี ทองสว่าง. (2520). *ภูมิศาสตร์ประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- _____. (2523). *การอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- เทศบาลเมืองแสนสุข. (2555). *สถิติการท่องเที่ยวบางแสน ปี 2553 - 2554*. วันที่ค้นข้อมูล 8 กันยายน 2555, เข้าถึงได้จาก <http://www.saensukcity.go.th/images/doc/stat-tourism-2553-2554.pdf>.
- บุญชู อยู่ภู. (2548). *การมีส่วนร่วมของราษฎรท้องถิ่นในโครงการศูนย์พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ พื้นที่สวนป่าเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี*. วิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาการบริหารทรัพยากรป่าไม้, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2548). *อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว*. กรุงเทพฯ: ศูนย์วิชาการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.
- บุณิกา จันทร์เกตุ. (2554). *การสร้างจิตสาธารณะในสังคมไทย*. วันที่ค้นข้อมูล 15 กุมภาพันธ์ 2555, เข้าถึงได้จาก <http://www.stou.ac.th/study/sumrit/8-54%28500%29/page1-8-54%2850029.html>
- ปณิสรา ลัญจนาพันธ์. (2548). *หลักการตลาด*. กรุงเทพฯ: บิสิเนสเวิร์ด
- ประภาเพ็ญ สุวรรณ. (2520). *จิตวิทยาทั่วไป*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ปาริชาติ ห่วงศรี. (2545). *การมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวในการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวบริเวณชายหาดบางแสน*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขานโยบายสาธารณะ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- แผนแม่บทการพัฒนาเมืองพัทยา 10 ปี (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 – 2563). (2554). วันที่ค้นข้อมูล 19 กุมภาพันธ์ 2555, เข้าถึงได้จาก <http://www.bangkokcase.com/wpcontent/uploads/2011/10>.
- พรทิพย์ บุญนิพัทธ์. (2531). *การศึกษาความหมายของทัศนคติ*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

- พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว. (2551). *ข้าราชการไทย : ความสำนึกและอุดมการณ์ ฉบับเพิ่มเติมพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- แพรว ดรีรัตน์. (2551). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ กรณีศึกษา ตำบลบ้านด้อม อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการจัดการมนุษยกับสิ่งแวดล้อม, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ไพรัตน์ เตชะรินทร์. (2527). *แนวนโยบายและกลวิธีการมีส่วนร่วมของชุมชนยุทธศาสตร์พัฒนาปัจจุบัน การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา*. กรุงเทพฯ: สักดีโสการพิมพ์.
- ภิญญาภรณ์ เพ็ญภินันท์. (2544). *การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ความตระหนักรู้ ทัศนคติ และการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของประชาชนในเขตนิคมอุตสาหกรรมบางปู จังหวัดสมุทรปราการ*. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต, สาขานิเทศศาสตร์พัฒนาการ, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ยุทธศาสตร์การพัฒนาเมืองพัทยา 5 ปี (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 – 2558). (2554). วันที่ค้นข้อมูล 19 กุมภาพันธ์ 2555, เข้าถึงได้จาก www.bangkokcase.com/wp-content/uploads/.../แผน-5-ปี.doc.
- ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ. (2542). *การวิเคราะห์ผู้รับสาร*. กรุงเทพฯ: ที.พี.พรินท์.
- รัชณี จักรช่วย. (2550). *การมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่นในการอนุรักษ์ป่าชายเลน : กรณีศึกษาตำบลแหลมตะลุมพุก อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช*. วิทยานิพนธ์สังคมศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาเทคโนโลยีการบริหารสิ่งแวดล้อม, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหิดล.
- รังนี นพเกตู. (2540). *จิตวิทยาทั่วไปเรื่องการรับรู้*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ประกายพริก.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น
- วันทนา จันทพันธ์. (ม.ป.ป.). *จิตสาธารณะหรือจิตสำนึกสาธารณะ*. วันที่ค้นข้อมูล 15 กุมภาพันธ์ 2555, เข้าถึงได้จาก <http://www.gotoknow.org/posts/215483>.
- วันเพ็ญ พินเือก. (2543). *การรับทราบข่าวสาร ความรู้ ความตระหนักและการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นที่มีต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม: กรณีศึกษาเกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี*. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต, สาขานิเทศศาสตร์พัฒนาการ, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

- วีระ ชีระวงศ์สกุล. (2540). *ความรู้พฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าในที่อยู่อาศัยของประชาชนในเขตเทศบาลลำปาง*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาสิ่งแวดล้อมศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหิดล.
- วีระศักดิ์ จรินทร์รัตนากกร. (2544). *การเปิดรับข่าวสาร ความตระหนักรู้ และการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์หอยหลอดของประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม*. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต, สาขานิเทศศาสตร์พัฒนาการ, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- วิไลพร สมบูรณ์ชัย. 2534. *การมีส่วนร่วมของผู้นำอาสาพัฒนาชุมชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติจังหวัดลำปาง*. วิทยานิพนธ์สังคมศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาสิ่งแวดล้อม, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหิดล.
- วารุณี พิมพ์. (2545). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม : โครงการเมืองน่าอยู่ เทศบาลเมืองบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี*. วิทยานิพนธ์สังคมศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาสิ่งแวดล้อม, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สุชา จันทน์เอม. (2540). *จิตวิทยาทั่วไป*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แพรววิทยา.
- สนธยา พลศรี. (2533). *ทฤษฎีและหลักการพัฒนาชุมชน*. กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พรินติ้งเฮาส์.
- สบสุข ลีตะบุตร. (2543). *การมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่นต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม: กรณีศึกษาเกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาเทคโนโลยีการบริหารสิ่งแวดล้อม, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สุภางค์ จันทวานิช. (2540). *การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรภี โรจน์อารยานนท์. (2526). *สภาวะแวดล้อมของเรา ตอน มลพิษสภาวะแวดล้อม*. ม.ป.ท. .
- สุรรัตน์ ภูวัฒนศิลป์. (2539). *การมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขชุมชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดสมุทรสงคราม*. วิทยานิพนธ์สังคมศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาสิ่งแวดล้อม, คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สร้อยตระกูล (ติวานนท์) อรรถมานะ. (2543). *สาธิตการบริหารศาสตร์*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สหัชชัย อินวงศ์วาร. (ม.ป.ป.). *การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม*. วันที่ค้นข้อมูล 3 กันยายน 2554, เข้าถึงได้จาก <http://sahutchaisocialwork.wordpress.com>
- สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว. (ม.ป.ป.). *สถิตินักท่องเที่ยว*. วันที่ค้นข้อมูล 15 มกราคม 2555, เข้าถึงได้จาก <http://61.19.236.137/tourism/th/home/tourism.php>.

- สำราญ รักชาติ .(2548). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ป่าชายเลนปากน้ำแหวะ จังหวัด
ฉะเชิงเทรา*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารทรัพยากรป่าไม้,
บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อัญชลี อัสวະวิสิทธิ์ชัย.(2546). *ทัศนคติและพฤติกรรมการท่องเที่ยวชายหาดบางแสนของ
นักท่องเที่ยวชาวไทย*. สารนิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาการจัดการ, บัณฑิต
วิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อุ่แก้ว ประกอบไวกิจ บีเวอร์. (2541). *มนุษย์-ระบบนิเวศและสภาพนิเวศในประเทศไทย*.
กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช
- Bell, P. A. et al. (1990). *Environmental Psychology*. (3rd ed). Florida : Holt, Rinehart and
Winston.
- Gordon, A. (1975). *The Nature of Personality: Selected Papers*. Greenwood Pub Group.
Retrieved Febuary 15, 2012, From <http://www.oknation.net/blog/choopong/2009>.
- Good, C. V. (1973). *Dictionary of Education*. New York: McGraw-Hill Book.
- Hilgard, E.R. (1976). *Introduction of Psychology*. New York: Harcourt Brace and World.
- Krech, D., & Crutchfield, R. S.. (1948). *Theory and Problem of Social Phychology*. Retrieved
Febuary 15, 2012, from <http://www.novabizz.com/NovaAce>.
- Matta, J. R.. (2008). Transition to participatory forest management in India : Problems and
prospects. *Dissertation Abstracts International*, 64(8), 3599 - B
- Pavlov, I. P. (1928). *Lectures on Conditioned Reflexes*. New York: International Publishers.
- Rovinelli, R. J., & Hambleton. R. K. (1977). *On the use of content specialists in the assessment
of criterion-referenced test item validity*. *Dutch Journal of Educational Research*,
2, 49-60.
- Seaba. Public Participation : Rhetoric or Reality? An Analysis of Planning and
Management in the Nanda Devi Biosphere Reserve. *Masters Abstracts
International*, 45(5) : unpagged
- Skinner, B.F. (1972). *Beyond Freedom and Dignity*. New York : Alfred A. Knopf.
- Zimbardo, P. G., E. Ebbesen. (1970). *Influence Attitude and Changing Behavior*.
Massachusetts: Addison- Wesly.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัย
หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย
เอกสารรับรองผลการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน คณะการจัดการและการท่องเที่ยว สำนักงานคณบดี โทร. ๒๕๕๔

ที่ ศธ ๖๖๐๓.๑/๐๐๖๖

วันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๕

เรื่อง ขออนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ

เรียน ดร.ปารเมศ วรเศยานนท์

ด้วย นายสนิหเดช จินตนา รหัสประจำตัว ๕๓๙๒๐๗๑๕ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม คณะการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา อยู่ในระหว่างการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรม ทักษะ และระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสนและชายหาดจอมเทียน จังหวัดชลบุรี โดยมี รศ.ดร. วุฒิชชาติ สุนทรสมัย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ในกรณีนี้ คณะฯ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัย ทั้งนี้ได้แนบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษามากับหนังสือนี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พัชนี นนทศักดิ์)
คณบดีคณะการจัดการและการท่องเที่ยว

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน คณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยว สำนักงานคณบดี โทร. ๒๔๕๔
 ที่ ศธ ๖๖๐๓.๑/๐๐๖๖ วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๕
 เรื่อง ขออนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ

เรียน ดร.กัญจนวลัย นนทแก้ว แฟร์รี่

ด้วย นายสนิทเดช จินตนา รหัสประจำตัว ๕๓๙๒๐๗๑๕ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาหลักสูตรการ
 จัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม คณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยว
 มหาวิทยาลัยบูรพา อยู่ในระหว่างการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรม หัตถ์คนดี และ
 ระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสนและ
 ชายหาดจอมเทียน จังหวัดชลบุรี โดยมี รศ.ดร. วุฒิชชาติ สุนทรสมัย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ขณะนี้อยู่ใน
 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ในกรณีนี้ คณะฯ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในการ
 ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัย ทั้งนี้ได้แนบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษามากับหนังสือนี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พชณี นนทศักดิ์)
 คณบดีคณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยว

ที่ ศธ ๖๖๐๓.๑/ ๐๐๖๖

คณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยว
มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ .

เรื่อง ขออนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ

เรียน อาจารย์ดิเรก ประทุมทอง

ด้วย นายสนิทธเดช จินตนา รหัสประจำตัว ๕๓๙๒๐๗๑๕ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาหลักสูตร
การจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม คณะการจัดการและการ
ท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา อยู่ในระหว่างการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรม
ทัศนคติ และระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่
ชายหาดบางแสนและชายหาดจอมเทียน จังหวัดชลบุรี โดยมี รศ.ดร. วุฒิชชาติ สุนทรสมัย เป็นอาจารย์ที่
ปรึกษาหลัก ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ในกรณีนี้ คณะฯ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็น
ผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัย ทั้งนี้ได้แนบเครื่องมือที่ใช้ใน
การศึกษามากับหนังสือนี้ด้วย

คณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยว หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน
ในครั้งนี้ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พัชนี นนทศักดิ์)

คณบดีคณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยว ปฏิบัติการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

สำนักงานคณบดี

โทร. ๐๓๘-๑๐๒๕๕๙

โทรสาร ๐๓๘-๑๐๒๕๕๙

E-mail graduate_mt@hotmail.com

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน คณะการจัดการและการท่องเที่ยว สำนักงานคณบดี โทร. ๒๔๕๔
 ที่ ศธ ๖๖๐๓.๑/๐๐๖๖ วันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๕
 เรื่อง ขออนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ

เรียน อาจารย์ธณณ นิธิเชาวกุล

ด้วย นายสมิทธเดช จินตนา รหัสประจำตัว ๕๓๔๒๐๗๑๕ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม คณะการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา อยู่ในระหว่างการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรม ทักษะคิด และระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสนและชายหาดจอมเทียน จังหวัดชลบุรี โดยมี รศ.ดร. วุฒิชชาติ สุนทรสมัย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ในการนี้ คณะฯ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัย ทั้งนี้ได้แนบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษามากับหนังสือนี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พชณี นนทศักดิ์)
 คณบดีคณะการจัดการและการท่องเที่ยว

ที่ ศธ ๖๖๐๓.๑/๑๕๕๕

คณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยว
มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขออนุญาตเข้าศึกษาข้อมูลและเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิจัย

เรียน เทศบาลเมืองแสนสุข

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสำรวจข้อมูล

ด้วยคณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา ได้จัดการเรียนการสอนหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในกรณีนี้ระดับบัณฑิตศึกษา คือ นายสนิทธเดช จินตนา รหัสประจำตัว ๕๓๔๒๐๗๑๕ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมทัศนคติ และระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสน และหาดจอมเทียน ในความควบคุมดูแลของ รองศาสตราจารย์ดร.วุฒิชชาติ สุนทรสมัย อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ในกรณีนี้ คณะฯ จึงขออนุญาตให้นิสิตดังกล่าวเข้าศึกษาข้อมูลและเก็บรวบรวมข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่างคือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสน

คณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยว หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านในครั้งนี้ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พัชนี นนทศักดิ์)

คณบดีคณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยว ปฏิบัติการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

สำนักงานคณบดี

โทร. ๐๘ ๕๐๘๔ ๘๕๘๑

โทรสาร ๐ ๓๘๑๐ ๒๔๕๕

ที่ ศธ ๖๖๐๓.๑/ ๐๕๕๕

คณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยว
มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขออนุญาตเข้าศึกษาข้อมูลและเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิจัย

เรียน นายกเมืองพัทยา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสำรวจข้อมูล

ด้วยคณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา ได้จัดการเรียนการสอนหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในภาคนี้นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คือ นายสนิเทศ จินตนา รหัสประจำตัว ๕๓๙๒๐๗๑๕ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรม ทักษะคิด และระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสน และหาดจอมเทียน ในความควบคุมดูแลของ รองศาสตราจารย์ดร.วุฒิชชาติ สุนทรสมัย อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ในภาคนี้นิสิตฯ จึงขออนุญาตให้นิสิตดังกล่าวเข้าศึกษาข้อมูลและเก็บรวบรวมข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่างคือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียน

คณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยว หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านในครั้งนี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พัชนี นนทศักดิ์)

คณบดีคณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยว ปฏิบัติการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

สำนักงานคณบดี

โทร. ๐๘ ๕๐๘๔ ๘๔๘๑

โทรสาร ๐ ๓๘๑๐ ๒๔๕๙

ที่ ๒๕/๒๕๕๕

เอกสารรับรองผลการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
มหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้พิจารณาเค้าโครงวิทยานิพนธ์ เรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบ พฤติกรรม ทักษะคิด และระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสนและชายหาดจอมเทียน

หัวหน้าโครงการวิจัย นายสนิทธเดช จินตนา

หน่วยงานที่สังกัด นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะการจัดการและการท่องเที่ยว

คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า เค้าโครงวิทยานิพนธ์ดังกล่าวเป็นไปตามหลักการของจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ โดยที่ผู้วิจัยเคารพสิทธิและศักดิ์ศรี ในความเป็นมนุษย์ ไม่มีการล่วงละเมิดสิทธิ สวัสดิภาพ และไม่ก่อให้เกิดภัยอันตรายแก่ตัวอย่างการวิจัยกลุ่มตัวอย่าง และผู้เข้าร่วมในโครงการวิจัย

จึงเห็นสมควรให้ดำเนินการวิจัยในขอบข่ายของโครงร่างวิจัยที่เสนอได้ ตั้งแต่วันที่ออกเอกสาร รับรองผลการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ฉบับนี้จนถึงวันที่ ๑๕ เดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๕

ออกให้ ณ วันที่ ๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๕

ลงนาม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมถวิล จิตถาวร)

ประธานคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

มหาวิทยาลัยบูรพา

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

ระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทย
ที่ชายหาดบางแสน และ ชายหาดจอมเทียน จ.ชลบุรี

สำหรับผู้วิจัย

คำชี้แจง

1.แบบสอบถามฉบับนี้มุ่งที่จะศึกษา ระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสน และ ชายหาดจอมเทียน จนไปถึงเพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติของชายหาดบางแสนกับชายหาดจอมเทียน โดยการพัฒนาในระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยว

2.แบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับการวัดระดับความมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยว จำนวน 27 ข้อ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3.ผู้ตอบแบบสอบถามฉบับนี้คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสน จำนวน 400 คน และนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดจอมเทียน จำนวน 400 คน เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม

คำตอบของท่านไม่มีผลกระทบต่อตัวท่าน แต่ประการใดแต่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาวิจัย เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติของชายหาดบางแสนกับชายหาดจอมเทียน โดยการพัฒนาในระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยว

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในความอนุเคราะห์ครั้งนี้

(นายสนิทเดช จินตนา)

นิสิตหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาการจัดการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
คณะการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา

ส่วนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หรือเติมข้อความลงในช่องว่างให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

			สำหรับผู้วิจัย
1. เพศ	1. () ชาย	2. () หญิง	☐
2. อายุ	1. () ต่ำกว่า 21 ปี	2. () 21 – 30 ปี	☐
	3. () 31 – 40 ปี	4. () 41 – 50 ปี	
	5. () 51 – 60 ปี	6. () มากกว่า 60 ปี	
3. ระดับการศึกษา	1. () ประถมศึกษา	2. () มัธยมศึกษาตอนต้น/ตอนปลาย	☐
	3. () ปวช./ปวส.	4. ()ปริญญาตรี	
	5. () สูงกว่าปริญญาตรี		
4. อาชีพ	1. () รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	2. () พนักงานบริษัทเอกชน	☐
	3. () เกษตรกรรม/ประมง	4. () รับจ้างทั่วไป	
	5. () ประกอบธุรกิจส่วนตัว	6. () นักเรียน/นักศึกษา	
	7. () อื่นๆ โปรดระบุ.....		
5. รายได้ต่อเดือน	1. () ไม่เกิน 10,000 บาท	2. () 10,001-20,000 บาท	☐
	3. () 20,001-30,000 บาท	4. () 30,001-40,000 บาท	
	5. () 40,001 -50,000 บาท	6. () 50,001 บาทขึ้นไป	
6. ในช่วงระยะเวลา 1 ปี ที่ผ่านมา ท่านเดินทางมาท่องเที่ยวที่สถานที่แห่งนี้ โดยเฉลี่ยกี่ครั้ง	1. () ไม่เกิน 2 ครั้ง/ปี	2. () ไม่เกิน 4 ครั้ง/ปี	☐
	3. () ไม่เกิน 6 ครั้ง/ปี	4. () มากกว่า 6 ครั้ง/ปี	
7. ท่านเคยเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับการรักษาทรัพยากรธรรมชาติ หรือไม่	1. () เคย	2. () ไม่เคย	☐

ส่วนที่ 2 ระดับการมีส่วนร่วม ในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยว ของนักท่องเที่ยวชาวไทย
ที่ชายหาดบางแสน และชายหาดจอมเทียน

ประเด็น	ระดับการมีส่วนร่วม					สำหรับ ผู้วิจัย
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
การอนุรักษ์แหล่งน้ำ						C1 ☐
1. ท่านไม่ทิ้งขยะสิ่งปฏิกูลทุกชนิดลงในแหล่งน้ำ						C2 ☐
2. ท่านจะเตือนเมื่อเห็นเพื่อนหรือบุคคลที่รู้จักทิ้งขยะ สิ่งปฏิกูลลงในทะเล						C3 ☐
3. ท่านไม่ถ่ายของเสีย เช่น ปัสสาวะ ลงไปในน้ำทะเล						C4 ☐
4. ท่านมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมชมรมในโครงการ หรือ ชมรม เป็นจิตอาสา ในการพัฒนาและบำรุงแหล่งน้ำ						C5 ☐
5. ท่านมีส่วนร่วมในการต่อต้านหรือไม่สนับสนุน ผู้ประกอบการ ร้านค้า ที่ทำลายทรัพยากรน้ำด้วยวิธีการต่างๆ เช่น ทิ้งสิ่งปฏิกูลลงทะเล						D1 ☐
การอนุรักษ์ชายหาด						D2 ☐
1. ท่านเตรียมภาชนะใส่อาหารมาเองเพื่อลดปริมาณขยะ						D3 ☐
2. เมื่อท่านซื้ออาหารรับประทานบริเวณชายหาด ท่านเลือกซื้อ อาหาร เฉพาะร้านค้าที่บรรจุในวัสดุที่ไม่ทำลาย ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม						D4 ☐
3. ท่านช่วยดูแลรักษาต้นไม้พุ่ม รั้ว ต้นลีลาวดี ที่ปลูกบริเวณ ชายหาด โดยการไม่ทำลายหรือขีดเขียน						D5 ☐
4. ท่านหลีกเลี่ยงการเพิ่มขยะ โดย การใช้ถุงผ้าแทนถุงพลาสติก ในการมาซื้อของที่บริเวณชายหาด						D6 ☐
5. เวลาท่านทิ้งขยะท่านมีการคัดแยกประเภทขยะ ให้ถูกต้องโดย แยกเป็นขยะเปียกและขยะแห้ง						D7 ☐
6. ท่านให้ความร่วมมือในการทิ้งขยะในถังขยะที่จัดไว้ให้ ทุกครั้ง ที่มาเที่ยวบริเวณชายหาด						D8 ☐
7. เมื่อมีโอกาสนักท่องเที่ยวจะทำการเก็บขยะตามบริเวณชายหาด						
8. ท่านไม่เก็บทราย ก้อนหิน และสัตว์น้ำตามชายหาดไปเป็น ที่ระลึก						

ส่วนที่ 2 ระดับการมีส่วนร่วม ในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยว ของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสน และชายหาดจอมเทียน (ต่อ)

ประเด็น	ระดับการมีส่วนร่วม					สำหรับ ผู้วิจัย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
การอนุรักษ์พลังงาน						
1. ในการเดินทางมาท่องเที่ยว ท่านประหยัดพลังงานด้วยการนั่งรถมาด้วยกัน หรือใช้การขนส่งสาธารณะ						E1 ☐
2. ท่านขับรถ หรือเดินให้ผู้อื่นขับรถ ไม่เกิน 90กม./ชม. เพื่อประหยัดพลังงาน						E2 ☐
3. ท่านดับเครื่องยนต์ทุกครั้งในขณะจอด						E3 ☐
4. เมื่อท่านมีโอกาสเข้าพัก ที่โรงแรม รีสอร์ท และที่พักต่างๆ ท่านจะเปิดไฟฟ้า เท่าที่จำเป็นเท่านั้น						E4 ☐
5. ท่านช่วยปิดน้ำทุกครั้งเมื่อมีผู้ลืมปิดน้ำในสถานที่สาธารณะ หรือในการเข้าพักที่โรงแรม						E5 ☐
6. เมื่อใช้บริการห้องน้ำตามสถานที่ให้บริการท่านจะคำนึงถึงการประหยัดน้ำมากกว่า เราใช้ให้คุ้มค่ากับเงินที่ได้จ่ายไป						E6 ☐
การอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล						
1. ท่านมีส่วนร่วมในการช่วยปลูกป่าชายเลน						F1 ☐
2. ท่านมีส่วนร่วมในการรณรงค์ให้ผู้อื่นปลูกป่าชายเลน						F2 ☐
3. ท่านมีส่วนร่วมในการป้องกันรณรงค์ไม่ให้ผู้อื่นมาบุกรุกทำลายป่าชายเลน						F3 ☐
4. ท่านไม่เก็บปะการังไว้เป็นที่ระลึก เมื่อท่านได้ดำน้ำดูปะการัง						F4 ☐
5. ท่านมีส่วนร่วมในการปลูกแนวปะการัง						F5 ☐
6. ท่านมีส่วนร่วมในการป้องกันไม่ให้ผู้อื่นทำลายปะการัง						F6 ☐
7. ท่านเข้าร่วมโครงการที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์ปะการัง						F7 ☐

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านที่เสียสละเวลาอันมีค่าสำหรับความอนุเคราะห์
ในการกรอกแบบสอบถามฉบับนี้

แบบสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่เทศบาลเมืองแสนสุข

กลุ่มเป้าหมาย: ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว เจ้าหน้าที่เทศบาลเมืองแสนสุข

วัตถุประสงค์: เพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาระดับการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยว และพัฒนาชายหาดบางแสนกับชายหาดจอมเทียน

ตำแหน่ง.....หมายเลขโทรศัพท์.....

วัน เวลาและสถานที่สัมภาษณ์.....

ประเด็นการสัมภาษณ์

- 1.แนวทางพัฒนาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์แหล่งน้ำ ของนักท่องเที่ยว
- 2.แนวทางพัฒนาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ชายหาด ของนักท่องเที่ยว
- 3.แนวทางพัฒนาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์พลังงาน ของนักท่องเที่ยว
- 4.แนวทางพัฒนาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากร ทางทะเล ของนักท่องเที่ยว

แบบสัมภาษณ์ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว

กลุ่มเป้าหมาย: ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว เทศบาลเมืองแสนสุข

วัตถุประสงค์: เพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาระดับการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยว และพัฒนาชายหาดบางแสนกับชายหาดจอมเทียน

ประเภทธุรกิจ.....หมายเลขโทรศัพท์.....

วัน เวลาและสถานที่สัมภาษณ์.....

ประเด็นการสัมภาษณ์

- 1.แนวทางพัฒนาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์แหล่งน้ำ ของนักท่องเที่ยว
- 2.แนวทางพัฒนาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ชายหาด ของนักท่องเที่ยว
- 3.แนวทางพัฒนาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์พลังงาน ของนักท่องเที่ยว
- 4.แนวทางพัฒนาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากร ทางทะเล ของ

นักท่องเที่ยว

ภาคผนวก ก
ค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหา

ผลการวิเคราะห์หาค่าคะแนนความสอดคล้องของคำถามกับวัตถุประสงค์
(internal objective congruency: IOC)

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 1

อาจารย์ ดร.กัญจนวลัย นนทแก้ว แฟร์รี่

อาจารย์สาขาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ คณะการจัดการและการท่องเที่ยว

มหาวิทยาลัยบูรพา

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 2

อาจารย์ ดร.ปารเมศ วรเศขานนท์

อาจารย์สาขาการตลาดและธุรกิจระหว่างประเทศ คณะการจัดการและการท่องเที่ยว

มหาวิทยาลัยบูรพา

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 3

อาจารย์ปิยะพร ธรรมชาติ

อาจารย์สาขาการตลาดและธุรกิจระหว่างประเทศ คณะการจัดการและการท่องเที่ยว

มหาวิทยาลัยบูรพา

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 4

อาจารย์ อมรฤทธิ์ วัฒนะ

อาจารย์พิเศษ คณะการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 5

อาจารย์ คิเรก ประทุมทอง

ข้อคำถาม	ผลคะแนนจากผู้เชี่ยวชาญ (R)					รวม	ค่า IOC	สรุปผล
	R 1	R 2	R 3	R 4	R 5			
ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป								
ข้อ 1 เพศ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
ข้อ 2 อายุ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
ข้อ 3 ระดับการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
ข้อ 4 อาชีพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
ข้อ 5 รายได้ต่อเดือน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
ข้อ 6 ความถี่ในการเดินทาง ท่องเที่ยว	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
ข้อ 7 ประสบการณ์การเป็น ผู้ประสบภัย	0	+1	0	+1	-1	1	0.2	ใช้ไม่ได้
ส่วนที่ 2 ระดับความมีส่วนร่วมของ นักท่องเที่ยวที่มีต่อการอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยว ด้านการอนุรักษ์แหล่งน้ำ								
ข้อ 1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
ข้อ 2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
ข้อ 3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
ข้อ 4	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	ใช้ได้
ข้อ 5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
ด้านการอนุรักษ์ชายหาด								
ข้อ 1	0	+1	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
ข้อ 2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
ข้อ 3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
ข้อ 4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
ข้อ 5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
ข้อ 6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
ข้อ 7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
ข้อ 8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
ด้านการอนุรักษ์พลังงาน								
ข้อ 1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
ข้อ 2	+1	+1	0	+1	0	3	0.6	ใช้ไม่ได้
ข้อ 3	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้

ข้อคำถาม	ผลคะแนนจากผู้เชี่ยวชาญ (R)					รวม	ค่า IOC	สรุปผล
	R 1	R 2	R 3	R 4	R 5			
ข้อ 4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
ข้อ 5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
ข้อ 6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
ข้อ 7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล								
ข้อ 1	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	ใช้ได้
ข้อ 2	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	ใช้ได้
ข้อ 3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
ข้อ 4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
ข้อ 5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
ข้อ 6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
ข้อ 7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ค่า Reliability

ภาพรวม

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.878	42

ระดับการมีส่วนร่วมของนักท่งที่เกี่ยวข้องที่มีต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยว

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.893	26

ด้านการอนุรักษ์แหล่งน้ำ

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.723	5

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
c1	17.5333	2.671	.560	.651
c2	17.4667	2.809	.479	.680
c3	17.7667	2.668	.517	.664
c4	17.8667	2.189	.548	.654
c5	17.6333	2.861	.350	.726

ด้านการอนุรักษ์ชายหาด

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.708	8

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
d1	24.8667	15.085	.382	.686
d2	25.2000	11.476	.874	.539
d3	24.2000	21.269	-.358	.764
d4	25.0333	12.930	.761	.585
d5	25.5000	14.948	.544	.647
d6	24.2667	18.271	.071	.747
d7	25.3000	13.045	.780	.583
d8	24.4333	19.978	-.087	.750

ด้านการอนุรักษ์พลังงาน

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.848	6

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
e1	18.9000	9.955	.619	.826
e2	18.9667	10.033	.549	.837
e3	18.9667	9.826	.601	.828
e4	18.9333	8.340	.782	.790
e5	19.3000	9.321	.607	.827
e6	19.2667	8.409	.653	.821

ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.968	7

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
f1	19.1000	38.024	.921	.960
f2	19.1333	36.257	.960	.957
f3	19.2333	37.082	.871	.964
f4	18.6667	41.471	.697	.975
f5	19.1000	38.024	.921	.960
f6	19.1333	36.257	.960	.957
f7	19.2333	37.082	.871	.964

ด้านรวม

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.893	26

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
c1	91.0667	151.030	.193	.894
c2	91.0000	151.448	.163	.894
c3	91.3000	152.631	.059	.895
c4	91.4000	153.007	.010	.897
c5	91.1667	149.868	.252	.893
d1	92.0667	142.961	.336	.893
d2	92.4000	141.421	.385	.892
d3	91.4000	153.697	-.020	.896
d4	92.2333	139.702	.510	.888
d5	92.7000	147.459	.228	.895
d6	91.4667	153.775	-.044	.901
d7	92.5000	143.500	.371	.892
d8	91.6333	152.654	.036	.896
e1	91.6333	143.757	.592	.887
e2	91.7000	145.941	.421	.890
e3	91.7000	146.286	.401	.891
e4	91.6667	139.126	.674	.885
e5	92.0333	139.551	.698	.884
e6	92.0000	136.207	.732	.883
f1	92.4333	133.495	.784	.881
f2	92.4667	130.120	.835	.879
f3	92.5667	131.495	.763	.881
f4	92.0000	136.207	.732	.883

f5	92.4333	133.495	.784	.881
f6	92.4667	130.120	.835	.879
f7	92.5667	131.495	.763	.881